

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08 - 2477
Podgorica, 15. septembar 2016. godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO: 19. IX	20 16	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 24-4/16-1		
VEZA:		
EPA: 11 93 vrv		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 15. septembra 2016. godine, utvrdila je PREDLOG ZAKONA O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI STRANACA, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su GORAN DANILOVIĆ, ministar unutrašnjih poslova i SANDRA BUGARIN, generalna direktorica Direktorata za upravne unutrašnje poslove.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s. r.

ZAKON O MEĐUNARODNOJ I PRIVREMENOJ ZAŠTITI STRANACA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se načela, uslovi i postupak za odobravanje međunarodne i privremene zaštite stranca koji traži međunarodnu zaštitu, prava i obaveze stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, stranca pod privremenom zaštitom, kao i uslovi i postupak za poništenje i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Međunarodna zaštita

Član 2

Međunarodna zaštita stranca koji traži međunarodnu zaštitu obuhvata azil i supsidijarnu zaštitu.

Azil

Član 3

Azil se odobrava strancu koji traži međunarodnu zaštitu, koji se nalazi van zemlje porijekla, a osnovano strahuje od progona zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili političkog mišljenja, zbog čega ne može ili ne želi da prihvati zaštitu te zemlje.

Supsidijarna zaštita

Član 4

Supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji traži međunarodnu zaštitu, a koji ne ispunjava uslove za odobravanje azila, ako postoje opravdani razlozi koji ukazuju da će se povratkom u zemlju porijekla suočiti sa stvarnim rizikom trpljenja ozbiljne nepravde i koji nije u mogućnosti ili zbog takvog rizika ne želi da prihvati zaštitu te zemlje.

Privremena zaštita

Član 5

Privremena zaštita odobrava se državljaninu treće zemlje i licu bez državljanstva u slučajevima masovnog priliva ili predstojećeg masovnog priliva lica iz trećih zemalja koja se ne mogu vratiti u zemlju svog porijekla, naročito ako postoji rizik da zbog tog masovnog priliva nije moguće efikasno sprovesti postupak za odobravanje međunarodne zaštite, radi zaštite interesa ovih lica i drugih lica koja traže međunarodnu zaštitu.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu

Član 6

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članovi porodice

Član 7

Članom porodice stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:

- bračni ili vanbračni supružnik u skladu sa propisima Crne Gore, kao i lice koje je sa njim u zajednici koja se smatra životnim partnerstvom;
- maloljetno zajedničko dijete bračnih i vanbračnih supružnika, njihovo zajedničko maloljetno usvojeno dijete, maloljetno dijete i maloljetno usvojeno dijete jednog od bračnih, odnosno vanbračnih supružnika ili životnog partnera koji ima starateljstvo nad tim djetetom;
- punoljetno dijete stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom, koje nije u braku i zbog svog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti da se brine za svoje potrebe;
- roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom;
- srodnik po krvi prvog stepena u pravoj liniji koji je živio u zajedničkom domaćinstvu sa strancem koji traži međunarodnu zaštitu, azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom, odnosno strancem pod privremenom zaštitom, ako se utvrdi da zavisi od pomoći tog lica.

Nadležnost za odlučivanje i smještaj

Član 8

Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, kao i poslove prihvata i smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu vrši organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Poslove smještaja i prihvata stranca iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo vrši preko organizacione jedinice za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (u daljem tekstu: Centar za prihvata).

Poslove smještaja azilanata, stranaca sa odobrenom supsidijarnom zaštitom i stranaca sa odobrenom privremenom zaštitom vrši organ državne uprave nadležan za poslove rada i socijalnog staranja.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 9

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 10

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **azilant** je stranac kome je u skladu sa ovim zakonom odobren azil, kao i stranac kome je u skladu sa dosadašnjim propisima priznat status izbjeglice;
- 2) **stranac pod supsidijarnom zaštitom** je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena supsidijarna zaštita;
- 3) **stranac pod privremenom zaštitom** je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena privremena zaštita;
- 4) **stranac u transferu** je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;

5) **zemlja porijekla** je zemlja čije državljanstvo ima državljanin treće zemlje ili zemlja u kojoj je lice bez državljanstva imalo uobičajeno boravište, a ako državljanin treće zemlje ima više državljanstava, zemljom porijekla smatraće se svaka zemlja čiji je državljanin;

6) **treća zemlja** je država koja nije članica Evropske unije;

7) **država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu** je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 604/2013);

8) **ranjive grupe** su poslovno nesposobna lica, maloljetnici, maloljetnici bez pratnje, starija i nemoćna lica, teško bolesna lica, lica sa invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, lica sa duševnim smetnjama, žrtve trgovine ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog teškog psihičkog, fizičkog i polnog nasilja (žrtve sakaćenja ženskih polnih organa i slično);

9) **maloljetnik bez pratnje** je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, mlađi od 18 godina života, koji je ušao u Crnu Goru bez pratnje punoljetnog lica koje se o njemu stara ili je ostao bez pratnje nakon što je ušao u Crnu Goru, sve dok se ne stavi pod starateljstvo u skladu sa propisima Crne Gore.

II. NAČELA

Načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement)

Član 11

Zabranjeno je protjerati ili na bilo koji način vratiti državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva u zemlju:

- u kojoj bi njegov život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, ili u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, ili
- koja bi to lice mogla izručiti drugoj zemlji u kojoj bi njegov život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, ili u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju.

Ako državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje ispunjava uslove za odobravanje međunarodne zaštite ili mu je međunarodna zaštita odobrena predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili je pravosnažno osuđeno za teško krivično djelo zbog kojeg predstavlja opasnost za javni poredak Crne Gore, može se protjerati ili vratiti u zemlju u kojoj ne bi bilo narušeno načelo iz stava 1 ovog člana.

Izručenje i predaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu

Član 12

Postupak odobravanja međunarodne zaštite ne sprječava izručenje odnosno predaju stranca koji traži međunarodnu zaštitu za koga je izdat Evropski nalog za hapšenje ili je

donešena odluka o izručenju, odnosno predaji državi članici Evropske unije ili Međunarodnom krivičnom sudu.

Evropski nalog za hapšenje je odluka pravosudnih organa kojom jedna država članica Evropske unije upućuje drugoj državi članici zahtjev za hapšenje i predaju određenog lica radi krivičnog gonjenja ili radi izvršenja krivičnih sankcija.

Postupak za odobravanje međunarodne zaštite ne sprječava izručenje, odnosno predaju trećoj zemlji stranca za kojim je raspisana međunarodna potjernica, a koji traži međunarodnu zaštitu, osim ako se odlukom o izručenju, odnosno predaji, narušava načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement).

Ministarstvo će, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa, odlučiti da postupak predaje državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ima prednost u odnosu na izručenje, odnosno predaju državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva trećoj zemlji koja je raspisala međunarodnu potjernicu.

Postupak za odobravanje međunarodne zaštite spriječava izručenje, odnosno predaju stranca koji traži međunarodnu zaštitu za kojim je raspisana međunarodna potjernica i za koga je donešena odluka o izručenju, odnosno predaji zemlji porijekla, do pravosnažnosti odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, a koji se nalazi u postupku izručenja, odnosno predaje, može da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, u roku od pet dana od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, o čemu će Ministarstvo, bez odlaganja, obavijestiti organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa.

Nekažnjavanje nezakonitog ulaska ili boravka u Crnoj Gori

Član 13

Državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, koji je nezakonito ušao u Crnu Goru, a došao je direktno sa područja na kojem strahuje od progona, neće se kazniti zbog nezakonitog ulaska ili boravka, ako bez odlaganja izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i opravda razloge nezakonitog ulaska ili boravka u Crnoj Gori.

Načelo jedinstva porodice

Član 14

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na jedinstvo porodice.

Radi obezbjeđivanja primjene načela jedinstva porodice, u postupku spajanja članova porodice sa azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom, diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore u inostranstvu će, na predlog Ministarstva, članovima porodice tog lica izdati vizu, a ako nema uslova za izdavanje **vize**, putni list za stranca.

Načelo najboljeg interesa maloljetnika

Član 15

U postupcima koji se vode u skladu sa ovim zakonom mora se voditi računa o najboljem interesu maloljetnika, uzimajući u obzir:

- 1) dobrobit i društveni razvoj maloljetnika i njegovo porijeklo;

- 2) zaštitu i sigurnost maloljetnika, naročito ako postoji mogućnost da je žrtva trgovine ljudima;
- 3) mišljenje maloljetnika, u zavisnosti od njegovog uzrasta i zrelosti, i
- 4) mogućnost spajanja sa porodicom.

Radi ostvarivanja najboljeg interesa maloljetnika bez pratnje, staratelj tog maloljetnika preduzeće sve potrebne radnje, koje podrazumijevaju kontaktiranje i saradnju sa državnim organima, organima državne uprave, organima drugih država i međunarodnih organizacija i nevladinim organizacijama, radi spajanja maloljetnika sa porodicom, ako je to u najboljem interesu maloljetnika.

Saradnja sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR)

Član 16

Ministarstvo i drugi organi državne uprave saraduju sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice - UNHCR (u daljem tekstu: Visoki komesarijat) o pitanjima koja se odnose na strance koji traže međunarodnu zaštitu, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom.

Ministarstvo na zahtjev Visokog komesarijata dostavlja podatke o:

- 1) strancima koji traže međunarodnu zaštitu, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom i strancima pod privremenom zaštitom;
- 2) primjeni Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i drugih međunarodnih dokumenata koja se odnose na zaštitu izbjeglica, odnosno azilanata, i
- 3) zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u oblasti međunarodne zaštite stranaca koji traže tu zaštitu, kao i propisima čije se donošenje u toj oblasti planira.

Ministarstvo će, uz saglasnost stranca koji traži međunarodnu zaštitu, omogućiti Visokom komesarijatu pristup podacima o njegovom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, o toku postupka i donijetoj odluci po zahtjevu.

Isključenje javnosti

Član 17

U postupku odobravanja međunarodne zaštite javnost je isključena.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na saslušanju iz člana 42 ovog zakona može prisustvovati predstavnik Visokog komesarijata ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava i prava izbjeglica, odnosno azilanata, ako se tome ne protivi stranac koji traži međunarodnu zaštitu.

Jezik i pismo u postupku

Član 18

Postupak za odobravanje međunarodne zaštite vodi se na crnogorskom jeziku.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne razumije crnogorski jezik, obezbijediće mu se prevodilac za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može da se sporazumijeva.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se, kad je to potrebno da bi se zahtjev za međunarodnu zaštitu potpuno obrazložio ili iz drugih opravdanih razloga, po službenoj dužnosti ili na njegov zahtjev, ako je to moguće, obezbijediti prevodilac istog pola.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da preko prevodioca saopšti razloge zbog kojih traži međunarodnu zaštitu, osim ako bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja tih razloga.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu smatra da bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja njegovih razloga zbog kojih traži međunarodnu zaštitu, dužan je da za to iznese opravdane razloge.

O opravdanosti razloga iz stava 5 ovog člana odlučuje Ministarstvo i ukoliko ocijeni da bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja razloga za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži tu zaštitu obezbijediće drugog prevodioca.

Ministarstvo može omogućiti strancu koji traži međunarodnu zaštitu da o svom trošku angažuje prevodioca koji ispunjava uslove iz člana 19 stav 1 ovog zakona, u roku koji odredi Ministarstvo.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu neopravdano odbija da u postupku iznosi razloge zbog kojih traži međunarodnu zaštitu preko prevodioca koga mu je obezbijedilo Ministarstvo, a ne angažuje prevodioca u smislu stava 7 ovog člana, smatraće se da ne želi da iznese razloge na osnovu kojih se utvrđuje da li ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da dostavi ovjereni prevod strane isprave, na koju se poziva, odnosno kojom dokazuje svoje navode.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne raspolaže novčanim sredstvima, prevod strane isprave obezbijediće Ministarstvo, ako se slobodnom procjenom na osnovu dostupnih informacija utvrdi da je ta isprava od uticaja na odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Prevodilac

Član 19

Prevodilac iz člana 18 ovog zakona, može biti lice koje:

- 1) uz znanje crnogorskog jezika, odnosno engleskog ili francuskog jezika, poznaje jezik za čije se prevođenje angažuje;
- 2) nije pravosnažno osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora ili se protiv njega ne vodi krivični postupak u Crnoj Gori.

Prevodilac je u toku postupka za odobravanje međunarodne zaštite dužan da prevodi istinito, tačno i nepristrasno.

Prevodilac je dužan da čuva podatke za koje sazna u toku postupka za odobravanje međunarodne zaštite.

Ako iz objektivnih razloga nije moguće obezbijediti prevodioca za određeni jezik, Ministarstvo može zatražiti pomoć druge države.

Angažovanje prevodioca vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Prevođenje u postupka za odobravanje međunarodne zaštite može se obezbijediti preko telekomunikacionih ili audiovizuelnih elektronskih uređaja.

Posebne proceduralne garancije

Član 20

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu a koji, s obzirom na svoja lična svojstva i okolnosti (uzrast, pol, polno opredjeljenje, rodni identitet, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, obezbjeđuju se posebne proceduralne garancije.

Posebnim proceduralnim garancijama smatra se odgovarajuća podrška strancima iz stava 1 ovog člana, radi ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom.

Svojstva i okolnosti iz stava 1 ovog člana, u postupku od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do donošenja odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđuju za to osposobljeni policijski službenici i ovlaštena službena lica Ministarstva i drugih nadležnih organa, u skladu sa ovim zakonom.

Na postupak po zahtjevu stranca koji traži međunarodnu zaštitu kome su potrebne posebne proceduralne garancije, a naročito po zahtjevu žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu, ako im se ne može pružiti odgovarajuća podrška, neće se primjenjivati odredbe čl. 36 i 51 ovog zakona.

Načelo "sur place"

Član 21

Osnovani strah od progona ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde može se zasnivati na:

- 1) događajima koji su se dogodili nakon što je stranac koji traži međunarodnu zaštitu napustio zemlju porijekla;
- 2) aktivnostima stranca koji traži međunarodnu zaštitu nakon što je napustio zemlju porijekla, naročito kad se ustanovi da predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja i/ili orijentacije koje je imao u zemlji porijekla.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnese naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu, osnovani strah od progona ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde ne može se zasnivati na okolnostima koje je sam prouzrokovao isključivo u cilju ispunjenja uslova za odobravanje međunarodne zaštite.

III. USLOVI ZA ODOBRAVANJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Utvrđivanje uslova

Član 22

U postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđuju se uslovi koji se odnose na razloge, djela i učinioce progona, odnosno ozbiljne nepravde, kao i na postojanje zaštite od progona i ozbiljne nepravde u zemlji porijekla.

Razlozi progona

Član 23

Razlozi progona mogu biti:

- rasa koja podrazumijeva boju kože, porijeklo i pripadnost određenoj etničkoj grupi;
- vjera koja podrazumijeva teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, učestvovanje ili neučestvovanje u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, samostalno ili u zajednici sa drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere, ili oblike ličnog ili zajedničkog ponašanja koji se temelje na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizlaze;
- nacionalnost koja podrazumijeva pripadnost grupi koja je određena po svom kulturnom, etničkom ili jezičkom identitetu, zajedničkom geografskom ili političkom porijeklu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo;

- političko mišljenje koje podrazumijeva mišljenje, stav ili uvjerenje o stvarima povezanim sa mogućim učiniocima progona iz člana 26 ovog zakona i njihove politike ili metode, bez obzira je li stranac koji traži međunarodnu zaštitu postupao po tom mišljenju, stavu ili uvjerenju;
- određena društvena grupa koja podrazumijeva članove koji imaju zajedničke urođene osobine ili zajedničko porijeklo koje se ne može izmijeniti, odnosno karakteristike ili uvjerenja, u toj mjeri značajna za njihov identitet ili svijest da se ta lica ne smiju prisiliti da ih se odreknu, a ta grupa ima poseban identitet u konkretnoj zemlji, jer je društvo koje je okružuje smatra različitom.

Zavisno od okolnosti u zemlji porijekla, određena društvena grupa iz stava 1 alineja 5 ovog člana, može označavati i grupu koja ima zajedničke karakteristike polnog opredjeljenja, pri čemu se polnim opredjeljenjem ne mogu smatrati djela koja predstavljaju krivična djela u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.

Za određivanje pripadnosti određenoj društvenoj grupi iz stava 1 alineja 5 ovog člana ili utvrđivanje osobina takve grupe, uzimaju se u obzir i karakteristike vezane za rodni identitet, uključujući i pol.

Djela progona

Član 24

Progonom se smatraju djela koja su dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljno kršenje osnovnih ljudskih prava ili skup različitih mjera koje predstavljaju kršenje ljudskih prava.

Djela iz stava 1 ovog člana mogu biti:

- 1) fizičko ili psihičko nasilje, uključujući i polno nasilje;
- 2) zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su diskriminatorske ili se sprovode na diskriminatorski način;
- 3) sudski progon ili kažnjavanje koje je nesrazmjerno ili diskriminatorsko;
- 4) uskraćivanje prava u sudskom postupku usljed kojih može doći do nesrazmjernih ili diskriminatorskih kazni;
- 5) sudski progon ili kažnjavanje zbog odbijanja vršenja vojne službe prilikom sukoba, ako bi vršenje vojne službe podrazumijevalo izvršenje krivičnih djela ili radnji iz člana 29 stav 1 tačka 3 i člana 30 stav 1 tačka 1 ovog zakona;
- 6) djela progona koja su posebno vezana za pol ili djecu.

Postojanje progona se utvrđuje na osnovu povezanosti djela progona i/ili nepostojanja zaštite od tih djela i razloga progona iz člana 23 ovog zakona.

Prilikom procjene strahuje li stranac koji traži međunarodnu zaštitu osnovano od progona nije od značaja posjeduje li stvarno rasna, vjerska, nacionalna, društvena ili politička svojstva, odnosno okolnosti koje izazivaju progon, ako mu učinilac progona pripisuje takva svojstva, odnosno okolnosti.

Ozbiljna nepravda

Član 25

Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili izvršenje smrtne kazne, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje ili ozbiljnu i individualnu prijetnju po život i fizički integritet civilnog lica, zbog nekontrolisanog opšteg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutrašnjeg oružanog sukoba.

Učinioci progona ili ozbiljne nepravde

Član 26

Progonom i ozbiljnom nepravdom smatraju se djela i radnje koja u zemlji porijekla sprovode:

- 1) državni organi;
- 2) stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontrolišu državu ili značajan dio državne teritorije;
- 3) nedržavni subjekti, ako se pokaže da državni organi ili stranke, odnosno nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontrolišu državu ili značajan dio državne teritorije, nijesu u mogućnosti ili ne žele da pruže zaštitu od progona ili ozbiljne nepravde.

Pružaoци zaštite u zemlji porijekla

Član 27

Zaštitom od progona i trpljenja ozbiljne nepravde u zemlji porijekla smatra se zaštita koju, pod uslovom da su u mogućnosti i da to žele, pružaju:

- 1) državni organi, ili
- 2) stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontrolišu državu ili značajan dio državne teritorije.

Prilikom procjene kontrolišu li stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije državu ili značajan dio državne teritorije uzeće se u obzir podaci službenih akata i smjernica Evropske unije.

Zaštita iz stava 1 ovog člana, podrazumijeva postojanje efikasnog pravnog sistema za otkrivanje, procesuiranje i kažnjavanje učinilaca djela koja predstavljaju progon ili ozbiljnu nepravdu, kao i mogućnost ostvarivanja takve zaštite preduzimanjem opravdanih mjera za sprječavanje progona ili trpljenja ozbiljne nepravde zbog kojih stranac traži međunarodnu zaštitu.

Interno preseljenje i zaštita

Član 28

Međunarodna zaštita neće se odobriti ako se utvrdi da postoji mogućnost internog preseljenja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u određeni dio zemlje porijekla:

- 1) gdje ne postoji osnovani strah od progona ili trpljenja ozbiljne nepravde;
- 2) gdje postoji mogućnost ostvarivanja zaštite od progona ili trpljenja ozbiljne nepravde;
- 3) ako do tog dijela zemlje može bezbjedno i legalno putovati;
- 4) gdje će mu biti dozvoljen ulazak; i
- 5) ako se može razumno očekivati da će se u tom dijelu zemlje nastaniti.

Isključenje prava na azil

Član 29

Azil se neće odobriti strancu koji traži međunarodnu zaštitu, a koji ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom, ako:

- 1) uživa zaštitu ili prima pomoć nekog organa ili agencija Ujedinjenih nacija, osim Visokog komesarijata;

- 2) već ima odobren boravak u zemlji koja mu na osnovu tog boravka priznaje ista prava i obaveze kao državljanima te zemlje;
- 3) postoje ozbiljni razlozi na osnovu kojih se smatra da je učinio, podstrekavao ili na drugi način učestvovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenih međunarodnim dokumentima;
 - teškog krivičnog djela koje nema politički karakter, prije njegovog dolaska u Crnu Goru, ako je to djelo učinjeno sa navodnim političkim ciljem;
 - djela koje predstavlja surovo postupanje, ako je to djelo učinjeno sa navodnim političkim ciljem;
 - djela koje je u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija.

U slučaju da zaštita ili pomoć iz stava 1 tačka 1 ovog člana, prestane iz bilo kojeg razloga na koji stranac koji traži međunarodnu zaštitu nije imao uticaja, a njegov položaj nije konačno riješen u skladu sa dokumentima Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, odobriće mu se azil.

Isključenje prava na supsidijarnu zaštitu

Član 30

Supsidijarna zaštita neće se odobriti strancu koji traži međunarodnu zaštitu, a koji ispunjava uslove za odobravanje supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom, ako:

- 1) postoje ozbiljni razlozi na osnovu kojih se smatra da je učinio, podstrekavao ili na drugi način učestvovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog međunarodnim dokumentima;
 - teškog krivičnog djela;
 - djela koja su u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija;
- 2) je učinio krivično djelo prije ulaska u Crnu Goru, za koje je u Crnoj Gori propisana kazna zatvora, a zbog kojeg je napustio zemlju porijekla samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji;
- 3) predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore.

Teškim krivičnim djelom, u smislu stava 1 tačka 1 alineja 2 ovog člana, smatra se krivično djelo za koje se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore može izreći kazna zatvora u trajanju od pet godina ili teža kazna.

Sigurna zemlja porijekla

Član 31

Sigurnom zemljom porijekla smatra se zemlja za koju se na osnovu pravnog stanja, primjene propisa u demokratskom sistemu, kao i opštih političkih okolnosti utvrdi da ne postoji progon, niti rizik od trpljenja ozbiljne nepravde, što se utvrđuje na osnovu podataka o:

- 1) relevantnim zakonima i propisima te zemlje, kao i načinu na koji se primjenjuju;
- 2) poštovanju prava i sloboda garantovanih Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, kao i Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;
- 3) poštovanju načela zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement) u skladu sa Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine;
- 4) primjeni djelotvornog pravnog lijeka.

Podaci iz stava 1 ovog člana, prikupljaju se iz izvještaja i drugih mjerodavnih izvora, naročito država članica Evropske unije, Evropske kancelarije za podršku azilu (EASO), Visokog komesarijata, Savjeta Evrope i drugih relevantnih međunarodnih organizacija.

Na osnovu podataka iz stava 1 ovog člana Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, utvrđuje listu sigurnih zemalja porijekla, o čemu obavještava Evropsku komisiju.

Lista sigurnih zemalja porijekla objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Postupajući po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo, u svakom konkretnom slučaju, utvrđuje da li podnosilac zahtjeva dolazi iz sigurne zemlje porijekla.

Sigurnom zemljom porijekla, u smislu stava 5 ovog člana, smatra se zemlja sa liste iz stava 3 ovog člana, ako je stranac koji traži međunarodnu zaštitu državljanin te zemlje ili je u toj zemlji imao zadnje boravište kao lice bez državljanstva i ako nije vjerodostojno obrazložio zašto se ta zemlja porijekla, u njegovom konkretnom slučaju, ne može smatrati sigurnom zemljom porijekla.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu će biti blagovremeno obaviješten da se zemlja iz koje on dolazi nalazi na listi iz stava 3 ovog člana i da može da iznese razloge zbog kojih se, u njegovom slučaju, ta zemlja ne može smatrati sigurnom zemljom porijekla.

U slučaju kad se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da se radi o sigurnoj zemlji porijekla, zahtjev će biti odbijen.

Sigurna treća zemlja

Član 32

Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je stranac koji traži međunarodnu zaštitu siguran od progona, odnosno od rizika trpljenja ozbiljne nepravde, koja poštuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement) i u kojoj postoji mogućnost da dobije međunarodnu zaštitu.

Postupajući po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo, u svakom konkretnom slučaju, utvrđuje da li se radi o sigurnoj trećoj zemlji, u smislu stava 1 ovog člana, kao i da li postoji veza između te zemlje i stranca koji traži međunarodnu zaštitu na osnovu koje se može razumno očekivati da će u toj zemlji zatražiti međunarodnu zaštitu, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu biće blagovremeno obaviješten da u njegovom slučaju postoji sigurna treća zemlja i da može da iznese razloge zbog kojih se ta zemlja ne može smatrati sigurnom trećom zemljom, s obzirom na specifičnosti njegovih ličnih svojstava i okolnosti.

U slučaju kad se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da postoji sigurna treća zemlja, zahtjev će biti odbijen, a strancu koji traži međunarodnu zaštitu izdaće se potvrda da u postupku nije razmatrana osnovanost njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U slučaju da sigurna treća zemlja odbije da prihvati stranca čiji je zahtjev odbijen, u smislu stava 4 ovog člana, njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu će se ponovo razmatrati u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo će redovno obavještavati Evropsku komisiju o zemljama za koje je utvrđeno da su sigurne treće zemlje.

Evropska sigurna treća zemlja

Član 33

Evropska sigurna treća zemlja je zemlja koja je potvrdila i primjenjuje Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. godine, bez geografskih ograničenja, i Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Postupajući po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo, u svakom konkretnom slučaju, utvrđuje da li se radi o evropskoj sigurnoj trećoj zemlji, u smislu stava 1 ovog člana.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu biće blagovremeno obaviješten da u njegovom slučaju postoji evropska sigurna treća zemlja i da može da iznese razloge zbog kojih se, u njegovom slučaju, ta zemlja ne može smatrati evropskom sigurnom trećom zemljom, s obzirom na specifičnosti njegovih ličnih svojstava i okolnosti.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca koji je nezakonito ušao na teritoriju Crne Gore iz evropske sigurne treće zemlje, biće odbijen, ako ta zemlja poštuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), ako ne postoje posebne okolnosti humanitarnog ili političkog karaktera.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu izdaće se potvrda da u postupku nije razmatrana osnovanost njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U slučaju da evropska sigurna treća zemlja odbije da prihvati stranca čiji je zahtjev odbijen, u smislu stava 5 ovog člana, njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu će se ponovo razmatrati u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo će redovno obavještavati Evropsku komisiju o zemljama za koje je utvrđeno da su evropske sigurne treće zemlje.

IV. POSTUPAK ZA ODOBRAVANJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Izražavanje namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 34

Državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva može izraziti namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prilikom granične kontrole na graničnom prelazu.

Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu je usmeno ili pisano izražena volja državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.

Ako se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva već nalazi na teritoriji Crne Gore, namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izražava u organizacionoj jedinici organa uprave nadležnog za poslove policije (u daljem tekstu: policija) u mjestu gdje se zatekne ili u Centru za prihvrat.

Prilikom izražavanja namjere u skladu sa st. 1 i 3 ovog člana, policijski službenici ili službenici Centra za prihvrat dužni su da prikupe podatke o identitetu stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pravcu putovanja od zemlje porijekla do Crne Gore, kao i ličnim svojstvima i okolnostima iz člana 20 ovog zakona, radi procjene da li je potrebno obezbijediti posebne proceduralne garancije.

Radi utvrđivanja identiteta stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, od stranca se uzimaju otisci svih prstiju i fotografija.

Stranac koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu dužan je da omogući uzimanje podataka iz stava 5 ovog člana.

U slučaju da od stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu privremeno nije moguće uzeti otiske prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga koje on nije namjerno prouzrokovao, stranac je dužan da omogućí uzimanje otisaka prstiju odmah po prestanku tih razloga.

Policijski službenik, odnosno službenik Centra za prihvat, pred kojim je izražena namjera iz st. 1 i 3 ovog člana unosi podatke iz stava 5 ovog člana u evidenciju koju vodi i upućuje stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu da se, u roku od tri dana, javi Ministarstvu radi podnošenja tog zahtjeva.

Podatke o strancima koji su izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu policija dostavlja Ministarstvu.

Smatraće se da stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a ne da podatke u skladu sa stavom 7 ovog člana, odnosno bez opravdanog razloga ne javi se Ministarstvu u skladu sa stavom 8 ovog člana, nezakonito boravi u Crnoj Gori.

Bliži način uzimanja podataka iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Član 35

Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućíće se podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.

Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 36

Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućíti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 37

U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.

Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.

Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru i u slučaju kad se u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite.

Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Postupak pred Upravnim sudom je hitan.

Uslovi prihvata na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 38

Strancu iz člana 36 ovog zakona obezbijuje se hrana, odjeća, zdravstvena zaštita i pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Nevladinim organizacijama registrovanim za pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu i organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata, obezbijediće se pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke.

Organizacijama iz stava 2 ovog člana može se privremeno ograničiti pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu kad je to neophodno radi zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore.

Maloljetnici

Član 39

Namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika izražava, odnosno zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi njegov zakonski zastupnik.

Maloljetnik stariji od 16 godina koji je u braku može samostalno da izrazi namjeru i podnese zahtjev iz stava 1 ovog člana.

U postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu iz stava 1 ovog člana učestvuje maloljetnik i njegov zakonski zastupnik.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, maloljetnik može da učestvuje u postupku za odobravanje međunarodne zaštite bez zakonskog zastupnika ako se procjeni da je to u njegovom najboljem interesu, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prava djece.

Maloljetnici bez pratnje

Član 40

Maloljetniku bez pratnje, koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, centar za socijalni rad postavlja staratelja obučenog za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu i čiji interesi nijesu suprotni interesima tog maloljetnika.

Maloljetnik bez pratnje mora biti odmah obaviješten o postavljenju staratelja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se postaviti staratelj.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnik bez pratnje podnosi lično, u prisustvu staratelja.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, zahtjev za međunarodnu zaštitu, u ime maloljetnika bez pratnje, može podnijeti njegov staratelj, ako se u postupku povratka, odnosno prisilnog udaljenja u zemlju porijekla ocijeni da mu je potrebna međunarodna zaštita s obzirom na njegova lična svojstva i okolnosti.

Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje vodi ovlašćeno službeno lice koji vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice) obučeno za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu.

Staratelj je dužan da blagovremeno pripremi maloljetnika bez pratnje za saslušanje i da mu pruži informacije o značenju i posljedicama saslušanja.

Maloljetnik bez pratnje dužan je da lično učestvuje na saslušanju, u prisustvu staratelja.

Odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje donosi se hitno, a po ubrzanom postupku može se donijeti samo u slučajevima iz člana 49 stav 4 i člana 51 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona.

Maloljetnik bez pratnje ne može biti zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Procjena uzrasta maloljetnika

Član 41

U slučaju da u postupku za odobravanje međunarodne zaštite postoji sumnja u pogledu uzrasta maloljetnika, pristupiće se postupku procjene uzrasta.

Procjena uzrasta maloljetnika sprovodi se na osnovu dostupnih podataka o maloljetniku, stručnog mišljenja službenika Centra za prihvatanje uključenih u rad sa maloljetnikom, kao i mišljenja staratelja maloljetnika.

Ako se na osnovu dostupnih podataka i mišljenja iz stava 2 ovog člana, ne može utvrditi uzrast maloljetnika, sprovedeće se medicinsko ispitivanje, uz prethodnu pisanu saglasnost maloljetnika i staratelja.

Medicinsko ispitivanje sprovodi se medicinskim pregledom, rentgenom zuba i/ili šake, uz poštovanje dostojanstva maloljetnika.

Maloljetnik i njegov staratelj moraju biti, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumiju i na kojem mogu komunicirati, obaviješteni o načinu medicinskog ispitivanja i njegovim mogućim posljedicama po zdravlje, mogućim posljedicama rezultata tog ispitivanja na odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, kao i posljedicama uskraćivanja saglasnosti iz stava 3 ovog člana.

U toku medicinskog ispitivanja maloljetniku će se, ako je **to** potrebno, obezbijediti prevodilac za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.

U slučaju neopravdanog uskraćivanja saglasnosti iz stava 3 ovog člana, maloljetnik će se smatrati punoljetnim strancem koji traži međunarodnu zaštitu.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može biti odbijen samo na osnovu činjenice da nije data saglasnost za sprovođenje medicinskog ispitivanja u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Ako nakon nalaza i mišljenja o sprovedenom medicinskom ispitivanju i dalje postoji sumnja u pogledu uzrasta maloljetnika, primijeniće se institut blagodet sumnje, u skladu sa članom 43 ovog zakona.

Saslušanje **Član 42**

Po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će, u što kraćem roku, sprovesti ispitni postupak i omogućiti strancu koji traži međunarodnu zaštitu da se prilikom saslušanja izjasni o svim činjenicama i okolnostima koje su bitne za postupak odobravanja međunarodne zaštite.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu je dužan da lično prisustvuje i učestvuje na saslušanju bez obzira da li ima zakonskog zastupnika, staratelja i/ili punomoćnika.

Saslušanje stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji ima punomoćnika može se sprovesti i u odsustvu punomoćnika.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da za vrijeme saslušanja iznese vjerodostojne i uvjerljive činjenice i razloge na kojima zasniva svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu i da priloži sve dokaze kojima raspolaže ili je u mogućnosti da ih pribavi, a kojima potkrepljuje svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu, kao i da istinito odgovara na sva pitanja koja su mu postavljena.

Ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu to zahtijeva, Ministarstvo će, ako je to moguće i opravdano, obezbijediti da postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu vodi ovlašćeno službeno lice istog pola kao i podnosilac zahtjeva.

Radi utvrđivanja činjeničnog stanja, stranac koji traži međunarodnu zaštitu može se saslušati više puta.

Saslušanje se ne mora sprovesti ako:

- 1) se na osnovu dokaza koje je podnio stranac koji traži međunarodnu zaštitu može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita;
- 2) stranac koji traži međunarodnu zaštitu nije sposoban ili nije u mogućnosti da učestvuje na saslušanju zbog ličnih svojstava i okolnosti na koje sam ne može uticati;
- 3) naknadni zahtjev nije dopušten u skladu sa članom 49 ovog zakona.

U slučaju iz stava 7 tačka 2 ovog člana strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili članu njegove porodice omogućiće se podnošenje dokaza i davanje izjava relevantnih za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Blagodet sumnje **Član 43**

Izjava stranca koji traži međunarodnu zaštitu smatraće se vjerodostojnom u dijelu u kojem određena činjenica ili okolnost nije potkrijepljena dokazima, ako je:

- 1) utvrđena vjerodostojnost njegove izjave u pogledu opštih i specifičnih informacija o zemlji porijekla i mjestu iz kojeg tvrdi da dolazi;
- 2) uložio istinski napor da potkrijepi dokazima svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu;
- 3) podnio dokaze kojima raspolaže, a za ostale kojima ne raspolaže dao zadovoljavajuće objašnjenje;
- 4) utvrđeno da je njegova izjava dosljedna i uvjerljiva i da nije u suprotnosti sa dostupnim opštim i specifičnim informacijama koje su relevantne za rješavanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu; i
- 5) zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku, odnosno iznio opravdane razloge zašto nije zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku.

Prikupljanje, razmatranje i procjena činjenica i okolnosti

Član 44

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da saraduje sa Ministarstvom, priloži svu dokumentaciju kojom raspolaže i iznese tačne i istinite podatke koji se odnose na identitet, uzrast, državljanstvo, porodicu, zemlje prethodnog boravišta, prethodne zahtjeve za međunarodnu zaštitu, pravce putovanja, isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet i razloge traženja međunarodne zaštite.

Prilikom odlučivanja o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će prikupiti i razmotriti sve relevantne činjenice i okolnosti, a naročito:

1) izjave i dokaze koje je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao, u skladu sa stavom 1 ovog člana, a naročito informacije o tome da li je bio ili može biti izložen progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde;

2) aktuelne činjenice o zemlji porijekla i, po potrebi, o zemljama kroz koje je putovao, o zakonima i propisima tih zemalja i načinu na koji se oni primjenjuju, na osnovu izvještaja i drugih dokumenata Visokog komesarijata i Evropske kancelarije za podršku azilu (EASO) i drugih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava;

3) da li su lična svojstva i okolnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu, a naročito pol i uzrast, kao i položaj u društvu, uzrok radnji ili djela progona ili trpljenja ozbiljne nepravde kojima je bio ili može biti izložen;

4) o aktivnostima stranca koji traži međunarodnu zaštitu, nakon napuštanja zemlje porijekla, koje su usmjerene na stvaranje uslova neophodnih za odobravanje međunarodne zaštite, pri čemu će se procijeniti da li te aktivnosti mogu izložiti stranca progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde ako se vrati u tu zemlju;

5) da li stranac koji traži međunarodnu zaštitu može dobiti zaštitu zemlje čije bi državljanstvo mogao dokazati;

6) da li je stranac koji traži međunarodnu zaštitu tu zaštitu zatražio u razumnom vremenu od dolaska u Crnu Goru, i ako nije da li je za to iznio opravdane razloge.

Kad se utvrdi da je stranac koji traži međunarodnu zaštitu bio izložen progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde, odnosno prijetnjama takvim progonom ili nepravdom smatraće se da postoji osnovan strah od progona ili trpljenja ozbiljne nepravde, osim ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da se takav progon ili ozbiljna nepravda neće ponoviti.

Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka

Član 45

Radi sprovođenja postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo prikuplja lične i druge podatke od stranca koji je podnio taj zahtjev.

Podaci iz stava 1 ovog člana mogu se prikupljati i od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori, ako je to:

1) u interesu stranca koji traži međunarodnu zaštitu;

2) zakonom ili drugim propisom dozvoljeno, ili

3) potrebno radi provjere podataka o strancu koji traži međunarodnu zaštitu.

Organi i lica iz stava 2 ovog člana, koji raspolažu podacima koji se odnose na stranca koji traži međunarodnu zaštitu, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, daju podatke iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana.

Ministarstvo neće prikupljati podatke o strancu koji traži međunarodnu zaštitu od zemlje njegovog porijekla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo predstavljati opasnost i/ili

ugroziti fizički integritet stranca i članova njegove porodice koji su zajedno sa njim podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu, odnosno slobodu i bezbjednost članova porodice koji žive u zemlji porijekla.

Lični i drugi podaci prikupljeni u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a naročito činjenica da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnijet, predstavljaju povjerljive podatke i ne smiju se dostaviti:

- 1) zemlji porijekla stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom;
- 2) državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori koji ne učestvuju u postupku za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, polu, državljanstvu, članovima porodice, ispravama koje je izdala zemlja porijekla, zadnjoj adresi u zemlji porijekla, otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:

1) zemlji porijekla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen pravoznažnom odlukom, pod uslovom da ga ta zemlja prihvati;

2) organima treće zemlje koja je potvrdila i primjenjuje Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

Prikupljanje i korišćenje podataka iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite podataka o ličnosti.

Podaci o strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu se razmjenjivati sa državama članicama Evropske unije, radi primjene Regulative (EU) br. 604/2013 i Regulative (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 603/2013).

Obustava postupka

Član 46

Postupak za odobravanje međunarodne zaštite obustavlja se ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu:

- 1) odustane od zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- 2) izbjegava prijem poziva na saslušanje;
- 3) ne odazove se pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 15 dana od zakazanog saslušanja;
- 4) napusti boravište duže od tri dana, a da o tome ne obavijesti Centar za prihvrat ili za to ne pribavi saglasnost Centra za prihvrat, odnosno Ministarstva, osim u slučajevima prouzrokovanim višom silom.

Odluku o obustavi postupka iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

U slučaju iz stava 1 tač. 3 i 4 ovog člana, Ministarstvo će odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca ako na osnovu utvrđenih činjenica i okolnosti može da ocijeni da nijesu ispunjeni uslovi za odobravanje međunarodne zaštite.

U slučaju da državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu nakon pravosnažnosti odluke o obustavi ranije pokrenutog postupka po njegovom zahtjevu, to lice nije dužno da podnosi novi zahtjev za međunarodnu zaštitu, a postupak koji je obustavljen nastaviće se.

Protiv odluke o obustavi postupka može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 47

Zahtjev za međunarodnu zaštitu biće odbijen ako:

- 1) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u državi članici Evropske unije;
- 2) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u trećoj zemlji čija prava i dalje uživa, koja prijenjuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), a ta zemlja će ga ponovo prihvatiti;
- 3) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri sigurna treća zemlja, u smislu člana 32 ovog zakona;
- 4) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri evropska sigurna treća zemlja, u smislu člana 33 ovog zakona;
- 5) je za odlučivanje po zahtjevu stranca za međunarodnu zaštitu utvrđena država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;
- 6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu državljanin države članice Evropske unije.

Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 48

O osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku kojom:

- 1) odobrava azil ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom;
- 2) odobrava supsidijarnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom;
- 3) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove za odobravanje azila, odnosno supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom;
- 4) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu ako su ispunjeni uslovi za isključenje u smislu čl. 29, 30 i 94 ovog zakona;
- 5) odobrava ili odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu u ubrzanom postupku u slučajevima iz člana 51 ovog zakona.

Zahtjevi za međunarodnu zaštitu povodom kojih se na osnovu dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita, mogu se riješiti prioritarno.

Protiv odluke iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Odlučivanje o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu

Član 49

Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu može podnijeti državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, u roku dvije godine od pravosnažnosti odluke kojom je raniji:

- 1) zahtjev odbijen u skladu sa članom 48 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona, ili
- 2) postupak obustavljen u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona.

Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi se Ministarstvu neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik.

O dopuštenosti naknadnog zahtjeva iz stava 1 ovog člana Ministarstvo donosi odluku, najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu je dopušten ako sadrži činjenice i dokaze koji su nastali nakon pravosnažnosti odluke po ranijem zahtjevu ili činjenice i dokaze koje stranac koji traži međunarodnu zaštitu iz opravdanih razloga nije iznio u ranijem postupku, a te činjenice i dokazi su od značaja za utvrđivanje ispunjenosti uslova za odobravanje međunarodne zaštite.

Dopuštenost naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu procjenjuje se na osnovu činjenica i dokaza sadržanih u tom zahtjevu, a u vezi sa već iznijetim činjenicama i dokazima u ranijem postupku, bez saslušanja stranca koji traži međunarodnu zaštitu.

Kad se utvrdi da je naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu dopušten, ponovo će se odlučivati o osnovanosti zahtjeva.

Ukoliko se procijeni da naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu nije dopušten, taj zahtjev će biti odbijen.

Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca u transferu Ministarstvo će odbiti kao nedopušten.

Rokovi za odlučivanje

Član 50

Ministarstvo će donijeti odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno od dana donošenja odluke o dopuštenosti naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U slučaju kad je primjenom Regulative (EU) br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rok iz stava 1 ovog člana računa se od dana kad je ta nadležnost utvrđena, odnosno od dana preuzimanja stranca koji traži međunarodnu zaštitu.

Rok iz st. 1 i 2 ovog člana može se produžiti za još devet mjeseci, ako:

- 1) zahtjev za međunarodnu zaštitu podrazumijeva utvrđivanje složenog činjenog stanja, odnosno razjašnjenja složenih pravnih pitanja;
- 2) veliki broj državljana treće zemlje ili lica bez državljanstva istovremeno zatraži međunarodnu zaštitu;
- 3) stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne postupa u skladu sa obavezama iz člana 59 ovog zakona.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, rok se može produžiti za još tri mjeseca u cilju potpunog razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Kad je opravdano očekivati da se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, stranac koji traži međunarodnu zaštitu o tome će biti obaviješten pisanim putem i na njegov zahtjev će mu se dati obavještenje o razlozima zbog kojih nije moguće odlučiti u tom roku i o roku u kojem može očekivati odluku.

Kad je opravdano očekivati da odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu neće biti donijeta u rokovima iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, zbog privremeno nesigurnog stanja u zemlji porijekla, Ministarstvo će:

- 1) provjeravati stanje u zemlji porijekla svakih šest mjeseci; i
- 2) obavijestiti u razumnom roku stranca koji traži međunarodnu zaštitu i Evropsku komisiju o razlozima nedonošenja odluke.

Odluka iz stava 1 ovog člana, donijeće se najkasnije u roku od 21 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ubrzani postupak

Član 51

Odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će donijeti u ubrzanom postupku u roku od dva mjeseca od dana podnošenja tog zahtjeva, ako se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da:

1) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu iznio samo one podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite;

2) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao lažne podatke ili dao na uvid, odnosno priložio nevjerodostojna dokumenta ili nije dao relevantne podake ili je prikrrio dokumenta, koji bi mogli uticati na negativan ishod postupka po njega, čime je doveo ili mogao da dovede u zabludu ovlašćeno službeno lice;

3) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu uništio isprave za utvrđivanje identiteta, odnosno državljanstva, a postoji vjerovatnoća da je to uradio sa namjerom da da lažne podatke o identitetu, odnosno državljanstvu;

4) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao nedosljedne, kontradiktorne, očigledno netačne ili neuvjerljive izjave suprotne provjerenim podacima o zemlji porijekla, koje čine njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu neuvjerljivim;

5) stranac koji traži međunarodnu zaštitu već duže boravi u Crnoj Gori i bez opravdanog razloga ranije nije izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu sa očiglednom namjerom da odloži ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo udaljenje iz Crne Gore;

7) stranac koji traži međunarodnu zaštitu predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili javni poredak Crne Gore; ili

8) stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu dolazi iz sigurne zemlje porijekla.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu će biti obaviješten da se o njegovom zahtjevu za međunarodnu zaštitu odlučuje u ubrzanom postupku.

Kad se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, po zahtjevu za međunarodnu zaštitu će se odlučivati u rokovima iz člana 50 ovog zakona.

Kad je primjenom Regulative (EU) br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rokovi iz stava 1 ovog člana, računaju se od dana kad je ta nadležnost utvrđena.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Dostavljanje

Član 52

Odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu dostavlja se lično strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili njegovom staratelju ili zakonskom zastupniku.

U slučaju da Ministarstvu nije poznato gdje se strancu koji traži međunarodnu zaštitu nalazi, a nema zakonskog zastupnika ili staratelja, dostavljanje će se izvršiti oglašavanjem pismena na oglasnoj tabli Ministarstva.

Dostavljanje se smatra izvršenim protekom tri dana od dana oglašavanja pismena na oglasnoj tabli Ministarstva.

Povratak

Član 53

U slučaju da je strancu pravosnažnom odlukom odbijen zahtjev za međunarodnu zaštitu, odnosno naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu ili je postupak po njegovom zahtjevu obustavljen, ili je donijeta odluka o prestanku azila, odnosno supsidijarne zaštite, smatra se da nezakonito boravi u Crnoj Gori i prema njemu će se preduzeti mjere za povratak, u skladu sa zakonom kojim se uređuje boravak stranaca, pri čemu će se prednost dati dobrovoljnom povratku.

V. PRESTANAK I PONIŠTENJE MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Prestanak međunarodne zaštite

Član 54

Azil će prestati ako:

- 1) azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva;
- 2) azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati;
- 3) se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od progona;
- 4) prestanu okolnosti u zemlji porijekla azilanta na osnovu kojih je odobrena međunarodna zaštita; ili
- 5) azilant dobrovoljno ponovo stekne državljanstvo zemlje porijekla koje je prethodno izgubio.

Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu ili se promijene do te mjere da dalja zaštita više nije potrebna.

Kad Ministarstvo utvrdi da je došlo do trajnog prestanka ili trajne i značajne promjene okolnosti iz stava 1 tačka 4 i stava 2 ovog člana, o tome će obavijestiti azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i omogućiti mu da se povodom toga izjasni usmeno na zapisnik.

O prestanku azila, odnosno supsidijarne zaštite u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, odluku donosi Ministarstvo.

Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Prestanak međunarodne zaštite po sili zakona

Član 55

Azil i supsidijarna zaštita prestaju po sili zakona:

- 1) kad se azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom odobri stalni boravak u Crnoj Gori ili stekne crnogorsko državljanstvo;

2) smrću azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Odluku o prestanku azila i supsidijarne zaštite iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Poništenje međunarodne zaštite

Član 56

Azil ili supsidijarna zaštita prestaju poništenjem odluke o odobravanju azila, odnosno supsidijarne zaštite, ako:

- 1) se naknadno utvrdi postojanje razloga za isključenje iz čl. 29 ili 30 ovog zakona;
- 2) se utvrdi da je strancu međunarodna zaštita odobrena na osnovu netačnih činjenica koje je dao ili zbog prikrivanja činjenica bitnih za odlučivanje; ili
- 3) ako lice kome je odobrena međunarodna zaštita predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore, utvrđenu pravosnažnom odlukom nadležnog organa.

U slučaju utvrđivanja okolnosti iz stava 1 ovog člana, azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom će o tome biti obaviješten i omogućiće mu se da se o navedenim okolnostima izjasni usmeno na zapisnik.

Odluku o poništenju odluke iz stava 1 ovog člana, donosi Ministarstvo.

Protiv odluke iz stava 3 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Povratak

Član 57

Kad Ministarstvo donese odluku iz člana 56 stav 3 ovog zakona, a na zahtjev stranca ne odloži izvršenje te odluke, smatra se da stranac nezakonito boravi u Crnoj Gori i prema njemu će se preduzeti mjere za povratak, u skladu sa zakonom kojim se uređuje boravak stranaca.

VI. PRAVA I OBAVEZE

1. Prava i obaveze stranca koji traži međunarodnu zaštitu

Prava

Član 58

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) slobodu kretanja u Crnoj Gori;
- 3) prihvata;
- 4) zdravstvenu zaštitu;
- 5) osnovno i srednje obrazovanje;
- 6) informacije neophodne za boravak i pravne savjete u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu i besplatne pravne pomoći;
- 7) besplatnu pravnu pomoć;
- 8) rad;
- 9) isprave u skladu sa ovim zakonom;
- 10) jedinstvo porodice.

U ostvarivanju prava iz stava 1 ovog člana, vodiće se računa o potrebama stranca koji traži međunarodnu zaštitu, a kome su potrebne posebne proceduralne garancije.

Prava iz stava 1 ovog člana ne ostvaruje stranac koji traži međunarodnu zaštitu, koji je zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Obaveze

Član 59

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da:

- 1) poštuje Ustav, zakone i druge propise Crne Gore;
- 2) saraduje sa državnim organima Crne Gore i postupa po njihovim nalogima i uputstvima;
- 3) da podatke neophodne za utvrđivanje identiteta i omogući uzimanje fotografije i otisaka prstiju, kao i druge provjere u cilju utvrđivanja identiteta;
- 4) se podvrgne zdravstvenom pregledu;
- 5) poštuje pravila boravka i kućni red u Centru za prihvata;
- 6) podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u propisanom roku;
- 7) se odazove na poziv Ministarstva na saslušanje i saraduje u postupku za odobravanje međunarodne zaštite;
- 8) ostane na teritoriji Crne Gore za vrijeme trajanja postupka za odobravanje međunarodne zaštite;
- 9) javi promjenu adrese Ministarstvu, u roku od tri dana od dana promjene;
- 10) se pridržava naloga i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja.

Vrijeme ostvarenja prava i obaveza

Član 60

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može ostvarivati prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do pravosnažnosti odluke kojom se odlučuje o njegovom zahtjevu.

Stranac u transferu ima prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Pravo na boravak

Član 61

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na boravak u Crnoj Gori od dana izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do pravosnažnosti odluke kojom je njegov zahtjev odbijen.

Kad stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnese naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu, a taj zahtjev bude odbijen kao nedopušten, u skladu sa članom 49 stav 7 ovog zakona, ima pravo na boravak do uručenja odluke o odbijanju naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ako stranac, čiji je naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen u skladu sa stavom 2 ovog člana, podnese novi naknadni zahtjev, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, koji se nalazi u postupku predaje, odnosno izručenja u skladu sa članom 12 st. 1, 3 i 4 ovog zakona, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.

Članovi porodice stranca koji traži međunarodnu zaštitu, koji su došli zajedno sa njim, imaju pravo na boravak u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Stranac u transferu ima pravo na boravak u Crnoj Gori do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sloboda kretanja

Član 62

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Crnoj Gori, što podrazumijeva i izbor mjesta boravka, uz obavezu da Ministarstvo obavijesti o mjestu i adresi boravka, u roku od tri dana od izbora, odnosno promjene mjesta i adrese boravka.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu može se ograničiti sloboda kretanja, ako se na osnovu činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:

- 1) utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima zasniva zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, naročito ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva s obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Crne Gore, ranije odbijanje provjere i utvrđivanja identiteta, prikrivanje ili pružanje lažnih podataka o identitetu, odnosno državljanstvu, grubo kršenje pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata, kao i rezultate sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju primjenom Regulative (EU) br. 603/2013;
- 2) utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva;
- 3) zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore;
- 4) sprječavanja zloupotrebe postupka kad postoji osnovana sumnja da je namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazio u toku postupka u cilju onemogućavanja prisilnog udaljenja.

Strancu u transferu će se ograničiti sloboda kretanja u svrhu sprovođenja transfera u drugu državu odgovornu za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva, naročito uzimajući u obzir njegovo protivljenje transferu, kao i okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana.

Mjere za ograničenje slobode kretanja

Član 63

Radi ograničenja slobode kretanja, u slučajevima iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili strancu u transferu mogu se izreći sljedeće mjere:

- 1) zabrana kretanja van Centra za prihvata;
- 2) zabrana kretanja van određenog područja;
- 3) zabrana napuštanja smještaja na adresi koju je prijavio;
- 4) obavezni smještaj u Centru za prihvata;
- 5) privremeno oduzimanje putnih isprava i drugih dokumenata;
- 6) smještaj u Prihvatilište za strance.

U slučaju oduzimanja isprave, odnosno dokumenta iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ta isprava, odnosno dokument zadržava se za vrijeme dok postoje razlozi za zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

Mjera smještaj u Prihvatilište za strance može se izreći ako se procjenom ličnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu ili stranca u transferu utvrdi da se drugim mjerama iz stava 1 tačk. 1 do 5 ovog člana, ne može ostvariti svrha ograničenja slobode kretanja.

Stranac koji se nalazi u Prihvatilištu za strance, a izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, ne može napustiti Prihvatilište za strance do okončanja postupka po njegovom zahtjevu.

Mjera smještaj u Prihvatilište za strance može se izreći strancu kome su obezbijedene posebne proceduralne garancije, izuzetno kad to omogućavaju njegova lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe, naročito zdravstveno stanje.

Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu trajati dok postoje razlozi iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, a najduže tri mjeseca.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, mjere iz stava 1 ovog člana mogu se produžiti za još tri mjeseca, kad za to postoje opravdani razlozi.

Mjera smještaj u Prihvatište za strance maloljetniku bez pratnje može se izreći u trajanju najduže do 30 dana.

Maloljetnik bez pratnje kome je izrečena mjera smještaj u Prihvatište za strance, mora se smjestiti odvojeno od punoljetnih lica.

Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu u transferu mogu trajati najduže šest nedjelja od utvrđivanja države odgovorne za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili od pravosnažnosti odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Odluku o izricanju mjere iz stava 1 ovog člana i trajanju te mjere, donosi Ministarstvo.

Protiv odluke iz stava 11 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.

Prihvat Član 64

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na prihvat koji obuhvata: smještaj u Centru za prihvat, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza, ako mu je prevoz potreban radi učešća u postupku za odobravanje međunarodne zaštite ili ostvarivanja drugih prava u skladu sa ovim zakonom, kao i novčanu pomoć.

Vrstu smještaja u Centru za prihvat određuje Ministarstvo, s obzirom na lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe stranca koji traži međunarodnu zaštitu.

Novčanu pomoć strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrava centar za socijalni rad.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu pravo na prihvat može se ograničiti ili uskratiti ako:

- 1) ne boravi u Centru za prihvat u kojem mu je određen smještaj;
- 2) napusti Centar za prihvat duže od 24 sata bez odobrenja iz člana 65 stav 5 ovog zakona;
- 3) posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard;
- 4) krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvat.

Odluku o ograničenju ili uskraćivanju prava na prihvat u slučajevima iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, na osnovu individualne procjene stranca koji traži međunarodnu zaštitu, vodeći računa o očuvanju životnog standarda koji obezbjeđuje njegovo dostojanstvo i srazmjerno svrsi koja se želi postići ograničenjem, odnosno uskraćivanjem prava na prihvat.

Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

U slučaju iz stava 4 tač. 3 i 4 ovog člana, Ministarstvo može od stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji koristi pravo na prihvat da zahtijeva povraćaj troškova prihvata iz stava 1 ovog člana, kao i naknadu materijalne štete koju je prouzrokovao.

Visinu novčane pomoći iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove socijalnog staranja.

Centar za prihvat Član 65

Smještaj, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza iz člana 64 stav 1 ovog zakona obezbjeđuje Centar za prihvat.

Strancu koji je smješten u Centru za prihvat obezbijediće se i osnovna sredstva za higijenske potrebe i obavezan zdravstveni pregled.

Prilikom smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u Centru za prihvat posebno će se voditi računa o polu, uzrastu, položaju ranjivih grupa, zdravstvenom stanju i invaliditetu, kao i jedinstvu porodice.

Druge oblike pomoći, sprovođenjem posebnih programa pomoći u Centru za prihvat mogu pružati Crveni krst Crne Gore (u daljem tekstu: Crveni krst) i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata ili humanitarnim radom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može izaći van Centra za prihvat duže od 24 časa, uz prethodno odobrenje sužbenika Centra za prihvat.

Zaštitu lica i imovine u Centru za prihvat obezbjeđuju policijski službenici koji ne nose službenu uniformu i koji su posebno obučeni za rad sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu.

Pravila boravka i kućni red u Centru za prihvat propisuje Ministarstvo.

Zdravstvena zaštita

Član 66

Zdravstvena zaštita stranca koji traži međunarodnu zaštitu obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i lijekove sa liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje).

Strancima koji traže međunarodnu zaštitu kojima su potrebne posebne proceduralne garancije, naročito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili polnog nasilja, pružiće se odgovarajuća zdravstvena zaštita u vezi sa njihovim specifičnim stanjem, odnosno posljedicama prouzrokovanih tim mučenjem i drugim teškim oblicima nasilja.

Obavezan zdravstveni pregled iz člana 65 stav 2 ovog zakona i zdravstvenu zaštitu iz st. 1 i 2 ovog člana vrši, odnosno pruža zdravstvena ustanova sa kojom Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore zaključi ugovor.

Troškove zdravstvene zaštite iz st. 1, 2 i 3 ovog člana snosi Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Obrazovanje

Član 67

Pravo na osnovno i srednje obrazovanje maloljetni stranac koji traži međunarodnu zaštitu ostvaruje pod istim uslovima kao crnogorski državljanin, u skladu sa propisima kojima se uređuje osnovno i srednje obrazovanje.

Maloljetnom strancu koji traži međunarodnu zaštitu, koji je započeo ostvarivanje prava na srednje obrazovanje u skladu sa stavom 1 ovog člana, omogućiće se nastavak tog obrazovanja i nakon sticanja punoljetstva, pod istim uslovima kao crnogorskom državljaninu.

Ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, omogućiće se maloljetnom strancu koji traži međunarodnu zaštitu, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršenja odluke o povratku.

Kad maloljetni stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne poznaje crnogorski jezik dovoljno da bi pratio redovnu nastavu, omogućiće mu se pohađanje pripremne i dopunske nastave, uključujući i časove crnogorskog jezika, u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja, kako bi mogao ostvariti pravo iz stava 1 ovog člana.

Pravo na informacije i pravne savjete

Član 68

U Centru za prihvat strancu koji traži međunarodnu zaštitu se na njegov zahtjev obezbjeđuju informacije neophodne za boravak, pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu i besplatne pravne pomoći, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Besplatna pravna pomoć

Član 69

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ostvaruje pravo na besplatnu pravnu pomoć u upravnom sporu u vezi zahtjeva za međunarodnu zaštitu, na lični zahtjev, ako:

- 1) ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, i
- 2) podnijeta tužba nije očigledno neosnovana.

Pravna pomoć, u smislu stava 1 ovog člana, obuhvata:

- 1) pomoć u sastavljanju tužbe;
- 2) zastupanje pred Upravnim sudom;
- 3) oslobađanje od plaćanja troškova upravnog spora.

Odluku o odobravanju pravne pomoći iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo i dostavlja je Upravnom sudu.

Protiv odluke Ministarstva kojom je odbijen zahtjev za besplatnu pravnu pomoć, stranac iz stava 1 ovog člana može podnijeti tužbu Upravnom sudu, u roku od osam dana.

Postupak po tužbi iz stava 4 ovog člana okončaće se u roku od 15 dana od dana podnošenja tužbe.

Na osnovu odluke iz stava 3 ovog člana Ministarstvo određuje advokata prema redosljedu sa spiska advokata koji Advokatska komora Crne Gore dostavi Ministarstvu.

Za pružanje besplatne pravne pomoći, advokatu iz stava 6 ovog člana, pripada naknada utvrđena u skladu sa zakonom kojim se uređuje besplatna pravna pomoć.

Troškove pravne pomoći iz stava 2 ovog člana, snosi Ministarstvo.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu i strancu u transferu, pravnu pomoć u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu pred Ministarstvom, mogu pružati nevladine organizacije koje se bave pružanjem pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu.

Pravo na rad

Član 70

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu stiče pravo na rad protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada do pravosnažnosti odluke povodom zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Isprave

Član 71

Ministarstvo će, u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu izdati ispravu kojom dokazuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu i služi kao dozvola boravka u Crnoj Gori do pravosnažnosti odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu izdaje se na propisanom obrascu, u skladu sa ovim zakonom.

Obrazac isprave iz stava 2 ovog člana sadrži: Grb Crne Gore, naziv „Crna Gora“, naziv „Isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu“, zaštitne elemente i mjesta za unos ličnih i drugih podataka.

Podaci iz stava 3 ovog člana su: ime i prezime, zemlja porijekla, pol, fotografija, potpis, broj i datum izdavanja isprave, naziv organa koji je izdao ispravu.

Unošenje podataka u obrazac isprave iz stava 3 ovog člana vrši Ministarstvo.

Isprava iz stava 1 ovog člana nije dokaz o identitetu stranca kome je isprava izdata.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu neće se izdati strancu koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru iz člana 36 ovog zakona.

Stranac kome je izdata isprava iz stava 1 ovog člana, dužan je da tu ispravu, radi poništenja, vrati Ministarstvu po prestanku prava na boravak, u skladu sa članom 61 ovog zakona, odnosno prilikom izdavanja lične isprave iz člana 88 ovog zakona.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu i strancu u transferu može se izdati putni list za stranca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje boravak stranaca.

Izgled i sadržaj obrasca i način izdavanja isprave iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Pravo na jedinstvo porodice

Član 72

Pravo na jedinstvo porodice stranac koji traži međunarodnu zaštitu ostvaruje u skladu sa članom 14 stav 1 ovog zakona.

Preseljenje

Član 73

Na zahtjev Visokog komesarijata, može se izvršiti preseljenje u Crnu Goru državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva koji traže međunarodnu zaštitu i kojima je ta zaštita potrebna.

Državljaninu treće zemlje i licu bez državljanstva koji bude preseljen u skladu sa stavom 1 ovog člana, međunarodna zaštita odobrava se u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stava 2 ovog člana ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom.

Odluku i program preseljenja lica iz stava 1 ovog člana donosi Vlada, na predlog Ministarstva i organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Prihvatanje

Član 74

Radi podjele odgovornosti po principu solidarnosti unutar Evropske unije, a u skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije, Crna Gora će iz druge države članice Evropske unije prihvatiti određeni broj državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva, za koje je utvrđeno da im je potrebna ili već uživaju neki oblik međunarodne zaštite.

Državljaninu treće zemlje i licu bez državljanstva koji bude prihvaćen u skladu sa stavom 1 ovog člana, odobrava se međunarodna zaštita u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stava 2 ovog člana ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom.

Prihvatanje određenog broja lica iz stava 1 ovog člana, obezbjeđuje Vlada preko nadležnih organa.

2. Prava i obaveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Prava i obaveze

Član 75

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) smještaj i novčanu pomoć;
- 3) rad;
- 4) zdravstvenu zaštitu;
- 5) obrazovanje;
- 6) besplatnu pravnu pomoć;
- 7) socijalnu zaštitu;
- 8) spajanje porodice;
- 9) pomoć pri integraciji u društvo;
- 10) učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture;
- 11) imovinu;
- 12) isprave u skladu sa ovim zakonom;
- 13) sticanje crnogorskog državljanstva.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužan je da:

- 1) poštuje Ustav, zakone i druge propise Crne Gore;
- 2) prijavi adresu stanovanja, u roku od 15 dana od uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite;
- 3) ima kod sebe ličnu ispravu iz člana 88 ovog zakona i stavi je na uvid ovlašćenim licima u skladu sa zakonom.

Opšte informacije o pravima i obavezama iz st. 1 i 2 ovog člana, azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom će pružiti Ministarstvo, u roku od osam dana od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.

Pravo na boravak

Član 76

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na boravak u Crnoj Gori od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.

Pravo na boravak u Crnoj Gori utvrđuje se odlukom o odobravanju međunarodne zaštite.

Ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iseli iz Crne Gore ili neprekidno boravi u drugoj državi duže od šest mjeseci, a o tome prethodno nije obavijestio Ministarstvo, odluka iz stava 1 ovog člana ukinuće se u dijelu koji se odnosi na odobravanje prava na boravak u Crnoj Gori.

U slučaju da se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom vrati u Crnu Goru, Ministarstvo će donijeti novu odluku o odobravanju prava na boravak u Crnoj Gori.

Pravo na smještaj i novčanu pomoć

Član 77

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje se odgovarajući smještaj i novčana pomoć, najduže dvije godine od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko se radi o azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom koji, s obzirom na lična svojstva i okolnosti (uzrast, trudnoća, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja

zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, smještaj i novčana pomoć će se produžiti sve dok lična svojstva i okolnosti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ne budu izmijenjena u toj mjeri da se opravdano može očekivati da se to lice može samostalno starati o sebi.

Pravo na novčanu pomoć prestaje prije isteka vremena iz stava 1 ovog člana, ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom zaposli.

Smještaj i novčanu pomoć iz st. 1 i 2 ovog člana obezbjeđuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

Ako azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom odbije obezbijeđeni smještaj, bez opravdanog razloga, gubi pravo na smještaj iz stava 1 ovog člana.

Nakon isteka vremena iz stava 1 ovog člana, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na smještaj pod jednakim uslovima kao i crnogorski državljanin.

Visinu novčane pomoći iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Uslove smještaja i način obezbjeđivanja smještaja iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

Pravo na rad

Član 78

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom mogu raditi u Crnoj Gori bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada u smislu zakona kojim se uređuje boravak stranaca.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na obrazovanje odraslih u vezi sa zaposlenjem, stručno usavršavanje i sticanje praktičnog radnog iskustva pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin.

Zdravstvena zaštita

Član 79

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom stiču svojstvo osiguranog lica, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje kao i crnogorski državljanin.

Pravo na obrazovanje

Član 80

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na osnovno, srednje i visoko obrazovanje pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin, u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na obrazovanje odraslih u skladu sa propisima kojima se reguliše obrazovanje odraslih pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na priznavanje inostranih obrazovnih isprava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih obrazovnih isprava.

Za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da dostavi potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje inostranu kvalifikaciju sprovede se procjena ranije stečenih kompetencija („prior learning“), u skladu sa posebnim propisima.

Odluka o odbijanju zahtjeva za priznavanje inostranih obrazovnih isprava i kvalifikacija ne može se zasnivati isključivo na činjenici da ne postoje službena dokumenta kojima se dokazuje određena inostrana stručna kvalifikacija.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć

Član 81

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć kao i crnogorski državljanin, u skladu sa zakonom kojim se uređuje besplatna pravna pomoć.

Pravo na socijalnu zaštitu

Član 82

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na socijalnu zaštitu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast socijalne zaštite, a prava koja ostvaruju po tom osnovu, po sadržini i obimu ne mogu biti manja od prava koja pripadaju crnogorskom državljaninu.

Pravo na spajanje porodice

Član 83

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na spajanje sa članovima porodice.

Članovima porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom, po tom osnovu, odobrava se azil, odnosno supsidijarna zaštita, o čemu odluku donosi Ministarstvo.

U postupku odobravanja azila, odnosno supsidijarne zaštite iz stava 2 ovog člana, za lice koje ne može pribaviti službena dokumenta kojima dokazuje određeni porodični odnos, uzeće se u obzir okolnosti na osnovu kojih se može procijeniti postoji li takav odnos.

Odluka o odbijanju zahtjeva za spajanje porodice ne može se zasnivati isključivo na činjenici da ne postoje službena dokumenta kojima se dokazuje određeni porodični odnos.

Azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može ostvariti pravo na spajanje sa članom porodice kod koga postoje razlozi za isključenje iz čl. 29 i 30 ovog zakona.

Član porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Crnoj Gori ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na pomoć u integraciji u društvo

Član 84

Azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na pomoć u integraciji u društvo, najduže tri godine od uručjenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.

Pomoć u integraciji u društvo obuhvata:

- 1) izradu plana integracije za azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom (u daljem tekstu: plan integracije), s obzirom na njegove individualne potrebe, znanja, sposobnosti i vještine;
- 2) pružanje pomoći azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom radi realizacije izrađenog plana integracije;
- 3) praćenje realizacije plana integracije.

Pomoć u integraciji u društvo, u smislu stava 2 ovog člana, pruža organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

U pružanju pomoći u integraciji u društvo, u smislu stava 2 ovog člana, mogu učestvovati drugi organi državne uprave i nevladine organizacije.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, aktivnosti u pružanju pomoći koordinira organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

Učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture

Član 85

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje se učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture radi uključivanja u crnogorsko društvo.

Učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture, u skladu sa propisanim programom, obezbjeđuje organ državne uprave nadležnog za poslove obrazovanja.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obavezni su da pohađaju kurs ili drugi oblik učenja crnogorskog jezika, istorije i kulture koji im je obezbijeđen.

U slučaju da azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ne pohađaju kurs ili drugi oblik učenja crnogorskog jezika, istorije i kulture koji im je obezbijeđen, bez opravdanog razloga, dužni su da nadoknade troškove pohađanja kursa ili drugog oblika učenja crnogorskog jezika, istorije i kulture.

Program učenja crnogorskog jezika, istorije i kulture iz stava 1 ovog člana, kao i način i uslove njegovog sprovođenja donosi organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja.

Pravo na imovinu

Član 86

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom stiču pravo na imovinu kao i stranac sa stalnim boravkom u Crnoj Gori, u skladu sa posebnim propisima.

Isprave

Član 87

Isprave koje se izdaju azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom su: lična isprava za azilanta, lična isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom, putna isprava za azilanta i putna isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Isprave iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo na propisanom obrascu, u skladu sa ovim zakonom.

Obrazac isprave iz stava 2 ovog člana sadrži: Grb Crne Gore, naziv „Crna Gora“, naziv isprave, zaštitne elemente i mjesta za unos ličnih i drugih podataka.

Podaci iz stava 3 ovog člana su: ime i prezime, zemlja porijekla, pol, fotografija, potpis, broj i datum izdavanja i datum prestanka važenja isprave, naziv organa koji je izdao ispravu i mašinski čitljiv zapis.

Unošenje podataka u obrasce isprava iz stava 3 ovog člana vrši Ministarstvo.

Izgled i sadržaj obrazaca i način izdavanja isprava iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Lične isprave

Član 88

Lična isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od pet godina.

Lična isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od tri godine.

Zahtjev za izdavanje lične isprave iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi se Ministarstvu.

Zahtjev za izdavanje isprave iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom stariji od 16 godina, a za azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom mlađeg od 16 godina zahtjev podnosi zakonski zastupnik ili staratelj.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužni su da ličnu ispravu iz st. 1 i 2 ovog člana vrate Ministarstvu prestankom njenog važenja ili prestankom, odnosno poništenjem međunarodne zaštite.

Putne isprave

Član 89

Putna isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od pet godina.

Putna isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od tri godine.

Zahtjev za izdavanje putne isprave iz st. 1 i 2 ovog člana, podnosi se Ministarstvu.

Zahtjev za izdavanje putne isprave za maloljetnog azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom podnosi zakonski zastupnik ili staratelj.

Zahtjev za izdavanje putne isprave za azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom, odbiće se ako:

- 1) azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom izbjegava izvršenje presude u krivičnom postupku;
- 2) izbjegava izvršenje dospelje imovinsko-pravne obaveze iz bračnog odnosa ili odnosa roditelja i djece, poresku obavezu ili drugu zakonom utvrđenu imovinsko-pravnu obavezu za koju postoji izvršno rješenje;
- 3) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti ili zaštite javnog poretka Crne Gore.

Izdana putna isprava za azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom oduzeće se kad se utvrdi postojanje razloga iz stava 5 ovog člana.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužni su da putnu ispravu iz st. 1 i 2 ovog člana vrati Ministarstvu prestankom njenog važenja ili prestankom, odnosno poništenjem međunarodne zaštite.

Sticanje crnogorskog državljanstva

Član 90

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom mogu steći crnogorsko državljanstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje crnogorsko državljanstvo.

VII. MEĐUNARODNA ZAŠTITA DRŽAVLJANA DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE

Uslovi i način ostvarivanja prava na međunarodnu zaštitu

Član 91

Državljanin države članice Evropske unije nema pravo da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, osim kad se steknu uslovi iz Protokola 24 Ugovora iz Lisabona o izmjenama i dopunama Ugovora o Evropskoj uniji i Ugovora o osnivanju Evropske zajednice.

Ukoliko se steknu uslovi iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se odredbe ovog zakona koje se odnose na načela, uslove i postupak za odobravanje međunarodne zaštite, prestanak i poništenje međunarodne zaštite, kao prava i obaveze stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

VIII. PRIVREMENA ZAŠTITA

Odobranje privremene zaštite

Član 92

U slučajevima masovnog priliva ili predstojećeg masovnog priliva stranaca iz trećih zemalja koji se ne mogu vratiti u zemlju svog porijekla, ako postoji rizik da zbog tog masovnog priliva nije moguće efikasno sprovesti postupak odobravanja međunarodne zaštite, u skladu sa ovim zakonom, može se odobriti privremena zaštita tih lica (u daljem tekstu: privremena zaštita), radi njihove zaštite.

Strancima, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se državljani trećih zemalja i lica bez državljanstva koji su bili prisiljeni da napuste područje ili zemlju svog porijekla, odnosno koji su bili evakuisani, a koji se ne mogu vratiti trajno u sigurne uslove života zbog situacije koja vlada u toj zemlji, a naročito ako:

- 1) su napustili područja oružanih sukoba ili lokalnog nasilja;
- 2) su u ozbiljnom riziku od sistematskog ili opšteg kršenja ljudskih prava ili su bili žrtve takvog kršenja ljudskih prava.

Masovni priliv iz stava 1 ovog člana, odnosi se na veliki broj lica koja dolaze iz određene zemlje ili geografskog područja bez obzira na to je li njihov dolazak spontan ili organizovan.

Odluku o odobravanju privremene zaštite donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Odluku iz stava 4 ovog člana Vlada može donijeti i u slučaju kad Savjet Evropske unije utvrdi postojanje masovnog priliva lica.

Trajanje privremene zaštite

Član 93

Privremena zaštita odobrava se na vrijeme od jedne godine.

Po isteku vremena iz stava 1 ovog člana, privremena zaštita može se produžavati na šest mjeseci, a najduže do jedne godine.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, privremena zaštita može se produžiti na osnovu odluke Savjeta Evropske unije, a najduže za još jednu godinu.

Privremena zaštita prestaje:

- 1) istekom propisanog vremena trajanja privremene zaštite, ili
- 2) odlukom Savjeta Evropske unije.

Isključenje privremene zaštite

Član 94

Privremena zaštita neće se odobriti državljaninu treće zemlje i licu bez državljanstva, ako postoje ozbiljni razlozi na osnovu kojih se smatra da:

- 1) je učinio, podstrekavao ili na drugi način učestvovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog međunarodnim dokumentima;
 - teškog krivičnog djela;
 - djela koja su u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija;
- 2) je učinio krivično djelo, prije ulaska u Crnu Goru za koje je u Crnoj Gori propisana kazna zatvora, a zbog kojeg je napustio zemlju porijekla samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji;
- 3) predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore ili
- 4) je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo za koje se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore može izreći kazna zatvora u trajanju od pet godina i duže.

Teškim krivičnim djelom, u smislu stava 1 tačka 1 alineja 2 ovog člana, smatra se krivično djelo za koje se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore može izreći kazna zatvora u trajanju od pet godina ili teža kazna.

Povratak

Član 95

Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom i stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će preduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućilo dobrovoljni povratak u zemlju porijekla vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.

U slučaju prinudnog udaljenja stranca iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će razmotriti relevantne izvještaje o stanju u zemlji porijekla i uzeti u obzir ozbiljne humanitarne razloge zbog kojih bi povratak pojedinaca privremeno bio onemogućen ili nerazuman, i o tome obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom.

Prava i obaveze stranca pod privremenom zaštitom

Član 96

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život;
- 3) zdravstvenu zaštitu;
- 4) osnovno i srednje obrazovanje;
- 5) informacije o pravima i obavezama;
- 6) rad;
- 7) spajanje porodice;
- 8) ispravu;
- 9) pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Stranac pod privremenom zaštitom ima obaveze u skladu sa članom 59 ovog zakona.

Stranac pod privremenom zaštitom koji u toku trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može koristiti prava stranca koji traži međunarodnu zaštitu dok traje privremena zaštita.

Pravo na boravak

Član 97

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na boravak u Crnoj Gori za vrijeme trajanja privremene zaštite.

Evidenciju stranaca pod privremenom zaštitom vodi Ministarstvo.

Pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život

Član 98

Za vrijeme trajanja privremene zaštite strancu pod privremenom zaštitom obezbjeđuje se primjeren smještaj, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život (hrana, odjeća, higijenska sredstva i dr.), ako ne posjeduje novčana sredstva.

Primjereni smještaj, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život će se obezbijediti i strancu kojem je prestala privremena zaštita ako ne posjeduje novčana sredstva, a zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, njegov povratak u zemlju porijekla nije moguće sprovesti.

Zdravstvena zaštita

Član 99

Zdravstvena zaštita stranca pod privremenom zaštitom obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i lijekove sa liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje).

Pravo na obrazovanje

Član 100

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje obrazovanje i prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uslovima kao crnogorski državljanin.

Informacije o pravima i obavezama

Član 101

Strancu pod privremenom zaštitom, na njegov zahtjev, obezbjeđuju se informacije neophodne za boravak i ostvarivanje prava i obaveza, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Pravo na rad

Član 102

Stranac pod privremenom zaštitom može raditi u Crnoj Gori bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, u smislu zakona kojim se uređuje boravak stranaca.

Stranac pod privremenom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih u vezi za zaposlenjem, stručno usavršavanje i sticanje praktičnog radnog iskustva pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin.

Pravo na spajanje porodice

Član 103

Zahtjev za spajanje porodice podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove porodice.

Članu porodice stranca iz stava 1 ovog člana, po tom osnovu, odobrava se privremena zaštita, o čemu odlučuje Ministarstvo.

U slučaju kad članovi porodice uživaju privremenu zaštitu u različitim državama, prilikom odlučivanja o spajanju porodice uzeće se u obzir njihovi najbolji interesi.

Isprava stranca pod privremenom zaštitom

Član 104

Strancu pod privremenom zaštitom izdaje se isprava za stranca pod privremenom zaštitom koja se smatra se dozvolom boravka u Crnoj Gori.

Isprava iz stava 1 ovog člana izdaje se na vrijeme od jedne godine i može se produžavati u skladu sa članom 93 st. 2 i 3 ovog zakona.

Stranac pod privremenom zaštitom dužan je da ispravu vrati Ministarstvu po prestanku privremene zaštite.

Pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 105

Stranac pod privremenom zaštitom može da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu.

Postupak po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i može se okončati i nakon prestanka privremene zaštite.

IX. EVIDENCIJE

Evidencije koje vodi Ministarstvo

Član 106

Ministarstvo vodi evidencije o:

- 1) strancima koji traže međunarodnu zaštitu;
- 2) azilantima;
- 3) strancima pod supsidijarnom zaštitom;
- 4) strancima pod privremenom zaštitom;
- 5) ispravama stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 6) ličnim i putnim ispravama azilanata;
- 7) ličnim i putnim ispravama stranaca pod supsidijarnom zaštitom;
- 8) ličnim ispravama stranaca pod privremenom zaštitom;
- 9) privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama;
- 10) uzetim otiscima prstiju i fotografijama stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 11) uzetim otiscima prstiju i fotografijama stranaca pod privremenom zaštitom.

U evidencije iz stava 1 ovog člana unose se sljedeći podaci, i to: datum podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, fotografija, potpis, otisci prstiju, prezime, ime, pol, datum, mjesto i država rođenja, zemlja porijekla, bračno stanje, etnička pripadnost, religija, školska sprema, zanimanje, maternji jezik i jezici koje razumije, podaci o zemljama tranzita, podaci o zemlji posljednjeg prebivališta, podaci o članovima porodice, podaci o ispravama o identitetu koje posjeduje stranac koji traži međunarodnu zaštitu i privremenu zaštitu, podaci o mjestu i datumu ulaska u Crnu Goru, podaci o ranijem podnošenju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, datum i vrsta odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, datum izdavanja i rok važenja isprava, ličnih i putnih isprava iz stava 1 ovog člana, podaci o privremeno oduzetim putnim ispravama i drugim dokumentima, podaci o spajanju porodice i odluka po tužbi.

Evidencije koje vodi policija

Član 107

Policija vodi evidenciju o strancima koji izraze namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U evidencije iz stava 1 ovog člana unose se sljedeći podaci, i to: fotografija, otisci prstiju, prezime, ime, pol, datum, mjesto i država rođenja, zemlja porijekla, maternji jezik i jezici koje razumije, podaci o zemljama tranzita, podaci o zemlji posljednjeg prebivališta, podaci o članovima porodice, podaci o ispravama o identitetu koje posjeduje stranac koji traži međunarodnu zaštitu, podaci o mjestu i datumu ulaska u Crnu Goru, datum izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i podaci o zadržavanju na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru.

Evidencije koje vodi Centar za prihvata

Član 108

Centar za prihvat vodi evidencije o:

- 1) strancima koji izraze namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- 2) strancima koji traže međunarodnu zaštitu.

U evidencije iz stava 1 ovog člana unose se sljedeći podaci, i to: fotografija, otisci prstiju, prezime, ime, pol, datum, mjesto i država rođenja, zemlja porijekla, maternji jezik i jezici koje razumije, podaci o zemljama tranzita, podaci o zemlji posljednjeg prebivališta, podaci o članovima porodice, podaci o ispravama o identitetu koje stranac koji traži međunarodnu zaštitu posjeduje, podaci o mjestu i datumu ulaska u Crnu Goru, datum izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, datum podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i datum prijema u Centar za prihvat.

Zaštita ličnih podataka

Član 109

Lični podaci sadržani u evidencijama iz čl. 106, 107 i 108 ovog zakona prikupljaju se, čuvaju i obrađuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Način vođenja evidencija

Član 110

Evidencije iz čl.106, 107 i 108 ovog zakona vode se u elektronskoj formi.

X. NADZOR

Nadležnost

Član 111

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje i primjena podzakonskih akata

Član 112

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o azilu („Službeni list RCG“, broj 45/06), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rješavanje započetih postupaka

Član 113

Postupci započeti po Zakonu o azilu („Službeni list RCG“, broj 45/06), koji nijesu okončani do početka primjene ovog zakona, okončaće se u skladu sa ovim zakonom.

Primjena pojedinih odredaba

Član 114

Pojedine odredbe ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, i to:

- odredbe člana 45 stav 8, člana 50 stav 2, člana 51 stav 4, člana 62 stav 2 tačka 1, člana 62 stav 3 i člana 63 stav 10 ovog zakona, koje se odnose na primjenu Regulative (EU) br. 603/2013 i Regulative (EU) br. 604/2013;

- odredbe člana 31 stav 3, člana 32 stav 6 i člana 33 stav 7 ovog zakona koje se odnose na obavezu obavještanja Evropske komisije o primjeni uslova za odobravanje međunarodne zaštite (sigurna zemlja porijekla, sigurna treća zemlja i evropska sigurna treća zemlja);

- odredbe čl. 73 i 74 ovog zakona, koje se odnose na prihvatanje i preseljenje stranca ili lica bez državljanstva, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom iz jedne države članice Evropske unije u drugu državu članicu Evropske unije;

- odredbe člana 92 stav 6 i člana 93 st. 3 i 4 tačka 2 koje se odnose na privremenu zaštitu.

Prestanak važenja zakona

Član 115

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o azilu („Službeni list RCG“, broj 45/06).

Stupanje na snagu zakona

Član 116

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2018. godine.

**U ovaj zakon prenesene su Direktiva Savjeta 2001/55/EZ od 20. jula 2001. godine o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica i o mjerama za podsticanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih lica, (SL L 212, 7.8.2001); Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice, (SL L 251, 3.10.2003); Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili lica koja ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu, kao i za sadržaj odobrene zaštite (prerađena), (SL L 337, 20.12.2011); Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o zajedničkim postupcima za odobravanje i oduzimanje međunarodne zaštite (prerađena), (SL L 180, 29.6.2013); Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju standarda za prihvrat podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu (prerađena), (SL L 180, 29.06.2013), Regulativa Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. septembra 2003. godine o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljaniin treće zemlje, (SL L 222, 5.9.2003); Regulativa (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju sistema*

Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (prerađena), (SL L 180, 29.6.2013); Regulativa (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili lice bez državljanstva (prerađena), (SL L 180, 29.6.2013); Regulativa Komisije za sprovođenje (EU) br. 118/2014 od 30. januara 2014. godine o izmjeni Regulative (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje, (SL L 222, 5.9.2003).

O B R A Z L O Ž E N J E:

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Gore.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Obaveza harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa propisima Evropske unije u oblasti azila uslovlila je donošenje novog Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, čime će se obezbijediti potpuno usklađivanje sa zakonodavstvom Evropske unije i u normativnom smislu u Crnoj Gori implementirati " Zajednički Evropski sistem azila (CEAS) ". Donošenjem ovog Zakona u Crnoj Gori će se uspostaviti efikasan i jedinstven sistem azila u kome se strancima koji traže međunarodnu zaštitu garantuju, kao i u zemljama EU, jednake šanse za uspjeh u postupku, kao i garancije za isti tretman.

Osim navedenog, razlog donošenja Zakona je i propisivanje bržeg, djelotvornijeg i ekonomičnijeg postupka, kao i mogućnost sprječavanja zloupotrebe postupka i sankcionisanje takvog postupanja.

Donošenju Zakona prethodilo je usvajanje Analize o uticaju donošenja novog Zakona o azilu na administrativne i tehničke kapacitete nadležnih organa uključenih u sistem azila.

Rastući demografski trendovi u pojedinim dijelovima svijeta, posljedice ekonomske krize na globalnom nivou, narastanje i zaoštavanje konflikata na različitim geo-političkim lokacijama i prostorima, kao i stalne ambicije za doseganjem boljeg životnog standarda i socijalne sigurnosti još uvijek opterećuju veliki dio svjetske populacije koja i dalje migrira ka sigurnijim ili pak ekonomski perspektivnijim destinacijama. U ponekad prilično nedefinisanoj migratornoj masi teško je uočiti sve aspekte ili razloge migratornih kretanja, pa se i pažljivi analitičari u svojim analizama koriste odrednicom da nije moguće iscrpiti sve oblike migratornih kretanja ili pak utvrditi jedinstvene karakteristike pojedinih migratornih grupa. Česti pratioci migracija na globalnom nivou jesu terorizam i organizovani kriminal koji, zloupotrebljavajući težak položaj migranata, koriste situaciju da ostvare svoje kriminogene ciljeve i steknu nelegalni profit zasnovan na očajničkom pokušaju migranata da se domognu bolje i sigurnije destinacije.

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca implementira standarde međunarodnog humanitarnog prava i standarde zaštite ljudskih prava u razvoju i implementaciji politike prijema i potrebu da se stvori sigurno i dostojanstveno okruženje za strance koji traže međunarodnu zaštitu, obeshrabrujući bilo koji vid zloupotrebe u sistemu azila:

- prepoznaje potrebu da se uspostavi i primjenjuju pravične i ekspeditivne procedure azila, kako bi se pravovremeno identifikovali oni kojima je potrebna međunarodna zaštita i oni za koje to nije slučaj, čime će se izbjeći duga razdoblja nesigurnosti za strance koji traže međunarodnu zaštitu, obeshrabrila zloupotreba sistema azila i olakšali ukupni zahtjevi u sistemu prijema;

- preporučuje da prihvat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu treba da se rukovodi *inter alia* sljedećim opštim principima:
 - poštovanje ljudskog dostojanstva i važećih međunarodnih i standarda ljudskih prava;
 - pristup odgovarajućim vladinim i nevladinim subjektima, kada im je potrebna pomoć kako bi zadovoljili svoje osnovne potrebe za podrškom, uključujući hranu, odjeću, smještaj i zdravstvenu zaštitu, kao i poštovanje njihove privatnosti;
 - rodne osjetljivosti i senzibilnosti prema starosti stranaca koji traže međunarodnu zaštitu - posebno obrazovnih, psiholoških, rekreacijskih i drugih posebnih potreba djece, posebno bez pratnje i odvojene djecu, kao i žrtava seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja, traume i torture, uključujući i druge ranjive grupe;
 - omogućavanje jedinstva porodice, posebno u kontekstu boravka u prihvatnim centrima; u svrhu zaštite od vraćanja stranaca koji traže međunarodnu zaštitu trebaju biti registrovani i izdata im odgovarajuća dokumentacija koja odražava njihov status, a koji bi trebalo da ostaju na snazi do konačnog donošenja odluke po zahtjevu za azil;
 - kreiranje javnog mnjenja u korist stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i izbjeglica i povjerenje u stvaranje povjerenja u sistem azila.

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca implementira standarde sljedećih međunarodnih dokumenata: Univerzalne deklaracije UN-a o ljudskim pravima, UN Konvencija o statusu izbjeglica (1951) tzv. Ženevska konvencija dopunjena Njujorškim protokolom od 31. januara 1967. godine, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, UN Konvencija o pravima djeteta zajedno sa njena dva protokola, UN Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca definiše sljedeće institute evropskog zakonodavstva:

- djela progona;
- vršioци progona;
- razlozi za isključenje;
- sigurna zemlja porijekla;
- sigurna treća zemlja;
- sigurna evropska treća zemlja;
- neprihvatljivi zahtjevi;
- postupak na granici,
- sudska zaštita.

Posebnim proceduralnim garancijama pruža se odgovarajuća podrška strancima koji traže međunarodnu zaštitu sa obzirom na njihove posebne okolnosti, između ostalog, uzrast,

pol, seksualno opredjeljenje, rodni identitet, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu, radi ostvarivanja prava i obaveza iz ovoga zakona.

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca pravi jasnu razliku između kategorije stranca koji traži međunarodnu zaštitu i lica sa odobrenom zaštitom. Lica sa odobrenom zaštitom će uživati sva prava kao "sopstveni državljani" (socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, pravo na obrazovanje, pravo na prepoznavanje diploma i u slučajevima kada ne postoji materijalni dokaz – Prior learning). Lica sa odobrenom zaštitom su u potpunoj nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja koje je u obavezi da im obezbijedi smještaj u trajanju od dvije godine i da donese Plan integracije koji osigurava licima potpuno uključenje u crnogorsko društvo.

Sa druge strane obaveza kreiranja uređenog sistema migracija posebno iregularnih migracija u kojima veliku ulogu imaju stranci koji traže međunarodnu zaštitu, doveo je do izmještanja Centra za prihvata u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova, čime se između ostalog stvaraju formalni preduslovi za implementaciju normi koje se odnose na administrativni pritvor u okviru Centra (što do sada nije bilo moguće obzirom na civilni karakter Ministarstva rada i socijalnog staranja u čijoj je nadležnosti Centar). Dublin III je uveo obavezu čuvanja otisaka prstiju stranaca koji traže međunarodnu zaštitu na deset godina (Dublin II je propisivao obavezu čuvanja otisaka prstiju na pet godina) i po prvi put dao pravo Europolu da može koristiti Eurodac III u slučajevima kada postoji osnovana sumnja da lice učestvuje u izvršenju teškog krivičnog djela odnosno krivičnog djela terorizma, jer je prethodnim analizama utvrđeno da najveći broj počinioca terorističkih djela su lica koja su nekad bila u sistemu azila. Dosadašnji zakon je u članu 31 propisivao pravo administrativnog pritvora, nažalost ova norma nije mogla biti implementirana jer Uprava za zbrinjavanje izbjeglica u čijoj nadležnosti je Centar za tražioce azila, nije imala pravni kapacitet da donese odluke kojima ograničava slobodu kretanja tražioca azila niti faktičke mogućnosti koje podrazumijevaju upotrebu sredstava prinude u situacijama ograničenja slobode kretanja, što je izvorno nadležnost policijskih službenika. Ovakvo rješenje ima i preventivno dejstvo u smislu smanjenja broja stranaca koji traže međunarodnu zaštitu koji kada budu postali svjesni dobro kontrolisanog sistema azila i migracija i mogućnosti određivanja pritvora manje će koristiti teritoriju Crne Gore kao slobodnu tranzitnu zonu.

Stupanjem na snagu ovoga zakona, prestaje da važi Zakon o azilu („Službeni list RCG“, broj 45/06).

Za izradu zakona sprovede se javna rasprava uz konsultaciju zainteresovane javnosti, o čemu će se sačiniti izvještaj.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca je propis čije donošenje i implementacija predstavlja dalje usklađivanje zakonodavstva Crne Gore sa *acquis*

communautaire u oblasti azila, odnosno odredbe predloga zakona, kao i podzakonski akti koji će biti donešeni na osnovu Zakona se usklađuju sa:

- Direktiva Savjeta 2001/55/EZ od 20. jula 2001. godine o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica i o mjerama za podsticanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih lica, (SL L 212, 7.8.2001);
- Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice, (SL L 251, 3.10.2003);
- Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili lica koja ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu, kao i za sadržaj odobrene zaštite (prerađena), (SL L 337, 20.12.2011);
- Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o zajedničkim postupcima za odobravanje i oduzimanje međunarodne zaštite (prerađena), (SL L 180, 29.6.2013);
- Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju standarda za prihvrat podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu (prerađena), (SL L 180, 29.06.2013),

Ovim se Zakonom uređuje primjena sljedećih regulativa Evropske unije:

- Regulativa Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. septembra 2003. godine o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje, (SL L 222, 5.9.2003);
- Regulativa (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (prerađena), (SL L 180, 29.6.2013);
- Regulativa (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za

razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili lice bez državljanstva (prerađena), (SL L 180, 29.6.2013);

- Regulative Komisije za sprovođenje (EU) br. 118/2014 od 30. januara 2014. godine o izmjeni Regulative (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje, (SL L 222, 5.9.2003).

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca je sistematizovan u XI poglavlja, koja čine logički i tematski zaokružene cjeline unutar sadržinski jedinstvenog akta.

U poglavlju I - Osnovne odredbe (čl. 1 do 10), definisan je predmet i područje primjene Zakona. U članu 10 date su definicije pojedinih izraza upotrijebljenih u ovom Zakonu.

Odredbe II Poglavlja – Osnovna načela (čl. 11 do 21) odnose se na načela zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), izručenje i predaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu, nekažnjavanje nezakonitog ulaska ili boravka u Crnoj Gori, jedinstvo porodice, načelo najboljeg interesa maloljetnika, saradnja sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR), isključenje javnosti, jezik i pismo u postupku, prevodilac, posebne proceduralne garancije i načelo »sur place«

U poglavlju III – Uslovi za odobravanje međunarodne zaštite (čl. 22 do 33), data je definicija radnji u postupku počev od utvrđivanja uslova, razloga progona, djela progona, ozbiljne nepravde, učinilaca progona ili ozbiljne nepravde internog preselja, pružalaca zaštite u zemlji porijekla, interno preseljenje i zaštita, isključenje prava na azil, isključenje prava na supsidijarnu zaštitu. Definisani su i pojmovi sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje i evropske sigurne treće zemlje.

U poglavlju IV – Postupak za odobravanje međunarodne zaštite (čl. 34 do 54), definisan je postupak od izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupanje, postupak na granici ili u tranzitnom prostoru i uslovi prihvata na granici ili u tranzitnom prostoru. Posebno su definisani članovi zakona koji se odnose na maloljetnike, maloljetnike bez pratnje i procjenu njihovog uzrasta. Posebne odredbe se odnose na saslušanje, blagodet sumnje, prikupljanje za razmatranje i procjenu činjenica i okolnosti kao i ličnih i drugih podataka, odluke u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu. Odluke su podijeljene u četiri kategorije i to: obustava postupka, odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu i odlučivanje o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu. Precizirani su rokovi za odlučivanje kao i postupak donošenja odluke u ubrzanom postupku te dostavljanje odluke i povratak stranca, pri čemu se daje prednost dobrovoljnom povratku.

U poglavlju V – Prestanak i poništenje međunarodne zaštite (čl. 54 do 57), jasno su definisani prestanak azila i supsidijarne zaštite, kao i prestanak međunarodne zaštite po silii

zakona i poništenje međunarodne zaštite, i u slučaju donošenja ovih odluka, definisan je povratak stranca.

U poglavlju VI - Prava i obaveze stranca koji traži međunarodnu zaštitu (čl. 58 do 90), propisano je pravo na boravak u Crnoj Gori, slobodu kretanja u Crnoj Gori, materijalni uslovi prihvata smještajem u Centru za prihvatanje. Normirana je zdravstvena zaštita koja obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite u Crnoj Gori, lijekove sa liste koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje). Licima kojima su potrebne posebne proceduralne garancije, naročito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili polnog nasilja, pružice se odgovarajuća zdravstvena zaštita u vezi sa njihovim specifičnim stanjem, odnosno posljedicama prouzrokovanih tim mučenjem i drugim teškim oblicima nasilja. Definirano je pravo na obrazovanje, pravo na informacije i pravne savjete i pravo na isprave ovim licima, pravo na rad i pravo na jedinstvo porodice. Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ostvaruje pravo na besplatnu pravnu pomoć u upravnom sporu u vezi zahtjeva za međunarodnu zaštitu, na lični zahtjev, ako:

- 1) ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, i
- 2) podnijeta tužba nije očigledno neosnovana.

Pravna pomoć, u smislu stava 1 ovog člana, obuhvata:

- 1) pomoć u sastavljanju tužbe;
- 2) zastupanje pred Upravnim sudom;
- 3) oslobađanje od plaćanja troškova upravnog spora.

Na zahtjev Visokog komesarijata, može se izvršiti preseljenje u Crnu Goru državljanina trećih zemalja i lica bez državljanstva koji traže međunarodnu zaštitu i kojima je ta zaštita potrebna.

Radi podjele odgovornosti po principu solidarnosti unutar Evropske unije, a u skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije, Crna Gora će iz druge države članice Evropske unije prihvatiti određeni broj državljanina trećih zemalja i lica bez državljanstva, za koje je utvrđeno da im je potrebna ili već uživaju neki oblik međunarodne zaštite.

Utvrđena su prava i obaveze azilanta i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, i to pravo na boravak, pravo na smještaj i novčanu pomoć, pa tako azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje se smještaj najduže dvije godine od dana uručivanja odluke o odobrenju međunarodne zaštite, izuzetno ukoliko se radi o licu kome je potrebno obezbijediti posebne proceduralne garancije, smještaj će se produžiti sve dok njegove lične okolnosti ne budu izmijenjene u toj mjeri da se opravdano može očekivati da se lice može samostalno starati o sebi. Precizno je definisano pravo na rad, zdravstvena zaštita, pravo na obrazovanje, pravo na besplatnu pravnu pomoć, pravo na socijalnu zaštitu, pravo na spajanje porodice.

Novina u Zakonu je oblast integracije i uključivanje lica pod zaštitom u crnogorsko društvo najduže do tri godine od dana odobrene zaštite.

Ovim Zakonom uvedena je obaveza azilanta ili lica pod supsidijarnom zaštitom na učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture. Takođe jasno je definisano pravo na imovinu i na isprave ovim licima.

U poglavlju VII – Međunarodna zaštita državljanina država članica Evropske unije (član 91) – u ovom poglavlju precizirani su uslovi i način ostvarivanja prava na međunarodnu zaštitu državljanina država članica Evropske unije.

U poglavlju VIII – Privremena zaštita (čl. 92 do 105) U slučajevima masovnog priliva ili predstojećeg masovnog priliva stranaca iz trećih zemalja koji se ne mogu vratiti u zemlju svog porijekla, ako postoji rizik da zbog tog masovnog priliva nije moguće efikasno sprovesti postupak odobravanja međunarodne zaštite, u skladu sa ovim zakonom, može se odobriti privremena zaštita tih lica, radi njihove zaštite. Utvrđeno je trajanje privremene zaštite, isključenje privremene zaštite i povratak stranca pod privremenom zaštitom kojem je prestala privremena zaštita. Utvrđena su prava i obaveze stranca pod privremenom zaštitom, kroz pravo na boravak, pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život, zdravstvenu zaštitu, pravo na obrazovanje, informacije o pravima i obavezama, pravo na rad, pravo na spajanje porodice, pravo na isprave, kao i pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U poglavlju IX – Evidencije (član 106 do 110), ovim poglavljem precizirane su evidencije i način vođenja evidencija koje vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova, policija i Centar za prihvata, kao i zaštita ličnih podataka.

U poglavlju X – Nadzor (član 111) definisano je ko vrši nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i nad propisima donijetim na osnovu ovog zakona.

U poglavlju XI – Prelazne i završne odredbe (čl. 111 do 116) – Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o azilu („Službeni list RCG“, broj 45/06), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Postupci započeti po Zakonu o azilu („Službeni list RCG“, broj 45/06) koji nijesu okončani do početka primjene ovog zakona, okončaće se u skladu sa ovim zakonom.

Novina u zakonu su odredbe koje se odnose na obavezu obavještanja Evropske komisije o primjeni instituta sigurna zemlja porijekla, sigurna treća zemlja i evropska sigurna treća zemlja, primjenjivaće se članstvom Crne Gore u Evropskoj uniji, odredbe koje se odnose na prihvata i preseljenje stranca ili lica bez državljanstva, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom iz jedne države članice Evropske unije u drugu državu članicu Evropske unije, primjenjivaće se članstvom Crne Gore u Evropskoj uniji. Takođe, odredbe ovoga zakona, koje se odnose na primjenu Uredbe (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Uredbe (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta, primjenjivaće se članstvom Crne Gore u Evropskoj uniji.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za potrebe sprovođenja ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S
PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MUP- IU/PZ/16/06
1. Naziv nacrta/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on International and Temporary Protection of Foreigners	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis:		
Organ državne uprave	Ministarstvo unutrašnjih poslova	
- Sektor/odsjek	Direktorat za upravne unutrašnje poslove	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Generalna direktorica, Sandra Bugarin, telefon: 002/225-341, e-mail: sandra.bugarin@mup.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)		
b) Pravno lice sa javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa:		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis:		
- Organ državne uprave:	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije i ostali organi državne uprave nadležni za poslove socijalnog staranja, obrazovanja, zdravstva, pravosuđa, vanjskih poslova.	
4. Usklađenost nacrta/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, Član 82, Vize, upravljanje granicom, azil i migracija		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrta/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2016-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	24: Pravda, sloboda i bezbjednost, 2.2 Zakonodavni okvir, B) Azil	
- Rok za donošenje propisa	I kvartal 2016. godine	
- Napomena	Kašnjenje u donošenju uslovljeno je međuresorskim usklađivanjem.	
6. Usklađenost nacrta/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Glava V – Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 2 – Politike graničnih kontrola,		

azila i imigracije, član 78/ TFEU, Title V - Area of Freedom, Security and Justice, Chapter 2 – Policies on Border Checks, Asylum and Immigration, Article 78

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

32001L0055

Direktiva savjeta 2001/55/EZ od 20. jula 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica i o mjerama za unapređenje ravnoteže među državama članicama u naporima za pružanje pomoći pri prijemu takvih lica i snošenju posljedica tog prijema / Council Directive 2001/55/EC of 20 July 2001 on minimum standards for giving temporary protection in the event of a mass influx of displaced persons and on measures promoting a balance of efforts between Member States in receiving such persons and bearing the consequences thereof (*OJ L 212, 7.8.2001*)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32003L0086

Direktiva Savjeta 2003/86 EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice / Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification (*OJ L 251, 3.10.2003*)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32011L0095

Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite / Directive 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (*OJ L 337, 20.12.2011*)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32013L0032

Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite / Directive 2013/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on common procedures for granting and withdrawing international protection (*OJ L 180, 29.6.2013*)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

32013L0033

Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu / Directive 2013/33/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 laying down standards for the reception of applicants for international protection (*OJ L 180, 29.6.2013*)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

32003R1560

Regulativa Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. septembra 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u

jednoj od država članica / Commission Regulation (EC) No 1560/2003 of 2 September 2003 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 343/2003 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national (*OJ L 222, 5.9.2003*)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32013R0603

Regulativa (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o uspostavljanju sistema „Eurodac“ za upoređivanje otisaka prstiju za efikasnu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz Eurodaca od strane organa krivičnog progona država članica i Europolu u cilju krivičnog progona te o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sistemima u području slobode, sigurnosti i pravde / Regulation (EU) No 603/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the establishment of 'Eurodac' for the comparison of fingerprints for the effective application of Regulation (EU) No 604/2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person and on requests for the comparison with Eurodac data by Member States' law enforcement authorities and Europol for law enforcement purposes, and amending Regulation (EU) No 1077/2011 establishing a European Agency for the operational management of large-scale IT systems in the area of freedom, security and justice (*OJ L 180, 29.6.2013*)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

32013R0604

Regulativa (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lica bez državljanstva / Regulation (EU) No 604/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person (*OJ L 180, 29.6.2013*)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32014R0118

Regulativa Komisije (EU) br. 118/2014 od 30. januara 2014. o izmjeni Regulative (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica / Commission Implementing Regulation (EU) No 118/2014 of 30 January 2014 amending Regulation (EC) No 1560/2003 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 343/2003 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national (*OJ L 39, 8.2.2014*)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja

stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
Djelimična usklađenost s Direktivom 32013L0032 odnosi se na sačinjavanje liste sigurnih zemalja porijekla. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem Liste sigurnih zemalja porijekla, nakon početka primjene ovog Zakona (I kvartal 2018).	
Djelimična usklađenost s Direktivom 32013L0033 odnosi se na rok obavještanja o pravima i obavezama u Centru za prihvat, kao i modalitetima prihvata. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na pravila boravka i kućni red u Centru za prihvat (III kvartal 2017).	
Djelimična usklađenost s Regulativom 32013R0603 odnosi se na format podataka i obrazaca za otiske prstiju. Potpuno usklađivanje će se postići uvezivanjem crnogorske baze s Eurodac bazom. Potpuna usklađenost će se postići do ulaska u EU.	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
<ul style="list-style-type: none"> • Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima UN • Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokol iz 1967. godine • Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima • Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima • Konvencija o pravima djeteta i dva protokola • Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka • Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda 	<ul style="list-style-type: none"> • The Universal Declaration of Human Rights - United Nations • The Convention relating to the Status of Refugees (1951 Refugee Convention) and The 1967 Protocol • International Covenant on civil and political rights • International Covenant on economic, social and cultural rights • Coonvention on the Rights of the Child and Protocols • The Convention against torture and other Cruel, inhuman or degrading treatment or punishment • The Convention for the protection of human rights and fundamental freedoms (European Convention on human rights)
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori	

međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori prava EU i međunarodnog prava prevedeni su na crnogorski jezik, osim direktive 32001L0055 i regulative 32014R0118 koju su na hrvatskom jeziku.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacрта/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca je izrađen uz TAIEK ekspertsku podršku (Ekspert iz Belgije, gospodin Cedric Dartois).	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
Datum:	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa EU (ukoliko postoje)
2. Prevod nacрта/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi			
MUP-TU/PZ/16/06	MUP-IU/PZ/16/06			
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
1) Direktiva savjeta EU 2001/55/EZ o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica i o mjerama za unapređenje ravnoteže među državama članicama u naporima za pružanje pomoći pri prijemu takvih lica i snošenju posljedica tog prijema- CELEX 32001L0055				
2) Direktiva Savjeta 2003/86 EZ iz 2003. o pravu na spajanje porodice- CELEX 32003L0086				
3) Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Savjeta iz 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite- CELEX 32011L0095				
4) Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Savjeta iz 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (izmijenjena)- CELEX 32013L0032				
5) Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Savjeta iz 2013. o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnositelaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu (izmijenjena)- CELEX 32013L0033				
6) Regulativa Komisije (EZ) br. 1560/2003 iz 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica- CELEX 32003R1560				
7) Regulativa (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta iz 2013. o uspostavljanju sistema „Eurodac“ za upoređivanje otisaka prstiju za efikasnu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz Eurodaca od strane organa krivičnog progona država članica i Europolu u cilju krivičnog progona te o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sistemima u području slobode, sigurnosti i pravde (izmijenjena)- CELEX 32013R0603				
8) Regulativa (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta iz 2013. o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lica bez državljanstva (izmijenjena)- CELEX 32013R0604				
9) Regulativa Komisije (EU) br. 118/2014 iz 2014. o izmjeni Regulative (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica- CELEX 32014R0118				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca		Proposal for the Law on International and Temporary Protection of Foreigners		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)

Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili Neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2001/55				
<p style="text-align: center;">Član 1.</p> <p>Cilj ove direktive jeste uspostavljanje minimalnih standarda za pružanje privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica iz trećih zemalja koja ne mogu da se vrate u svoje države porijekla i uspostavljanje ravnoteže među državama članicama u naporima za pružanje pomoći pri prijemu i snošenju posljedica prijema takvih lica.</p> <p style="text-align: center;">Član 2.</p> <p>Za potrebe ove direktive: (a) „privremena zaštita“ je postupak posebne prirode kojim se, u slučaju masovnog priliva ili predstojećeg masovnog priliva raseljenih lica iz trećih zemalja koja ne mogu da se vrate u svoju državu porijekla, takvim licima pruža hitna i privremena zaštita, naročito ako postoji i rizik da neće biti moguće da se taj priliv obradi kroz sistem azila bez negativnih posljedica po njegovo efikasno funkcionisanje, a u interesu lica o kojima je riječ i drugih lica koja traže zaštitu; (b) „Ženevska konvencija“ je Konvencija o statusu izbeglica od 28. jula 1951. godine, koja je izmijenjena i dopunjena Protokolom iz Njujorka od 31. januara 1967. godine; (c) „raseljena lica“ su državljani neke treće zemlje ili lica bez državljanstva koja su morala da napuste svoju državu porijekla ili region porijekla, ili su evakuisana, naročito kao reagovanje na apel međunarodnih organizacija i ne mogu da se vrate u uslovima bezbjednosti i trajno, zbog situacije koja vlada u toj zemlji, a koja mogu potpasti pod dejlokrug člana 1(A) Ženevske konvencije ili drugih međunarodnih ili nacionalnih instrumenata koji daju međunarodnu zaštitu, naročito: (i) licima koja su napustila područja oružanog sukoba ili endemskog nasilja, i (ii) licima koja su pod ozbiljnim rizikom od/ ili su bila žrtve sistematskog ili opšteg kršenja</p>	<p style="text-align: center;">Privremena zaštita</p> <p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>Privremena zaštita odobrava se državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva u slučajevima masovnog priliva ili predstojećeg masovnog priliva lica iz trećih zemalja koja se ne mogu vratiti u zemlju svog porijekla, naročito ako postoji rizik da zbog tog masovnog priliva nije moguće efikasno sprovesti postupak za odobravanje međunarodne zaštite, radi zaštite interesa ovih lica i drugih lica koja traže međunarodnu zaštitu.</p> <p style="text-align: center;">Preseljenje</p> <p style="text-align: center;">Član 73</p> <p>Na zahtjev Visokog komesarijata, može se izvršiti preseljenje u Crnu Goru državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva koji traže međunarodnu zaštitu i kojima je ta zaštita potrebna.</p> <p>Državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva koji bude preseljen u skladu sa stavom 1 ovog člana, međunarodna zaštita odobrava se u skladu sa odredbama ovog zakona.</p> <p>Lice iz stava 2 ovog člana ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Odluku i program preseljenja lica iz</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Dozvola boravka je predmet regulisanja Zakona o strancima</p> <p>Sponzor je kroz Predlog zakona definisan kao stranac koji je dobio zaštitu u Crnoj Gori i ima pravo na spajanje porodice</p>	

svojih ljudskih prava; (d) „masovni priliv“ je dolazak velikog broja raseljenih lica u Zajednicu, koja dolaze iz određene države ili geografskog područja, bez obzira na to da li je njihov dolazak u Zajednicu bio spontan ili potpomognut, npr. programom za evakuaciju; (e) „izbjeglice“ su državljani neke treće zemlje ili lica bez državljanstva u smislu člana 1(A) Ženevske konvencije; (f) „maloljetnici bez pratnje“ jesu državljani neke treće zemlje ili lica bez državljanstva mlađa od osamnaest godina života, koja stižu na teritoriju država članica bez pratnje odraslog lica odgovornog za njih, bilo zakonski ili na osnovu običaja, i to sve dok takvo lice efektivno ne preuzme staranje o njima; ili maloljetnici koji su ostali bez pratnje roditelja ili staratelja nakon ulaska na teritoriju država članica; (g) „dozvola boravka“ je bilo koja dozvola ili ovlaštenje koje izdaju vlasti države članice dozvoljavajući državljanima treće zemlje ili licima bez državljanstva da borave na njenoj teritoriji, a ima formu koja je predviđena zakonodavstvom te države; (h) „sponzor“ je državljanin neke treće zemlje koji uživa privremenu zaštitu u državi članici u skladu sa odlukom donijetom prema članu 5, i koji želi da mu(joj) se pridruže članovi porodice.

Član 3.

Privremena zaštita biće bez štete po priznavanje statusa izbjeglice po Ženevskoj konvenciji. 2. Države članice će primijeniti privremenu zaštitu uz dužno poštovanje ljudskih prava i osnovnih sloboda i svojih obaveza u pogledu zabrane vraćanja ili protjerivanja. 3. Uspostavljanje, ostvarivanje i prestanak privremene zaštite biće tema redovnih konsultacija sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) i drugim relevantnim međunarodnim organizacijama. 4. Ova direktiva se ne primjenjuje na lica koja su prihvaćena u skladu sa programima privremene zaštite pre njenog stupanja na snagu. 5. Ova direktiva ne utiče na isključivo pravo država članica da usvoje, ili zadrže povoljnije uslove za lica obuhvaćena privremenom zaštitom.

Član 4.

Bez štete po član 6, privremena zaštita traje godinu dana. Osim ukoliko nije prekinuta pod uslovima koje propisuje član

stava 1 ovog člana donosi Vlada na predlog Ministarstva i organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Prihvatanje

Član 74

Radi podjele odgovornosti po principu solidarnosti unutar Evropske unije, a u skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije, Crna Gora će iz druge države članice Evropske unije prihvatiti određeni broj državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva, za koje je utvrđeno da im je potrebna ili već uživaju neki oblik međunarodne zaštite.

Državljaninu treće zemlje i licu bez državljanstva koji bude prihvaćen u skladu sa stavom 1 ovog člana, priznaće se međunarodna zaštita.

Lice iz stava 2 ovog člana ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom.

Prihvatanje određenog broja lica državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva kojima je potrebna ili već uživaju neki oblik međunarodne zaštite iz druge države članice Evropske unije sprovodi Vlada na predlog Ministarstva i organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove.

Odobranje privremene zaštite

Član 92

U slučajevima masovnog priliva ili predstojećeg masovnog priliva stranaca iz trećih zemalja koji se ne mogu vratiti u zemlju svog porijekla, ako postoji rizik da zbog tog masovnog priliva nije moguće efikasno sprovesti postupak odobravanja međunarodne zaštite, u skladu sa ovim

6(1b), može se automatski produžavati za period od šest meseci najviše do godinu dana. 2. U onim slučajevima u kojima i dalje postoje razlozi za privremenu zaštitu, Savjet može da odluči kvalifikovanom većinom na predlog Komisije, koja će takođe ispitati svaki zahtjev države članice da Komisija podnese predlog Savjetu, da produži tu privremenu zaštitu do jedne godine.

Član 5.

Postojanje masovnog priliva raseljenih lica utvrđuje se odlukom Savjeta koju usvoji kvalifikovana većina na predlog Komisije, koja će takođe ispitati svaki zahtjev države članice da Komisija podnese predlog Savjetu. 2. Predlog Komisije sadrži barem: (a) opis konkretnih grupa lica na koja će se privremena zaštita primenjivati; (b) datum kada će privremena zaštita stupiti na snagu; (c) procjenu obima kretanja raseljenih lica. 3. Odlukom Savjeta uvodi se privremena zaštita za raseljena lica na koja se Odluka odnosi, u svim državama članicama, u skladu sa odredbama ove direktive. Odluka sadrži barem: (a) opis konkretnih grupa lica na koja će se privremena zaštita primenjivati; (b) datum kada će privremena zaštita stupiti na snagu; (c) informacije dobijene od država članica o njihovom kapacitetu prihvata; (d) informacije dobijene od Komisije, UNHCR-a i drugih relevantnih međunarodnih organizacija. 4. Odluka Savjeta biće zasnovana na: (a) ispitivanju situacije i obimu kretanja raseljenih lica; (b) oceni uputnosti uspostavljanja privremene zaštite, uzimajući u obzir potencijal za pomoć u vanrednim situacijama i djelovanje na terenu, ili neadekvatnost takvih mjera; (c) informacijama dobijenim od država članica, Komisije, UNHCR-a i drugih relevantnih međunarodnih organizacija. 5. Evropski parlament će biti obaviješten o odluci Savjeta.

Član 6.

Privremena zaštita prestaje: (a) kada bude dostignut maksimum trajanja, ili (b) u bilo koje vrijeme, odlukom Savjeta koju usvoji kvalifikovana većina na predlog Komisije, koja će takođe ispitati svaki zahtjev države članice da Komisija podnese predlog Savjetu. 2. Odluka Savjeta biće zasnovana na

zakonom, može se odobriti privremena zaštita tih lica (u daljem tekstu: privremena zaštita), radi njihove zaštite. Strancima, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se državljani trećih zemalja i lica bez državljanstva koji su bili prisiljeni da napuste područje ili zemlju svog porijekla, odnosno koji su bili evakuisani, a koji se ne mogu vratiti trajno u sigurne uslove života zbog situacije koja vlada u toj zemlji, a naročito ako:

- 1) su napustili područja oružanih sukoba ili lokalnog nasilja;
- 2) su u ozbiljnom riziku od sistematskog ili opšteg kršenja ljudskih prava ili su bili žrtve takvog kršenja ljudskih prava.

Masovni priliv iz stava 1 ovog člana, odnosi se na veliki broj lica koja dolaze iz određene zemlje ili geografskog područja bez obzira na to je li njihov dolazak spontan ili organizovan.

Odluku o odobravanju privremene zaštite donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Odluku iz stava 4 ovog člana Vlada može donijeti i u slučaju kad Savjet Evropske unije utvrdi postojanje masovnog priliva lica.

Trajanje privremene zaštite

Član 93

Privremena zaštita odobrava se na vrijeme od jedne godine.

Po isteku vremena iz stava 1 ovog člana, privremena zaštita može se produžavati na šest mjeseci, a najduže do jedne godine.

Izuzetno od stava 2 ovog člana,

<p>utvrđenoj činjenici da je situacija u državi porijekla takva da dozvoljava siguran i trajan povratak onima kojima je dodijeljena privremena zaštita, uz dužno poštovanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, i obaveza država članica u pogledu zabrane vraćanja ili proterivanja. Evropski parlament će biti obaviješten o odluci Savjeta.</p> <p>Član 7.</p> <p>Države članice mogu da produže privremenu zaštitu, kao što je predviđeno ovom direktivom, na dodatne kategorije raseljenih lica pored onih na koje se primenjuje odluka Savjeta iz člana 5, u onim slučajevima u kojima su oni raseljeni iz istog razloga, i iz iste države ili istog regiona porijekla. Države članice će o tome odmah obavijestiti Savjet i Komisiju. 2. Odredbe članova 24, 25. i 26. ne primenjuju se na korišćenje mogućnosti iz stava 1, sa izuzetkom strukturne podrške uključene u Evropski fond za izbjeglice osnovan Odlukom 2000/596/EC,10 u skladu sa uslovima utvrđenim tom odlukom.</p>	<p>privremena zaštita može se produžiti na osnovu odluke Savjeta Evropske unije, a najduže za još jednu godinu.</p> <p>Privremena zaštita prestaje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) istekom propisanog vremena trajanja privremene zaštite, ili 2) odlukom Savjeta Evropske unije. 			
<p>Član 8.</p> <p>Države članice usvojiće neophodne mjere kako bi licima koja uživaju privremenu zaštitu obezbijedile dozvole boravka za sve vrijeme trajanja zaštite. U tu svrhu biće izdati dokumenti, ili drugi ekvivalentni dokazi. 2. Bez obzira na rok važenja dozvola boravka iz stava 1, tretman koji su države članice odredile licima koja uživaju privremenu zaštitu ne može biti manje povoljan od onoga utvrđenog članovima 9. do 16. 3. Države članice će, ako je neophodno, obezbijediti licima koja treba da budu primljena na njihovu teritoriju radi pružanja privremene zaštite sve olakšice za pribavljanje neophodnih viza, uključujući tranzitne vize. Formalnosti moraju da budu svedene na minimum zbog hitnosti situacije. Vize treba da budu besplatne, ili da njihova cijena bude svedena na minimum.</p> <p>Član 9.</p> <p>Države članice će obezbijediti licima koja uživaju privremenu zaštitu dokument, na jeziku za koji postoji vjerovatnoća da će ga razumijeti, u kome se jasno navode odredbe koje se odnose na privremenu zaštitu, a koje su od</p>	<p>Članovi porodice</p> <p>Član 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - bračni ili vanbračni supružnik u skladu sa propisima Crne Gore, kao i lica koja su u zajednici koja se smatra životnim partnerstvom; - maloljetno zajedničko dijete bračnih i vanbračnih supružnika, njihovo zajedničko maloljetno usvojeno dijete, maloljetno dijete i maloljetno usvojeno dijete jednog od bračnih, odnosno vanbračnih supružnika ili životnog partnera koji ima starateljstvo nad tim djetetom; - punoljetno dijete stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom, koje nije u braku i zbog svog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti da se brine za 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

značaja za njih.

Član 10.

U cilju omogućavanja efikasne primjene Odluke Savjeta iz člana 5, države članice će registrovati lične podatke iz Aneksa II, tačka (a), u vezi sa licima koja uživaju privremenu zaštitu na njihovoj teritoriji.

Član 11.

Država članica primiće nazad na svoju teritoriju lice koje uživa privremenu zaštitu ukoliko pomenuto lice ostane na teritoriji druge države članice, ili nastoji da bez ovlaštenja uđe na teritoriju druge države članice, tokom perioda obuhvaćenog Odlukom Savjeta iz člana 5. Države članice mogu, takođe, na osnovu bilateralnog sporazuma, odlučiti o tome da se ovaj član ne primjenjuje.

Član 12.

Države članice će odobriti, za period koji ne prevazilazi period privremene zaštite, licima koja uživaju privremenu zaštitu da se angažuju u aktivnostima zapošljavanja ili samozapošljavanja, shodno pravilima koja važe za profesiju, kao i u aktivnostima u vidu obrazovnih mogućnosti za odrasle, stručnog obrazovanja, i praktičnog iskustva uz rad. Iz razloga vezanih za mjere tržišta rada, države članice mogu dati prednost državljanima EU i državljanima država obavezanih Sporazumom o Evropskoj ekonomskoj zoni, kao i državljanima trećih zemalja koji legalno borave i primaju naknadu za nezaposlene. Primenjuje se opšti zakon na snazi u državama članicama koji se odnosi na naknade za rad, pristup sistemima socijalnog osiguranja koji su vezani za aktivnosti zapošljavanja ili samozapošljavanja, kao i druge uslove zapošljavanja.

Član 13.

1. Države članice staraju se o tome da lica koja uživaju privremenu zaštitu imaju pristup odgovarajućem smještaju ili, ako je neophodno, dobiju sredstva za rješavanje stambenog pitanja. 2. Države članice će predvidjeti da lica koja uživaju privremenu zaštitu, ako nemaju dovoljno sredstava, primaju neophodnu pomoć u smislu socijalnog staranja i sredstava za život, kao i za zdravstvenu njegu. Bez

svoje potrebe;

- roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom;
- srodnik po krvi prvog stepena u pravoj liniji koji je živio u zajedničkom domaćinstvu sa strancem koji traži međunarodnu zaštitu, azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom, odnosno strancem pod privremenom zaštitom, ako se utvrdi da zavisi od pomoći tog lica.

Maloljetnici

Član 39

Namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika izražava, odnosno zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi njegov zakonski zastupnik.

Maloljetnik stariji od 16 godina koji je u braku može samostalno da izrazi namjeru i podnese zahtjev iz stava 1 ovog člana.

U postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu iz stava 1 ovog člana učestvuje maloljetnik i njegov zakonski zastupnik.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, maloljetnik može da učestvuje u postupku za odobravanje međunarodne zaštite bez zakonskog zastupnika ako se procjeni da je to u njegovom najboljem interesu, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prava djece.

Maloljetnici bez pratnje

Član 40

štete po stav 4, pomoć neophodna za zdravstvenu njegu obuhvatiće barem hitnu pomoć i osnovno liječenje bolesti.

3. U onim slučajevima u kojima su lica koja uživaju privremenu zaštitu angažovana u aktivnostima zapošljavanja ili samozapošljavanja, pri određivanju predloženog nivoa pomoći uzimaće se u obzir njihova sposobnost da zadovolje sopstvene potrebe. 4. Države članice obezbjeđuju neophodnu medicinsku ili drugu pomoć licima koja uživaju privremenu zaštitu, a koja imaju posebne potrebe, kao što su maloljetnici bez pratnje ili lica koja su preživjela mučenje, silovanje ili druge teške oblike psihološkog, fizičkog ili seksualnog nasilja.

Član 14.

1. Države članice omogućiće licima mlađim od 18 godina života koja uživaju privremenu zaštitu pristup obrazovnom sistemu pod istim uslovima kao i državljanima države članice domaćina. Države članice mogu da predvide da takav pristup bude ograničen na državni obrazovni sistem. 2. Države članice mogu da dozvole odraslim licima koja uživaju privremenu zaštitu pristup opštem obrazovnom sistemu.

Član 15.

1. Za potrebe ovog člana, u slučajevima u kojima su porodice već postojale u državi porijekla, a bile su razdvojene zbog okolnosti koje prate masovni priliv, sledeća lica će se smatrati dijelom porodice: (a) bračni drug sponzora ili njegov/njen nevjenčani partner u stabilnoj vezi, u onim slučajevima u kojima nevjenčani parovi u zakonodavstvu ili praksi države članice o kojoj je reč imaju tretman koji je sličan tretmanu koji imaju vjenčani parovi prema njenom zakonu koji se odnosi na strance; maloljetna djeca sponzora ili njegovog/njenog bračnog druga koja nisu u braku, bez razlike u odnosu na to da li su rođena u bračnoj zajednici ili van nje, ili su usvojena, i (b) drugi bliski rođaci koji su živjeli zajedno kao deo porodične zajednice u vrijeme događaja koji su doveli do masovnog priliva, i koji su potpuno ili pretežno bili izdržavani od strane sponzora u to vrijeme. 2. U slučajevima u kojima razdvojeni članovi porodice uživaju privremenu zaštitu u različitim državama

Maloljetniku bez pratnje, koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, centar za socijalni rad postavlja staratelja obučenog za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu i čiji interesi nijesu suprotni interesima tog maloljetnika.

Maloljetnik bez pratnje mora biti odmah obaviješten o postavljenju staratelja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se postaviti staratelj.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnik bez pratnje podnosi lično u prisustvu staratelja.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, zahtjev za međunarodnu zaštitu, u ime maloljetnika bez pratnje, može podnijeti njegov staratelj, ako se u postupku povratka, odnosno prisilnog udaljenja u zemlju porijekla ocijeni da mu je potrebna međunarodna zaštita s obzirom na njegova lična svojstva i okolnosti.

Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje vodi ovlašćeno službeno lice koji vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice) obučeno za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu.

Staratelj je dužan da blagovremeno pripremi maloljetnika bez pratnje za saslušanje i da mu pruži informacije o značenju i posljedicama

članicama, države članice će izvršiti spajanje članova porodice kada se uvjere da članovi porodice potpadaju pod opis iz stava 1(a), uzimajući u obzir želju navedenih članova porodice. Države članice mogu izvršiti spajanje članova porodice kada se uvjere da članovi porodice potpadaju pod opis iz stava 1(b), uzimajući u obzir, u razmatranju svakog slučaja ponaosob, izuzetne teškoće sa kojima bi se oni suočavali ako ne bi došlo do spajanja porodice. 3. U slučajevima u kojima sponzor uživa privremenu zaštitu u jednoj od država članica, a jedan ili više članova porodice još uvek nisu u državi članici, država članica u kojoj sponzor uživa privremenu zaštitu izvršiće spajanje članova porodice kojima je potrebna zaštita sa sponzorom u slučaju kada se uvjeri da članovi porodice potpadaju pod opis iz stava 1(a).

Država članica može izvršiti spajanje članova porodice kojima je potrebna zaštita sa sponzorom u slučaju kada se uvjeri da članovi porodice potpadaju pod opis iz stava 1(b), uzimajući u obzir, u razmatranju svakog slučaja ponaosob, izuzetne teškoće sa kojima bi se oni suočavali ako ne bi došlo do spajanja porodice. 4. Kada primjenjuju ovaj član, države članice će imati u vidu najbolje interese deteta. 5. Države članice o kojima je riječ odlučiće, uzimajući u obzir članove 25. i 26, u kojoj državi članici će se izvršiti spajanje porodice. 6. Članovi porodice koji su se spojili dobiće dozvole boravka u skladu sa privremenom zaštitom. U tu svrhu izdaju se dokumenti ili drugi ekvivalentni dokazi. Prebacivanje članova porodice na teritoriju druge države članice radi spajanja porodice u skladu sa stavom 2, imaće za posledicu ukidanje dozvola boravka izdatih u državi članici polazišta, kao i prestanak obaveza prema dotičnim licima u vezi sa privremenom zaštitom. 7. Praktična primjena ovog člana može da obuhvati saradnju sa međunarodnim organizacijama o kojima je riječ. 8. Država članica će, na zahtev druge države članice, dati informacije predviđene Aneksom II o licu koje je dobilo privremenu zaštitu, a koje su potrebne kako bi se predmet obradio u skladu sa ovim članom.

Član 16.

saslušanja.

Maloljetnik bez pratnje dužan je da lično učestvuje na saslušanju, u prisustvu staratelja.

Odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje donosi se hitno, a po ubrzanom postupku može se donijeti samo u slučajevima iz člana 49 stav 4 i člana 51 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona.

Maloljetnik bez pratnje ne može biti zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Član 96

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život;
- 3) zdravstvenu zaštitu;
- 4) osnovno i srednje obrazovanje;
- 5) informacije o pravima i obavezama;
- 6) rad;
- 7) spajanje porodice;
- 8) ispravu;
- 9) pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Stranac pod privremenom zaštitom ima obaveze u skladu sa članom 59 ovog zakona.

Stranac pod privremenom zaštitom koji u toku trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može koristiti prava stranca koji traži međunarodnu zaštitu dok traje

1. Države članice će, što je moguće prije, preduzeti mjere da osiguraju neophodno zastupanje maloljetnika bez pratnje koji uživaju privremenu zaštitu od strane zakonskog staratelja ili, tamo gdje je neophodno, zastupanje od strane organizacije koja je nadležna za brigu o maloljetniku i njegovu dobrobit ili od strane bilo kog drugog odgovarajućeg zastupnika. 2. Tokom perioda privremene zaštite države članice obezbijediće da maloljetnici bez pratnje budu smješteni: (a) kod odraslih rođaka; (b) kod hraniteljske porodice; (c) u prihvatnim centrima sa specijalnim mogućnostima za maloljetnike, ili u drugom smještaju pogodnom za maloljetnike; (d) kod osobe koja se starala o djetetu tokom bjekstva. Države članice preduzimaju neophodne korake da omoguće smještanje djeteta. Države članice će utvrditi saglasnost dotične odrasle osobe ili osoba. Stavovi djeteta uzeće se u obzir u skladu sa starošću i zrelošću djeteta

privremena zaštita.

Pravo na boravak

Član 97

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na boravak u Crnoj Gori za vrijeme trajanja privremene zaštite.

Evidenciju stranaca pod privremenom zaštitom vodi Ministarstvo.

Pravo na primjeren smještaj, neophodnu pomoć i osnovna sredstva za život

Član 98

Za vrijeme trajanja privremene zaštite strancu pod privremenom zaštitom obezbjeđuje se primjeren smještaj, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život (hrana, odjeća, higijenska sredstva i dr.), ako ne posjeduje novčana sredstva. Primjereni smještaj, neophodna pomoć i osnovna sredstva za život će se obezbijediti i strancu kojem je prestala privremena zaštita ako ne posjeduje novčana sredstva, a zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, njegov povratak u zemlju porijekla nije moguće sprovesti.

Zdravstvena zaštita

Član 99

Zdravstvena zaštita stranca pod privremenom zaštitom obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i lijekove sa liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje).

Pravo na obrazovanje

Član 100

Stranac pod privremenom zaštitom ima

pravo na osnovno i srednje obrazovanje i prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uslovima kao crnogorski državljanin.

Informacije o pravima i obavezama

Član 101

Strancu pod privremenom zaštitom, na njegov zahtjev, obezbjeđuju se informacije neophodne za boravak i ostvarivanje prava i obaveza, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

Pravo na rad

Član 102

Stranac pod privremenom zaštitom može raditi u Crnoj Gori bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, u smislu zakona kojim se uređuje boravak stranaca.

Stranac pod privremenom zaštitom ostvaruje pravo na obrazovanje odraslih u vezi sa zaposlenjem, stručno usavršavanje i sticanje praktičnog radnog iskustva pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin.

Pravo na spajanje porodice

Član 103

Zahtjev za spajanje porodice podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove porodice.

Članu porodice stranca iz stava 1 ovog člana, po tom osnovu, odobrava se privremena zaštita, o čemu odlučuje Ministarstvo.

U slučaju kad članovi porodice uživaju privremenu zaštitu u različitim državama, prilikom odlučivanja o spajanju porodice uzeće se u obzir njihovi najbolji interesi.

Isprava stranca pod privremenom

zaštitom

Član 104

Strancu pod privremenom zaštitom izdaje se isprava za stranca pod privremenom zaštitom koja se smatra se dozvolom boravka u Crnoj Gori.

Isprava iz stava 1 ovog člana izdaje se na vrijeme od jedne godine i može se produžavati u skladu sa članom 93 st. 2 i 3 ovog zakona.

Stranac pod privremenom zaštitom dužan je da ispravu vrati Ministarstvu po prestanku privremene zaštite.

Evidencije koje vodi Ministarstvo

Član 106

Ministarstvo vodi evidencije o:

- 1) strancima koji traže međunarodnu zaštitu;
- 2) azilantima;
- 3) strancima pod supsidijarnom zaštitom;
- 4) strancima pod privremenom zaštitom;
- 5) ispravama stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 6) ličnim i putnim ispravama azilanata;
- 7) ličnim i putnim ispravama stranaca pod supsidijarnom zaštitom;
- 8) ličnim ispravama stranaca pod privremenom zaštitom;
- 9) privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama;
- 10) uzetim otiscima prstiju i fotografijama stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 11) uzetim otiscima prstiju i fotografijama stranaca pod privremenom

	<p>zaštitom.</p> <p>U evidencije iz stava 1 ovog člana unose se sljedeći podaci, i to: datum podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, fotografija, potpis, otisci prstiju, prezime, ime, pol, datum, mjesto i država rođenja, zemlja porijekla, bračno stanje, etnička pripadnost, religija, školska sprema, zanimanje, maternji jezik i jezici koje razumije, podaci o zemljama tranzita, podaci o zemlji posljednjeg prebivališta, podaci o članovima porodice, podaci o ispravama o identitetu koje posjeduje stranac koji traži međunarodnu zaštitu i privremenu zaštitu, podaci o mjestu i datumu ulaska u Crnu Goru, podaci o ranijem podnošenju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, datum i vrsta odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, datum izdavanja i rok važenja isprava, ličnih i putnih isprava iz stava 1 ovog člana, podaci o privremeno oduzetim putnim ispravama i drugim dokumentima, podaci o spajanju porodice i odluka po tužbi.</p>			
<p>Član 17.</p> <p>Lica koja uživaju privremenu zaštitu moraju imati mogućnost podnošenja zahteva za azil u bilo kom trenutku. 2.</p> <p>Razmatranje bilo kog zahteva za azil, koji nije obrađen pre završetka perioda privremene zaštite, biće okončano nakon završetka tog perioda.</p> <p>Član 18.</p> <p>Biće primenjeni kriterijumi i mehanizmi za odlučivanje o tome koja je država članica nadležna za razmatranje zahteva za azil. Posebno, država članica nadležna za razmatranje zahteva za azil koji je podnelo lice koje uživa privremenu zaštitu shodno ovoj direktivi, jeste ona država članica koja je prihvatila</p>	<p>Pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p>Član 105</p> <p>Stranac pod privremenom zaštitom može da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Postupak po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i može se okončati i nakon prestanka privremene zaštite.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>njegovo prebacivanje na svoju teritoriju.</p> <p>Član 19.</p> <p>Države članice mogu predvideti da privremena zaštita ne može da se uživa istovremeno sa statusom lica koje traži azil, dok su zahtevi u razmatranju. 2. U onim slučajevima u kojima, nakon što je zahtev za azil razmotren, licu koje ispunjava uslove za privremenu zaštitu, ili koje uživa privremenu zaštitu, nije dodeljen status izbeglice ili, prema potrebi, druga vrsta zaštite – države članice će, bez štete po član 28, omogućiti da to lice uživa ili da nastavi da uživa privremenu zaštitu tokom preostalog dela perioda zaštite.</p>				
<p>Član 20.</p> <p>Kada se završi privremena zaštita, primenjuju se opšti zakoni o zaštiti i o strancima u državama članicama, bez štete po članove 21, 22. i 23.</p> <p>Član 21.</p> <p>Države članice će preduzeti neophodne mere kako bi omogućile dobrovoljni povratak lica koja uživaju privremenu zaštitu, ili čija je privremena zaštita završena. Države članice će obezbediti da se odredbama koje regulišu dobrovoljni povratak lica koja uživaju privremenu zaštitu, olakša njihov povratak uz poštovanje ljudskog dostojanstva. Država članica će se postarati da odluka tih lica o povratku bude doneta na osnovu potpunog poznavanja činjenica. Države članice mogu da predvide informativne posete. 2. U periodu u kome privremena zaštita još uvek traje, države članice će, na osnovu okolnosti koje preovlađuju u državi porekla, omogućiti povoljno razmatranje zahteva lica koja su uživala privremenu zaštitu i koja su ostvarila svoje pravo na dobrovoljni povratak za povratak u državu članicu domaćina. 3. Na kraju privremene zaštite, države članice mogu da predvide da obaveze utvrđene u Poglavlju III budu individualno proširene na lica koja su bila obuhvaćena privremenom zaštitom, a koriste program dobrovoljnog povratka. Proširenje će biti na snazi do datuma povratka.</p> <p>Član 22.</p> <p>Države članice preduzeće neophodne mere kako bi osigurale da prisilan povratak lica čija je privremena zaštita završena, a</p>	<p>Povratak Član 95</p> <p>Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom i stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će preduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućilo dobrovoljni povratak u zemlju porijekla vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.</p> <p>U slučaju prinudnog udaljenja stranca iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo će razmotriti relevantne izvještaje o stanju u zemlji porijekla i uzeti u obzir ozbiljne humanitarne razloge zbog kojih bi povratak pojedinaca privremeno bio onemogućen ili nerazuman, i o tome obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>koja ne ispunjavaju uslove za prijem, bude ostvaren uz dužno poštovanje ljudskog dostojanstva. 2. U slučajevima prisilnog povratka, države članice će razmotriti bilo koje ozbiljne humanitarne razloge koji u određenim slučajevima povratak mogu učiniti nemogućim ili nerazumnim.</p> <p>Član 23.</p> <p>Države članice preduzeće neophodne mere u vezi sa uslovima boravka lica koja su uživala privremenu zaštitu i od kojih se ne može razumno očekivati da putuju – s obzirom na njihovo zdravstveno stanje – u onim slučajevima u kojima bi, na primer, trpeli ozbiljne negativne posledice ako bi prekinuli svoje lečenje. Oni neće biti proterani dok god takva situacija traje. 2. Države članice mogu dozvoliti porodicama sa maloletnom decom koja pohađaju školu u državi članici da koriste uslove boravka, dozvoljavajući deci o kojoj je reč da završe tekući školski period.</p>				
<p>Član 24.</p> <p>Mjere predviđene ovom direktivom oslanjaće se na Evropski fond za izbjeglice osnovan Odlukom 2000/596/EZ, pod uslovima navedenim u toj odluci.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 25.</p> <p>1. Države članice će prihvatiti lica koja ispunjavaju uslove za privremenu zaštitu u duhu solidarnosti Zajednice. One će navesti svoje kapacitete za prihvatanje takvih lica, u brojkama ili uopšteno. Ta informacija će biti utvrđena Odlukom Savjeta iz člana 5. Nakon usvajanja te odluke, države članice mogu da navedu dodatne kapacitete prihvata tako što će uputiti pisano obavještenje Savjetu i Komisiji. Te informacije će biti brzo prosleđene UNHCRu. 2. Dotične države članice, delujući u saradnji sa nadležnim međunarodnim organizacijama, staraju se da lica definisana u Odluci Savjeta iz člana 5. koja ispunjavaju uslove, a koja još nisu stigla u Zajednicu, izraze svoju volju da budu primljena na njihovu teritoriju. 3. Kada broj onih koji ispunjavaju uslove za privremenu zaštitu, nakon iznenadnog i masovnog priliva, prevaziđe kapacitete prihvata iz stava 1, Savjet će po hitnom postupku ispitati situaciju i preduzeti odgovarajuće korake, uključujući i davanje preporuke za dodatnu podršku pogođenim državama</p>	<p>Preseljenje Član 73</p> <p>Na zahtjev Visokog komesarijata, može se izvršiti preseljenje u Crnu Goru državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva koji traže međunarodnu zaštitu i kojima je ta zaštita potrebna. Državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva koji bude preseljen u skladu sa stavom 1 ovog člana, međunarodna zaštita odobrava se u skladu sa odredbama ovog zakona. Lice iz stava 2 ovog člana ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Odluku i program preseljenja lica iz stava 1 ovog člana donosi Vlada na predlog Ministarstva i organa državne</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>članicama.</p> <p>Član 26.</p> <p>1. Tokom trajanja privremene zaštite, države članice će međusobno sarađivati u vezi sa premeštanjem boravka lica koja uživaju privremenu zaštitu iz jedne države članice u drugu, shodno pristanku dotičnih lica na takvo prebacivanje. 2. Država članica će o zahtevima za prebacivanje obavestiti druge države članice, kao i Komisiju i UNHCR. Države članice će obavestiti državu članicu koja upućuje zahtev o svojim kapacitetima za prihvatanje lica koja se prebacuju. 3. Država članica će na zahtev druge države članice dati informacije predviđene Aneksom II o licu koje uživa privremenu zaštitu, a koje su potrebne kako bi se predmet obradio u skladu sa ovim članom. 4. U onim slučajevima u kojima se izvrši prebacivanje iz jedne države članice u drugu, dozvoljava boravka u državi članici polazišta isteći će, a obaveze prema dotičnim licima u pogledu privremene zaštite u državi članici polazišta će prestati. Nova država članica domaćin pružiće privremenu zaštitu dotičnim licima. 5. Države članice će za prebacivanje lica koja uživaju privremenu zaštitu između država članica koristiti model propusnice utvrđen u Aneksu I.</p>	<p>uprave nadležnog za vanjske poslove.</p> <p>Prihvatanje</p> <p>Član 74</p> <p>Radi podjele odgovornosti po principu solidarnosti unutar Evropske unije, a u skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije, Crna Gora će iz druge države članice Evropske unije prihvatiti određeni broj državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva, za koje je utvrđeno da im je potrebna ili već uživaju neki oblik međunarodne zaštite.</p> <p>Državljaninu treće zemlje i licu bez državljanstva koji bude prihvaćen u skladu sa stavom 1 ovog člana, odobrava se međunarodna zaštita u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Lice iz stava 2 ovog člana ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Prihvatanje određenog broja lica iz stava 1 ovog člana, obezbjeđuje Vlada preko nadležnih organa.</p>			
<p>Član 27.</p> <p>1. U svrhu administrativne saradnje koja je potrebna za sprovođenje privremene zaštite, svaka država članica će imenovati nacionalni organ za kontakt, čije će adrese poslati jedna drugoj, kao i Komisiji. Države članice će, u vezi sa Komisijom, preduzeti sve odgovarajuće mjere za uspostavljanje direktne saradnje i razmjenu informacija između nadležnih organa. 2. Države članice će, redovno i što je brže moguće, saopštavati podatke u vezi sa brojem lica koja uživaju privremenu zaštitu, kao i potpune informacije o nacionalnim zakonima, propisima i administrativnim odredbama koje se odnose na sprovođenje privremene zaštite.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		
<p>Član 28.</p> <p>Države članice mogu da isključe lice iz privremene zaštite</p>	<p>Isključenje privremene zaštite</p> <p>Član 94</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>ukoliko: (a) postoje ozbiljni razlozi da se smatra da je: (i) on ili ona počinio(la) zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti, definisan međunarodnim instrumentima kojima su utvrđeni takvi zločini; (ii) on ili ona počinio(la) teško nepolitičko krivično delo izvan države članice prijema, pre nego što je primljen(a) u tu državu članicu kao lice koje uživa privremenu zaštitu. Težina očekivanog krivičnog gonjenja treba da bude odmerena u odnosu na prirodu krivičnog dela za koje je dotično lice osumnjičeno. Posebno okrutne radnje, čak i ako su počinjene sa navodnim političkim ciljem, mogu se klasifikovati kao teška nepolitička krivična dela. To važi kako za one koji su učestvovali u izvršenju krivičnog dela, tako i za podstrekače izvršenja dela; (iii) on ili ona kriv(a) za dela suprotna ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija; (b) postoje osnovani razlozi da se on ili ona smatraju opasnošću za bezbednost države članice domaćina ili, pošto je pravosnažnom presudom osuđen(a) za posebno teško krivično delo, on ili ona predstavlja opasnost po zajednicu države članice domaćina. 2. Razlozi za isključenje iz stava 1. biće zasnovani samo na ličnom ponašanju dotičnog lica. Odluke o/ili mere isključenja biće zasnovane na načelu proporcionalnosti.</p>	<p>Privremena zaštita neće se odobriti državljaninu treće zemlje i licu bez državljanstva, ako postoje ozbiljni razlozi na osnovu kojih se smatra da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) je učinio, podstrekavao ili na drugi način učestvovao u izvršenju: <ul style="list-style-type: none"> - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog međunarodnim dokumentima; - teškog krivičnog djela; - djela koja su u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija; 2) je učinio krivično djelo, prije ulaska u Crnu Goru za koje je u Crnoj Gori propisana kazna zatvora, a zbog kojeg je napustio zemlju porijekla samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji; 3) predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore ili 4) je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo za koje se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore može izreći kazna zatvora u trajanju od pet godina i duže. <p>Teškim krivičnim djelom, u smislu stava 1 tačka 1 alineja 2 ovog člana, smatra se krivično djelo za koje se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore može izreći kazna zatvora u trajanju od pet godina ili teža kazna.</p>			
--	---	--	--	--

<p align="center">Član 29.</p> <p>Lica koja je država članica isključila iz korišćenja privremene zaštite ili spajanja porodice, imaju pravo da pokrenu pravni postupak za stavljanje prigovora u toj državi članici.</p>	<p align="center">Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p align="center">Član 48</p> <p>O osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku kojom:</p> <p>4) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu ako su ispunjeni uslovi za isključenje u smislu čl. 29, 30 i 94 ovog zakona;</p> <p>Zahtjevi za međunarodnu zaštitu povodom kojih se na osnovu dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita, mogu se riješiti prioritetno.</p> <p>Protiv odluke iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>		
<p align="center">Član 30.</p> <p>Države članice utvrđice pravila o kaznama za kršenje nacionalnih odredaba usvojenih u skladu sa ovom direktivom i preduzeće sve neophodne mjere kako bi osigurale da se one sprovede. Predviđene kazne moraju biti djelotvorne, primjerene dijelu i takve da odvrćaju od izvršenja dijela.</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Na strance kojima je odobrena privremena zaštita primjenjuju se kaznene odredbe Zakona o strancima i Zakona o prekršajima i ostali zakoni kojima su predviđene sankcije za kršenje nacionalnih odredaba.</p>	
<p align="center">Prilog I</p> <p align="center">MODEL PROPUSNICE ZA PREBACIVANJE LICA KOJA UŽIVAJU PRIVREMENU ZAŠTITU</p>	<p align="center">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p align="center">Neprimjenjivo</p>		
<p align="center">Prilog II</p>	<p align="center">Evidencije koje vodi Ministarstvo</p> <p align="center">Član 106</p> <p>Ministarstvo vodi evidencije o:</p> <p>1) strancima koji traže međunarodnu zaštitu;</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>		

- 2) azilantima;
- 3) strancima pod supsidijarnom zaštitom;
- 4) strancima pod privremenom zaštitom;
- 5) ispravama stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 6) ličnim i putnim ispravama azilanata;
- 7) ličnim i putnim ispravama stranaca pod supsidijarnom zaštitom;
- 8) ličnim ispravama stranaca pod privremenom zaštitom;
- 9) privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama;
- 10) uzetim otiscima prstiju i fotografijama stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 11) uzetim otiscima prstiju i fotografijama stranaca pod privremenom zaštitom.

U evidencije iz stava 1 ovog člana unose se sljedeći podaci, i to: datum podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, fotografija, potpis, otisci prstiju, prezime, ime, pol, datum, mjesto i država rođenja, zemlja porijekla, bračno stanje, etnička pripadnost, religija, školska sprema, zanimanje, maternji jezik i jezici koje razumije, podaci o zemljama tranzita, podaci o zemlji posljednjeg prebivališta, podaci o članovima porodice, podaci o ispravama o identitetu koje posjeduje stranac koji traži međunarodnu zaštitu i privremenu zaštitu, podaci o mjestu i datumu ulaska u Crnu Goru, podaci o ranijem podnošenju zahtjeva za međunarodnu

	zaštitu, datum i vrsta odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, datum izdavanja i rok važenja isprava, ličnih i putnih isprava iz stava 1 ovog člana, podaci o privremeno oduzetim putnim ispravama i drugim dokumentima, podaci o spajanju porodice i odluka po tužbi.			
Direktiva 2003/86				
<p align="center">Član 1.</p> <p>Cilj ove Direktive je utvrditi uslove za ostvarenje prava na spajanje porodice državljana trećih zemalja koji zakonito borave na teritoriji država članica.</p>	<p align="center">Pravo na spajanje porodice</p> <p align="center">Član 83</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na spajanje sa članovima porodice.</p> <p align="center">Pravo na spajanje porodice</p> <p align="center">Član 103</p> <p>Zahtjev za spajanje porodice podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove porodice.</p>	Potpuno usklađeno		
<p align="center">Član 2.</p> <p>U smislu ove Direktive:</p> <p>(a) „državljanin treće zemlje” znači bilo koju osobu koja nije državljanin Unije u okviru značenja člana 17. stava 1. Ugovora;</p> <p>(b) „izbjeglica” znači bilo kojeg državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva koja uživa status izbjeglice u okviru značenja Ženevske konvencije koja se odnosi na status izbjeglica od 28. jula 1951., kako je izmijenjena Protokolom potpisanim u New Yorku 31. januara 1967.;</p> <p>(c) „sponzor” znači državljanin treće države koji zakonito boravi u državi članici i koji traži ili čiji članovi porodice traže spajanje porodice da bi mu/joj se pridružili;</p> <p>(d) „spajanje porodice” znači ulazak i boravište u državi članice članova porodice državljanina treće zemlje koji zakonito boravi u toj državi članici da bi se očuvala porodična zajednica;</p> <p>(e) „boravišna dozvola” znači bilo koju dozvolu koju su izdala tijela vlasti države članice kojom se državljaninu treće zemlje dopušta da zakonito boravi na njenoj teritoriji, u skladu s</p>	<p align="center">Značenje izraza</p> <p align="center">Član 10</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:</p> <p>1) azilant je stranac kome je u skladu sa ovim zakonom odobren azil, kao i stranac kome je u skladu sa dosadašnjim propisima priznat status izbjeglice;</p> <p>6) treća zemlja je država koja nije članica Evropske unije;</p> <p>9) maloljetnik bez pratnje je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, mlađi od 18 godina života, koji je ušao u Crnu Goru bez pratnje punoljetnog lica koje se o njemu stara ili je ostao bez pratnje nakon što je ušao u Crnu Goru, sve dok se ne stavi pod starateljstvo takvog lica, u skladu sa propisima Crne Gore.</p>	Potpuno usklađeno	<p align="center">Boravišna dozvola je predmet regulisanja Zakona o strancima</p> <p align="center">Sponzor je kroz Predlog zakona definisan kao stranac koji je dobio zaštitu u Crnoj Gori i ima pravo na spajanje porodice</p>	

odredbama člana 1. stava 2. tačke (a) Regulative Savjeta (EZ) br. 1030/2002 od 13. juna 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja; (f) „maloljetnik bez pratnje” znači državljane treće zemlje ili osobe bez državljanstva mlađe od osamnaest godina, koji stignu na državno područje države članice bez pratnje odrasle osobe odgovorne prema zakonu ili običaju, i tako dugo dok ne budu bezbjedni pod zaštitom takve osobe, ili maloljetnici koju su ostavljeni bez pratnje nakon ulaska na državno područje država članica.

Pravo na spajanje porodice

Član 83

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na spajanje sa članovima porodice.

Članovima porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom, po tom osnovu, odobrava se azil, odnosno supsidijarna zaštita, o čemu odluku donosi Ministarstvo.

U postupku odobravanja azila, odnosno supsidijarne zaštite iz stava 2 ovog člana, za lice koje ne može pribaviti službena dokumenta kojima dokazuje određeni porodični odnos, uzeće se u obzir okolnosti na osnovu kojih se može procijeniti postoji li takav odnos.

Odluka o odbijanju zahtjeva za spajanje porodice ne može se zasnivati isključivo na činjenici da ne postoje službena dokumenta kojima se dokazuje određeni porodični odnos.

Azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može ostvariti pravo na spajanje sa članom porodice kod koga postoje razlozi za isključenje iz čl. 29 i 30 ovog zakona.

Član porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Crnoj Gori ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na spajanje porodice

Član 103

Zahtjev za spajanje porodice podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove porodice.

	<p>Članu porodice stranca iz stava 1 ovog člana, po tom osnovu, odobrava se privremena zaštita, o čemu odlučuje Ministarstvo.</p> <p>U slučaju kad članovi porodice uživaju privremenu zaštitu u različitim državama, prilikom odlučivanja o spajanju porodice uzeće se u obzir njihovi najbolji interesi.</p> <p>Načelo jedinstva porodice</p> <p>Član 14</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na jedinstvo porodice.</p> <p>Radi obezbjeđivanja primjene načela jedinstva porodice, u postupku spajanja članova porodice sa azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom, diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore u inostranstvu će, na predlog Ministarstva, članovima porodice tog lica izdati vizu, a ako nema uslova za izdavanje, putni list za stranca.</p>			
<p>Član 3.</p> <p>1. Ova se Direktiva primjenjuje kada sponzor ima boravišnu dozvolu koju je izdala država članica za razdoblje važenja od godine dana ili više i koji ima osnovane izgleda za dobijanje prava na stalno boravište, ako su članovi njegove ili njene porodice državljani treće zemlje bez obzira na status.</p> <p>2. Ova se Direktiva ne primjenjuje kada sponzor:</p> <p>(a) traži priznavanje statusa izbjeglice, o kojem zahtjevu još nije donesena konačna odluka;</p> <p>(b) ovlašten je boraviti u državi članici na osnovu privremene zaštite ili traži boravišnu dozvolu na toj osnovi te je u očekivanju odluke o svojem statusu;</p> <p>(c) ovlašten je boraviti u državi članici na osnovu</p>	<p>Načelo jedinstva porodice</p> <p>Član 14</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na jedinstvo porodice.</p> <p>Radi obezbjeđivanja primjene načela jedinstva porodice, u postupku spajanja članova porodice sa azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom, diplomatsko, odnosno konzularno</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija koja se odnosi na određivanje ulaska i boravka, dokazivanja stabilnog dugoročnog odnosa, dopuštanje ulaska i boravka, podnošenje, ispitivanje uslova za ostvarivanje prava na spajanje porodice i rokovi za donošenje odluke po zahtjevu je predmet regulisanja Zakona o</p>	

<p>supsidijarnog oblika zaštite u skladu s međunarodnim obavezama, nacionalnim zakonodavstvom ili praksom država članica ili traži boravišnu dozvolu na toj osnovi te je u očekivanju odluke o svojem statusu.</p> <p>3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na članove porodice državljanina Unije.</p> <p>4. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje povoljnije odredbe: (a) bilateralnih i multilateralnih sporazuma između Zajednice ili Zajednice i njenih država članica, s jedne strane, i trećih zemalja, s druge strane;</p> <p>(b) Evropske socijalne povelje od 18. oktobra 1961., izmijenjene Evropske socijalne povelje od 3. svibnja 1987. i Evropske konvencije o pravnom statusu radnika migranata od 24. novembra 1977.</p> <p>5. Ova Direktiva ne utiče na mogućnost država članica za usvajanje ili održavanje povoljnijih odredbi.</p> <p style="text-align: center;">Član 4.</p> <p>1. Na temelju ove Direktive i podložno udovoljavanju uslovima utvrđenima u poglavlju IV. i članu 16., države članice dopuštaju ulazak i boravište, sljedećim članovima porodice:</p> <p>(a) sponzorovom supružniku;</p> <p>(b) maloljetnoj djeci sponzora i njegovog/njenog supružnika, uključujući djecu usvojenu u skladu s odlukom koju je donijelo nadležno tijelo u državi članici u pitanju ili odlukom koja je automatski izvršiva prema međunarodnim obavezama te države članice ili se mora priznati u skladu s međunarodnim obavezama;</p> <p>(c) maloljetnoj djeci uključujući usvojenu djecu supružnika kada sponzor ima starateljstvo i djeca su zavisna o njemu ili njoj. Države članice mogu dopustiti spajanje s djecom nad kojima je starateljstvo podijeljeno, pod uslovom da je druga stranka koja dijeli stateljstvo dala svoj pristanak;</p> <p>(d) maloljetnoj djeci uključujući usvojenu djecu supružnika kada supružnik ima stateljstvo i djeca su o zavisna o njemu ili njoj. Države članice mogu dopustiti spajanje s djecom nad kojima je stateljstvo podijeljeno, pod uslovom da je druga stranka koja dijeli stateljstvo dala svoj pristanak.</p> <p>Maloljetna djeca navedena u ovom članu moraju biti ispod</p>	<p>predstavništvo Crne Gore u inostranstvu će, na predlog Ministarstva, članovima porodice tog lica izdati vizu, a ako nema uslova za izdavanje, putni list za stranca.</p> <p style="text-align: center;">Pravo na spajanje porodice</p> <p style="text-align: center;">Član 83</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na spajanje sa članovima porodice.</p> <p>Članovima porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom, po tom osnovu, odobrava se azil, odnosno supsidijarna zaštita, o čemu odluku donosi Ministarstvo.</p> <p>U postupku odobravanja azila, odnosno supsidijarne zaštite iz stava 2 ovog člana, za lice koje ne može pribaviti službena dokumenta kojima dokazuje određeni porodični odnos, uzeće se u obzir okolnosti na osnovu kojih se može procijeniti postoji li takav odnos.</p> <p>Odluka o odbijanju zahtjeva za spajanje porodice ne može se zasnivati isključivo na činjenici da ne postoje službena dokumenta kojima se dokazuje određeni porodični odnos.</p> <p>Azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može ostvariti pravo na spajanje sa članom porodice kod koga postoje razlozi za isključenje iz čl. 29 i 30 ovog zakona.</p> <p>Član porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Crnoj Gori ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p style="text-align: center;">Pravo na spajanje porodice</p>		strancima	
--	---	--	-----------	--

<p>punoljetne dobi određene zakonom države članice u pitanju te ne smiju biti oženjena/udata.</p> <p>Izuzetno, kada je dijete starije od 12 godina i kada je stiglo nezavisno od ostatka svoje porodice, država članica može prije dopuštanja ulaska i boravišta prema ovoj Direktivi provjeriti udovoljava li ono uslovu za integraciju određenom u njenom postojećem zakonodavstvu na dan provedbe ove Direktive.</p> <p>2. Slijedom ove Direktive i u skladu s uslovima utvrđenim u poglavlju IV., države članice mogu zakonom ili propisom dopustiti ulazak i boravište, sljedećim članovima porodice:</p> <p>(a) rodbini u prvom stepenu u pravoj uzlaznoj liniji sponzora ili njegovog ili njenog supružnika, kada su zavisni o njima i ne uživaju odgovarajuću porodičnu potporu u državi porijekla;</p> <p>(b) odrasloj neoženjenoj/neudataoj djeci sponzora ili njegovog ili njenog supružnika, kada oni nisu objektivno u mogućnosti starati se za svoje vlastite potrebe zbog svoga zdravstvenog stanja.</p> <p>3. Slijedom ove Direktive i u skladu s uslovima utvrđenim u poglavlju IV., države članice mogu na osnovu zakona ili propisa dopustiti ulazak i boravište nevjenčanom partneru koji je državljanin treće zemlje i s kojim je sponzor u uredno dokazanom stabilnom dugoročnom odnosu, ili državljanin treće zemlje koji je vezan uz sponzora registrovanim partnerstvom u skladu s članom 5. stavom 2., neoženjenoj/neudataoj maloljetnoj djeci, uključujući usvojenu djecu, kao i odrasloj neoženjenoj djeci koja nisu objektivno u mogućnosti starati se za svoje vlastite potrebe zdravstvenog stanja takvih osoba.</p> <p>Države članice mogu odlučiti postupati s registriranim partnerima jednako kao sa supružnicima u pogledu spajanja porodice.</p> <p>4. U slučaju poligamnog braka, kada sponzor već ima supružnika koji živi s njim na državnom području države članice, država članica u pitanju neće dopustiti spajanje porodice dodatnog supružnika.</p> <p>Izuzetno od stava 1. tačke (c), države članice mogu ograničiti spajanje porodice za maloljetnu djecu dodatnog supružnika i</p>	<p style="text-align: center;">Član 103</p> <p style="text-align: center;">Zahtjev za spajanje porodice podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove porodice.</p> <p style="text-align: center;">Članu porodice stranca iz stava 1 ovog člana, po tom osnovu, odobrava se privremena zaštita, o čemu odlučuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">U slučaju kad članovi porodice uživaju privremenu zaštitu u različitim državama, prilikom odlučivanja o spajanju porodice uzeće se u obzir njihovi najbolji interesi.</p>			
--	---	--	--	--

sponzora.

5. Da bi se osigurala bolja integracija i spriječili prisilni brakovi, države članice mogu tražiti od sponzora i njegovog/njenog supružnika da budu određene minimalne dobi, a najviše 21 godinu, prije nego što im se supružnik može pridružiti.

6. Izuzetno, države članice mogu tražiti da zahtjevi u vezi s spajanjem porodice maloljetne djece budu podnijeti prije dobi od 15 godina, kako je utvrđeno u njenom postojećem zakonodavstvu u vrijeme provedbe ove Direktive. Ako je zahtjev podnijet nakon dobi od 15 godina, države članice koje odluče primijeniti ovaj izuzetak dopuštaju ulazak i boravište takve djece na drugim osnovama, a ne na osnovu spajanja porodice.

Član 5.

1. Da bi se ostvarilo pravo na spajanje porodice, države članice utvrđuju hoće li zahtjev za ulazak i boravište nadležnim državnim tijelima države članice u pitanju podnijeti sponzor ili član ili članovi porodice.

2. Zahtjevu se prilažu dokumentirani dokazi o porodičnom odnosu i o udovoljavanju uslovima utvrđenim u čl. 4. i 6. te, kada je to primjenjivo, čl. 7. i 8., kao i ovjerene kopije putnih dokumenata člana(-ova) porodice.

Ako to bude primjereno, a kako bi se pribavio dokaz o postojanju porodičnog odnosa, države članice mogu provesti intervjue sa sponzorom i njegovim/njenim članovima porodice te druga ispitivanja koja budu potrebna.

Prilikom ispitivanja zahtjeva koji se odnosi na nevjenčanog partnera sponzora, države članice razmatraju kao dokaz porodičnog odnosa razloge kao što je zajedničko dijete, prethodna vanbračna zajednica, registracija partnerstva i druga pouzdana dokazna sredstva.

3. Zahtjev se podnosi i ispituje kada članovi porodice borave van državnog područja države članice u kojoj boravi sponzor. Država članica može izuzetno, u odgovarajućim okolnostima, prihvatiti podneseni zahtjev kada su članovi porodice već na njenom državnom području.

4. Nadležna državna tijela države članice dostavljaju osobi

koja je podnijela zahtjev pisano obaviještenje o odluci čim je prije moguće, a u svakom slučaju ne kasnije od devet mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva.

Rok određen u prvom stavu može se produžiti u izuzetnim okolnostima povezanim sa složenošću ispitivanja zahtjeva,. Za odbijanje zahtjeva navode se razlozi. Sve posljedice nastale nedonošenjem odluke do kraja roka utvrđenog u prvom podstavu utvrđuju se u nacionalnom zakonodavstvu odgovarajuće države članice.

5. Prilikom ispitivanja zahtjeva države članice procjenjuju najbolje interese maloljetne djece.

Član 6.

1. Države članice mogu odbiti zahtjev za ulazak i boravište članova porodice na osnovama javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja.
2. Države članice mogu povući ili odbiti obnavljanje boravišne dozvole članovima porodice na osnovama javnog poretka ili javne sigurnosti ili javnog zdravlja.

Prilikom donošenja odgovarajuće odluke država članica uzima u obzir, osim člana 17., ozbiljnost ili vrstu povrede javnog poretka ili javne sigurnosti koje je počinio član porodice, ili opasnosti koje potiču od takve osobe.

Član 7.

1. Kada je podnesen zahtjev za spajanje porodice, država članica u pitanju može tražiti od osobe koja je podnijela zahtjev dostavljanje dokaza da sponzor ima:
 - (a) smještaj koji se smatra normalnim za usporedivu porodice u istoj regiji i koji udovoljava opštim zdravstvenim i sigurnosnim standardima na snazi u državi članici u pitanju;
 - (b) osiguranje od bolesti u pogledu svih rizika koji se uobičajeno pokrivaju za svoje vlastite državljane u državi članici u pitanju za sebe i članove svoje porodice;
 - (c) stabilna i redovna novčana sredstva koja su dovoljna za vlastito izdržavanje i izdržavanje članova njegove/njene porodice, bez pribjegavanja sistemu socijalne pomoći države članice u pitanju. Države članice procjenjuju ove izvore prihoda upućivanjem na njihovu prirodu i redovnost te mogu uzeti u obzir nivo minimalnih nacionalnih primanja i penzija,

<p>kao i broj članova porodice.</p> <p>2. Države članice mogu tražiti od državljana trećih zemalja da udovolje integracijskim mjerama u skladu s nacionalnim zakonom.</p> <p>U pogledu izbjeglica i/ili članova porodice izbjeglica navedenih u članu 12. integracijske mjere spomenute u prvom podstavu mogu se primijeniti samo jednom kada je osobama u pitanju odobreno spajanje porodice.</p> <p>Član 8.</p> <p>Države članice mogu tražiti od sponzora da je zakonito boravio na njihovom državnom području za razdoblje koje nije duže od dvije godine, prije nego što su mu se njegova porodice pridružila.</p> <p>Izuzetno, kada zakonodavstvo države članice koje se odnosi na spajanje porodice na snazi u vrijeme usvajanja ove Direktive uzme u obzir svoj kapacitet prihvata, država članica može utvrditi razdoblje čekanja ne duže od tri godine između podnošenja zahtjeva za spajanje porodice i izdavanja boravišne dozvole članovima porodice.</p>				
<p>Spajanje porodice izbjeglica</p> <p>Član 9.</p> <p>1. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na spajanje porodice izbjeglica priznatih od država članica.</p> <p>2. Države članice mogu ograničiti primjenu ovog poglavlja na izbjeglice čiji porodični odnosi prethode njihovom ulasku.</p> <p>3. Ovo poglavlje ne dovodi u pitanje bilo koja pravila kojima se odobrava status izbjeglice članovima porodice.</p> <p>Član 10.</p> <p>1. Na definiciju članova porodice primjenjuje se član 4., osim što se treći podstav njegovog stava 1. ne primjenjuje na djecu izbjeglica.</p> <p>2. Države članice mogu dopustiti spajanje porodice drugih članova porodice koji nisu navedeni u članu 4 ako su zavisni o izbjeglici.</p> <p>3. Ako je izbjeglica maloljetna osoba bez pratnje, države članice:</p> <p>(a dopuštaju ulazak i boravište u svrhe spajanja porodice) njegove/njezine rodbine u prvom stepenu ravne uzlazne</p>	<p>Pravo na spajanje porodice</p> <p>Član 83</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na spajanje sa članovima porodice.</p> <p>Članovima porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom, po tom osnovu, odobrava se azil, odnosno supsidijarna zaštita, o čemu odluku donosi Ministarstvo.</p> <p>U postupku odobravanja azila, odnosno supsidijarne zaštite iz stava 2 ovog člana, za lice koje ne može pribaviti službena dokumenta kojima dokazuje određeni porodični odnos, uzeće se u obzir okolnosti na osnovu kojih se može procijeniti postoji li takav odnos.</p> <p>Odluka o odbijanju zahtjeva za spajanje porodice ne može se zasnivati isključivo</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

linije bez primjene uslova utvrđenih članom 4. stav 2. tačka (a);

(b) mogu dopustiti ulazak i boravište u svrhe okupljanja) porodice njihovog/njenog zakonskog zastupnika ili bilo kojeg drugog člana porodice, kada izbjeglica nema rodbine i ravnoj uzlaznoj liniji ili se takva rodbina ne može pronaći.

Član 11.

1. Na podnošenje i ispitivanje zahtjeva primjenjuje se član 5. pod uslovima stava 2. ovog člana.

2. Kada izbjeglica ne može pružiti službene dokumentacijske dokaze o obiteljskom odnosu, države članice uzimaju u obzir druge dokaze o postojanju takvog odnosa, koji će se procijeniti u skladu s nacionalnim pravom. Odluka kojom se odbija zahtjev ne može se osnivati isključivo na činjenici pomanjkanja dokumentacijskih dokaza.

Član 12.

1. Izuzetno od člana 7., države članice ne traže da izbjeglica i/ili njegovi članovi porodice dostave, u pogledu zahtjeva koji se odnose na one članove porodice navedene u članu 4. stavu 1., dokaz da izbjeglica ispunjava uslove navedene u članu 7. Ne dovodeći u pitanje međunarodne obveze kada je spajanje porodice moguće u trećoj zemlji s kojom sponzor i/ili član porodice ima posebne veze, države članice mogu tražiti pružanje dokaza navedenih u prvom podstavu.

Države članice mogu tražiti od izbjeglice da udovolji uslovima navedenima u članu 7. stavu 1. ako zahtjev za spajanje porodice nije podnesen u roku od tri mjeseca nakon odobrenja statusa izbjeglice.

2. Izuzetno od člana 8., države članice ne traže od izbjeglice boravište na njihovom državnom području određeno vrijeme, prije nego što mu se njegova/njea porodica pridružila.

na činjenici da ne postoje službena dokumenta kojima se dokazuje određeni porodični odnos.

Azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može ostvariti pravo na spajanje sa članom porodice kod koga postoje razlozi za isključenje iz čl. 29 i 30 ovog zakona.

Član porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Crnoj Gori ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na spajanje porodice

Član 103

Zahtjev za spajanje porodice podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove porodice.

Članu porodice stranca iz stava 1 ovog člana, po tom osnovu, odobrava se privremena zaštita, o čemu odlučuje Ministarstvo.

U slučaju kad članovi porodice uživaju privremenu zaštitu u različitim državama, prilikom odlučivanja o spajanju porodice uzeće se u obzir njihovi najbolji interesi.

Načelo jedinstva porodice

Član 14

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na jedinstvo porodice.

Radi obezbjeđivanja primjene načela jedinstva porodice, u postupku spajanja članova porodice sa azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem

	pod privremenom zaštitom, diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore u inostranstvu će, na predlog Ministarstva, članovima porodice tog lica izdati vizu, a ako nema uslova za izdavanje, putni list za stranca.			
<p>Član 13.</p> <p>1. Čim je prihvaćen zahtjev za spajanje porodice, država članica u pitanju dopušta ulazak članu ili članovima porodice. U tom pogledu, država članica u pitanju daje takvim osobama svaku dodatnu mogućnost za pribavljanje nužnih viza.</p> <p>2. Država članica u pitanju odobrava članovima porodice prvu boravišnu dozvolu u trajanju od barem godinu dana. Boravišna dozvola je obnovljiva.</p> <p>3. Trajanja odobrene boravišne dozvole članu/ovima porodice u načelu nije duže od datuma isteka boravišne dozvole koju posjeduje sponzor.</p>	Nema odovarajuće odredbe		Materija je predmet regulisanja Zakona o strancima	
<p>Član 14.</p> <p>1. Sponzorovi članovi porodice ovlašćeni su, kao i sponzor, na:</p> <p>(a) pristup obrazovanju;</p> <p>(b) pristup zaposlenju i samostalno obavljanje djelatnosti;</p> <p>(c) pristup profesionalnom savjetovanju, početnu i dalju obuku te ponovnu obuku.</p> <p>2. Države članice mogu u skladu s nacionalnim pravom utvrditi uslove pod kojima članovi porodice obavljaju zaposlenje ili samostalno obavljanje djelatnosti. Ovi uslovi utvrđuju rok koji ni u kojem slučaju nije duži od 12 mjeseci, tokom kojega države članice mogu ispitati stanje na tržištu rada prije dopuštanja članovima porodice obavljanja zaposlenja ili samostalnog obavljanja djelatnosti.</p> <p>3. Države članice mogu ograničiti pristup zaposlenju ili samostalnom obavljanju djelatnosti rodbini u prvom stepenu prave uzlazne linije ili odrasloj neoženjenoj /neudatoj djeci na koju se primjenjuje član 4. stav 2.</p>	<p>Pravo na spajanje porodice</p> <p>Član 83 stav 6</p> <p>Član porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Crnoj Gori ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, u skladu sa ovim zakonom.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 15.</p> <p>1. Nakon najviše pet godina boravka i pod uslovom da članu porodice nije odobrena boravišna dozvola zbog razloga koji se ne odnose na spajanje porodice, supružnik ili nevjenčani</p>	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je predmet regulisanja Zakona o strancima	

<p>partner i dijete koje je postalo punoljetno imaju po podnošenju zahtjeva, ako se isti traži, pravo na autonomnu boravišnu dozvolu, nezavisno o dozvoli sponzora.</p> <p>Države članice mogu ograničiti dobijanje boravišne dozvole boravka navedene u prvom podstavu supružnika ili nevjenčanog partnera u slučajevima raspada porodičnog odnosa.</p> <p>2. Države članice mogu izdati autonomnu boravišnu dozvolu odrasloj djeci i rodbini u izravnoj uzlaznoj liniji na koje se primjenjuje član 4. stav 2.</p> <p>3. U slučaju udovištva, razvoda, rastave ili smrti rodbine prvog stepena u pravoj uzlaznoj ili silaznoj liniji, autonomna boravišna dozvola može se izdati na zahtjev, ako se traži, osobama koje su ušle na osnovu okupljanja porodice. Države članice utvrđuju odredbe kojima se osigurava odobravanje autonomnih boravišnih dozvola u slučaju posebno teških okolnosti.</p> <p>4. Nacionalnim pravom utvrđeni su uslovi koji se odnose na odobravanje i trajanje autonomne boravišne dozvole.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 16.</p> <p>1. Države članice mogu odbiti zahtjev za ulazak i boravište u svrhu okupljanja porodice ili, ako je primjereno, povući ili odbiti obnavljanje boravišne dozvole članova porodice u sljedećim okolnostima:</p> <p>(a) kada uslovima utvrđenima ovom Direktivom nije ili nije više udovoljeno.</p> <p>Prilikom obnavljanja boravišne dozvole, kada sponzor nema dovoljne izvore prihoda bez pribjegavanja sistemu socijalne pomoći države članice kako je navedeno u članu 7. stavu 1. tački (c), država članica uzet će u obzir doprinose članova porodice prihodu domaćinstva;</p> <p>(b) kada sponzor i njegovi/njeni član(-ovi) porodice ne žive ili više ne žive u stvarnom bračnom ili porodice odnosu;</p> <p>(c) kada je nađeno da je sponzor ili nevjenčani partner u braku ili u stabilnom dugoročnom odnosu s drugom osobom.</p> <p>2. Države članice mogu takođe odbiti zahtjev za ulazak i boravište u svrhu spajanja porodice, ili povući ili odbiti obnavljanje boravišnih dozvola članova porodice kada se</p>	<p style="text-align: center;">Pravo na spajanje porodice Član 83 stav 5 i 6</p> <p>Azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom ne može ostvariti pravo na spajanje sa članom porodice kod koga postoje razlozi za isključenje iz čl. 29 i 30 ovog zakona.</p> <p>Član porodice azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Crnoj Gori ostvaruje ista prava kao i azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom, u skladu sa ovim zakonom.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija koja se odnosi na odbijanje zahtjeva za ulazak i boravište u svrhu okupljanja porodice je predmet regulisanja Zakona o strancima</p>	

<p>pokazalo da:</p> <p>(a) su korištene lažne ili informacije koje dovode u zabludu, lažni ili falsifikovani dokumenti, da je na drugi način počinjena prijevara ili su korištena druga nezakonita sredstva;</p> <p>(b) su brak, partnerstvo ili posvojenje bili sklopljeni u isključive svrhe omogućavanja osobi u pitanju da uđe ili boravi u državi članici.</p> <p>Prilikom procjene u pogledu ove tačke, države članice mogu uzeti u obzir posebno činjenicu da je brak, partnerstvo ili usvojenje bilo sklopljeno nakon što je sponzoru bila izdata njegova/njena boravišna dozvola.</p> <p>3. Države članice mogu povući ili odbiti obnavljanje boravišne dozvole članu porodice kada se dovrši sponzorov boravak, a član porodice još ne uživa autonomno pravo boravka prema članu 15.</p> <p>4. Države članice mogu sprovesti posebne provjere i inspekcije kada postoji razlog za sumnju na prevaru ili na brak, partnerstvo ili posvojenje iz interesa kako je definisano stavom 2. Posebne provjere mogu se takođe sprovesti prilikom obnavljanja boravišne dozvole članova porodice.</p> <p>Član 17.</p> <p>Države članice uzimaju u obzir prirodu i čvrstoću porodičnih odnosa osobe, trajanje njenog boravišta u državi članici i postojanje porodice, kulturnih i socijalnih veza s njegovom/njenom državom porijekla prilikom odbijanja zahtjeva, povlačenja ili odbijanja obnavljanja boravišne dozvole ili odlučivanja o nalogu za premještanje sponzora ili članova njegove porodice.</p> <p>Član 18.</p> <p>Države članice osiguravaju da sponzor i/ili članovi njegove/njene porodice imaju pravo uložiti prigovor kada je zahtjev za spajanje porodice odbijen ili boravišna dozvola nije obnovljena ili je povučena ili je naloženo preseljenje.</p> <p>Postupak i nadležnost u skladu s kojom se pravo navedeno u prvom podstavu ostvaruje utvrđuje država članica u pitanju.</p>				
<p>Čl. 19-22</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Direktiva 2011/95/EU</p>				

<p style="text-align: center;">Član 1. Cilj</p> <p>Cilj ove Direktive je da se utvrde standardi u pogledu kvalifikacije državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva kao korisnika međunarodne zaštite, jedinstvenog statusa izbjeglica ili lica koja ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu, kao i obima odobrene zaštite.</p>	<p style="text-align: center;">Predmet Član 1</p> <p>Ovim zakonom propisuju se načela, uslovi i postupak za odobravanje međunarodne i privremene zaštite stranca koji traži međunarodnu zaštitu, prava i obaveze stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, stranca pod privremenom zaštitom, kao i uslovi i postupak za poništenje i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>(a)“međunarodna zaštita” znači status izbjeglice i status lica kojem je odobrena supsidijarna zaštita kako je definisano u tačkama (e) i (g) ovog člana;</p> <p>(b)“korisnik međunarodne zaštite” znači lice kojem je odobren status izbjeglice ili status lica kojem je odobrena supsidijarna zaštita kako je definisano u tačkama (e) i (g) ovog člana;</p> <p>(c)“Ženevska konvencija” znači konvencija od 28. jula 1951.godine o statusu izbjeglica, kako je izmijenjena Njujorškim protokolom od 31. januara 1967.godine;</p> <p>(d)“izbjeglica” znači državljanin treće zemlje koji je, zbog osnovanog straha od proganjanja radi rase, vjere, nacionalnosti, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini, izbjegao iz svoje države porijekla te nije u mogućnosti ili, zbog takvog straha ne želi, da se stavi pod zaštitu te države, kao i lice bez državljanstva koje se nalazi izvan države prethodnog boravišta, a koje zbog istih, gore navedenih razloga, ili zbog takvog straha, ne želi vratiti u tu državu, a na koju se ne primjenjuje član 12.;</p> <p>(e)“status izbjeglice” znači priznavanje države članice državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva kao izbjeglice;</p>	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 10</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:</p> <p>1) azilant je stranac kome je u skladu sa ovim zakonom odobren azil, kao i stranac kome je u skladu sa dosadašnjim propisima priznat status izbjeglice;</p> <p>2) stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena supsidijarna zaštita;</p> <p>3) stranac pod privremenom zaštitom je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena privremena zaštita;</p> <p>4) stranac u transferu je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;</p> <p>5) zemlja porijekla je zemlja čije državljanstvo ima državljanin treće zemlje ili zemlja u kojoj je lice bez</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

(f)“lice koja ispunjava uslove za supsidijarnu zaštitu” znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje ne ispunjava uslove za dobijanje statusa izbjeglice ali za koje se opravdano vjeruje da bi, ukoliko bi se vratilo u svoju državu porijekla ili, u slučaju da se radi o licu bez državljanstva, u državu prethodnog boravišta, bilo suočeno sa stvarnim rizikom nanošenja ozbiljne štete kako je definisano članom 15. i na koje se ne primjenjuje član 17. stavovi 1. i 2., a koje nije u mogućnosti ili, zbog takve opasnosti ne želi, da se stavi pod zaštitu te države;

(g)“status lica kojem je odobrena supsidijarna zaštita” znači priznavanje države članice, državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva kao lica koja ispunjava uslove za supsidijarnu zaštitu;

(h)“zahtjev za međunarodnu zaštitu” znači zahtjev za međunarodnu zaštitu koji državi članici podnosi državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, koje može da se shvati kao lice koje traži status izbjeglice ili supsidijarne zaštite, pri čemu podnosilac zahtjeva izričito ne traži drugu vrstu zaštite koja je izvan djelokruga ove Direktive, a koja se može zasebno tražiti;

(i) “podnosilac zahtjeva” znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje je podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu u pogledu kojeg konačna odluka još nije donijeta;

G) “članovi porodice” znači, pod uslovom da je porodica već postojala u državi porijekla, sljedeće članove porodice korisnika međunarodne zaštite koji su prisutni u istoj državi članici u pogledu zahtjeva za međunarodnu zaštitu:

-bračni drug korisnika međunarodne zaštite ili njegov ili njen nevjenčani partner u stabilnoj vezi ako zakonodavstvo ili praksa predmetne države članice tretiraju nevjenčane parove na način koji se može uporediti tretiranje vjenčanih parova u svojim zakonima koji se odnose na državljane trećih zemalja,
-maloljetna djeca parova iz prve podtačke ilikorisnik pod uslovom da nijesu u braku i bez obzira na to jesu li rođena u bračnoj ili vanbračnoj vezi ili su usvojena kako je definisano u skladu sa nacionalnim pravom,
-otac, majka ili druga odrasla osoba koja je odgovorna za

državljanstva imalo uobičajeno boravište, a ako državljanin treće zemlje ima više državljanstava, zemljom porijekla smatraće se svaka zemlja čiji je državljanin;

6) **treća zemlja** je država koja nije članica Evropske unije;

7) **država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu** je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 604/2013);

8) **ranjive grupe** su poslovno nesposobna lica, maloljetnici, maloljetnici bez pratnje, starija i nemoćna lica, teško bolesna lica, lica sa invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, lica sa duševnim smetnjama, žrtve trgovine ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog teškog psihičkog, fizičkog i polnog nasilja (žrtve sakaćenja ženskih polnih organa i slično);

9) **maloljetnik bez pratnje** je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, mlađi od 18 godina života, koji je ušao u Crnu Goru bez pratnje

korisnika međunarodne zaštite, ako je podnosilac zahtjeva maloljetno lice i nije u braku, bilo prema zakonu ili u skladu sa praksom države članice;

(k) "maloljetno lice" znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ispod navršenih 18 godina starosti;

(1) "maloljetno lice bez pratnje" znači maloljetno lice koje dođe na teritoriju države članice bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega/nju, bilo prema zakonu ili u skladu sa praksom predmetne države članice i to sve dok to odraslo lice ne preuzme brigu za njega/nju; ovo uključuje maloljetna lica ostavljena bez pratnje nakon što su on/ona stupili na teritoriju države članice;

(m) "boravišna dozvola" znači svaku dozvolu ili odobrenje koje izdaju organi države članice u obliku koji je predviđen pravom te države, a kojom se dopušta državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva da boravi na njenoj teritoriji;

(n) "zemlja porijekla" znači zemlju ili zemlje državljanstva ili, za lica bez državljanstva, prethodnog uobičajenog boravišta.

punoljetnog lica koje se o njemu stara ili je ostao bez pratnje nakon što je ušao u Crnu Goru, sve dok se ne stavi pod starateljstvo takvog lica, u skladu sa propisima Crne Gore.

Članovi porodice

Član 7

Članom porodice stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:

- bračni ili vanbračni supružnik u skladu sa propisima Crne Gore, kao i lica koja su u zajednici koja se smatra životnim partnerstvom;

- maloljetno zajedničko dijete bračnih i vanbračnih supružnika, njihovo zajedničko maloljetno usvojeno dijete, maloljetno dijete i maloljetno usvojeno dijete jednog od bračnih, odnosno vanbračnih supružnika ili životnog partnera koji ima starateljstvo nad tim djetetom;

- punoljetno dijete stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom, koje nije u braku i zbog svog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti da se brine za svoje potrebe;

- roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom; - srodnik po krvi prvog stepena u pravoj liniji koji je živio u zajedničkom

	<p>domaćinstvu sa strancem koji traži međunarodnu zaštitu, azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom, odnosno strancem pod privremenom zaštitom, ako se utvrdi da zavisi od pomoći tog lica.</p> <p>Prava</p> <p>Član 58 Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na:</p> <p>1) boravak u Crnoj Gori;</p> <p>Prava i obaveze</p> <p>Član 75 Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na: boravak u Crnoj Gori;</p> <p>Prava i obaveze stranca pod privremenom zaštitom</p> <p>Član 96 Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na:</p> <p>1) boravak u Crnoj Gori;</p>			
<p>Član 3. Povoljniji standardi</p> <p>Države članice mogu da uvedu ili da zadrže povoljnije standarde za određivanje koje lica ispunjavaju uslove za dobijanje statusa izbjeglice ili lica koje ispunjava uslove za supsidijarnu zaštitu, i za određivanje sadržaja međunarodne zaštite, u onoj mjeri u kojoj su takvi standardi kompatibilni sa ovom Direktivom.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 4. Procjena činjenica i okolnosti</p> <p>1. Države članice mogu da utvrde da je obaveza podnosioca zahtjeva da što prije dostavi sve potrebne elemente kojima će potkrijepiti svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu. Dužnost države članice jeste da u saradnji sa podnosiocem zahtjeva procijeni odgovarajuće elemente zahtjeva.</p> <p>2. Elementi iz stava 1. ovog člana uključuju izjave podnosioca</p>	<p>Blagodet sumnje</p> <p>Član 43</p> <p>Izjava stranca koji traži međunarodnu zaštitu smatraće se vjerodostojnom u dijelu u kojem određena činjenica ili okolnost nije potkrijepljena dokazima, ako je:</p> <p>1) utvrđena vjerodostojnost</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>zahtjeva i svu dokumentaciju kojom on raspolaže i koja se odnosi na njegovu starosnu dob, porijeklo, uključujući i porijeklo njegove rodbine, njegov identitet, državljanstvo/državljanstva, zemlju(-e) imjesto(-a) prethodnog boravišta, prethodne zahtjeve za azil, smjerove putovanja, putne isprave i razloge za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>3. Zahtjevi za međunarodnu zaštitu procjenjuju se pojedinačno, pri čemu se uzima u obzir sljedeće:</p> <p>(a)sve odgovarajuće činjenice koje se odnose na zemlju porijekla u vrijeme donošenja odluke o zahtjevu, uključujući zakone i propise zemlje porijekla i način na koji se oni primjenjuju;</p> <p>(b)odgovarajuće izjave i dokumentaciju koje je dostavio podnosilac zahtjeva uključujući informacije o tome da li je podnosilac zahtjeva bio ili bi mogao biti izložen proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi;</p> <p>(c)položaj i lične okolnosti podnosioca zahtjeva, uključujući faktore kao što su porijeklo, pol i starosna dob, kako bi se procijenilo da li se, s obzirom na lične okolnosti podnosioca zahtjeva, postupci kojima je podnosilac zahtjeva bio izložen ili bi mogao da bude izložen, mogli smatrati proganjanjem ili ozbiljnom nepravdom;</p> <p>(d)podatak o tome jesu li aktivnosti podnosioca zahtjeva, nakon što je napustio zemlju porijekla, bile usmjerene ka stvaranju neophodnih uslova za traženje međunarodne zaštite, kako bi se procijenilo mogu li ove aktivnosti izložiti podnosioca zahtjeva proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi u slučaju da se vrati u tu zemlju;</p> <p>(e)podatak o tome može li se od podnosioca zahtjeva razumno očekivati da će se staviti pod zaštitu druge zemlje u kojoj bi mogao dokazati državljanstvo.</p> <p>4. Činjenica da je podnosilac zahtjeva već bio izložen proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi ili direktnim prijetnjama takvim proganjanjem ili nepravdom, predstavlja ozbiljnu indikaciju za njegov osnovani strah od proganjanja ili od ozbiljne nepravde, ako već ne postoje ozbiljni razlozi da se</p>	<p>njegove izjave u pogledu opštih i specifičnih informacija o zemlji porijekla i mjestu iz kojeg tvrdi da dolazi;</p> <p>2) uložio istinski napor da potkrijepi dokazima svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu;</p> <p>3) podnio dokaze kojima raspolaže, a za ostale kojima ne raspolaže dao zadovoljavajuće objašnjenje;</p> <p>4) utvrđeno da je njegova izjava dosljedna i uvjerljiva i da nije u suprotnosti sa dostupnim opštim i specifičnim informacijama koje su relevantne za rješavanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu; i</p> <p>5) zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku, odnosno iznio opravdane razloge zašto nije zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku.</p> <p>Prikupljanje, razmatranje i procjena činjenica i okolnosti</p> <p>Član 44</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da sarađuje sa Ministarstvom, priloži svu dokumentaciju kojom raspolaže i iznese tačne i istinite podatke koji se odnose na identitet, uzrast, državljanstvo, porodicu, zemlje prethodnog boravišta, prethodne zahtjeve za međunarodnu zaštitu, pravce putovanja, isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet i razloge traženja međunarodne zaštite.</p> <p>Prilikom odlučivanja o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će prikupiti i razmotriti sve relevantne činjenice i okolnosti, a naročito:</p>			
--	---	--	--	--

vjeruje da se takvo proganjanje ili ozbiljna nepravda neće ponoviti.

5. Ako država članica primjenjuje načelo prema kojem je dužnost podnosioca zahtjeva da dokazima potkrijepi zahtjev za međunarodnu zaštitu i kada aspekti izjava podnosioca zahtjeva nijesu potkrijepljeni dokumentacijom ili drugim dokazima, tim aspektima nije potrebna potvrda ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

(a) podnosilac zahtjeva učinio je iskreni napor da svoj zahtjev potkrijepi dokazima;

(b) podnešeni su svi odgovarajući elementi kojima raspolaže podnosilac zahtjeva i data su zadovoljavajuća objašnjenja u pogledu nedostatka drugih odgovarajućih elemenata;

(c) utvrdilo se da su izjave podnosioca zahtjeva dosljedne i prihvatljive, i da ne protivrječe dostupnim posebnim i opštim informacijama relevantnim za njegov slučaj;

(d) podnosilac zahtjeva je zatražio međunarodnu zaštitu čim je prije bio u stanju to da uradi, osim ako podnosilac zahtjeva može da predoči opravdane razloge zbog čega to nije učinio kad je trebalo; i

(e) utvrđena je opšta vjerodostojnost podnosioca zahtjeva.

- 1) izjave i dokaze koje je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao, u skladu sa stavom 1 ovog člana, a naročito informacije o tome da li je bio ili može biti izložen progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde;
- 2) aktuelne činjenice o zemlji porijekla i, po potrebi, o zemljama kroz koje je putovao, o zakonima i propisima tih zemalja i načinu na koji se oni primjenjuju, na osnovu izvještaja i drugih dokumenata Visokog komesarijata i Evropske kancelarije za podršku azilu (EASO) i drugih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava;
- 3) da li su lična svojstva i okolnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu, a naročito pol i uzrast, kao i položaj u društvu, uzrok radnji ili djela progona ili trpljenja ozbiljne nepravde kojima je bio ili može biti izložen;
- 4) o aktivnostima stranca koji traži međunarodnu zaštitu, nakon napuštanja zemlje porijekla, koje su usmjerene na stvaranje uslova neophodnih za odobravanje međunarodne zaštite, pri čemu će se procijeniti da li te aktivnosti mogu izložiti

	<p>stranca progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde ako se vrati u tu zemlju;</p> <p>5) ;</p> <p>6) da li stranac koji traži međunarodnu zaštitu može dobiti zaštitu zemlje čije bi državljanstvo mogao dokazati;</p> <p>7) da li je stranac koji traži međunarodnu zaštitu tu zaštitu zatražio u razumnom vremenu od dolaska u Crnu Goru, i ako nije da li je za to iznio opravdane razloge.</p> <p>Kad se utvrdi da je stranac koji traži međunarodnu zaštitu bio izložen progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde, odnosno prijetnjama takvim progonom ili nepravdom smatraće se da postoji osnovan strah od progona ili trpljenja ozbiljne nepravde, osim ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da se takav progon ili ozbiljna nepravda neće ponoviti.</p>			
<p>Član 5.</p> <p>Potreba za međunarodnu zaštitu koja nastaje na licu mjesta (<i>sur place</i>)</p> <p>1. Osnovan strah od proganjanja ili stvarna opasnost od doživljavanja ozbiljne nepravde može da se zasniva na događajima koji su se dogodili nakon što je podnosilac zahtjeva napustio zemlju porijekla.</p> <p>2. Osnovani strah od proganjanja stvarna opasnost od doživljavanja ozbiljne nepravde može da se zasniva na aktivnostima u koje se upustio podnosilac zahtjeva nakon što je napustio zemlju porijekla, a naročito ako je utvrđeno da aktivnosti na koje se poziva predstavljaju izraz i nastavak uvjerenja ili orijentacije koje je imao u zemlji porijekla.</p>	<p>Načelo "sur place"</p> <p>Član 21</p> <p>Osnovani strah od progona ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde može se zasnivati na:</p> <p>1) događajima koji su se dogodili nakon što je stranac koji traži međunarodnu zaštitu napustio zemlju porijekla;</p> <p>2) aktivnostima stranca koji traži međunarodnu zaštitu nakon što je napustio zemlju porijekla, naročito kad se</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>3. Ne dovodeći u pitanje Ženevsku konvenciju, države članice mogu da odrede da se podnosiocu zahtjeva koji naknadno podnese zahtjev u pravilu neće priznati status izbjeglice ako se opasnost od proganjanja zasniva na okolnostima koje je podnosilac zahtjeva stvorio svojom vlastitom odlukom pošto je napustio zemlju porijekla.</p>	<p>ustanovi da predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja i/ili orijentacije koje je imao u zemlji porijekla.</p> <p>U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnese naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu, osnovani strah od progona ili stvarni rizik od trpljenja ozbiljne nepravde ne može se zasnivati na okolnostima koje je sam prouzrokovao isključivo u cilju ispunjenja uslova za odobravanje međunarodne zaštite.</p>			
<p>Član 6. Izvršioi proganjanja ili ozbiljne nepravde Izvršioi proganjanja ili ozbiljne nepravde uključuju: (a) državu; (b) stranke ili organizacije koje kontrolišu državu ili bitan dio državnog područja države; (c) nedržavna tijela, ako se može dokazati da počinioci navedeni u tačkama (a) i (b), uključujući međunarodne organizacije, nijesu u mogućnosti ili ne žele da pruže zaštitu od proganjanja ili ozbiljne nepravde kako je definisano članom 7.</p>	<p>Učinioci progona ili ozbiljne nepravde Član 26 Progonom i ozbiljnom nepravdom smatraju se djela i radnje koja u zemlji porijekla sprovode: 1) državni organi; 2) stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontrolišu državu ili značajan dio državne teritorije; 3) nedržavni subjekti, ako se pokaže da državni organi ili stranke, odnosno nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontrolišu državu ili značajan dio državne teritorije, nijesu u mogućnosti ili ne žele da pruže zaštitu od progona ili ozbiljne nepravde.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 7. Pružalac zaštite 1. Zaštitu mogu pružiti: (a) država; ili (b) stranke ili organizacije, uključujući međunarodne organizacije, koje kontrolišu državu ili bitan dio teritorije</p>	<p>Pružaoi zaštite u zemlji porijekla Član 27 Zaštitom od progona i trpljenja ozbiljne nepravde u zemlji porijekla smatra se zaštita koju, pod uslovom da su u mogućnosti i da to žele, pružaju:</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

države; pod uslovom da žele i da su u mogućnosti da pruže zaštitu u skladu sa stavom 2.

2. Zaštita od proganjanja ili ozbiljne nepravde mora da bude efikasna i trajna. Takva se zaštita u generalnom pogledu pruža ako akteri iz tačaka (a) i (b) stav 1. preduzimaju razumne mjere u cilju sprječavanja proganjanja ili doživljavanja ozbiljne nepravde, između ostalog, primjenom efikasnog pravnog sistema za otkrivanje, gonjenje i kažnjavanje djela koja predstavljaju proganjanje ili ozbiljnu nepravdu, i ako podnosilac zahtjeva ima pristup takvoj zaštiti.

3. Prilikom procjene da li međunarodna organizacija kontroliše državu ili bitan dio njene teritorije i da li pruža zaštitu kako je obrazloženo stavom 2., države članice uzimaju u obzir svaku smjernicu koja se može naći u odgovarajućim aktima Unije.

Član 8.

Zaštita unutar države

1. Pri ocjenjivanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu, države članice mogu da utvrde da podnosiocu zahtjeva nije potrebna međunarodna zaštita ako u nekom dijelu zemlje porijekla:

(a) ne postoje osnovani razlozi za strah od proganjanja niti stvarna opasnost od ozbiljne nepravde; ili

(b) on ili ona imaju pristup zaštiti od proganjanja ili ozbiljne nepravde kako je definisano članom 7. i on ili ona mogu sigurno i zakonito putovati i imati pristup tom dijelu zemlje, pa je razumno očekivati da mogu tamo i ostati.

3. Prilikom ispitivanja da li za podnosioca zahtjeva postoje osnovani razlozi za strahom od proganjanja ili stvarna opasnost od ozbiljne nepravde, ili da li podnosilac zahtjeva ima pristup zaštiti od proganjanja ili ozbiljne nepravde u nekom dijelu zemlje porijekla u skladu sa stavom 1., države članice pri donošenju odluke o zahtjevu uzimaju u obzir opšte okolnosti koje prevladavaju u tom dijelu zemlje i lične okolnosti podnosioca zahtjeva u skladu s članom 4. U tom cilju, države članice se staraju da se od odgovarajućih izvora, kao što su visoki

- 1) državni organi, ili
- 2) stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontrolišu državu ili značajan dio državne teritorije.

Prilikom procjene kontrolišu li stranke, nacionalne ili međunarodne organizacije državu ili značajan dio državne teritorije uzeće se u obzir podaci službenih akata i smjernica Evropske unije.

Zaštita iz stava 1 ovog člana, podrazumijeva postojanje efikasnog pravnog sistema za otkrivanje, procesuiranje i kažnjavanje učinilaca djela koja predstavljaju progon ili ozbiljnu nepravdu, kao i mogućnost ostvarivanja takve zaštite preduzimanjem opravdanih mjera za sprječavanje progona ili trpljenja ozbiljne nepravde zbog kojih stranac traži međunarodnu zaštitu.

Interno preseljenje i zaštita

Član 28

Međunarodna zaštita neće se odobriti ako se utvrdi da postoji mogućnost internog preseljenja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u određeni dio zemlje porijekla:

- 1) gdje ne postoji osnovani strah od progona ili trpljenja ozbiljne nepravde;
- 2) gdje postoji mogućnost ostvarivanja zaštite od progona ili trpljenja ozbiljne nepravde;
- 3) ako do tog dijela zemlje može bezbjedno i legalno putovati;
- 4) gdje će mu biti dozvoljen ulazak; i

<p>povjerenik za izbjeglice Ujedinjenih nacija i Evropska kancelarija za podršku azilu, dobijaju tačne i najnovije informacije.</p>	<p>5) ako se može razumno očekivati da će se u tom dijelu zemlje nastaniti.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 9. Djelo proganjanja</p> <p>1. Da bi se neko djelo smatralo djelom proganjanja u smislu članka I(A) Ženevske konvencije, djelo mora:</p> <p>(a) biti dovoljno ozbiljno po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavlja ozbiljno kršenje osnovnih ljudskih prava, a naročito prava koja ne mogu biti ograničena prema članu 15. stav 2. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda; ili</p> <p>(b) da predstavlja skup različitih mjera, uključujući i kršenja ljudskih prava, koje su dovoljno ozbiljne da utiču na pojedinca na sličan način kako je navedeno u tački (a).</p> <p>2. Djela proganjanja u smislu stava 1. mogu, između ostalog, da budu u formi:</p> <p>(a) fizičkog ili mentalnog nasilja, uključujući seksualno nasilje;</p> <p>(b) zakonskih, administrativnih, policijskih i/ili sudskih mjera koje su same po sebi diskriminatorne ili koje se primjenjuju na diskriminatoran način;</p> <p>(c) sudskog progona ili kažnjavanja koje je neuidejavno ili diskriminatorno;</p> <p>(d) uskraćivanja sudske pomoći što dovodi do neuidejavnih ili diskriminatornih kazni;</p> <p>(e) sudskog progona ili kažnjavanja zbog odbijanja vršenja vojne službe prilikom sukoba, kad bi vršenje vojne službe uključivalo kaznena djela ili radnje koja su obuhvaćena klauzulama o isključenju utvrđenim u članu 12. stavu 2.;</p> <p>(f) djela koja su po prirodi specifično vezana uz pol ili djecu.</p> <p>3. U skladu sa tačkom (d) člana 2., mora da postoji veza između razloga navedenih u članu 10. i djela proganjanja kako su opisana u stavu 1. ovog člana ili nedostatka zaštite od takvih djela.</p> <p style="text-align: center;">Član 10. Razlozi za proganjanje</p> <p>1. Države članice uzimaju u obzir sljedeće elemente prilikom procjene razloga za proganjanje:</p>	<p style="text-align: center;">Djela progona Član 24</p> <p>Progonom se smatraju djela koja su dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljno kršenje osnovnih ljudskih prava ili skup različitih mjera koje predstavljaju kršenje ljudskih prava.</p> <p>Djela iz stava 1 ovog člana mogu biti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) fizičko ili psihičko nasilje, uključujući i polno nasilje; 2) zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su diskriminatorne ili se sprovode na diskriminatorni način; 3) sudski progon ili kažnjavanje koje je nesrazmjerno ili diskriminatorno; 4) uskraćivanje prava u sudskom postupku usljed kojih može doći do nesrazmjernih ili diskriminatornih kazni; 5) sudski progon ili kažnjavanje zbog odbijanja vršenja vojne službe prilikom sukoba, ako bi vršenje vojne službe podrazumijevalo izvršenje krivičnih djela ili radnji iz člana 29 stav 1 tačka 3 i člana 30 stav 1 tačka 1 ovog zakona; 6) djela progona koja su posebno vezana za pol ili djecu. 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

(a) pojam rase naročito uključuje boju kože, porijeklo ili pripadnost određenoj etničkoj grupi;

(b) pojam religije naročito uključuje zauzimanje vjerskih, nevjerskih i ateističkih uvjerenja, učestvovanje ili neučestvovanje u formalnim vjerskim obredima privatno ili u javnosti, samostalno ili u zajednici sa drugima, potom druga religiozna djela ili izražavanja vjere, ili oblike ličnog ili zajedničkog ponašanja koji se zasnivaju na vjerskom uvjerenju ili ih takvo uvjerenje propisuje;

(c) pojam nacionalnosti ne ograničava se na posjedovanje ili neposjedovanje državljanstva već naročito uključuje članstvo u grupi koju određuje njen kulturni, etnički ili lingvistički identitet, zajedničko geografsko ili političko porijeklo ili njen odnos sa stanovništvom druge države;

(d) grupa se smatra posebnom društvenom grupom naročito ako:

- članovi te grupe dijele urođene osobine ili zajedničko porijeklo koje se ne može izmijeniti ili pak imaju zajedničku osobinu ili uvjerenje koje je toliko bitno za identitet ili svijest da lice ne bi trebalo prisiljavati da se odrekne istog, I - ta grupa ima poseban identitet u relevantnoj zemlji jer se smatra drugačijom od svog okruženja;

U zavisnosti od okolnosti u zemlji porijekla, posebnom društvenom grupom može se smatrati i grupacija koja se zasniva na zajedničkim osobinama seksualne orijentacije. Seksualna orijentacija se ne smije shvatati u smislu da uključuje djela koja se u skladu sa nacionalnim pravom države članice smatraju kaznenim djelima. Aspekti povezani sa polom, uključujući polni identitet, uzimaju se u obzir za potrebe određivanja pripadnosti posebnoj društvenoj grupi ili utvrđivanju osobine takve grupe;

(e) pojam političkog mišljenja naročito uključuje mišljenje, ideju ili uvjerenje o stvarima povezanim sa potencijalnim počinocima proganjanja pomenutim u članu 6. i sa njihovim politikama ili metodama, bez obzira da li je to svoje mišljenje, ideju ili uvjerenje podnosilac zahtjeva pretvorio u djelo.

2. Prilikom procjene da li podnosilac zahtjeva ima osnovan strah od proganjanja irelevantno je da li on zaista posjeduje

Postojanje progona se utvrđuje na osnovu povezanosti djela progona i/ili nepostojanja zaštite od tih djela i razloga progona iz člana 23 ovog zakona. Prilikom procjene strahuje li stranac koji traži međunarodnu zaštitu osnovano od progona nije od značaja posjeduje li stvarno rasna, vjerska, nacionalna, društvena ili politička svojstva, odnosno okolnosti koje izazivaju progon, ako mu učinilac progona pripisuje takva svojstva, odnosno okolnosti.

Razlozi progona

Član 23

Razlozi progona mogu biti:

- rasa koja podrazumijeva boju kože, porijeklo i pripadnost određenoj etničkoj grupi;
- vjera koja podrazumijeva teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, učestvovanje ili neučestvovanje u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, samostalno ili u zajednici sa drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere, ili oblike ličnog ili zajedničkog ponašanja koji se temelje na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizlaze;
- nacionalnost koja podrazumijeva pripadnost grupi koja je određena po svom kulturnom,

rasne, vjerske, nacionalne, društvene ili političke osobine koje izazivaju proganjanje pod uslovom da mu takvu osobinu pripisuje počinitelj proganjanja.

etničkom ili jezičkom identitetu, zajedničkom geografskom ili političkom porijeklu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo;

- političko mišljenje koje podrazumijeva mišljenje, stav ili uvjerenje o stvarima povezanim sa mogućim učiniocima progona iz člana 26 ovog zakona i njihove politike ili metode, bez obzira je li stranac koji traži međunarodnu zaštitu postupao po tom mišljenju, stavu ili uvjerenju;
- određena društvena grupa koja podrazumijeva članove koji imaju zajedničke urođene osobine ili zajedničko porijeklo koje se ne može izmijeniti, odnosno karakteristike ili uvjerenja, u toj mjeri značajna za njihov identitet ili svijest da se ta lica ne smiju prisiliti da ih se odreknu, a ta grupa ima poseban identitet u konkretnoj zemlji, jer je društvo koje je okružuje smatra različitim.

Zavisno od okolnosti u zemlji porijekla,

	<p>određena društvena grupa iz stava 1 alineja 5 ovog člana, može označavati i grupu koja ima zajedničke karakteristike polnog opredjeljenja, pri čemu se polnim opredjeljenjem ne mogu smatrati djela koja predstavljaju krivična djela u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore.</p> <p>Za određivanje pripadnosti određenoj društvenoj grupi iz stava 1 alineja 5 ovog člana ili utvrđivanje osobina takve grupe, uzimaju se u obzir i karakteristike vezane za rodni identitet, uključujući i pol.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 11. Prestanak statusa izbjeglice</p> <p>1. Državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva prestaje status izbjeglice ako:</p> <p>(a) se na dobrovoljnoj osnovi ponovo stavi pod zaštitu zemlje svog državljanstva; ili</p> <p>(b) nakon gubljenja svog državljanstva isto ponovo stekne na dobrovoljnoj osnovi; ili</p> <p>(c) stekne novo državljanstvo i uživa zaštitu zemlje čije je državljanstvo stekao; ili</p> <p>(d) se ponovo na dobrovoljnoj osnovi vrati u zemlju koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od proganjanja; ili</p> <p>(e) više ne može da odbija da se stavi se pod zaštitu zemlje svog državljanstva, jer više ne postoje okolnosti na osnovu kojih mu je priznat status izbjeglice;</p> <p>(f) može da se, u slučaju ako se radi o licu bez državljanstva, vrati u zemlju prethodnog uobičajenog boravišta, jer više ne postoje okolnosti na osnovu kojih mu je priznat status izbjeglice.</p> <p>2. Razmatrajući tačke (e) i (f) iz stava 1., države članice uzimaju u obzir podatak o tome da li je promjena okolnosti značajna i stalna, da se strah izbjeglice od proganjanja više ne može smatrati osnovanim.</p> <p>3. Tačke (e) i (f) iz stava 1. ne primjenjuju se na izbjeglicu koji</p>	<p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu</p> <p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Prestanak međunarodne zaštite</p> <p style="text-align: center;">Član 54</p> <p>Azil će prestati ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva; 2) azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati; 3) se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od progona; 4) prestanu okolnosti u zemlji porijekla azilanta na osnovu kojih je odobrena međunarodna zaštita; ili 5) azilant dobrovoljno ponovo 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>može da se pozove na nepobitne razloge koji proističu iz prethodnog proganjanja zbog toga što je odbio da bude izložen zaštiti zemlje čiji je državljanin ili se radi o licu bez državljanstva iz zemlje prethodnog uobičajenog boravišta.</p>	<p>stekne državljanstvo zemlje porijekla koje je prethodno izgubio.</p> <p>Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu ili se promijene do te mjere da dalja zaštita više nije potrebna.</p> <p>Kad Ministarstvo utvrdi da je došlo do trajnog prestanka ili trajne i značajne promjene okolnosti iz stava 1 tačka 4 i stava 2 ovog člana, o tome će obavijestiti azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i omogućiti mu da se povodom toga izjasni usmeno na zapisnik.</p> <p>O prestanku azila, odnosno supsidijarne zaštite u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, odluku donosi Ministarstvo. Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 12. Isključenje</p> <p>1. Državljanin treće zemlje ili lica bez državljanstva nemaju pravo na sticanje statusa izbjeglice ako:</p> <p>(a) su obuhvaćeni članom 1(D) Ženevske konvencije, koji se odnosi na zaštitu ili pomoć koju pružaju tijela ili agencije Ujedinjenih nacija, osim visokog povjerenika Ujedinjenih nacija za izbjeglice. Ako je takva zaštita ili pomoć prestala iz bilo kojeg razloga, a da položaj takvih lica nije konačno riješen u skladu sa odgovarajućim rezolucijama koje je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija, ova lica imaju <i>ipso facto</i> (sama po sebi) pravo na povlastice iz ove Direktive; (b) su im nadležni organi zemlje u kojoj imaju boravište priznali da imaju prava i obaveze koje su povezane sa posjedovanjem državljanstva te zemlje, ili istovjetna prava i obaveza.</p>	<p style="text-align: center;">Isključenje prava na azil Član 29</p> <p>Azil se neće odobriti strancu koji traži međunarodnu zaštitu, a koji ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom, ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uživa zaštitu ili prima pomoć nekog organa ili agencija Ujedinjenih nacija, osim Visokog komesarijata; 2) već ima odobren boravak u zemlji koja mu na osnovu tog boravka priznaje ista prava i obaveze kao državljanima te zemlje; 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>2. Državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva nemaju pravo na sticanje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi zbog kojih se može smatrati:</p> <p>(a) da su on ili ona počinili zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti kako je definisano međunarodnim instrumentima izrađenim da bi se predvidjele odredbe u pogledu takvih zločina;</p> <p>(b) da su on ili ona počinili teško nepolitičko krivično djelo izvan zemlje u kojoj traže status izbjeglice, prije priznavanja statusa izbjeglice, što znači prije izdavanja boravišne dozvole na osnovu odobrenog statusa izbjeglice; naročito okrutna djela čak i ako su počinjena sa navodnim političkim ciljem, mogu da se smatraju teškim nepolitičkim krivičnim djelima;</p> <p>(c) da su on ili ona krivi za djela koja su u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija kako su navedena u preambuli i članovima 1. i 2. Povelje Ujedinjenih nacija.</p> <p>3. Stav 2. primjenjuje se na lica koja potiču ili na drugi način učestvuju u izvršenju krivičnih djela ili djela koja su u njemu navedena.</p>	<p>3) postoje ozbiljni razlozi na osnovu kojih se smatra da je učinio, podstrekavao ili na drugi način učestvovao u izvršenju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenih međunarodnim dokumentima; - teškog krivičnog djela koje nema politički karakter, prije njegovog dolaska u Crnu Goru, ako je to djelo učinjeno sa navodnim političkim ciljem; - djela koje predstavlja surovo postupanje, ako je to djelo učinjeno sa navodnim političkim ciljem; - djela koje je u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija. <p>U slučaju da zaštita ili pomoć iz stava 1 tačka 1 ovog člana, prestane iz bilo kojeg razloga na koji stranac koji traži međunarodnu zaštitu nije imao uticaja, a njegov položaj nije konačno riješen u skladu sa dokumentima Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, odobriće mu se azil.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 13.</p> <p style="text-align: center;">Odobranje statusa izbjeglice</p> <p>Države članice odobravaju status izbjeglice državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva koje ispunjava uslove za sticanje statusa izbjeglice u skladu sa poglavljima II i III.</p>	<p style="text-align: center;">Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p style="text-align: center;">Član 48</p> <p>O osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku kojom:</p> <p>1) odobrava azil ako stranac</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom;</p>			
<p>Član 14. Opoziv, poništenje ili odbijanje obnavljanja statusa izbjeglice</p> <p>1. U vezi sa zahtjevima za međunarodnu zaštitu podnešenim nakon stupanja na snagu Direktive 2004/83/EZ, države članice će opozvati, poništiti ili odbiti obnavljanje statusa izbjeglice državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva, koji je inače odobrio izvršni, upravni, sudski ili neformalni sudski organ ako oni više nijesu izbjeglice u skladu sa članom 11.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje dužnost izbjeglice u skladu sa članom 4. stavom 1. da iznese sve odgovarajuće činjenice i dostavi sve odgovarajuće dokaze koji su njemu/njoj na raspolaganju, država članica koja je odobrila status izbjeglice mora u svakom pojedinačnom slučaju da dokaže da je predmetnom licu prestao status ili da nikad nije ni imalo status izbjeglice u skladu sa stavom 1. ovog člana.</p> <p>3. Države članice će opozvati, poništiti ili odbiti obnavljanje statusa izbjeglice državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva ako predmetna država članica otkrije, nakon što je takvom licu odobren status izbjeglice, da:</p> <p>(a) u skladu sa članom 12. predmetno lice nije trebalo da ima ili da nema pravo na sticanje statusa izbjeglice;</p> <p>(b) je njegovo ili njeno pogrešno iznošenje ili izostavljanje činjenica, uključujući upotrebu falsifikovanih dokumenata, bilo odlučujuće prilikom odobravanja statusa izbjeglice.</p> <p>4. Države članice mogu da opozovu, ponište ili da odbiju obnavljanje statusa izbjeglice koji je inače odobrio izvršni, upravni, sudski ili neformalni sudski organ ako: (a) postoje opravdani razlozi da predmetno lice predstavlja opasnost za bezbjednost države članice u kojoj se nalazi (b) predmetno lice, s obzirom da je po zakonu osuđeno za teško krivično djelo, predstavlja opasnost za zajednicu države članice.</p> <p>5. U slučajevima koji su opisani u stavu 4. ovog člana, države</p>	<p>Prestanak međunarodne zaštite Član 54</p> <p>Azil će prestati ako:</p> <p>6) azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva;</p> <p>7) azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati;</p> <p>8) se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od progona;</p> <p>9) prestanu okolnosti u zemlji porijekla azilanta na osnovu kojih je odobrena međunarodna zaštita; ili</p> <p>10) azilant dobrovoljno ponovo stekne državljanstvo zemlje porijekla koje je prethodno izgubio.</p> <p>Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu ili se promijene do te mjere da dalja zaštita više nije potrebna.</p> <p>Kad Ministarstvo utvrdi da je došlo do trajnog prestanka ili trajne i značajne promjene okolnosti iz stava 1 tačka 4 i stava 2 ovog člana, o tome će obavijestiti azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i omogućiti mu da se povodom toga izjasni usmeno na zapisnik.</p> <p>O prestanku azila, odnosno supsidijarne</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

članice mogu da odluče da ne odobre status izbjeglice ako takva odluka još nije bila donešena.
6. Licima na koja se primjenjuju stavovi 4. ili 5. pripadaju prava navedena u članovima 3., 4., 16., 22., 31., 32. i 33. Ženevske konvencije ili slična prava, pod uslovom da se nalaze u državi članici.

zaštite u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, odluku donosi Ministarstvo. Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Prestanak međunarodne zaštite po sili zakona

Član 55

Azil i supsidijarna zaštita prestaju po sili zakona:

- 1) kad se azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom odobri stalni boravak u Crnoj Gori ili stekne crnogorsko državljanstvo;
- 2) smrću azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Odluku o prestanku azila i supsidijarne zaštite iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Poništenje međunarodne zaštite

Član 56

Azil ili supsidijarna zaštita prestaju poništenjem odluke o odobravanju azila, odnosno supsidijarne zaštite, ako:

- 1) se naknadno utvrdi postojanje razloga za isključenje iz čl. 29 ili 30 ovog zakona;
- 2) se utvrdi da je strancu međunarodna zaštita odobrena na osnovu netačnih činjenica koje je dao ili zbog prikrivanja činjenica bitnih za odlučivanje; ili
- 3) ako lice kome je odobrena međunarodna zaštita predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni

	<p>poredak Crne Gore, utvrđenu pravosnažnom odlukom nadležnog organa.</p> <p>U slučaju utvrđivanja okolnosti iz stava 1 ovog člana, azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom će o tome biti obaviješten i omogućiće mu se da se o navedenim okolnostima izjasni usmeno na zapisnik.</p> <p>Odluku o poništenju odluke iz stava 1 ovog člana, donosi Ministarstvo. Protiv odluke iz stava 3 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p>Član 15. Ozbiljna nepravda</p> <p>Ozbiljnom nepravdom smatraju se:</p> <p>(a) smrtna kazna ili smaknuće; ili</p> <p>(b) mučenje ili nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje podnosioca zahtjeva u zemlji porijekla; ili</p> <p>(c) ozbiljna i individualna prijetnja životu zbog sveopšteg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutrašnjeg oružanog sukoba.</p>	<p>Ozbiljna nepravda Član 25</p> <p>Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili izvršenje smrtno kazne, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje ili ozbiljnu i individualnu prijetnju po život i fizički integritet civilnog lica, zbog nekontrolisanog opšteg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutrašnjeg oružanog sukoba.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 16. Prestanak statusa</p> <p>1. Državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva prestaje pravo na supsidijarnu zaštitu ako su okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestale da postoje ili su se promijenile do te mjere da zaštita više nije potrebna.</p> <p>2. Primjenom stava 1., države članice uzimaju u obzir da li je izmjena okolnosti dovoljno značajna i stalna da licu koje je imalo pravo na supsidijarnu zaštitu više ne prijete stvarna opasnost od ozbiljne nepravde.</p> <p>3. Stav 1 se ne primjenjuje na korisnika supsidijarne</p>	<p>Prestanak međunarodne zaštite Član 54</p> <p>Azil će prestati ako:</p> <p>11) azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva;</p> <p>12) azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati;</p> <p>13) se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od progona;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

zaštite koji se može pozvati na nepobitne razloge koji proističu iz prethodne ozbiljne nepravde zato jer je odbio da koristi zaštitu zemlje čiji je državljanin ili, ako se radi o licu bez državljanstva, zemlje prethodnog uobičajenog boravišta.

- 14) prestanu okolnosti u zemlji porijekla azilanta na osnovu kojih je odobrena međunarodna zaštita; ili
- 15) azilant dobrovoljno ponovo stekne državljanstvo zemlje porijekla koje je prethodno izgubio.

Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu ili se promijene do te mjere da dalja zaštita više nije potrebna.

Kad Ministarstvo utvrdi da je došlo do trajnog prestanka ili trajne i značajne promjene okolnosti iz stava 1 tačka 4 i stava 2 ovog člana, o tome će obavijestiti azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i omogućiti mu da se povodom toga izjasni usmeno na zapisnik.

O prestanku azila, odnosno supsidijarne zaštite u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, odluku donosi Ministarstvo. Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Prestanak međunarodne zaštite po sili zakona
Član 55

Azil i supsidijarna zaštita prestaju po sili zakona:

- 3) kad se azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom odobri stalni boravak u Crnoj Gori ili stekne crnogorsko državljanstvo;
- 4) smrću azilanta ili stranca pod

supsidijarnom zaštitom.
Odluku o prestanku azila i supsidijarne zaštite iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Poništenje međunarodne zaštite

Član 56

Azil ili supsidijarna zaštita prestaju poništenjem odluke o odobravanju azila, odnosno supsidijarne zaštite, ako:

- 1) se naknadno utvrdi postojanje razloga za isključenje iz čl. 29 ili 30 ovog zakona;
- 2) se utvrdi da je strancu međunarodna zaštita odobrena na osnovu netačnih činjenica koje je dao ili zbog prikrivanja činjenica bitnih za odlučivanje; ili
- 3) ako lice kome je odobrena međunarodna zaštita predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore, utvrđenu pravosnažnom odlukom nadležnog organa.

U slučaju utvrđivanja okolnosti iz stava 1 ovog člana, azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom će o tome biti obaviješten i omogućiće mu se da se o navedenim okolnostima izjasni usmeno na zapisnik.

Odluku o poništenju odluke iz stava 1 ovog člana, donosi Ministarstvo.

Protiv odluke iz stava 3 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Član 17**Isključenje**

1. Državljanin treće zemlje ili lica bez državljanstva nemaju pravo na supsidijarnu zaštitu ako postoje ozbiljni razlozi zbog kojih se može smatrati da:

(a) su počinili zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti kako je definisano međunarodnim instrumentima sačinjenim kako bi se predvidjele odredbe u pogledu takvih zločina;

(b) su počinili teško krivično djelo;

(c) su krivi za djela koja su u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija navedenim u Preambuli i članovima 1. i 2. Povelje Ujedinjenih nacija;

(d) predstavljaju opasnost za zajednicu ili bezbjednost države članice u kojoj se nalaze.

2. Stav 1 primjenjuje se na lica koja podstiču ili na drugi način učestvuju u izvršenju zločina ili djela navedenih u tom stavu.

3. Države članice mogu da isključe državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva iz ostvarivanja prava na supsidijarnu zaštitu ako je predmetno lice prije svog prijema u državu članicu počinilo jedno ili više krivičnih djela izvan područja primjene stava 1., a koja bi bila kažnjiva kaznom zatvora da su počinjena u predmetnoj državi članici i ako je predmetno lice napustilo svoju zemlju porijekla isključivo da bi izbjeglo kažnjavanje koje proističe iz tih kaznenih djela.

Isključenje prava na supsidijarnu zaštitu**Član 30**

Supsidijarna zaštita neće se odobriti strancu koji traži međunarodnu zaštitu, a koji ispunjava uslove za odobravanje supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom, ako:

- 1) postoje ozbiljni razlozi na osnovu kojih se smatra da je učinio, podstrekavao ili na drugi način učestvovao u izvršenju:
 - zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog međunarodnim dokumentima;
 - teškog krivičnog djela;
 - djela koja su u suprotnosti sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija;
- 2) je učinio krivično djelo prije ulaska u Crnu Goru, za koje je u Crnoj Gori propisana kazna zatvora, a zbog kojeg je napustio zemlju porijekla samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji;
- 3) predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore.

Teškim krivičnim djelom, u smislu stava 1 tačka 1 alineja 2 ovog člana, smatra se krivično djelo za koje se u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore može izreći kazna zatvora u trajanju od pet godina ili teža kazna.

Potpuno
usklađeno

Član 18.

Odobranje statusa supsidijarne zaštite

Države članice odobravaju supsidijarnu zaštitu državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva koje ispunjava uslove za dobijanje supsidijarne zaštite u skladu sa poglavljima II i V.

Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 48

O osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku

kojom:

- 1) odobrava azil ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom;
- 2) odobrava supsidijarnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom;
- 3) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove za odobravanje azila, odnosno supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom;
- 4) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu ako su ispunjeni uslovi za isključenje u smislu čl. 29, 30 i 94 ovog zakona;
- 5) odobrava ili odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu u ubrzanom postupku u slučajevima iz člana 51 ovog zakona.

Zahtjevi za međunarodnu zaštitu povodom kojih se na osnovu dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se

Potpuno
usklađeno

	<p>odobrava međunarodna zaštita, mogu se riješiti prioritarno.</p> <p>Protiv odluke iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 19.</p> <p style="text-align: center;">Opoziv, poništenje ili odbijanje obnavljanja statusa supsidijarne zaštite</p> <p>1. U pogledu zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnešenih nakon stupanja na snagu Direktive 2004/83/EZ, države članice će opozvati, poništiti ili odbiti obnavljanje statusa supsidijarne zaštite državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva koji mu je inače odobrio izvršni, upravni, sudski ili neformalni sudski organ, u slučaju ako je predmetnom licu prestalo pravo na ostvarivanje supsidijarne zaštite u skladu sa članom 16.</p> <p>2. Države članice mogu da opozovu, ponište ili odbiju obnavljanje statusa supsidijarne zaštite državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva koji mu je odobrio izvršni, upravni, sudski ili neformalni sudski organ, ako je predmetno lice, nakon što mu je odobren status supsidijarne zaštite, trebalo da bude isključeno kao nepodobno za ostvarivanje prava na supsidijarnu zaštitu u skladu sa članom 17. stav 3.</p> <p>3. Države članice će opozvati, poništiti ili odbiti obnavljanje statusa supsidijarne zaštite državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva, ako:</p> <p>(a) je predmetno lice, nakon što mu je odobren status supsidijarne zaštite, trebalo da bude ili je isključeno kao nepodobno za ostvarivanje prava na supsidijarnu zaštitu u skladu sa članom 17. stavovima 1. i 2.;</p> <p>(b) je njegovo ili njeno pogrešno iznošenje ili izostavljanje činjenica, uključujući upotrebu falsifikovanih dokumenata, bilo odlučujuće prilikom odobravanja statusa supsidijarne zaštite.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje dužnost državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva u skladu sa članom 4. stavom 1. da iznese sve odgovarajuće činjenice i dostavi sve odgovarajuće</p>	<p style="text-align: center;">Prestanak međunarodne zaštite</p> <p style="text-align: center;">Član 54</p> <p>Azil će prestati ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva; 2) azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati; 3) se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od progona; 4) prestanu okolnosti u zemlji porijekla azilanta na osnovu kojih je odobrena međunarodna zaštita; ili 5) azilant dobrovoljno ponovo stekne državljanstvo zemlje porijekla koje je prethodno izgubio. <p>Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu ili se promijene do te mjere da dalja zaštita više nije potrebna.</p> <p>Kad Ministarstvo utvrdi da je došlo do trajnog prestanka ili trajne i značajne promjene okolnosti iz stava 1 tačka 4 i stava 2 ovog člana, o tome će obavijestiti azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i omogućiti mu da se povodom toga izjasni usmeno</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

dokaze koji su njemu ili njoj na raspolaganju, država članica koja je odobrila supsidijarnu zaštitu mora u svakom pojedinačnom slučaju dokazati da predmetno lice više nema ili da nikad nije ni imalo pravo na supsidijarnu zaštitu u skladu sa stavovima 1., 2. i 3. ovog člana.

na zapisnik.

O prestanku azila, odnosno supsidijarne zaštite u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, odluku donosi Ministarstvo. Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Prestanak međunarodne zaštite po sili zakona

Član 55

Azil i supsidijarna zaštita prestaju po sili zakona:

- 1) kad se azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom odobri stalni boravak u Crnoj Gori ili stekne crnogorsko državljanstvo;
- 2) smrću azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Odluku o prestanku azila i supsidijarne zaštite iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Poništenje međunarodne zaštite

Član 56

Azil ili supsidijarna zaštita prestaju poništenjem odluke o odobravanju azila, odnosno supsidijarne zaštite, ako:

- 1) se naknadno utvrdi postojanje razloga za isključenje iz čl. 29 ili 30 ovog zakona;
- 2) se utvrdi da je strancu međunarodna zaštita odobrena na osnovu netačnih činjenica koje je dao ili zbog prikrivanja činjenica bitnih za odlučivanje; ili
- 3) ako ako lice kome je odobrena

međunarodna zaštita predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore, utvrđenu pravosnažnom odlukom nadležnog organa.

U slučaju utvrđivanja okolnosti iz stava 1 ovog člana, azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom će o tome biti obaviješten i omogućiće mu se da se o navedenim okolnostima izjasni usmeno na zapisnik.

Odluku o poništenju odluke iz stava 1 ovog člana, donosi Ministarstvo.

Protiv odluke iz stava 3 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Ubrzani postupak

Član 51

Odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će donijeti u ubrzanom postupku u roku od dva mjeseca od dana podnošenja tog zahtjeva, ako se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da:

- 1) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu iznio samo one podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite;
- 2) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao lažne podatke ili dao na uvid, odnosno priložio nevjerodostojna dokumenta ili nije dao relevantne podake ili je prikrio dokumenta, koji bi mogli uticati na negativan ishod postupka po njega, čime je doveo ili mogao da dovede u zabludu ovlašćeno

	<p>službeno lice;</p> <p>3) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu uništio isprave za utvrđivanje identiteta, odnosno državljanstva, a postoji vjerovatnoća da je to uradio sa namjerom da da lažne podatke o identitetu, odnosno državljanstvu;</p> <p>4) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao nedosljedne, kontradiktorne, očigledno netačne ili neuvjerljive izjave suprotne provjerenim podacima o zemlji porijekla, koje čine njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu neuvjerljivim;</p> <p>5) stranac koji traži međunarodnu zaštitu već duže boravi u Crnoj Gori i bez opravdanog razloga ranije nije izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;</p> <p>6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu sa očiglednom namjerom da odloži ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo udaljenje iz Crne Gore;</p> <p>7) stranac koji traži međunarodnu zaštitu predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili javni poredak Crne Gore; ili</p> <p>8) stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu dolazi iz sigurne zemlje porijekla.</p>			
<p>Član 20. Opšta pravila</p> <p>1. Ovo poglavlje ne dovodi u pitanje prava sadržana u Ženevskoj konvenciji.</p> <p>2. Ovo se poglavlje primjenjuje na izbjeglice i lica koje imaju pravo na supsidijarnu zaštitu</p>	<p>Načelo najboljeg interesa maloljetnika Član 15</p> <p>U postupcima koji se vode u skladu sa ovim zakonom mora se voditi računa o najboljem interesu maloljetnika, uzimajući u obzir:</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

osim ako nije drugačije naznačeno.

3. Prilikom primjene ovog poglavlja, države članice uzimaju u obzir položaj posebno ugroženih osoba kao što su maloljetna lica, maloljetna lica bez pratnje, lica sa invaliditetom, starije osobe, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, lica koja su bila žrtve trgovine ljudima, lica sa mentalnim smetnjama i bolestima i lica koja su bila podvrgnuta mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima mentalnog, fizičkog ili seksualnog nasilja.

4. Stav 3. primjenjuje se samo na lica za koja je utvrđeno da imaju posebne potrebe nakon pojedinačne procjene njihovog stanja.

5. Države članice prilikom sprovođenja odredbi ovog poglavlja koje uključuju maloljetna lica u prvom redu uzimaju u obzir najbolji mogući interes djeteta.

- 1) dobrobit i društveni razvoj maloljetnika i njegovo porijeklo;
- 2) zaštitu i sigurnost maloljetnika, naročito ako postoji mogućnost da je žrtva trgovine ljudima;
- 3) mišljenje maloljetnika, u zavisnosti od njegovog uzrasta i zrelosti, i
- 4) mogućnost spajanja sa porodicom.

Radi ostvarivanja najboljeg interesa maloljetnika bez pratnje, staratelj tog maloljetnika preduzeće sve potrebne radnje, koje podrazumijevaju kontaktiranje i saradnju sa državnim organima, organima državne uprave, organima drugih država i međunarodnih organizacija i nevladinim organizacijama, radi spajanja maloljetnika sa porodicom, ako je to u najboljem interesu maloljetnika.

Posebne proceduralne garancije
Član 20

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu a koji, s obzirom na svoja lična svojstva i okolnosti (uzrast, pol, polno opredjeljenje, rodni identitet, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, obezbjeđuju se posebne proceduralne garancije.

	<p>Posebnim proceduralnim garancijama smatra se odgovarajuća podrška strancima iz stava 1 ovog člana, radi ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Svojstva i okolnosti iz stava 1 ovog člana, u postupku od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do donošenja odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđuju za to osposobljeni policijski službenici i ovlašćena službena lica Ministarstva i drugih nadležnih organa, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Na postupak po zahtjevu stranca koji traži međunarodnu zaštitu kome su potrebne posebne proceduralne garancije, a naročito po zahtjevu žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu, ako im se ne može pružiti odgovarajuća podrška, neće se primjenjivati odredbe čl. 36 i 51 ovog zakona</p>			
<p style="text-align: center;">Član 21.</p> <p style="text-align: center;">Zaštita od prisilnog udaljavanja ili vraćanja</p> <p>1. Države članice poštuju načelo nevraćanja u skladu sa svojim međunarodnim obavezama.</p> <p>2. Ako nije zabranjeno međunarodnim obavezama navedenim u stavu 1. ovog člana, države članice mogu prisilno da udalje ili vrate izbjeglicu, bez obzira je li njemu/njoj status službeno priznat ili nije, ako:</p> <p>(a) postoje opravdani razlozi da se predmetno lice smatra opasnim za bezbjednost države članice u kojoj se nalazi; ili</p> <p>(b) predmetno lice, s obzirom da je zakonski osuđeno za posebno teško krivično djelo, predstavlja opasnost za zajednicu te države članice.</p> <p>3. Država članica može da opozove, poništi ili odbije</p>	<p>Načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement)</p> <p style="text-align: center;">Član 11</p> <p>Zabranjeno je protjerati ili na bilo koji način vratiti državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva u zemlju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u kojoj bi njegov život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, ili u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>obnavljanje ili izdavanje dozvole boravka izbjeglici na koju se primjenjuje stav 2.</p>	<p>nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, ili</p> <ul style="list-style-type: none"> - koja bi to lice mogla izručiti drugoj zemlji u kojoj bi njegov život ili sloboda bili ugroženi zbog rase, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, ili u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju. <p>Ako državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje ispunjava uslove za odobravanje međunarodne zaštite ili mu je međunarodna zaštita odobrena predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili je pravosnažno osuđeno za teško krivično djelo zbog kojeg predstavlja opasnost za javni poredak Crne Gore, može se protjerati ili vratiti u zemlju u kojoj ne bi bilo narušeno načelo iz stava 1 ovog člana.</p>			
<p>Član 22. Informacije</p> <p>Države članice obezbjeđuju licima kojima je priznato pravo na međunarodnu zaštitu, čim je to moguće nakon odobrenja statusa izbjeglice ili supsidijarne zaštite, pristup informacijama o pravima i obavezama vezanim za taj status i to na jeziku koji razumiju ili za koji se opravdano očekuje da ga razumiju.</p>	<p>Prava i obaveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom</p> <p>Prava i obaveze</p> <p>Član 75</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) boravak u Crnoj Gori; 2) smještaj i novčanu pomoć; 3) rad; 4) zdravstvenu zaštitu; 5) obrazovanje; 6) besplatnu pravnu pomoć; 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>7) socijalnu zaštitu; 8) spajanje porodice; 9) pomoć pri integraciji u društvo; 10) učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture; 11) imovinu; 12) isprave u skladu sa ovim zakonom; 13) sticanje crnogorskog državljanstva.</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužan je da:</p> <p>1) poštuje Ustav, zakone i druge propise Crne Gore; 2) prijavi adresu stanovanja, u roku od 15 dana od uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite; 3) ima kod sebe ličnu ispravu iz člana 88 ovog zakona i stavi je na uvid ovlašćenim licima u skladu sa zakonom.</p> <p>Opšte informacije o pravima i obavezama iz st. 1 i 2 ovog člana, azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom će pružiti Ministarstvo, u roku od osam dana od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.</p>			
<p>Član 23. Održavanje porodičnog jedinstva 1. Države članice obezbjeđuju očuvanje porodičnog jedinstva. 2. Države članice moraju da se pobrinu da članovi porodice lica koje je korisnik međunarodne zaštite koji pojedinačno ne ispunjavaju uslove za takvom zaštitom imaju pravo da traže povlastice iz članova 24. do 34. u skladu sa nacionalnim postupcima i u onoj mjeri u kojoj je to u</p>	<p>Načelo jedinstva porodice Član 14 Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na jedinstvo porodice. Radi obezbjeđivanja primjene načela jedinstva porodice, u postupku spajanja</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>skladu sa ličnim pravnim statusom člana porodice.</p> <p>3. Stavovi 1. i 2. ne primjenjuju se ako, na osnovu poglavlja III i IV, član porodice nema ili ne bi mogao da ima pravo na međunarodnu zaštitu.</p> <p>4. Bez obzira na stavove 1. i 2., države članice mogu da odbiju, umanje ili ukinu povlastice navedene u istim radi nacionalne bezbjednosti ili javnog reda.</p> <p>5. Države članice mogu da odluče da se ovaj član takođe primjenjuje na druge bliske rođake koji su živjeli zajedno kao porodica u vrijeme napuštanja zemlje porijekla i koje je tada u cjelosti ili uglavnom izdržavao korisnik međunarodne zaštite.</p>	<p>članova porodice sa azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom, diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore u inostranstvu će, na predlog Ministarstva, članovima porodice tog lica izdati vizu, a ako nema uslova za izdavanje, putni list za stranca.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 24. Boravišne dozvole</p> <p>1. Odmah nakon odobravanja međunarodne zaštite, države članice izdaju boravišnu dozvolu licima sa statusom izbjeglice koja mora da važi najmanje tri godine sa mogućnošću produženja, osim ako izuzetni razlozi nacionalne bezbjednosti ili javnog reda ne budu zahtijevali drugačije, pritom ne dovodeći u pitanje član 21. Stav 3.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje član 23. stav 1., dozvola boravka koja se izdaje članovima porodice lica sa statusom izbjeglice može da traje manje od tri godine sa mogućnošću produženja.</p> <p>2. U najkraćem roku nakon odobravanja međunarodne zaštite, države članice izdaju licima sa statusom supsidijarne zaštite i članovima njihove porodice obnovljivu boravišnu dozvolu koja mora da važi najmanje godinu dana i, u slučaju produženja, najmanje dvije godine osim ako izuzetni razlozi nacionalne bezbjednosti ili javnog reda budu zahtijevali drugačije.</p>	<p style="text-align: center;">Pravo na boravak Član 76</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na boravak u Crnoj Gori od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.</p> <p>Pravo na boravak u Crnoj Gori utvrđuje se odlukom o odobravanju međunarodne zaštite.</p> <p>Ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom iseli iz Crne Gore ili neprekidno boravi u drugoj državi duže od šest mjeseci, a o tome prethodno nije obavijestio Ministarstvo, odluka iz stava 1 ovog člana ukinuće se u dijelu koji se odnosi na odobravanje prava na boravak u Crnoj Gori.</p> <p>U slučaju da se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom vrati u Crnu Goru, Ministarstvo će donijeti novu odluku o odobravanju prava na boravak u Crnoj Gori.</p> <p style="text-align: center;">Isprave Član 87</p> <p>Isprave koje se izdaju azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom su: lična</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>isprava za azilanta, lična isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom, putna isprava za azilanta i putna isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom.</p> <p>Isprave iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo na propisanom obrascu, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Obrazac isprave iz stava 2 ovog člana sadrži: Grb Crne Gore, naziv „Crna Gora“, naziv isprave, zaštitne elemente i mjesta za unos ličnih i drugih podataka.</p> <p>Podaci iz stava 3 ovog člana su: ime i prezime, zemlja porijekla, pol, fotografija, potpis, broj i datum izdavanja i datum prestanka važenja isprave, naziv organa koji je izdao ispravu i mašinski čitljiv zapis.</p> <p>Unošenje podataka u obrasce isprava iz stava 3 ovog člana vrši Ministarstvo.</p> <p>Izgled i sadržaj obrazaca i način izdavanja isprava iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.</p> <p>Lične isprave</p> <p>Član 88</p> <p>Lična isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od pet godina.</p> <p>Lična isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od tri godine.</p>			
<p>Član 25.</p> <p>Putne isprave</p> <p>1.Licima koja imaju status izbjeglice države članice izdaju putne isprave u formi navedenoj u Dodatku Ženevskoj konvenciji, u svrhu putovanja izvan njihove teritorije, osim ako izuzetni razlozi nacionalne bezbjednosti ili javnog reda ne zahtijevaju drugačije.</p> <p>2. Licima sa statusom supsidijarne zaštite koja nijesu u</p>	<p>Putne isprave</p> <p>Član 89</p> <p>Putna isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od pet godina.</p> <p>Putna isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od tri godine.</p> <p>Zahtjev za izdavanje putne isprave iz</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>mogućnosti da dobiju nacionalni pasoš države članice izdaju isprave koje im omogućavaju putovanje izvan njihove teritorije, osim ako izuzetni razlozi nacionalne bezbjednosti ili javnog reda ne zahtijevaju drugačije.</p>	<p>st. 1 i 2 ovog člana, podnosi se Ministarstvu.</p> <p>Zahtjev za izdavanje putne isprave za maloljetnog azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom podnosi zakonski zastupnik ili staratelj.</p> <p>Zahtjev za izdavanje putne isprave za azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom, odbiće se ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom izbjegava izvršenje presude u krivičnom postupku; 2) izbjegava izvršenje dospjele imovinsko-pravne obaveze iz bračnog odnosa ili odnosa roditelja i djece, poresku obavezu ili drugu zakonom utvrđenu imovinsko-pravnu obavezu za koju postoji izvršno rješenje; 3) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti ili zaštite javnog poretka Crne Gore. <p>Izdana putna isprava za azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom oduzeće se kad se utvrdi postojanje razloga iz stava 5 ovog člana.</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom dužni su da putnu ispravu iz st. 1 i 2 ovog člana vrati Ministarstvu prestankom njenog važenja ili prestankom, odnosno poništenjem međunarodne zaštite.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 26. Pravo na zapošljavanje</p> <p>1. Države članice dozvoljavaju korisnicima međunarodne</p>	<p style="text-align: center;">Pravo na rad Član 78</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>zaštite da se zaposle ili da samostalno obavljaju djelatnost pod uslovima koji se generalno primjenjuju na struku i javnu službu, odmah nakon što im se odobri zaštita.</p> <p>2. Države članice se staraju da agencije za zapošljavanje nude korisnicima međunarodne zaštite pod jednakim uslovima kao i svojim državljanima, aktivnosti kao što su mogućnosti obrazovanja odraslih povezane sa zaposlenjem, strukovno obrazovanje, uključujući programe osposobljavanja za usavršavanje vještina, praktično radno iskustvo na radnom mjestu i usluge savjetovanja.</p> <p>3. Države članice nastoje da korisnicima međunarodne zaštite olakšaju potpun pristup aktivnostima iz stava 2.</p> <p>4. Primjenjuju se važeći zakoni u državama članicama primjenljivi na naknadu, pristup sistemima socijalnog osiguranja koji se odnose na zaposlene ili samozaposlene osobe i druge uslove zapošljavanja.</p>	<p>zaštitom mogu raditi u Crnoj Gori bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, u smislu zakona kojim se uređuje boravak stranaca.</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na obrazovanje odraslih u vezi sa zaposlenjem, stručno usavršavanje i sticanje praktičnog radnog iskustva pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 27.</p> <p style="text-align: center;">Pravo na obrazovanje</p> <p>1. Države članice odobravaju puno pravo na pristup obrazovnom sistemu svim maloljetnim licima kojima je odobrena međunarodna zaštita, pod istim uslovima kao i njihovim državljanima.</p> <p>2. Države članice dopuštaju odraslim osobama kojima je odobrena međunarodna zaštita pristup opštem obrazovnom sistemu, daljem osposobljavanju ili prekvalifikacijama, pod istim uslovima kao i državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u zemlji.</p> <p style="text-align: center;">Član 28.</p> <p style="text-align: center;">Pravo na priznavanje kvalifikacija</p> <p>1. Države članice se staraju da jednako postupaju prema korisnicima međunarodne zaštite i svojim državljanima u kontekstu postojećih postupaka za priznavanje stranih diploma, sertifikata i drugih dokaza o formalnim kvalifikacijama.</p> <p>2. Države članice nastoje da, korisnicima međunarodne zaštite koji ne mogu da podnesu pisani dokaz o svojim kvalifikacijama, olakšaju puni pristup odgovarajućim programima za ocjenjivanje, vrednovanje i akreditaciju svog</p>	<p style="text-align: center;">Pravo na obrazovanje</p> <p style="text-align: center;">Član 80</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na osnovno, srednje i visoko obrazovanje pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin, u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja.</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na obrazovanje odraslih u skladu sa propisima kojima se reguliše obrazovanje odraslih pod istim uslovima kao i crnogorski državljanin.</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na priznavanje inostranih obrazovnih isprava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih obrazovnih isprava.</p> <p>Za azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da dostavi potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje inostranu kvalifikaciju sprovede se procjena ranije</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>prethodnog obrazovanja. Sve takve mjere u skladu su sa članom 2. stavom 2. i članom 3. stavom 3. Direktive 2005/36/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 7. septembra 2005. godine o priznavanju stručnih kvalifikacija⁴.</p>	<p>stečenih kompetencija („prior learning“), u skladu sa posebnim propisima. Procjenu iz stava 4 ovog člana sprovodi organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja.</p> <p>Odluka o odbijanju zahtjeva za priznavanje inostranih obrazovnih isprava i kvalifikacija ne može se zasnivati isključivo na činjenici da ne postoje službena dokumenta kojima se dokazuje određena inostrana stručna kvalifikacija.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 29. Socijalna pomoć</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da korisnici međunarodne zaštite primaju, u državi članici koja im je odobrila takvu zaštitu, potrebnu socijalnu pomoć koja se pruža i državljanima te države članice.</p> <p>2. Odstupajući od opšteg pravila navedenog u stavu 1., države članice mogu da ograniče socijalnu pomoć koja se odobrava korisnicima međunarodne zaštite na osnovne povlastice koje se u tom slučaju pružaju na istom nivou i pod istim uslovima dostupnosti kao i njihovim državljanima.</p>	<p style="text-align: center;">Pravo na socijalnu zaštitu Član 82</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na socijalnu zaštitu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast socijalne zaštite, a prava koja ostvaruju po tom osnovu, po sadržini i obimu ne mogu biti manja od prava koja pripadaju crnogorskom državljaninu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 30. Zdravstvena zaštita</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju korisnicima međunarodne zaštite pravo na zdravstvenu zaštitu pod istim uslovima dostupnosti kao i državljanima države članice koja im je odobrila takvu zaštitu.</p> <p>2. Države članice pod istim uslovima dostupnosti kao i državljanima države članice koja je odobrila zaštitu pružaju odgovarajuću zdravstvenu zaštitu uključujući, prema potrebi, i liječenje mentalnih bolesti, korisnicima međunarodne zaštite koji imaju posebne potrebe, kao što su trudnice, osobe sa invaliditetom, osobe koje su bile žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika duševnog, fizičkog ili seksualnog nasilja ili maloljetna lica koja su bila žrtve bilo kog oblika zlostavljanja, zanemarivanja, iskorištavanja, mučenja, okrutnog, nečovječnog i ponižavajućeg</p>	<p style="text-align: center;">Zdravstvena zaštita Član 79</p> <p>Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom stiču svojstvo osiguranog lica, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje kao i crnogorski državljanin.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

postupanja ili koji su stradali u oružanom sukobu.				
<p style="text-align: center;">Član 31. Maloljetna lica bez pratnje</p> <p>1. Odmah poslije odobravanja međunarodne zaštite, države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile da maloljetna lica bez pratnje zastupa zakonski staratelj ili, prema potrebi, organ odgovoran za zaštitu i dobrobit maloljetnih lica, ili da na bilo koji drugi način, uključujući i onaj propisan zakonom ili na osnovu sudskog naloga, budu primjereno zastupani.</p> <p>2. Prilikom sprovođenja ove Direktive, države članice se staraju da imenovani staratelj ili zastupnik propisno brine o potrebama maloljetnika. Odgovarajući nadležni organi sprovode redovne procjene.</p> <p>3. Države članice obezbjeđuju da maloljetna lica bez pratnje budu smještena:</p> <p>(a) sa odraslim rođacima; ili</p> <p>(b) u starateljskoj porodici; ili</p> <p>(c) u centru za smještaj sa posebnim mogućnostima zbrinjavanja maloljetnih lica; ili</p> <p>(d) u drugim smještajnim objektima primjerenim maloljetnim licima.</p> <p>Tom prilikom se uzimaju u obzir želje djeteta u skladu sa njegovom ili njenom starosnom dobi i zrelošću.</p> <p>4. U mjeri u kojoj je to moguće, braća i sestre drže se zajedno i pritom se uzima u obzir najbolji interes predmetnog maloljetnog lica, a naročito njegova starosna dob i stepen zrelosti. Promjene boravišta maloljetnog lica bez pratnje ograničavaju se na najmanju moguću mjeru.</p> <p>5. Države članice počinju da traže članove porodice maloljetnog lica bez pratnje kad je to potrebno, uz pomoć međunarodnih ili drugih odgovarajućih organizacija, i u najkraćem mogućem roku nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu pritom štiteći najbolje interese maloljetnog lica bez pratnje. U slučajevima kad je ugrožen život ili integritet maloljetnog lica ili njegovih bliskih srodnika, a naročito ako su ostali u matičnoj zemlji, potrebno je da se pobrine oko obezbjeđivanja povjerljivog prikupljanja, obrade i širenja informacija koje se</p>	<p style="text-align: center;">Maloljetnici bez pratnje Član 40</p> <p>Maloljetniku bez pratnje, koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, centar za socijalni rad postavlja staratelja obučenog za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu i čiji interesi nijesu suprotni interesima tog maloljetnika. Maloljetnik bez pratnje mora biti odmah obaviješten o postavljenju staratelja.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se postaviti staratelj.</p> <p>Zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnik bez pratnje podnosi lično u prisustvu staratelja.</p> <p>Izuzetno od stava 4 ovog člana, zahtjev za međunarodnu zaštitu, u ime maloljetnika bez pratnje, može podnijeti njegov staratelj, ako se u postupku povratka, odnosno prisilnog udaljenja u zemlju porijekla ocijeni da mu je potrebna međunarodna zaštita s obzirom na njegova lična svojstva i okolnosti.</p> <p>Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje vodi ovlašćeno službeno lice koji vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice) obučeno za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu.</p> <p>Staratelj je dužan da blagovremeno pripremi maloljetnika bez pratnje za saslušanje i da mu pruži informacije o</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>odnose na ta lica, kako se ne bi ugrozila njihova sigurnost.</p> <p>6.Lica koja rade sa maloljetnicima bez pratnje osposobljena su na adekvatan način i dužna su i dalje da se osposobljavaju u vezi sa njihovim potrebama.</p>	<p>značenju i posljedicama saslušanja.</p> <p>Maloljetnik bez pratnje dužan je da lično učestvuje na saslušanju, u prisustvu staratelja.</p> <p>Odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje donosi se hitno, a po ubrzanom postupku može se donijeti samo u slučajevima iz člana 49 stav 4 i člana 51 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona.</p> <p>Maloljetnik bez pratnje ne može biti zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, u skladu sa članom 36 ovog zakona.</p> <p>Centar za prihvrat Član 65 stav 3</p> <p>Prilikom smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u Centru za prihvrat posebno će se voditi računa o polu, uzrastu, položaju ranjivih grupa, zdravstvenom stanju i invaliditetu, kao i jedinstvu porodice.</p>			
<p>Član 32. Pravo na smještaj</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju korisnicima međunarodne zaštite pravo na smještaj pod jednakim uslovima kao i državljani trećih zemalja koji zakonito borave na njihovoj teritoriji.</p> <p>2.Tokom nacionalne prakse disperzije korisnika međunarodne zaštite, države članice nastoje da sprovode politiku koja za cilj ima spriječavanje diskriminacije korisnika međunarodne zaštite i obezbjeđivanje mogućnosti u pogledu prava na smještaj.</p>	<p>Pravo na smještaj i novčanu pomoć Član 77</p> <p>Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje se odgovarajući smještaj i novčana pomoć, najduže dvije godine od dana uručenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko se radi o azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom koji, s obzirom na lična svojstva i okolnosti (uzrast, trudnoća, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, smještaj i novčana pomoć će se produžiti sve dok lična svojstva i okolnosti azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ne budu izmijenjena u toj mjeri da se opravdano može očekivati da se to lice može samostalno starati o sebi.</p> <p>Pravo na novčanu pomoć prestaje prije isteka vremena iz stava 1 ovog člana, ako se azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom zaposli.</p> <p>Smještaj i novčanu pomoć iz st. 1 i 2 ovog člana obezbjeđuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.</p> <p>Ako azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom odbije obezbijeđeni smještaj, bez opravdanog razloga, gubi pravo na smještaj iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Nakon isteka vremena iz stava 1 ovog člana, azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na smještaj pod jednakim uslovima kao i crnogorski državljanin.</p> <p>Visinu novčane pomoći iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.</p> <p>Uslove smještaja i način obezbjeđivanja smještaja iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.</p>			
<p>Član 33. Sloboda kretanja unutar države članice</p> <p>Države članice dozvoljavaju slobodno kretanje unutar svoje teritorije korisnicima međunarodne zaštite pod istim uslovima i uz ista ograničenja koja vrijede za druge državljane trećih zemalja koji zakonito borave na njihovoj teritoriji.</p>	<p>Sloboda kretanja Član 62</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Crnoj Gori, što podrazumijeva i izbor mjesta boravka, uz obavezu da Ministarstvo obavijesti o mjestu i adresi</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

boravka, u roku od tri dana od izbora, odnosno promjene mjesta i adrese boravka.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu može se ograničiti sloboda kretanja, ako se na osnovu činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:

- 1) utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima zasniva zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, naročito ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva s obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Crne Gore, ranije odbijanje provjere i utvrđivanja identiteta, prikrivanje ili pružanje lažnih podataka o identitetu, odnosno državljanstvu, grubo kršenje pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata, kao i rezultate sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju primjenom Regulative (EU) br. 603/2013;
- 2) utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva;
- 3) zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore;
- 4) sprječavanja zloupotrebe postupka kad postoji osnovana sumnja da je namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazio u toku postupka u cilju onemogućavanja prisilnog udaljenja.

Strancu u transferu će se ograničiti sloboda kretanja u svrhu sprovođenja transfera u drugu državu odgovornu za odlučivanje po zahtjevu za

međunarodnu zaštitu, ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva, naročito uzimajući u obzir njegovo protivljenje transferu, kao i okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana.

Mjere za ograničenje slobode kretanja

Član 63

Radi ograničenja slobode kretanja, u slučajevima iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili strancu u transferu mogu se izreći sljedeće mjere:

- 1) zabrana kretanja van Centra za prihvata;
- 2) zabrana kretanja van određenog područja;
- 3) zabrana napuštanja smještaja na adresi koju je prijavio;
- 4) obavezni smještaj u Centru za prihvata;
- 5) privremeno oduzimanje putnih isprava i drugih dokumenata;
- 6) smještaj u Prihvatilište za strance.

U slučaju oduzimanja isprave, odnosno dokumenta iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ta isprava, odnosno dokument zadržava se za vrijeme dok postoje razlozi za zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

Mjera smještaj u Prihvatilište za strance može se izreći ako se procjenom ličnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu ili stranca u transferu utvrdi da se drugim mjerama iz stava 1 tač. 1 do 5 ovog člana, ne može ostvariti svrha ograničenja slobode kretanja.

Stranac koji se nalazi u Prihvatilištu za strance, a izrazi namjeru

za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, ne može napustiti Prihvatište za strance do okončanja postupka po njegovom zahtjevu.

Mjera smještaj u Prihvatište za strance može se izreći strancu kome su obezbijeđene posebne proceduralne garancije, izuzetno kad to omogućavaju njegova lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe, naročito zdravstveno stanje.

Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu trajati dok postoje razlozi iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, a najduže tri mjeseca.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, mjere iz stava 1 ovog člana mogu se produžiti za još tri mjeseca, kad za to postoje opravdani razlozi.

Mjera smještaj u Prihvatište za strance maloljetniku bez pratnje može se izreći u trajanju najduže do 30 dana.

Maloljetnik bez pratnje kome je izrečena mjera smještaj u Prihvatište za strance, mora se smjestiti odvojeno od punoljetnih lica.

Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu u transferu mogu trajati najduže šest nedjelja od utvrđivanja države odgovorne za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili od pravosnažnosti odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Odluku o izricanju mjere iz stava 1 ovog člana i trajanju te mjere, donosi

	<p>Ministarstvo.</p> <p>Protiv odluke iz stava 11 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p>Član 34.</p> <p>Pomoć prilikom uključivanja u društvo</p> <p>Da bi olakšale uključivanje korisnika međunarodne zaštite u društvo, države članice obezbjeđuju pristup programima uključivanja koje smatraju odgovarajućim, uzimajući u obzir posebne potrebe lica koja imaju status izbjeglice ili korisnika međunarodne zaštite, ili stvaraju preduslove koji garantuju pristup takvim programima.</p>	<p>Pravo na pomoć u integraciji u društvo</p> <p>Član 84</p> <p>Azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na pomoć u integraciji u društvo, najduže tri godine od uručjenja odluke o odobravanju međunarodne zaštite.</p> <p>Pomoć u integraciji u društvo obuhvata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) izradu plana integracije za azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom (u daljem tekstu: plan integracije) s obzirom na njegove individualne potrebe, znanja, sposobnosti i vještine; 2) pružanje pomoći azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom radi realizacije izrađenog plana integracije; 3) praćenje realizacije plana integracije. <p>Pomoć u integraciji u društvo u smislu stava 2 ovog člana pruža organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.</p> <p>U pružanju pomoći u integraciji u društvo, u smislu stava 2 ovog člana, mogu učestvovati drugi organi državne uprave i nevladine organizacije.</p> <p>U slučaju iz stava 4 ovog člana, aktivnosti u pružanju pomoći koordinira organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 35. Repatrijacija</p> <p>Države članice mogu pružiti pomoć korisnicima međunarodne zaštite koji žele da se vrate u domovinu.</p>	<p>Povratak Član 95</p> <p>Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom i stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će preduzeti odgovarajuće mjere kako bi mu omogućilo dobrovoljni povratak u zemlju porijekla vodeći računa o ljudskom dostojanstvu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 36. Saradnja</p> <p>Svaka država članica određuje Nacionalnu kontakt tačku i dostavlja njenu adresu Komisiji. Komisija dostavlja te informacije drugim državama članicama.</p> <p>Države članice u saradnji sa Komisijom preduzimaju sve odgovarajuće mjere za uspostavljanje direktne saradnje i razmjenu informacija između nadležnih tijela.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		
<p>Član 37. Osoblje</p> <p>Države članice se staraju da su organi i druge organizacije koje sprovode ovu Direktivu valjano osposobljeni i da su obavezani načelom povjerljivosti kako je utvrđeno nacionalnim pravom u pogledu svih informacija koje saznaju tokom obavljanja svog rada.</p>	<p>Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka Član 45</p> <p>Ministarstvo neće prikupljati podatke o strancu koji traži međunarodnu zaštitu od zemlje njegovog porijekla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo predstavljati opasnost i/ili ugroziti fizički integritet stranca i članova njegove porodice koji su zajedno sa njim podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu, odnosno slobodu i bezbjednost članova porodice koji žive u zemlji porijekla.</p> <p>Lični i drugi podaci prikupljeni u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a naročito činjenica da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnijet, predstavljaju povjerljive podatke i ne smiju se dostaviti:</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>1) zemlji porijekla stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom;</p> <p>2) državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori koji ne učestvuju u postupku za odobravanje međunarodne zaštite.</p>			
Čl. 38-42	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Prilog I-II	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 2013/32/EU				
<p>Član 1. Svrha</p> <p>Svrha ove Direktive jeste uspostavljanje zajedničkih postupaka za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite u skladu sa Direktivom 2011/95/EU.</p>	<p>Predmet Član 1</p> <p>Ovim zakonom propisuju se načela, uslovi i postupak za odobravanje međunarodne i privremene zaštite stranca koji traži međunarodnu zaštitu, prava i obaveze stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, stranca pod privremenom zaštitom, kao i uslovi i postupak za poništenje i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive:</p> <p>(a) „Ženevska konvencija” znači konvencija od 28. jula 1951.godine o statusu izbjeglica, kako je izmijenjena Njujorškim protokolom od 31. januara 1967.godine;</p> <p>(b) „zahtjev za međunarodnu zaštitu” ili „zahtjev” znači zahtjev državljana iz treće zemlje ili lica bez državljanstva za zaštitu od strane države članice za koju se smatra da traži status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite, a koja nije izričito zatražila drugu vrstu zaštite izvan područja primjene Direktive 2011/95/EU koja se može posebno primijeniti;</p> <p>(c) „podnosilac zahtjeva” znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje je podnijelo zahtjev za</p>	<p>Značenje izraza Član 10</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:</p> <p>1) azilant je stranac kome je u skladu sa ovim zakonom odobren azil, kao i stranac kome je u skladu sa dosadašnjim propisima priznat status izbjeglice;</p> <p>2) stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena supsidijarna zaštita;</p> <p>3) stranac pod privremenom</p>	Potpuno usklađeno		

<p>međunarodnu zaštitu u pogledu kojeg konačna odluka još nije donijeta;;</p> <p>(d) „podnosilac zahtjeva koji treba posebne proceduralne garancije” znači podnosilac zahtjeva koji zbog ličnih okolnosti nije u mogućnosti da u potpunosti ostvari prava i ispuni obaveze iz ove Direktive;</p> <p>(e) „konačna odluka” znači odluka o tome priznaje li se državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite na osnovu Direktive 2011/95/EU i u pogledu koje se ne može uložiti pravni lijek u okviru poglavlja V ove Direktive, bez obzira na to da li je podnosiocu zahtjeva dozvoljeno da ostane u konkretnoj državi članici do završetka postupka;</p> <p>(f) „organ za odlučivanje” znači nesudski ili upravni organ u državi članici nadležnoj za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, koji je ovlašten za donošenje odluke prvog stepena u tim predmetima;</p> <p>(g) „izbjeglica” znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje ispunjava uslove iz člana 2. tačke (d) Direktive 2011/95/EU;</p> <p>(h) „ lice ovlašćeno za supsidijarnu zaštitu” znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje ispunjava uslove iz člana 2. tačke (f) Direktive 2011/95/EU;</p> <p>(i) „međunarodna zaštita” znači status izbjeglice i status supsidijarne zaštite, kako su definisani u tačkama (j) i (k);</p> <p>(j) „status izbjeglice” znači priznavanje državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva izbjeglicom od strane države članice;</p> <p>(k) „status supsidijarne zaštite” znači priznavanje državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva kao lica ovlašćenih na supsidijarnu zaštitu od strane države članice;</p> <p>(l) „maloljetno lice” znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ispod navršениh 18 godina starosti;</p> <p>(m) „maloljetno lice bez pratnje” znači maloljetno lice bez pratnje kako je definisano članom 2. tačka (1) Direktive 2011/95/EU;</p> <p>(n) „zastupnik” znači lice ili organizacija koju sunadležna</p>	<p>zaštitom je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena privremena zaštita;</p> <p>4) stranac u transferu je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;</p> <p>5) zemlja porijekla je zemlja čije državljanstvo ima državljanin treće zemlje ili zemlja u kojoj je lice bez državljanstva imalo uobičajeno boravište, a ako državljanin treće zemlje ima više državljanstava, zemljom porijekla smatraće se svaka zemlja čiji je državljanin;</p> <p>6) treća zemlja je država koja nije članica Evropske unije;</p> <p>7) država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 604/2013);</p> <p>8) ranjive grupe su poslovno nesposobna lica, maloljetnici, maloljetnici bez pratnje,</p>			
---	---	--	--	--

<p>tijela imenovala da maloljetnom licu bez pratnje pomaže i da ga zastupa u postupcima navedenim u ovoj Regulativi tako da se obezbijedi najbolji interes djeteta i da se za njega kada je potrebno obavljaju pravne radnje. Kad je za zastupnika imenovana organizacija, ista određuje lice odgovorno za obavljanje dužnosti zastupnika za maloljetno lice bez pratnje u skladu sa ovom Direktivom;</p> <p>(o) „oduzimanje međunarodne zaštite” znači odluka nadležnog organa o ukidanju, prestanku ili odbijanju produženja statusa izbjeglice ili statusa supsidijarne zaštite lica u skladu sa Direktivom 2011/95/EU;</p> <p>(p) „ostati u državi članici” znači ostati na teritoriji države članice, uključujući granicu ili tranzitne zone države članice u kojoj se razmatra podnešeni zahtjev za međunarodnu zaštitu;</p> <p>(q) „naknadni zahtjev” znači dalji zahtjev za međunarodnu zaštitu podnešen nakon donošenja konačne odluke o prethodnom zahtjevu, uključujući slučajeve kad je podnosilac zahtjeva izričito odustao od svog zahtjeva, i slučajeve kad je organ za odlučivanje odbacio zahtjev nakon njegovog izričitog odustajanja u skladu sa članom 28. stav 1.</p>	<p>starija i nemoćna lica, teško bolesna lica, lica sa invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, lica sa duševnim smetnjama, žrtve trgovine ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog teškog psihičkog, fizičkog i polnog nasilja (žrtve sakaćenja ženskih polnih organa i slično);</p> <p>9) maloljetnik bez pratnje je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, mlađi od 18 godina života, koji je ušao u Crnu Goru bez pratnje punoljetnog lica koje se o njemu stara ili je ostao bez pratnje nakon što je ušao u Crnu Goru, sve dok se ne stavi pod starateljstvo takvog lica, u skladu sa propisima Crne Gore.</p> <p>Posebne proceduralne garancije</p> <p>Član 20</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu a koji, s obzirom na svoja lična svojstva i okolnosti (uzrast, pol, polno opredjeljenje, rodni identitet, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, obezbjeđuju se posebne proceduralne garancije.</p> <p>Posebnim proceduralnim garancijama smatra se odgovarajuća podrška strancima iz stava 1 ovog člana, radi ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Svojstva i okolnosti iz stava 1 ovog</p>			
--	--	--	--	--

člana, u postupku od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do donošenja odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđuju za to osposobljeni policijski službenici i ovlaštena službena lica Ministarstva i drugih nadležnih organa, u skladu sa ovim zakonom.

Na postupak po zahtjevu stranca koji traži međunarodnu zaštitu kome su potrebne posebne proceduralne garancije, a naročito po zahtjevu žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu, ako im se ne može pružiti odgovarajuća podrška, neće se primjenjivati odredbe čl. 36 i 51 ovog zakona

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Član 35

Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućiće se podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.

Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo

provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 36

Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Nadležnost za odlučivanje i smještaj

Član 8

Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, kao i poslove prihvata i smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu vrši organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Poslove smještaja i prihvata stranca iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo vrši preko organizacione jedinice za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (u daljem tekstu: Centar za prihvatanje).

Poslove smještaja azilanta, stranaca sa odobrenom supsidijarnom zaštitom i

stranaca sa odobrenom privremenom zaštitom vrši organ državne uprave nadležan za poslove rada i socijalnog staranja.

Maloljetnici bez pratnje

Član 40

Maloljetniku bez pratnje, koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, centar za socijalni rad postavlja staratelja obučenog za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu i čiji interesi nijesu suprotni interesima tog maloljetnika.

Prestanak međunarodne zaštite

Član 54

Azil će prestati ako:

- 1) azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva;
- 2) azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati;
- 3) se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od progona;
- 4) prestanu okolnosti u zemlji porijekla azilanta na osnovu kojih je odobrena međunarodna zaštita; ili
- 5) azilant dobrovoljno ponovo stekne državljanstvo zemlje porijekla koje je prethodno izgubio.

Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu ili se promijene do te mjere da dalja zaštita više nije potrebna.

Kad Ministarstvo utvrdi da je došlo do trajnog prestanka ili trajne i značajne promjene okolnosti iz stava 1 tačka 4 i stava 2 ovog člana, o tome će obavijestiti

	<p>azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i omogućiti mu da se povodom toga izjasni usmeno na zapisnik.</p> <p>O prestanku azila, odnosno supsidijarne zaštite u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, odluku donosi Ministarstvo.</p> <p>Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p> <p>Odlučivanje o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu</p> <p>Član 49</p> <p>Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu može podnijeti državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, u roku dvije godine od pravosnažnosti odluke kojom je raniji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zahtjev odbijen u skladu sa članom 48 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona, ili 2) postupak obustavljen u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona. 			
<p>Član 3. Područje primjene</p> <p>1 Ova se Direktiva primjenjuje na sve zahtjeve za međunarodnu zaštitu podnešene na području države članice, uključujući njene granice, teritorijalne vode ili tranzitne zone države članice, kao i na ukidanje međunarodne zaštite.</p> <p>2.Ova se Direktiva ne primjenjuje na zahtjeve za diplomatski ili teritorijalni azil koji su podnešeni u predstavništvima država članica.</p> <p>3. Države članice mogu odlučiti da primjenjuju ovu Direktivu u postupcima odlučivanja o zahtjevima za svaku vrstu zaštite izvan područja primjene Direktive 2011/95/EU.</p>	<p>Izražavanje namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p>Član 34</p> <p>Državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva može izraziti namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prilikom granične kontrole na graničnom prelazu.</p> <p>Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu je usmeno ili pisano izražena volja državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

Ako se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva već nalazi na teritoriji Crne Gore, namjeru za podošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izražava u organizacionoj jedinici organa uprave nadležnog za poslove policije (u daljem tekstu: policija) u mjestu gdje se zatekne ili u Centru za prihvata.

Prilikom izražavanja namjere u skladu sa st. 1 i 3 ovog člana, policijski službenici ili službenici Centra za prihvata dužni su da prikupe podatke o identitetu stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pravcu putovanja od zemlje porijekla do Crne Gore, kao i ličnim svojstvima i okolnostima iz člana 20 ovog zakona, radi procjene da li je potrebno obezbijediti posebne proceduralne garancije.

Radi utvrđivanja identiteta stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, od stranca se uzimaju otisci svih prstiju i fotografija.

Stranac koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu dužan je da omogući uzimanje podataka iz stava 5 ovog člana.

U slučaju da od stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu privremeno nije moguće uzeti otiske prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga koje on nije namjerno prouzrokovao, stranac je dužan da omogući uzimanje otisaka prstiju odmah po prestanku tih razloga.

Policijski službenik, odnosno službenik Centra za prihvat, pred kojim je izražena namjera iz st. 1 i 3 ovog člana unosi podatke iz stava 5 ovog člana u evidenciju koju vodi i upućuje stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu da se, u roku od tri dana, javi Ministarstvu radi podnošenja tog zahtjeva.

Podatke o strancima koji su izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu policija dostavlja Ministarstvu.

Smatraće se da stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a ne da podatke u skladu sa stavom 7 ovog člana odnosno, bez opravdanog razloga, se ne javi Ministarstvu u skladu sa stavom 8 ovog člana, nezakonito boravi u Crnoj Gori. Bliži način uzimanja podataka iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu
Član 35

Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite. Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućiće se podnošenje zahtjeva za

međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.
Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 36

Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 37

U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu

od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.

Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.

Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru i u slučaju kad se, u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite,.

Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Postupak pred Upravnim sudom je

	<p>hitan.</p> <p>Uslovi prihvata na granici ili u tranzitnom prostoru</p> <p>Član 38</p> <p>Strancu iz člana 36 ovog zakona obezbijuje se hrana, odjeća, zdravstvena zaštita i pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Nevladinim organizacijama registrovanim za pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu i organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata, obezbijediće se pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke.</p> <p>Organizacijama iz stava 2 ovog člana može se privremeno ograničiti pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu kad je to neophodno radi zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore.</p>			
<p>Član 4.</p> <p>Nadležni organi</p> <p>1. Države članice za sve postupke određuju organ za odlučivanje koji je nadležan za odgovarajuće razmatranje zahtjeva u skladu sa ovom Direktivom. Države članice se staraju da takav organ ima na raspolaganju odgovarajuća sredstva, uključujući dovoljno osposobljeno osoblje za izvršavanje zadataka u skladu sa ovom Direktivom.</p> <p>2. Države članice mogu da odluče da organ koji nije organ iz stava 1, bude nadležan za sljedeće:</p> <p>(a) rješavanje predmeta u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013; i</p> <p>(b) izdavanje ili odbijanje dozvola za ulazak u okviru</p>	<p>Nadležnost za odlučivanje i smještaj</p> <p>Član 8</p> <p>Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, kao i poslove prihvata i smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu vrši organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).</p> <p>Poslove smještaja i prihvata stranca iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo vrši preko organizacione jedinice za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (u daljem tekstu:</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>postupka iz člana 43., uz poštovanje uslova navedenih u njemu, kao i na osnovu obrazloženog mišljenja organa koji donosi odluke.</p> <p>3. Države članice se staraju da osoblje organa za odlučivanje iz stava 1. bude osposobljeno na odgovarajući način. U tu svrhu države članice obezbjeđuju odgovarajuće osposobljavanje koje uključuje elemente iz člana 6. stav 4. tačaka od (a) do (e) Regulative (EU) br. 439/2010. Države članice takođe uzimaju u obzir odgovarajuća osposobljavanja koja osmišljava i razvija Evropska kancelarija za pitanja azila (EASO). Lica koja obavljaju razgovore sa podnosiocima zahtjeva prema ovoj Direktivi takođe trebaju da imaju opšta saznanja o problemima koji mogu negativno da utiču na sposobnost podnosioca zahtjeva za intervju, kao što su znaci da je podnosilac zahtjeva mogao da bude žrtva mučenja u prošlosti.</p> <p>4. Kad je organ određen stavom 2., države članice obezbjeđuju da osoblje tog organa ima potrebno znanje ili da se osposobi u potrebnoj mjeri radi izvršavanja svojih obaveza prilikom implementacije ove Direktive.</p> <p>5. Zahtjeve za međunarodnom zaštitom podnešene u državi članici a naslovljene na organe drugih država članica, koje u njoj sprovode granične kontrole ili kontrole iseljavanja, rješavaju države članice na čijoj teritoriji je taj zahtjev i podnešen.</p>	<p>Centar za prihvatanje).</p> <p>Poslove smještaja azilanata, stranaca sa odobrenom supsidijarnom zaštitom i stranaca sa odobrenom privremenom zaštitom vrši organ državne uprave nadležan za poslove rada i socijalnog staranja.</p> <p>Posebne proceduralne garancije Član 20 stav 3 i 4</p> <p>Svojstva i okolnosti iz stava 1 ovog člana, u postupku od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do donošenja odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđuju za to osposobljeni policijski službenici i ovlašćena službena lica Ministarstva i drugih nadležnih organa, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Na postupak po zahtjevu stranca koji traži međunarodnu zaštitu kome su potrebne posebne proceduralne garancije, a naročito po zahtjevu žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu, ako im se ne može pružiti odgovarajuća podrška, neće se primjenjivati odredbe čl. 36 i 51 ovog zakona</p>			
<p>Član 5. Povoljnije odredbe</p> <p>Države članice mogu da uvedu ili da zadrže povoljnije standarde u vezi sa postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite, u mjeri u kojoj ti standardi nijesu nespojivi sa ovom Direktivom.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 6. Pristup postupku</p> <p>1. Ako lice podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu organu nadležnom prema nacionalnom pravu za evidenciju takvih</p>	<p>Izražavanje namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu Član 34 Državljanin treće zemlje ili lice</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>zahtjeva, zahtjev će biti evidentiran najkasnije nakon tri radna dana od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>Ako je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnešen drugim organima za koje je vjerovatno da primaju takve zahtjeve, ali nijesu nadležni za njihovo evidentiranje prema nacionalnom pravu, države članice će se postarati da zahtjev bude evidentiran najkasnije u period od šest radnih dana od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>Države članice se staraju da drugi organi za koje je vjerovatno da primaju takve zahtjeve za međunarodnu zaštitu, kao što su policija, granična policija, organi nadležni za iseljništvo i osoblje ustanova za zadržavanje, imaju odgovarajuće informacije te da njihovo osoblje dobije potreban nivo osposobljenosti za obavljanje svojih zadataka i obaveza, kao i instrukcije o tome kako obavještavati podnosiocima zahtjeva o tome gdje i kako podnositi zahtjeve za međunarodnu zaštitu.</p> <p>2. Države članice se staraju da lice koje je podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu ima djelotvornu mogućnost njegovog što ranijeg podnošenja. Ako podnosilac zahtjeva ne podnese zahtjev, države članice mogu u skladu sa tim da primijene član 28.</p> <p>3. Ne dovodeći u pitanje stav 2., države članice mogu da zahtijevaju da se zahtjevi za međunarodnu zaštitu podnose lično i/ili na određenom mjestu.</p> <p>4. Bez obzira na stav 3., zahtjev za međunarodnu zaštitu smatra se podnešenim ako su obrazac koji je podnio podnosilac zahtjeva ili, ako je predviđeno nacionalnim pravom, službeni izvještaj, primio neki od nadležnih organa određene države članice.</p> <p>5. Ako velik broj državljanina trećih zemalja ili lica bez državljanstva istovremeno podnesu zahtjeve za međunarodnu zaštitu, zbog čega je u praksi jako teško poštovati rok iz stava 1., države članice mogu da odluče da se taj rok produži za 10 radnih dana.</p>	<p>bez državljanstva može izraziti namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prilikom granične kontrole na graničnom prelazu.</p> <p>Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu je usmeno ili pisano izražena volja državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.</p> <p>Ako se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva već nalazi na teritoriji Crne Gore, namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izražava u organizacionoj jedinici organa uprave nadležnog za poslove policije (u daljem tekstu: policija) u mjestu gdje se zatekne ili u Centru za prihvatanje.</p> <p>Prilikom izražavanja namjere u skladu sa st. 1 i 3 ovog člana, policijski službenici ili službenici Centra za prihvatanje dužni su da prikupe podatke o identitetu stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pravcu putovanja od zemlje porijekla do Crne Gore, kao i ličnim svojstvima i okolnostima iz člana 20 ovog zakona, radi procjene da li je potrebno obezbijediti posebne proceduralne garancije.</p> <p>Radi utvrđivanja identiteta stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, od stranca se uzimaju otisci svih prstiju i fotografija.</p> <p>Stranac koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu</p>			
--	--	--	--	--

	<p>zaštitu dužan je da omogući uzimanje podataka iz stava 5 ovog člana.</p> <p>U slučaju da od stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu privremeno nije moguće uzeti otiske prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga koje on nije namjerno prouzrokovao, stranac je dužan da omogući uzimanje otisaka prstiju odmah po prestanku tih razloga. Policijski službenik, odnosno službenik Centra za prihvat, pred kojim je izražena namjera iz st. 1 i 3 ovog člana unosi podatke iz stava 5 ovog člana u evidenciju koju vodi i upućuje stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu da se, u roku od tri dana, javi Ministarstvu radi podnošenja tog zahtjeva.</p> <p>Podatke o strancima koji su izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu policija dostavlja Ministarstvu.</p> <p>Smatraće se da stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a ne da podatke u skladu sa stavom 7 ovog člana odnosno, bez opravdanog razloga, se ne javi Ministarstvu u skladu sa stavom 8 ovog člana, nezakonito boravi u Crnoj Gori. Bliži način uzimanja podataka iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.</p> <p>Zahtjev za međunarodnu zaštitu Član 35</p> <p>Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije</p>			
--	---	--	--	--

u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućiće se podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.

Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 36

Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 37

U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.

Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.

Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu

	<p>Goru i u slučaju kad se, u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite,. Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke. Postupak pred Upravnim sudom je hitan.</p> <p>Uslovi prihvata na granici ili u tranzitnom prostoru</p> <p>Član 38</p> <p>Strancu iz člana 36 ovog zakona obezbijuje se hrana, odjeća, zdravstvena zaštita i pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Nevladinim organizacijama registrovanim za pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu i organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata, obezbijediće se pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke.</p> <p>Organizacijama iz stava 2 ovog člana može se privremeno ograničiti pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu kad je to neophodno radi zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore.</p>			
<p>Član 7. Zahtjevi podnešeni u ime izdržavanih lica ili maloljetnih lica</p>	<p>Maloljetnici Član 39 Namjeru za podnošenje zahtjeva za</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>1. Države članice obezbjeđuju da svaka odrasla osoba sa radnom sposobnošću ima pravo da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u svoje ime.</p> <p>2. Države članice mogu da odrede da podnosilac zahtjeva podnese zahtjev u ime lica koje on/ ona izdržavaju. U takvim slučajevima države članice će se postarati da izdržavana odrasla lica daju pristanak na podnošenje zahtjeva u njihovo ime. U suprotnom slučaju takva lica treba da dobiju mogućnost podnošenja zahtjeva u vlastito ime.</p> <p>Pristanak se zahtijeva u trenutku podnošenja zahtijeva ili, barem prilikom ličnog intervjua sa izdržavanim odraslim licem. Prije nego što se zahtijeva pristanak, svako odraslo lice treba lično obavijestiti o važnim proceduralnim posljedicama prilikom podnošenja zahtjeva u njegovo/ njeno ime i o njegovom/njenom pravu na posebno podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>3. Države članice se staraju da maloljetno lice ima pravo na podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u sopstveno ime ako su on/ ona radno sposobni za preduzimanje te radnje u postupcima prema pravu konkretne države članice ili preko svojih roditelja ili drugih odraslih članova porodice, ili odraslog lica koje je za njega ili nju odgovorno po pravu ili praksi određene države članice ili preko zastupnika.</p> <p>4. Države članice se staraju da odgovarajući organi iz člana 10. Direktive 2008/115/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupcima država članica za nezakonitim boravkom, imaju pravo da podnesu zahtjev za međunarodnu zaštitu u ime maloljetnog lica bez pratnje ako na osnovu pojedinačne procjene njegove ili njene lične situacije pomenuti organi smatraju da bi maloljetnom licu vrijedilo pružiti zaštitu u skladu sa Direktivom 2011/95/EU. Države članice mogu nacionalnim zakonodavstvom da odrede:</p> <p>(a) slučajeve u kojima maloljetno lice samo može da podnese zahtjev u svoje ime;</p> <p>(b) slučajeve u kojima zahtjev za maloljetno lice bez pratnje mora da podnese zastupnik iz člana 25. stava 1. tačke (a);</p>	<p>međunarodnu zaštitu maloljetnika izražava, odnosno zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi njegov zakonski zastupnik.</p> <p>Maloljetnik stariji od 16 godina koji je u braku može samostalno da izrazi namjeru i podnese zahtjev iz stava 1 ovog člana.</p> <p>U postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu iz stava 1 ovog člana učestvuje maloljetnik i njegov zakonski zastupnik.</p> <p>Izuzetno od stava 3 ovog člana, maloljetnik može da učestvuje u postupku za odobravanje međunarodne zaštite bez zakonskog zastupnika ako se procjeni da je to u njegovom najboljem interesu, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prava djece.</p> <p>Maloljetnici bez pratnje Član 40</p> <p>Maloljetniku bez pratnje, koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, centar za socijalni rad postavlja staratelja obučenog za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu i čiji interesi nijesu suprotni interesima tog maloljetnika. Maloljetnik bez pratnje mora biti odmah obaviješten o postavljenju staratelja.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se postaviti staratelj.</p> <p>Zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnik bez pratnje podnosi lično u prisustvu staratelja.</p> <p>Izuzetno od stava 4 ovog člana, zahtjev</p>			
---	---	--	--	--

(c) slučajeve u kojima se traži da ulaganje zahtjeva za međunarodnu zaštitu znači podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu za bilo koje maloljetno lice koje nije u braku.

za međunarodnu zaštitu, u ime maloljetnika bez pratnje, može podnijeti njegov staratelj, ako se u postupku povratka, odnosno prisilnog udaljenja u zemlju porijekla ocijeni da mu je potrebna međunarodna zaštita s obzirom na njegova lična svojstva i okolnosti.

Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje vodi ovlašćeno službeno lice koji vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice) obučeno za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu.

Staratelj je dužan da blagovremeno pripremi maloljetnika bez pratnje za saslušanje i da mu pruži informacije o značenju i posljedicama saslušanja. Maloljetnik bez pratnje dužan je da lično učestvuje na saslušanju, u prisustvu staratelja.

Odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje donosi se hitno, a po ubrzanom postupku može se donijeti samo u slučajevima iz člana 49 stav 4 i člana 51 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona.

Maloljetnik bez pratnje ne može biti zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Maloljetnici

Član 39 stav 4

Izuzetno od stava 3 ovog člana, maloljetnik može da učestvuje u postupku za odobravanje međunarodne zaštite bez zakonskog zastupnika ako se

	procjeni da je to u njegovom najboljem interesu, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prava djece.			
<p style="text-align: center;">Član 8.</p> <p style="text-align: center;">Informacije i savjetovanje u ustanovama za zadržavanje i na graničnim prelazima</p> <p>1. Ako je moguće zaključiti da državljani trećih zemalja i lica bez državljanstva koja su zadržana u ustanovama za zadržavanje ili na graničnim prelazima, uključujući tranzitne zone na spoljnim granicama, žele da podnesu zahtjev za međunarodnu zaštitu, države članice im pružaju informacije o mogućnosti takvog postupanja. Države članice u tim ustanovama za zadržavanje i na graničnim prelazima obezbjeđuju tumačenje u mjeri u kojoj je potrebno da bi se omogućio pristup postupku za azil.</p> <p>2. Države članice se staraju da organizacije i lica koja podnosiocima zahtjeva obezbjeđuju savjetovanje i zastupanje, imaju valjan pristup do podnosioca zahtjeva koji se nalaze na graničnim prelazima, uključujući tranzitne zone na spoljnim granicama. Države članice mogu da utvrde pravila kojima se uređuje prisutnost takvih organizacija i lica na tim graničnim prelazima, a naročito da je pristup moguć na osnovu dogovora sa nadležnim organima država članica. Ograničenja takvog pristupa mogu se odrediti samo ako su na osnovu nacionalnog prava objektivno potrebna radi bezbjednosti, javnog reda ili upravnog nadzora nad određenim graničnim prelazima, pod uslovom da pristup time nije u velikoj mjeri ograničen ili onemogućen.</p>	<p style="text-align: center;">Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru</p> <p style="text-align: center;">Član 36</p> <p>Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p style="text-align: center;">Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru</p> <p style="text-align: center;">Član 37</p> <p>U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.</p> <p>Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.</p> <p>U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.</p> <p>Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru i u slučaju kad se, u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite,. Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke. Postupak pred Upravnim sudom je hitan.</p>			
<p>Član 9. Pravo na ostanak u državi članici do završetka razmatranja zahtjeva</p> <p>1. Podnosiocima zahtjeva dozvoljava se ostanak u državi članici isključivo zbog postupka, dok organ za odlučivanje ne donese odluku u prvostepenom postupku iz poglavlja III. To</p>	<p>Pravo na boravak Član 61</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na boravak u Crnoj Gori od dana izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>pravo na ostanak ne predstavlja ovlaštenje za dozvolu boravka.</p> <p>2. Države članice mogu da učine izuzetak, samo u slučaju ako lice naknadno podnese zahtjev iz člana 41., ili kada predaju ili izručuju, u zavisnosti od slučaja, lice drugoj državi članici u skladu sa obavezama iz evropskog naloga za hapšenje ⁽¹⁾ ili na drugi način, ili trećoj zemlji ili međunarodnim kaznenim sudovima.</p> <p>3. Država članica može da izruči podnosioca zahtjeva trećoj zemlji u skladu sa stavom 2. samo ako su nadležni organi sigurni da odluka o izručenju neće prouzrokovati neposredno ili posredno protjerivanje kojim bi se kršile međunarodne obaveze i obaveze Unije te države članice.</p> <hr/>	<p>pravosnažnosti odluke kojom je njegov zahtjev odbijen.</p> <p>Kad stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnese naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu, a taj zahtjev bude odbijen kao nedopusšten, u skladu sa članom 49 stav 7 ovog zakona, ima pravo na boravak do uručenja odluke o odbijanju naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Ako stranac, čiji je naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen u skladu sa stavom 2 ovog člana, podnese novi naknadni zahtjev, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, koji se nalazi u postupku predaje, odnosno izručenja u skladu sa članom 12 st. 1, 3 i 4 ovog zakona, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.</p> <p>Članovi porodice stranca koji traži međunarodnu zaštitu, koji su došli zajedno sa njim, imaju pravo na boravak u skladu sa stavom 1 ovog člana.</p> <p>Stranac u transferu ima pravo na boravak u Crnoj Gori do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 10.</p> <p style="text-align: center;">Uslovi za razmatranje zahtjeva</p> <p>1. Države članice se staraju da se zahtjevi za međunarodnu zaštitu ne odbijaju niti isključuju od razmatranja samo iz razloga jer isti nijesu podnešeni prije roka.</p> <p>2. Prilikom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, organ za odlučivanje prvo utvrđuje da li podnosilac zahtjeva ispunjava uslove za status izbjeglice, a u slučaju da ih ne ispunjava, utvrđuje da li podnosilac zahtjeva ispunjava uslove za ostvarivanje supsidijarne zaštite.</p>	<p style="text-align: center;">Prikupljanje, razmatranje i procjena činjenica i okolnosti</p> <p style="text-align: center;">Član 44</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da sarađuje sa Ministarstvom, priloži svu dokumentaciju kojom raspolaže i iznese tačne i istinite podatke koji se odnose na identitet, uzrast, državljanstvo, porodicu, zemlje prethodnog boravišta, prethodne</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

3. Države članice se staraju da se odluke organa za odlučivanje o zahtjevima za međunarodnu zaštitu donose nakon odgovarajućeg razmatranja. U tu svrhu države članice obezbjeđuju da:

(a) se zahtjevi razmatraju, a odluke donose pojedinačno, objektivno i nepristrasno;

(b) se iz različitih izvora, kao što su EASO i UNHCR i odgovarajuće međunarodne organizacije za ljudska prava dobijaju tačne i ažurirane informacije o opštem stanju koje vlada u zemlji iz koje dolazi podnositelj zahtjeva, i, ako je potrebno, u zemljama kroz koje je putovao, te da takve informacije budu dostupne osoblju odgovornom za razmatranje zahtjeva i odlučivanje;

(c) osoblje koje razmatra zahtjeve i donosi odluke poznaje odgovarajuće standarde na području prava azila i prava izbjeglica (d) osoblje koje razmatra zahtjeve i donosi odluke ima mogućnost savjetovanja sa stručnjacima, kad je to potrebno, o određenim pitanjima, kao što su pitanja u vezi sa zdravljem, kulturom, religijom, djecom ili polovima.

4. Organi iz poglavlja V imaju pristup opštim informacijama iz stava 3. tačka (b) posredstvom organa za odlučivanje podnosioca zahtjeva ili na drugi način koji je potreban za izvršenje njihovih zadataka.

5. Države članice obezbjeđuju pravila za prevod dokumenata koja su potrebna radi razmatranja zahtjeva.

zahtjeve za međunarodnu zaštitu, pravce putovanja, isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet i razloge traženja međunarodne zaštite.

Prilikom odlučivanja o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će prikupiti i razmotriti sve relevantne činjenice i okolnosti, a naročito:

- 1) izjave i dokaze koje je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao, u skladu sa stavom 1 ovog člana, a naročito informacije o tome da li je bio ili može biti izložen progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde;
- 2) aktuelne činjenice o zemlji porijekla i, po potrebi, o zemljama kroz koje je putovao, o zakonima i propisima tih zemalja i načinu na koji se oni primjenjuju, na osnovu izvještaja i drugih dokumenata Visokog komesarijata i Evropske kancelarije za podršku azilu (EASO) i drugih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava;
- 3) da li su lična svojstva i okolnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu, a naročito pol i uzrast, kao i položaj u društvu, uzrok radnji ili djela progona ili trpljenja ozbiljne nepravde kojima je bio ili može biti izložen;

	<p>4) o aktivnostima stranca koji traži međunarodnu zaštitu, nakon napuštanja zemlje porijekla, koje su usmjerene na stvaranje uslova neophodnih za odobravanje međunarodne zaštite, pri čemu će se procijeniti da li te aktivnosti mogu izložiti stranca progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde ako se vrati u tu zemlju;</p> <p>5) ;</p> <p>6) da li stranac koji traži međunarodnu zaštitu može dobiti zaštitu zemlje čije bi državljanstvo mogao dokazati;</p> <p>7) da li je stranac koji traži međunarodnu zaštitu tu zaštitu zatražio u razumnom vremenu od dolaska u Crnu Goru, i ako nije da li je za to iznio opravdane razloge.</p> <p>Kad se utvrdi da je stranac koji traži međunarodnu zaštitu bio izložen progonu ili riziku trpljenja ozbiljne nepravde, odnosno prijetnjama takvim progonom ili nepravdom smatraće se da postoji osnovan strah od progona ili trpljenja ozbiljne nepravde, osim ako postoje opravdani razlozi za vjerovanje da se takav progon ili ozbiljna nepravda neće ponoviti.</p>			
<p>Član 11. Zahtjevi odluke organa za odlučivanje 1.Države članice obezbjeđuju da se odluke o zahtjevima za međunarodnu zaštitu izdaju u pisanom obliku. 2.Države članice takođe obezbjeđuju da se, ako je zahtjev</p>	<p>Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Član 48 O osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je predmet regulisanja i Zakona o upravnom postupku</p>	

odbijen u vezi sa statusom izbjeglice i/ili supsidijarne zaštite, navedu činjenični i pravni razlozi u odluci, kao i pisane informacije o načinu pobijanja negativne pisane odluke. Države članice ne treba da navode pisane informacije o načinu pobijanja negativne odluke u slučaju odluke kada su podnosiocu zahtjeva pružene pisane informacije u prethodnoj fazi ili elektronskim putem do kojeg podnosilac zahtjeva ima pristup.

3.U skladu sa članom 7. stavom 2. i uvijek kad se zahtjev zasniva na istim osnovama, države članice mogu da donesu jedinstvenu odluku koja uključuje sva izdržavana lica, osim ako bi to dovelo do otkrivanja posebnih okolnosti podnosioca zahtjeva, što bi moglo ugroziti njegove interese, a naročito u slučajevima koji uključuju progon koji se zasniva na polu, polnom opredjeljenju, polnom identitetu i/ili starosnoj dobi. U takvim se slučajevima za određeno lice izdaje posebna odluka.

- kojom:
- 1) odobrava azil ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom;
 - 2) odobrava supsidijarnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom;
 - 3) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove za odobravanje azila, odnosno supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom;
 - 4) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu ako su ispunjeni uslovi za isključenje u smislu čl. 29, 30 i 94 ovog zakona;
 - 5) odobrava ili odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu u ubrzanom postupku u slučajevima iz člana 51 ovog zakona.

Zahtjevi za međunarodnu zaštitu povodom kojih se na osnovu dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita, mogu se riješiti prioritarno.

Protiv odluke iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od

<p style="text-align: center;">Član 12.</p> <p style="text-align: center;">Garancije za podnosiocje zahtjeva</p> <p>1) U pogledu postupaka iz poglavlja III, države članice se staraju da svi podnosioci zahtjeva uživaju sljedeće garancije:</p> <p>(a) da su informisani, na jeziku koji razumiju ili je opravdano očekivati da ga razumiju, o postupku kao i o njihovim pravima i obavezama tokom postupka i mogućim posljedicama neispunjavanja svojih obaveza i odbijanja da sarađuju sa nadležnim organima. Obavješavaju se o rokovima, sredstvima koja su im na raspolaganju za ispunjavanje njihove obaveze dostavljanja elemenata iz člana 4. Direktive 2011/95/EU, kao i posljedicama izričitog ili prećutnog povlačenja zahtjeva. O tome se podnosioci zahtjeva pravovremeno obavješavaju kako bi im se omogućilo izvršavanje njihovih prava zagwarantovanih prema ovoj Direktivi i izvršavanje obaveza iz člana 13.;</p> <p>(b) prema potrebi im se omogućava sudski tumač za iznošenje predmeta pred nadležnim organima. Države članice razmatraju da li je potrebno omogućiti te usluge, a pogotovo onda kad podnosioca zahtjeva treba pozvati na intervju iz člana 14. do 17. i 34., a ako bez takvih usluga nije moguće ostvariti odgovarajuću komunikaciju. U tom i drugim slučajevima kada nadležni organi pozovu podnosioca zahtjeva, te se usluge plaćaju iz javnih sredstava (c) ne smije da im se uskrati mogućnost komunikacije sa UNHCR-om niti sa bilo kojom drugom organizacijom koja obezbjeđuje pravno savjetovanje ili drugo savjetovanje u skladu sa pravom određene države članice;</p> <p>(d) njima je i, ako je potrebno, njihovim pravnim ili drugim savjetnicima u skladu sa članom 23. stavom 1., dozvoljen pristup informacijama iz člana 10. stava 3. tačke (b), kao i informacijama koje daju stručnjaci iz člana 10. stav 3. tačke (d), kada je organ za odlučivanje uzeo te informacije u razmatranje u svrhu donošenja odluke o njihovom zahtjevu;</p>	<p>dana dostavljanja odluke.</p> <p style="text-align: center;">Jezik i pismo u postupku</p> <p style="text-align: center;">Član 18</p> <p>Postupak za odobravanje međunarodne zaštite vodi se na crnogorskom jeziku.</p> <p>U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne razumije crnogorski jezik, obezbijediće mu se prevodilac za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može da se sporazumijeva. Strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se, kad je to potrebno da bi se zahtjev za međunarodnu zaštitu potpuno obrazložio ili iz drugih opravdanih razloga, po službenoj dužnosti ili na njegov zahtjev, ako je to moguće, obezbijediti prevodilac istog pola.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da preko prevodioca saopšti razloge zbog kojih traži međunarodnu zaštitu, osim ako bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja tih razloga.</p> <p>U slučaju iz stava 4 ovog člana, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu smatra da bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja njegovih razloga zbog kojih traži međunarodnu zaštitu, dužan je da za to iznese opravdane razloge. O opravdanosti razloga iz stava 5 ovog člana odlučuje Ministarstvo i ukoliko ocijeni da bi učešće određenog</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	
--	--	--	--

(e) organ za odlučivanje ih u razumnom roku informiše o odluci povodom njihovog zahtjeva. Ako podnosioca zahtjeva zastupa pravni ili drugi savjetnik, države članice mogu da odluče da informaciju o odluci predaju njemu ili njoj, umjesto podnosiocu zahtjeva;

(f) kada nemaju pomoć ili ih ne zastupa pravni ili drugi savjetnik, organ za odlučivanje ih obavještava o rezultatu odluke na jeziku koji oni razumiju ili se opravdano može očekivati da ga razumiju. Date informacije uključuju pouku o pobijanju negativne odluke u skladu sa odredbama člana 11. stava 2.

2.U pogledu postupaka iz poglavlja V, države članice obezbjeđuju da svi podnosioci zahtjeva uživaju garancije koje su jednake onima iz stava 1. tačke od (b) do (e).

prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja razloga za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži tu zaštitu obezbijediće drugog prevodioca.

Ministarstvo može omogućiti strancu koji traži međunarodnu zaštitu da o svom trošku angažuje prevodioca koji ispunjava uslove iz člana 19 stav 1 ovog zakona, u roku koji odredi Ministarstvo.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu neopravdano odbija da u postupku iznosi razloge zbog kojih traži međunarodnu zaštitu preko prevodioca koga mu je obezbijedilo Ministarstvo, a ne angažuje prevodioca u smislu stava 7 ovog člana, smatraće se da ne želi da iznese razloge na osnovu kojih se utvrđuje da li ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da dostavi ovjereni prevod strane isprave, na koju se poziva, odnosno kojom dokazuje svoje navode.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne raspolaže novčanim sredstvima, prevod strane isprave obezbijediće Ministarstvo, ako se slobodnom procjenom na osnovu dostupnih informacija utvrdi da je ta isprava od uticaja na odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Prevodilac

Član 19

Prevodilac iz člana 18 ovog zakona, može biti lice koje:

1) uz znanje crnogorskog jezika, odnosno engleskog ili francuskog jezika, poznaje jezik za čije se prevođenje angažuje;

2) nije pravosnažno osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora ili se protiv njega ne vodi krivični postupak u Crnoj Gori.

Prevodilac je u toku postupka za odobravanje međunarodne zaštite dužan da prevodi istinito, tačno i nepristrasno.

Prevodilac je dužan da čuva podatke za koje sazna u toku postupka za odobravanje međunarodne zaštite.

Ako iz objektivnih razloga nije moguće obezbijediti prevodioca za određeni jezik, Ministarstvo može zatražiti pomoć druge države.

Angažovanje prevodioca vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Prevođenje u postupka za odobravanje međunarodne zaštite može se obezbijediti preko telekomunikacionih ili audiovizuelnih elektronskih uređaja.

Pravo na informacije i pravne savjete

Član 68

U Centru za prihvat strancu koji traži međunarodnu zaštitu se na njegov zahtjev obezbjeđuju informacije neophodne za boravak, pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu i besplatne pravne pomoći, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

**Saradnja sa Visokim komesarijatom
Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR)**

Član 16

Ministarstvo i drugi organi državne uprave sarađuju sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice - UNHCR (u daljem tekstu: Visoki komesarijat) o pitanjima koja se odnose na strance koji traže međunarodnu zaštitu, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom.

Ministarstvo na zahtjev Visokog komesarijata dostavlja podatke o:

- 1) strancima koji traže međunarodnu zaštitu, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom i strancima pod privremenom zaštitom;
- 2) primjeni Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i drugih međunarodnih dokumenata koja se odnose na zaštitu izbjeglica, odnosno azilanata, i
- 3) zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u oblasti međunarodne zaštite stranaca koji traže tu zaštitu, kao i propisima čije se donošenje u toj oblasti planira.

Ministarstvo će, uz saglasnost stranca koji traži međunarodnu zaštitu, omogućiti Visokom komesarijatu pristup podacima o njegovom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, o toku postupka i donijetoj odluci po zahtjevu.

Isključenje javnosti

Član 17

U postupku odobravanja međunarodne zaštite javnost je isključena.

	<p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, na saslušanju iz člana 42 ovog zakona može prisustvovati predstavnik Visokog komesarijata ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava i prava izbjeglica, odnosno azilanata, ako se tome ne protivi stranac koji traži međunarodnu zaštitu.</p>			
<p>Član 13. Obaveze podnosioca zahtjeva</p> <p>1. Podnosiocima zahtjeva države članice traže obavezu saradivanja sa nadležnim organima radi utvrđivanja identiteta i drugih elemenata iz člana 4. stav 2. Direktive 2011/95/EU. Države članice mogu podnosiocima zahtjeva da odrede i druge obaveze saradnje sa nadležnim organima, ako su takve obaveze potrebne za obradu zahtjeva.</p> <p>2. Države članice posebno mogu da propišu sljedeće:</p> <p>(a) podnosioci zahtjeva moraju da se javljaju nadležnim organima ili da se lično pred njima pojave bez odlaganja ili u određeno vrijeme;</p> <p>(b) podnosioci zahtjeva treba da podnesu dokumente koje imaju na raspolaganju i koji su potrebni za razmatranje zahtjeva, kao što su njihovi pasoši;</p> <p>(c) podnosioci zahtjeva moraju, u najkraćem roku, da informišu nadležne organe o svom trenutnom prebivalištu ili adresi, kao i o svim promjenama istih. Države članice mogu da odrede da podnosilac zahtjeva mora da primi sva pismena dokumenta u zadnjem mjestu prebivališta ili na adresi koju su on ili ona naveli u skladu sa tim;</p> <p>(d) nadležni organi mogu da pretraže podnosioca zahtjeva i predmete koje on ili ona imaju kod sebe. Ne dovodeći u pitanje svaku pretragu koja se sprovodi zbog bezbjednosti, pretraga podnosioca zahtjeva na osnovu ove Direktive sprovodi se od strane osobe istoga pola uz puno poštovanje načela ljudskog dostojanstva i fizičkog i psihičkog integriteta;</p> <p>(e) nadležni organi tijela mogu da fotografišu podnosioca</p>	<p>Obaveze Član 59</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) poštuje Ustav, zakone i druge propise Crne Gore; 2) saraduje sa državnim organima Crne Gore i postupa po njihovim nalogima i uputstvima; 3) da podatke neophodne za utvrđivanje identiteta i omogući uzimanje fotografije i otisaka prstiju, kao i druge provjere u cilju utvrđivanja identiteta; 4) se podvrgne zdravstvenom pregledu; 5) poštuje pravila boravka i kućni red u Centru za prihvatanje; 6) podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u propisanom roku; 7) se odazove na poziv Ministarstva na saslušanje i saraduje u postupku za odobravanje međunarodne zaštite; 8) ostane na teritoriji Crne Gore za vrijeme trajanja postupka 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>zahtjeva; i (f) nadležna tijela mogu da snimaju usmene izjave podnosioca zahtjeva, uz uslov da je podnosilac zahtjeva o tome unaprijed informisan.</p>	<p>za odobravanje međunarodne zaštite; 9) javi promjenu adrese Ministarstvu, u roku od tri dana od dana promjene; 10)se pridržava naloga i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja.</p>			
<p>Član 14. Lični intervju</p> <p>1. Prije nego što organ za odlučivanje donese odluku, podnosilac zahtjeva ima mogućnost za ostvarivanje ličnog intervjua u vezi sa svojim zahtjevom za međunarodnu zaštitu sa licem koje je prema nacionalnom pravu nadležno za vođenje takvog intervjua. Lične intervjue u vezi sa predmetom zahtjeva za međunarodnu zaštitu vodi osoblje organa za odlučivanje. Ovaj podstav ne dovodi u pitanje član 42. stav 2. tačku (b).</p> <p>Kada velik broj državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva zatraži međunarodnu zaštitu, čime se praktično onemogućava da organ za odlučivanje pravovremeno vodi razgovore o predmetu svakog zahtjeva, države članice mogu da odrede da se osoblje drugog organa privremeno uključi u vođenje tih razgovora. U tim slučajevima, osoblje tog drugog organa prije toga prolazi kroz odgovarajuće osposobljavanje koje uključuje elemente iz člana 6. stava 4. Tačke od (a) do (e) Regulative (EU) br. 439/2010. Lica koja vode lične intervjue sa podnosiocima zahtjeva u skladu sa ovom Direktivom takođe moraju da posjeduju opšte saznanje o problemima koji bi mogli negativno da utiču na sposobnost podnosioca zahtjeva za razgovor, kao što su znakovi da je podnosilac zahtjeva u prošlosti bio žrtva</p>	<p>Maloljetnici bez pratnje Član 40 stav 7 i 8</p> <p>Staratelj je dužan da blagovremeno pripremi maloljetnika bez pratnje za saslušanje i da mu pruži informacije o značenju i posljedicama saslušanja.</p> <p>Maloljetnik bez pratnje dužan je da lično učestvuje na saslušanju, u prisustvu staratelja.</p> <p>Saslušanje Član 42</p> <p>Po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će, u što kraćem roku, sprovesti ispitni postupak i omogućiti strancu koji traži međunarodnu zaštitu da se prilikom saslušanja izjasni o svim činjenicama i okolnostima koje su bitne za postupak odobravanja međunarodne zaštite.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu je dužan da lično prisustvuje i učestvuje na saslušanju bez obzira da li ima zakonskog zastupnika, staratelja i/ili punomoćnika.</p> <p>Saslušanje stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji ima</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija koja se odnosi na sadržaj i formu zapisnika je predmet regulisanja Zakona o upravnom postupku</p>	

mučenja.

Ako lice podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u ime lica koje ga izdržava, svaka odraslo izdržavano lice treba da ima mogućnost za ostvarivanje ličnog intervjua.

Države članice mogu u nacionalnom zakonodavstvu da odrede slučajeve u kojima se maloljetnom licu daje mogućnost za ostvarivanje ličnog intervjua.

2. Lični intervju u vezi sa predmetom zahtjeva može izostati, ako:

(a) je organ za odlučivanje u mogućnosti da donese pozitivnu odluku u pogledu statusa izbjeglice na osnovu dokaza kojima raspolaže; ili

(b) organ za odlučivanje smatra da podnosilac zahtjeva nije u mogućnosti ili se sa njim ne može obaviti razgovor zbog trajnih okolnosti na koje podnosilac zahtjeva ne može da utiče. U slučaju sumnje, organ za odlučivanje se savjetuje sa zdravstvenim radnikom kako bi utvrdio da li je stanje zbog kojeg podnosilac zahtjeva nije u mogućnosti ili se sa njim ne može obaviti razgovor privremeno ili trajno.

Ako se u skladu sa tačkom (b) lični razgovor sa podnosiocem zahtjeva ili, ako je potrebno, izdržavanim licem ne obavi, potrebno se potruditi da se podnosiocu zahtjeva ili izdržavanom licu dostave nove informacije.

3. Ako se lični intrvju u skladu sa ovim članom ne obavi, to spriječava organ za odlučivanje da donese odluku o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

4. Ako se lični intervju u skladu sa stavom 2. tačkom (b) ne obavi, to negativno ne utiče na odluku organa za odlučivanje.

5. Bez obzira na član 28. stav 1. države članice

punomoćnika može se sprovesti i u odsustvu punomoćnika.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da za vrijeme saslušanja iznese vjerodostojne i uvjerljive činjenice i razloge na kojima zasniva svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu i da priloži sve dokaze kojima raspolaže ili je u mogućnosti da ih pribavi, a kojima potkrepljuje svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu, kao i da istinito odgovara na sva pitanja koja su mu postavljena.

Ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu to zahtijeva, Ministarstvo će, ako je to moguće i opravdano, obezbijediti da postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu vodi ovlašćeno službeno lice istog pola, kao i podnosilac zahtjeva.

Radi utvrđivanja činjeničnog stanja stranac koji traži međunarodnu zaštitu može se saslušati više puta.

Saslušanje se ne mora sprovesti ako:

- 1) se na osnovu dokaza koje je podnio stranac koji traži međunarodnu zaštitu može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita;
- 2) stranac koji traži međunarodnu zaštitu nije sposoban ili nije u mogućnosti da učestvuje na saslušanju zbog ličnih svojstava i okolnosti na koje sam ne može

prilikom odlučivanja o zahtjevu za međunarodnu zaštitu uzimaju u obzir činjenicu da je podnosilac zahtjeva propustio lični intervju, osim ako su on ili ona imali opravdane razloge za nedolazak.

Član 15.

Uslovi za obavljanje ličnog interjua

1. Lični se intervju, prema običaju, održava bez prisutstva članova porodice, osim ako organ za odlučivanje ne smatra da je za valjano razmatranje potrebna prisutnost drugih članova porodice.
2. Lični intervju obavlja se pod uslovima koji obezbjeđuju odgovarajuću tajnost.
3. Države članice preduzimaju odgovarajuće korake kako bi obezbijedile da se lični intervjui vode u uslovima koji omogućavaju podnosiocima zahtjeva da u potpunosti iznesu razloge za svoje zahtjeve. U tom cilju države članice:
 - (a) se staraju da je lice koje obavlja razgovore osposobljeno da uzme u obzir lične i opšte okolnosti podnosioca zahtjeva, uključujući kulturno porijeklo, pol, seksualnu orijentaciju, polni identitet ili ranjivost podnosioca zahtjeva;
 - (b) kad je moguće, obezbjeđuju da intervju sa podnosiocem zahtjeva vodi lice istog pola ako podnosilac zahtjeva tako traži, osim ako organ za odlučivanje opravdano smatra da se takvo traženje zasniva na razlozima koji nijesu povezani sa poteškoćama podnosioca zahtjeva, da u potpunosti iznese razloge za svoj zahtjev;
 - (c) biraju sudskog tumača koji je sposoban da uspostavi odgovarajuću komunikaciju između podnosioca zahtjeva i lica koje vodi intervju. Komunikacija se obavlja na jeziku

uticati;

- 3) naknadni zahtjev nije dopušten u skladu sa članom 49 ovog zakona.

U slučaju iz stava 7 tačka 2 ovog člana strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili članu njegove porodice omogućiće se podnošenje dokaza i davanje izjava relevantnih za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Blagodet sumnje

Član 43

Izjava stranca koji traži međunarodnu zaštitu smatraće se vjerodostojnom u dijelu u kojem određena činjenica ili okolnost nije potkrijepljena dokazima, ako je:

- 1) utvrđena vjerodostojnost njegove izjave u pogledu opštih i specifičnih informacija o zemlji porijekla i mjestu iz kojeg tvrdi da dolazi;
- 2) uložio istinski napor da potkrijepi dokazima svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu;
- 3) podnio dokaze kojima raspolaže, a za ostale kojima ne raspolaže dao zadovoljavajuće objašnjenje;
- 4) utvrđeno da je njegova izjava dosljedna i uvjerljiva i da nije u suprotnosti sa dostupnim opštim i specifičnim informacijama koje su relevantne za

koji izabere podnosilac zahtjeva, osim ako postoji drugi jezik koji on ili ona razumiju, i na kojem se on ili ona mogu lako sporazumjeti. Kad je to moguće, države članice se staraju da sudski tumač bude istog pola ako podnosilac zahtjeva tako traži, osim ako organ za odlučivanje opravdano smatra da se takvo traženje zasniva na razlozima koji nijesu povezani sa poteškoćama podnosioca zahtjeva, da u potpunosti iznese razloge za svoj zahtjev;

(d) se staraju da lice koje vodi intervju u vezi sa predmetom zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne nosi vojnu ili policijsku uniformu;

(e) obezbjeđuju da se intrvjui sa maloljetnim licima vode na način koji je primjeren za djecu.

4. Države članice mogu da donose pravila o prisutstvu trećih lica prilikom obavljanja ličnog intervjua.

Član 16.

Sadržaj ličnog intervjua

Prilikom vođenja ličnog intervjua u vezi sa predmetom zahtjeva za međunarodnu zaštitu, organ za odlučivanje obezbjeđuje da se podnosiocu zahtjeva pruži odgovarajuća mogućnost iznošenja elemenata potrebnih za što potpuniju zakonitost zahtjeva u skladu sa članom 4. Direktive 2011/95/EU. To uključuje mogućnost davanja obrazloženja elemenata koji mogu nedostajati i/ili bilo koje nedosljednosti ili suprotnosti sa izjavama podnosioca zahtjeva.

Član 17.

Zapisnik i snimanje ličnog intervjua

1. Države članice se staraju da se o svakom ličnom intervjuu sastavlja detaljan i tačan zapisnik koji sadrži sve bitne elemente ili da se

rješavanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu; i

- 5) zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku, odnosno iznio opravdane razloge zašto nije zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku.

lični intervju zapiše u obliku transkripta.

2. Države članice mogu da insistiraju na zvučnom ili audiovizuelnom snimanju ličnog intervjua. U slučaju obavljanja takvog snimanja, države članice se staraju da snimak ili transkript razgovora budu dostupni u vezi sa predmetom podnosioca zahtjeva.

3. Države članice obezbjeđuju da podnosilac zahtjeva ima mogućnost da na kraju ličnog intervjua ili u roku prije nego organ za odlučivanje donese odluku, pisano i/ili usmeno da iznese primjedbe i/ili napomene u pogledu mogućih pogrešnih prevoda ili shvatanja u zapisniku ili transkriptu. U tom cilju države članice se staraju da podnosilac zahtjeva bude u cjelosti obaviješten o sadržaju zapisnika ili o bitnim elementima transkripta, prema potrebi uz pomoć sudskog tumača. Države članice zatim zahtijevaju da podnosilac zahtjeva potvrdi da sadržaj zapisnika ili transkripta ispravno odražava vođeni razgovor.

Kada se lični intervju snima u skladu sa stavom 2., a snimak je dozvoljeno dokazno sredstvo u žalbenom postupku iz Poglavlja V, države članice ne zahtijevaju da podnosilac zahtjeva potvrdi da sadržaj zapisnika ili transkripta ispravno odražava vođeni razgovor. Ne dovodeći u pitanje član 16., ako države članice predvide mogućnost transkripta i snimke ličnog razgovora, države članice ne treba da dozvole podnosiocu zahtjeva davanje napomena i/ili da obezbijede pojašnjenja transkripta.

4. Ako podnosilac zahtjeva odbije da potvrdi da sadržaj zapisnika ili transkripta ispravno odražava vođeni razgovor, razlozi njegovog/njenog odbijanja unose se u spis podnosioca zahtjeva.

<p>Takvo odbijanje ne sprječava organ za odlučivanje da donese odluku povodom zahtjeva.</p> <p>5. Podnosioci zahtjeva i njihovi pravni i drugi savjetnici iz člana 23., imaju pristup zapisniku ili transkriptu i, ako je potrebno, snimku, prije nego organ za odlučivanje donese odluku.</p> <p>Ako države članice obezbijede mogućnost transkripta i snimke ličnog intervjua, države članice ne treba da dozvole pristup snimku u prvostepenom postupku iz poglavlja III. U tim slučajevima one svakako obezbjeđuju pristup snimku u žalbenim postupcima iz poglavlja V. Ne dovodeći u pitanje stav 3. ovog člana, ako je zahtjev razmatran u skladu sa članom 31. stavom 8., države članice mogu da omoguće pristup zapisniku ili transkriptu i, ako je potrebno, snimku, u vrijeme donošenja odluke.</p>				
<p>Član 18. Zdravstveni pregled</p> <p>1. Ako organ za odlučivanje zdravstveni pregled smatra potrebnim radi ocjenjivanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu sa članom 4. Direktive 2011/95/EU, države članice uz pristanak podnosioca zahtjeva organizuju zdravstveni pregled podnosioca zahtjeva u vezi sa znacima koji mogu da ukazuju na proganjanje ili pretrpljena teška oštećenja u prošlosti. Druga je mogućnost da države članice mogu da propišu da podnosilac zahtjeva sam organizuje takav zdravstveni pregled. Zdravstveni pregled iz prvog podstava sprovode kvalifikovani zdravstveni radnici, a rezultat pregleda se dostavlja organu odlučivanja u najkraćem roku. Države članice mogu da odrede zdravstvene radnike koji mogu da sprovode takve zdravstvene preglede. Ako podnosilac zahtjeva odbije takav zdravstveni pregled, to ne sprječava organ za odlučivanje da donese odluku o zahtjevu za međunarodnu zaštitu. Zdravstveni pregledi koji se sprovode u skladu sa ovim stavom plaćaju se iz budžeta</p>	<p>Centar za prihvata Član 65 stav 2</p> <p>Strancu koji je smješten u Centru za prihvata obezbijediće se i osnovna sredstva za higijenske potrebe i obavezan zdravstveni pregled.</p> <p>Zdravstvena zaštita Član 66</p> <p>Zdravstvena zaštita stranca koji traži međunarodnu zaštitu obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i lijekove sa liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje).</p> <p>Strancima koji traže međunarodnu zaštitu kojima su potrebne posebne</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>javnih sredstava.</p> <p>2. Ako se zdravstveni pregled ne obavi u skladu sa stavom 1. ovog člana, države članice obavještavaju podnosioca zahtjeva da oni mogu na sopstvenu inicijativu i na sopstveni trošak da organizuju zdravstveni pregled u vezi sa znacima koji mogu da ukazuju na proganjanje ili na teška oštećenja koja se pretrpjena u prošlosti.</p> <p>3. Rezultate zdravstvenih pregleda iz stavova 1. i 2. ocjenjuje organ za odlučivanje zajedno sa drugim elementima zahtjeva.</p>	<p>proceduralne garancije, naročito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili polnog nasilja, pružiće se odgovarajuća zdravstvena zaštita u vezi sa njihovim specifičnim stanjem, odnosno posljedicama prouzrokovanih tim mučenjem i drugim teškim oblicima nasilja.</p> <p>Obavezan zdravstveni pregled iz člana 65 stav 2 ovog zakona i zdravstvenu zaštitu iz st. 1 i 2 ovog člana vrši, odnosno pruža zdravstvena ustanova sa kojom Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore zaključi ugovor.</p> <p>Troškove zdravstvene zaštite iz st. 1, 2 i 3 ovog člana snosi Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 19.</p> <p>Besplatno pružanje pravnih i proceduralnih informacija u prvostepenim postupcima</p> <p>1. U prvostepenim postupcima iz poglavlja III, države članice obezbjeđuju da na zahtjev, podnosioci zahtjeva dobiju besplatne pravne i proceduralne informacije uključujući, u najmanjem, informacije u vezi sa postupkom u pogledu posebnih okolnosti podnosioca zahtjeva. U slučaju negativne odluke u vezi sa zahtjevom prvog stepena, države članice na zahtjev podnosioca zahtjeva takođe daju podnosiocu zahtjeva informacije - osim onih koje su date u skladu sa članom 11. stavom 2. i članom 12. stavom 1. tačkom (f) - radi razjašnjavanja razloga za takvu odluku i načina pobijanja odluke.</p> <p>2. Na besplatno pružanje pravnih i proceduralnih informacija primjenjuju se uslovi iz člana 21.</p>	<p style="text-align: center;">Besplatna pravna pomoć</p> <p style="text-align: center;">Član 69</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ostvaruje pravo na besplatnu pravnu pomoć u upravnom sporu u vezi zahtjeva za međunarodnu zaštitu, na lični zahtjev, ako: ne posjeduje novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti, i podnijeta tužba nije očigledno neosnovana.</p> <p>Pravna pomoć, u smislu stava 1 ovog člana, obuhvata: pomoć u sastavljanju tužbe; zastupanje pred Upravnim sudom; oslobađanje od plaćanja troškova upravnog spora.</p> <p>Odluku o odobravanju pravne pomoći iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo i dostavlja je Upravnom</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Materija je predmet regulisanja i Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći</p>	

Član 20.

Besplatna pravna pomoć i zastupanje u žalbenim postupcima

1. Države članice obezbjeđuju podnosiocima zahtjeva besplatnu pravnu pomoć i zastupanje u žalbenim postupcima iz poglavlja V. To u najmanju ruku uključuje pripremu potrebnih proceduralnih dokumenata i učestvovanje u sudskoj raspravi u prvostepenom postupku u ime podnosioca zahtjeva.

2. Države članice takođe mogu da pružaju besplatnu pravnu pomoć i zastupanje u prvostepenim postupcima iz poglavlja III. U takvim se slučajevima član 19. ne primjenjuje.

3. Države članice mogu da odrede da se besplatna pravna pomoć i zastupanje ne odobravaju kada sud ili drugo nadležno tijelo smatraju da žalba nema realne mogućnosti za uspjeh.

Ako odluku da se odobri besplatna pravna pomoć i zastupanje u skladu sa ovim stavom donese organ koji nije sud, države članice obezbjeđuju da podnosilac zahtjeva ima efikasan pravni lijek pred sudom protiv te odluke.

U primjeni ovog stava, države članice obezbjeđuju da pravna pomoć i zastupanje ne budu samovoljno ograničeni, kao i da podnosilac zahtjeva ima neometen pristup pravosuđu.

4. Na besplatnu pravnu pomoć i zastupanje primjenjuju se uslovi iz člana 21.

Član 21.

Uslovi za besplatno pružanje pravnih i proceduralnih informacija i besplatno zastupanje

1. Države članice mogu da odrede da besplatne pravne i proceduralne informacije iz

sudu.

Protiv odluke Ministarstva kojom je odbijen zahtjev za besplatnu pravnu pomoć, stranac iz stava 1 ovog člana može podnijeti tužbu Upravnom sudu, u roku od osam dana.

Postupak po tužbi iz stava 4 ovog člana okončaće se u roku od 15 dana od dana podnošenja tužbe.

Na osnovu odluke iz stava 3 ovog člana Ministarstvo određuje advokata prema redosljedu sa spiska advokata koji Advokatska komora Crne Gore dostavi Ministarstvu.

Za pružanje besplatne pravne pomoći, advokatu iz stava 6 ovog člana, pripada naknada utvrđena u skladu sa zakonom kojim se uređuje besplatna pravna pomoć.

Troškove pravne pomoći iz stava 2 ovog člana, snosi Ministarstvo. Strancu koji traži međunarodnu zaštitu i strancu u transferu, pravnu pomoć u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu pred Ministarstvom, mogu pružati nevladine organizacije koje se bave pružanjem pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu.

člana 19. pružaju nevladine organizacije, ili stručnjaci iz državnih organa ili specijalizovane državne službe.

Besplatnu pravnu pomoć i zastupanje iz člana 20. ostvaruju ona lica kojima je to dozvoljeno prema nacionalnom pravu.

2. Države članice mogu da odrede da se besplatne pravne i proceduralne informacije iz člana 19. i besplatna pravna pomoć i zastupanje iz člana 20. priznaju:

(a) samo onima koji nemaju dovoljno sredstava; i/ili

(b) samo u pogledu onih usluga koje pružaju pravni i drugi savjetnici koji su određeni nacionalnim pravom da pomažu i zastupaju podnosiocima zahtjeva.

Države članice mogu da odrede da se besplatna pravna pomoć i zastupanje iz člana 20. priznaju samo u žalbenom postupku u skladu sa poglavljem V pred prvostepenim sudom, a ne u daljim žalbama ili drugim pravnim lijekovima predviđenim nacionalnim pravom, uključujući novo saslušavanje i ponovno razmatranje žalbi.

Države članice takođe mogu u primjeni člana 41. stava 2. tačke (c) da odrede da se besplatna pravna pomoć i zastupanje iz člana 20. ne priznaje podnosiocima zahtjeva koji više ne borave na njihovoj teritoriji.

3. Države članice takođe mogu da utvrde pravila u vezi sa načinom ulaganja i obradom zahtjeva za besplatne pravne i proceduralne informacije iz člana 19., kao i za besplatnu pravnu pomoć i zastupanje iz člana 20.

4. Države članice takođe mogu da:

(a) odrede novčana i/ili vremenska ograničenja za besplatno pružanje pravnih i proceduralnih informacija iz člana 19. i za

pružanje besplatne pravne pomoći i zastupanja iz člana 20. pod uslovom da takva ograničenja samovoljno ne ograničavaju pružanje pravnih i proceduralnih informacija i pravne pomoći i zastupanja;

(b) odrede da položaj podnosioca zahtjeva u vezi honorara i drugih troškova ne budu povoljniji od opšteg koji priznaju sopstvenim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć.

5. Države članice mogu da zahtijevaju naknadu, u cjelosti ili djelimično, svih odobrenih troškova, ako i kada se finansijsko stanje podnosioca zahtjeva znatno poboljša ili ako je odluka o dodjeli tih troškova donešena na osnovu netačnih podataka koje je dostavio podnosilac zahtjeva.

Član 22.

Pravo na pravnu pomoć i zastupanje u svim fazama postupka

1. Podnosiocima zahtjeva daje se mogućnost savjetovanja, na sopstveni trošak i na efikasan način, sa pravnim ili drugim savjetnikom kojeg kao takvog priznaje ili dopušta nacionalno zakonodavstvo, o pitanjima u vezi sa njihovim zahtjevima za međunarodnu zaštitu i nakon donošenja negativne odluke.

2. Države članice mogu da dozvole nevladinim organizacijama pružanje besplatne pravne pomoći i/ili zastupanje za podnosiocce zahtjeva u postupcima iz poglavlja II i poglavlja V u skladu sa nacionalnim pravom.

Član 23.

Djelokrug pravne pomoći i zastupanja

1. Države članice se staraju da pravni ili drugi savjetnik kojeg kao takvog priznaje ili dopušta nacionalno zakonodavstvo, koji pomaže ili

zastupa podnosioca zahtjeva prema uslovima iz nacionalnog prava, ima pristup informacijama iz predmeta podnosioca zahtjeva na osnovu na kojem se donosi ili će se donijeti odluka.

Države članice mogu da naznače izuzetke ako bi otkrivanje informacija ili izvora moglo da ugrozi nacionalnu bezbjednost, sigurnost organizacija ili lica koja dostavljaju informacije ili bezbjednosti lica na koje se informacije odnose, ili kad bi bili ugroženi interesi istrage u vezi sa razmatranjem zahtjeva za međunarodnu zaštitu od strane nadležnih organa država članica ili bi to oslabilo međunarodne odnose država članica. U tim slučajevima države članice:

(a) omogućavaju pristup takvim

informacijama ili izvorima koji su na raspolaganju organima iz poglavlja V; i

(b) u nacionalnom pravu utvrđuju postupke kojima se obezbjeđuje poštovanje prava podnosioca zahtjeva na odbranu.

U pogledu tačke (b) države članice posebno mogu da omoguće pristup do takvih informacija ili izvora pravnom ili drugom savjetniku koji je obavio bezbjedonosnu provjeru ako su informacije potrebne za razmatranje zahtjeva ili za donošenje odluke o ukidanju međunarodne zaštite.

2. Države članice obezbjeđuju da pravni ili drugi savjetnik koji pomaže ili zastupa podnosioca zahtjeva ima pristup do zatvorenih područja, kao što su ustanove za zadržavanje i tranzitne zone, u svrhu savjetovanja podnosioca zahtjeva u skladu sa članom 10. stavom 4. i članom 18. stavom 2. tačkama (b) i (c) Direktive 2013/33/EU.

3. Države članice dozvoljavaju podnosiocu

<p>zahtjeva da na lični intervju dovede pravnog ili drugog savjetnika kojeg kao takvog priznaje ili dopušta nacionalno zakonodavstvo.</p> <p>Države članice mogu da odrede da pravni ili drugi savjetnik može da interveniše samo na kraju ličnog intervju.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje ovaj član ili član 25. stav 1. tačku (b), države članice mogu da naznače pravila o prisutnosti pravnih ili drugih savjetnika prilikom obavljanja svih intervju tokom postupka.</p> <p>Države članice mogu da zahtijevaju prisustvo podnosioca zahtjeva na ličnom intervjuu, čak i kada su on/ ona zastupani pod uslovima iz nacionalnog prava od strane pravnog ili drugog savjetnika, tako da mogu da zahtijevaju da podnosilac zahtjeva lično odgovara na postavljena pitanja.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje član 25. stav 1. tačku (b), odsustvo pravnog ili drugog savjetnika ne spriječava nadležni organ da vodi lični razgovor sa podnosiocem zahtjeva.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 24.</p> <p style="text-align: center;">Podnosioci zahtjeva kojima su potrebne posebne proceduralne garancije</p> <p>1. Države članice u razumnom roku nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnom pomoći ocjenjuju da li podnosilac zahtjeva treba posebne proceduralne garancije.</p> <p>2. Ocjena iz stava 1. može da se uključi u postojeće nacionalne postupke i/ili u ocjenu iz člana 22. Direktive 2013/33/EU, tako da za nju nije potrebno pokretati administrativni postupak.</p> <p>3. Države članice obezbjeđuju da se podnosiocima zahtjeva za koje je utvrđeno da su podnosioci zahtjeva koji trebaju posebne proceduralne garancije, pruži odgovarajuća pomoć kako bi ostvarili prava i ispunjavali obaveze iz ove Direktive tokom čitavog postupka za azil.</p> <p>Ako se takva odgovarajuća pomoć ne može pružiti u okviru postupaka iz člana 31. stava 8. i člana 43., a naročito ako</p>	<p style="text-align: center;">Posebne proceduralne garancije</p> <p style="text-align: center;">Član 20</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu a koji, s obzirom na svoja lična svojstva i okolnosti (uzrast, pol, polno opredjeljenje, rodni identitet, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, obezbjeđuju se posebne proceduralne garancije.</p> <p>Posebnim proceduralnim garancijama</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>države članice smatraju da su podnosiocu zahtjeva potrebne posebne proceduralne garancije, što je rezultat mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili polnog nasilja, države članice ne primjenjuju ni ne propuštaju da primjenjuju član 31. stav 8. i član 43. Ako države članice primjenjuju član 46. stav 6. na podnosiocu zahtjeva na koje se član 31. stav 8 i član 43. ne mogu primjenjivati u skladu sa ovim podstavom, države članice osiguravaju najmanje garancija iz člana 46. stava 7.</p> <p>4. Države članice se staraju da se potreba za posebnim proceduralnim garancijama takođe poštuje, u skladu sa ovom Direktivom, ako se takva potreba pojavi u kasnijoj fazi postupka, bez potrebe novog pokretanja postupka.</p>	<p>smatra se odgovarajuća podrška strancima iz stava 1 ovog člana, radi ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Svojstva i okolnosti iz stava 1 ovog člana, u postupku od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do donošenja odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđuju za to osposobljeni policijski službenici i ovlašćena službena lica Ministarstva i drugih nadležnih organa, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Na postupak po zahtjevu stranca koji traži međunarodnu zaštitu kome su potrebne posebne proceduralne garancije, a naročito po zahtjevu žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu, ako im se ne može pružiti odgovarajuća podrška, neće se primjenjivati odredbe čl. 36 i 51 ovog zakona</p>			
<p style="text-align: center;">Član 25.</p> <p style="text-align: center;">Garancije za maloljetna lica bez pratnje</p> <p>1. U pogledu svih postupaka iz ove Direktive, a ne dovodeći u pitanje odredbe članova 14. do 17., države članice:</p> <p>(a) u najkraćem mogućem roku preduzimaju mjere kojima se obezbjeđuje da maloljetno lice bez pratnje zastupa i da mu pomaže zastupnik, kako bi mu se omogućilo ostvarivanje prava i ispunjavanje obaveza iz ove Direktive. Maloljetno lice bez pratnje se bez odlaganja obavještava o imenovanju zastupnika. Zastupnik obavlja svoje zadatke u skladu sa načelom najboljeg interesa djeteta i mora da posjeduje usko stručno znanje iz tog područja. Lice koja postupa kao zastupnik zamjenjuje se ako je potrebno. Organizacije ili pojedinci čiji interesi jesu ili bi mogli biti suprotni interesima maloljetnog lica bez pratnje nijes pogodni da budu</p>	<p style="text-align: center;">Maloljetnici bez pratnje</p> <p style="text-align: center;">Član 40</p> <p>Maloljetniku bez pratnje, koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, centar za socijalni rad postavlja staratelja obučenog za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu i čiji interesi nijesu suprotni interesima tog maloljetnika. Maloljetnik bez pratnje mora biti odmah obaviješten o postavljenju staratelja.</p> <p>Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se postaviti staratelj.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

zastupnici. Zastupnik također može da bude zastupnik iz Direktive 2013/33/EU;

(b) obezbjeđuju da je zastupniku pružena mogućnost da maloljetno lice bez pratnje obavijesti o značenju i mogućim poslje- dicama ličnog intervjua i da ga prema potrebi obavijesti kako da se pripremi za lični intervju. Države članice obezbjeđuju da zastupnik i/ili pravni ili drugi savjetnik kojeg kao takvog priznaje ili dopušta nacionalno zakonodavstvo budu prisutni na tom intervjuu i imaju mogućnost da postavljaju pitanja ili da daju primjedbe u mjeri u kojoj to dopusti lice koje vodi razgovor. Države članice mogu da zahtijevaju prisutnost maloljetnog lica bez pratnje na ličnom razgovoru čak i u slučaju kada je prisutan zastupnik.

2. Države članice mogu da se uzdrže od imenovanja zastupnika maloljetnom licu bez pratnje ako će to maloljetno lice nevjerojatnije napuniti 18 godina prije donošenja prvostepene odluke. 3. Države članice se staraju da:

(a) ako se sa maloljetnim licem bez pratnje obavlja lični intervju u vezi sa njegovim zahtjevom za međunarodnu zaštitu iz člana 14. do 17. i 34., taj razgovor vodi lice koje ima potrebno znanje o posebnim potrebama dotičnog maloljetnog lica,

(b) odluku organa za odlučivanje o zahtjevu maloljetnog lica bez pratnje pripremi službeno lice koje ima potrebno znanje o posebnim potrebama maloljetnih lica.

4. Maloljetnim licima bez pratnje i njihovim zastupnicima besplatno se osiguravaju pravne i proceduralne informacije iz člana 19. kao i u postupcima ukidanja međunarodne zaštite iz poglavlja IV.

5. Države članice mogu za određivanje o starosti maloljetnog lica bez pratnje u okviru razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu da koriste zdravstvenu opremu, ako na osnovu opštih izjava ili drugih odgovarajućih pokazatelja države članice sumnjaju u starosnu dob podnosioca zahtjeva. Ako države članice i nakon toga sumnjaju u starosnu dob podnosioca zahtjeva, pretpostaviće se da je podnosilac

Zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnik bez pratnje podnosi lično u prisustvu staratelja.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, zahtjev za međunarodnu zaštitu, u ime maloljetnika bez pratnje, može podnijeti njegov staratelj, ako se u postupku povratka, odnosno prisilnog udaljenja u zemlju porijekla ocijeni da mu je potrebna međunarodna zaštita s obzirom na njegova lična svojstva i okolnosti.

Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje vodi ovlašćeno službeno lice koji vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice) obučeno za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu.

Staratelj je dužan da blagovremeno pripremi maloljetnika bez pratnje za saslušanje i da mu pruži informacije o značenju i posljedicama saslušanja. Maloljetnik bez pratnje dužan je da lično učestvuje na saslušanju, u prisustvu staratelja.

Odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje donosi se hitno, a po ubrzanom postupku može se donijeti samo u slučajevima iz člana 49 stav 4 i člana 51 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona.

Maloljetnik bez pratnje ne može biti zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Procjena uzrasta maloljetnika
Član 41

<p>zahtjeva maloljetno lice.</p> <p>Svi se zdravstveni pregledi obavljaju uz puno poštovanje dostojanstva pojedinca i ne smiju biti ni u najmanjoj mjeri invazivni, pa ih stoga sprovode kvalifikovani zdravstveni radnici koji u granicama svojih mogućnosti mogu da daju vjerodostojan odgovor.</p> <p>Prilikom obavljanja zdravstvenih pregleda države članice obezbjeđuju:</p> <p>(a) da maloljetna lica bez pratnje prije razmatranja njihovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu i na jeziku koji razumiju, ili se opravdano može pretpostaviti da ga razumiju, budu obaviješteni o mogućnosti utvrđivanja njihove starosne dobi zdravstvenim pregledom. To uključuje informacije o načinu pregleda i o mogućim posljedicama rezultata zdravstvenog pregleda za razmatranje zahtjeva za međunarodnom zaštitom, kao i o posljedicama odbijanja zdravstvenog pregleda od strane maloljetnog lica;</p> <p>(b) da maloljetna lica bez pratnje i/ili njihovi zastupnici daju pristanak na zdravstveni pregled koji se sprovodi radi utvrđivanja starosne dobi određenog maloljetnog lica; i</p> <p>(c) da se odluka o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnog lica bez pratnje koji je odbio zdravstveni pregled ne zasniva isključivo na tom odbijanju.</p> <p>Činjenica da je maloljetno lice bez pratnje odbilo zdravstveni pregled ne sprječava organ za odlučivanje da donese odluku o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p> <p>6. Najbolji interes djeteta je najvažnija briga država članica u sprovođenju ove Direktive.</p> <p>Ako države članice tokom postupka za azil utvrde da je osoba maloljetno lice bez pratnje, one mogu:</p> <p>(a) da primjenjuju ili da nastave da primjenjuju član 31. stav 8., samo ako:</p> <p>(i) podnosilac zahtjeva dolazi iz države koja ispunjava uslove da se smatra sigurnom zemljom porijekla za potrebe ove Direktive; ili (ii) je podnosilac zahtjeva uložio naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu koji nije nedopušten u skladu sa članom 40. stavom 5.; i</p> <p>(iii) postoje ozbiljni razlozi da se smatra da podnosilac</p>	<p>U slučaju da u postupku za odobravanje međunarodne zaštite postoji sumnja u pogledu uzrasta maloljetnika, pristupiće se postupku procjene uzrasta.</p> <p>Procjena uzrasta maloljetnika sprovodi se na osnovu dostupnih podataka o maloljetniku, stručnog mišljenja službenika Centra za prihvatanje uključenih u rad sa maloljetnikom, kao i mišljenja staratelja maloljetnika.</p> <p>Ako se na osnovu dostupnih podataka i mišljenja iz stava 2 ovog člana, ne može utvrditi uzrast maloljetnika, sprovedeće se medicinsko ispitivanje, uz prethodnu pisanu saglasnost maloljetnika i staratelja.</p> <p>Medicinsko ispitivanje sprovodi se medicinskim pregledom, rentgenom zuba i/ili šake, uz poštovanje dostojanstva maloljetnika.</p> <p>Maloljetnik i njegov staratelj moraju biti, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumiju i na kojem mogu komunicirati, obaviješteni o načinu medicinskog ispitivanja i njegovim mogućim posljedicama po zdravlje, mogućim posljedicama rezultata tog ispitivanja na odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, kao i posljedicama uskraćivanja saglasnosti iz stava 3 ovog člana.</p> <p>U toku medicinskog ispitivanja maloljetniku će se, ako je to potrebno, obezbijediti prevodilac za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.</p> <p>Troškove medicinskog ispitivanja snosi</p>			
---	--	--	--	--

<p>zahtjeva predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili javni red države članice ili je podnosilac zahtjeva bio prisilno istjeran zbog ozbiljnih razloga javne bezbjednosti ili javnog reda prema nacionalnom pravu;</p> <p>(b) da primjenjuju ili da nastave da primjenjuju član 43. u skladu sa članovima od 8. do 11. Direktive 2013/33/EU, samo ako:</p> <p>(i) podnosilac zahtjeva dolazi iz zemlje koja ispunjava mjerila kako bi bila smatrana sigurnom zemljom za potrebe ove Direktive; ili</p> <p>(ii) je podnosilac zahtjeva uložio naknadni zahtjev; ili</p> <p>(iii) postoje ozbiljni razlozi da se smatra kako podnosilac zahtjeva predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili javni red države članice ili je podnosilac zahtjeva bio prisilno istjeran zbog ozbiljnih razloga javne bezjednosti ili javnog reda prema nacionalnom pravu; ili</p> <p>(iv) postoje opravdani razlozi da se smatra kako je zemlja koja nije država članica za podnosioca zahtjeva sigurna zemlja u skladu sa članom 38.; ili</p> <p>(v) je podnosilac obmanuo organe podnošenjem lažnih isprava; ili</p> <p>(vi) je podnosilac zahtjeva zlonamjerno uništio ili raspolagao ličnim ili putnim ispravama koje bi pomogle pri utvrđivanju njegovog ili njenog identiteta ili državljanstva. Države članice mogu da primjenjuju tačke v. i vi. samo u pojedinačnim slučajevima kad postoje ozbiljni razlozi da se smatra da podnosilac zahtjeva pokušava da prikrije bitne elemente koji bi vjerovatno doveli do negativne odluke i ako je podnosilac zahtjeva imao sve mogućnosti, uzimanjem u obzir posebnih proceduralnih potreba maloljetnog lica bez pratnje, da podnese valjane razloge za postupanje iz tačaka v. i vi., uključujući savjetovanje sa svojim zastupnikom;</p> <p>(c) da smatraju zahtjev nedopuštenim u skladu sa članom 33. stavom 2. tačkom (c) ako se zemlja koja nije država članica smatra sigurnom trećom zemljom za podnosioca zahtjeva u skladu sa članom 38., pod uslovom da je to u najboljem interesu maloljetnog lica;</p>	<p>Ministarstvo.</p> <p>U slučaju neopravdanog uskraćivanja saglasnosti iz stava 3 ovog člana, maloljetnik će se smatrati punoljetnim strancem koji traži međunarodnu zaštitu.</p> <p>Zahtjev za međunarodnu zaštitu ne može biti odbijen samo na osnovu činjenice da nije data saglasnost za sprovođenje medicinskog ispitivanja u skladu sa stavom 3 ovog člana.</p> <p>Ako nakon nalaza i mišljenja o sprovedenom medicinskom ispitivanju i dalje postoji sumnja u pogledu uzrasta maloljetnika, primijeniće se institut blagodet sumnje, u skladu sa članom 43 ovog zakona.</p> <p>Blagodet sumnje</p> <p>Član 43</p> <p>Izjava stranca koji traži međunarodnu zaštitu smatraće se vjerodostojnom u dijelu u kojem određena činjenica ili okolnost nije potkrijepljena dokazima, ako je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utvrđena vjerodostojnost njegove izjave u pogledu opštih i specifičnih informacija o zemlji porijekla i mjestu iz kojeg tvrdi da dolazi; 2) uložio istinski napor da potkrijepi dokazima svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu; 3) podnio dokaze kojima raspolaže, a za ostale kojima ne raspolaže dao zadovoljavajuće objašnjenje; 4) utvrđeno da je njegova izjava dosljedna i uvjerljiva i da nije u suprotnosti sa dostupnim opštim i specifičnim informacijama koje su 			
---	--	--	--	--

<p>(d) da primjenjuju postupak iz člana 20. Stave 3. ako zastupnik maloljetnog lica ima pravno obrazovanje u skladu sa nacionalnim pravom.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje član 41. u primjeni člana 46. stava 6. na maloljetna lica bez pratnje, države članice obezbjeđuju u svakom slučaju barem garancije iz člana 46. stava 7.</p>	<p>relevantne za rješavanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu; i</p> <p>5) zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku, odnosno iznio opravdane razloge zašto nije zatražio međunarodnu zaštitu u što kraćem roku.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 26 Zadržavanje</p> <p>1. Države članice ne zadržavaju lice samo zato što su on ili ona podnosioci zahtjeva. Razlozi i uslovi zadržavanja i garancije koje su na raspolaganju podnosiocima zahtjeva u skladu su sa Direktivom 2013/33/EU 2. Ako se zadržava podnosilac zahtjeva, države članice obezbjeđuju da postoji mogućnost ubrzanog sudskog razmatranja u skladu s Direktivom 2013/33/EU.</p>	<p style="text-align: center;">Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru Član 36</p> <p>Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p style="text-align: center;">Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru Član 37</p> <p>U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.

Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru i u slučaju kad se, u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite,.

Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Postupak pred Upravnim sudom je hitan.

**Uslovi prihvata na granici ili u
tranzitnom prostoru
Član 38**

Strancu iz člana 36 ovog zakona obezbijuje se hrana, odjeća, zdravstvena zaštita i pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Nevladinim organizacijama registrovanim za pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu i organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata, obezbijediće se pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke.

Organizacijama iz stava 2 ovog člana može se privremeno ograničiti pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu kad je to neophodno radi zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore.

Mjere za ograničenje slobode kretanja

Član 63

Radi ograničenja slobode kretanja, u slučajevima iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili strancu u transferu mogu se izreći sljedeće mjere:

- 1) zabrana kretanja van Centra za prihvrat;
- 2) zabrana kretanja van određenog područja;
- 3) zabrana napuštanja smještaja na adresi koju je prijavio;
- 4) obavezni smještaj u Centru za prihvrat;

5) privremeno oduzimanje putnih isprava i drugih dokumenata;

6) smještaj u Prihvatište za strance.

U slučaju oduzimanja isprave, odnosno dokumenta iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ta isprava, odnosno dokument zadržava se za vrijeme dok postoje razlozi za zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

Mjera smještaj u Prihvatište za strance može se izreći ako se procjenom ličnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu ili stranca u transferu utvrdi da se drugim mjerama iz stava 1 tač. 1 do 5 ovog člana, ne može ostvariti svrha ograničenja slobode kretanja.

Stranac koji se nalazi u Prihvatištu za strance, a izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, ne može napustiti Prihvatište za strance do okončanja postupka po njegovom zahtjevu.

Mjera smještaj u Prihvatište za strance može se izreći strancu kome su obezbijeđene posebne proceduralne garancije, izuzetno kad to omogućavaju njegova lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe, naročito zdravstveno stanje.

Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu trajati dok postoje razlozi iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, a najduže tri mjeseca.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, mjere iz stava 1 ovog člana mogu se produžiti za još tri mjeseca, kad za to postoje opravdani razlozi.

	<p>Mjera smještaj u Prihvatište za strance maloljetniku bez pratnje može se izreći u trajanju najduže do 30 dana.</p> <p>Maloljetnik bez pratnje kome je izrečena mjera smještaj u Prihvatište za strance, mora se smjestiti odvojeno od punoljetnih lica.</p> <p>Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu u transferu mogu trajati najduže šest nedjelja od utvrđivanja države odgovorne za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili od pravosnažnosti odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Odluku o izricanju mjere iz stava 1 ovog člana i trajanju te mjere, donosi Ministarstvo.</p> <p>Protiv odluke iz stava 11 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p align="center">Član 27.</p> <p align="center">Postupak odbijanja zahtjeva</p> <p>1. U mjeri u kojoj nacionalno pravo države članice dopušta mogućnost odbijanja zahtjeva, kad podnosilac zahtjeva izričito odustane od svog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, države članice obezbjeđuju da organ za odlučivanje donese odluku o prestanku postupka ili o odbijanju zahtjeva.</p> <p>2. Države članice takođe mogu da odluče da organ za odlučivanje može da prekine postupak bez donošenja odluke. U tom slučaju države članice propisuju da organ za odlučivanje unese bilješku u predmet podnosioca/-laca zahtjeva.</p>	<p align="center">Obustava postupka</p> <p align="center">Član 46</p> <p>Postupak za odobravanje međunarodne zaštite obustavlja se ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu: odustane od zahtjeva za međunarodnu zaštitu;</p> <p>izbjegava prijem poziva na saslušanje; ne odazove se pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 15 dana od zakazanog saslušanja; napusti boravište duže od tri dana, a da o tome ne obavijesti Centar za prihvrat ili za to ne pribavi saglasnost Centra za prihvrat, odnosno Ministarstva, osim u slučajevima prouzrokovanim višom silom.</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>Odluku o obustavi postupka iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.</p> <p>U slučaju iz stava 1 tač. 3 i 4 ovog člana, Ministarstvo će odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca ako na osnovu utvrđenih činjenica i okolnosti može da ocijeni da nijesu ispunjeni uslovi za odobravanje međunarodne zaštite.</p> <p>U slučaju da državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu nakon pravosnažnosti odluke o obustavi ranije pokrenutog postupka po njegovom zahtjevu, to lice nije dužno da podnosi novi zahtjev za međunarodnu zaštitu, a postupak koji je obustavljen nastaviće se.</p> <p>Protiv odluke o obustavi postupka može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p>Član 28. Postupak kod izričitog povlačenja ili odustajanja od zahtjeva</p> <p>1. Kada postoji opravdan razlog da se smatra da je podnosilac zahtjeva izričito povukao svoj zahtjev ili odustao od svog zahtjeva, države članice obezbjeđuju da organ za odlučivanje donese odluku o prestanku razmatranja ili, ako organ za odlučivanje smatra da zahtjev nije osnovan, nakon odgovarajućeg razmatranja sadržaja zahtjeva u skladu sa članom 4. Direktive 2011/95/EU, odbije zahtjev.</p> <p>Države članice mogu smatrati da je podnosilac zahtjeva izričito povukao svoj zahtjev ili odustao od svog zahtjeva za međunarodnom pomoći, naročito kad je utvrđeno sljedeće:</p> <p>(a) da se on ili ona nijesu odazvali na zahtjeve da podnesu informacije bitne za njihov zahtjev za potrebe člana 4.</p>	<p>Obustava postupka Član 46</p> <p>Postupak za odobravanje međunarodne zaštite obustavlja se ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu: odustane od zahtjeva za međunarodnu zaštitu;</p> <p>izbjegava prijem poziva na saslušanje; ne odazove se pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 15 dana od zakazanog saslušanja; napusti boravište duže od tri dana, a da o tome ne obavijesti Centar za prihvata ili za to ne pribavi saglasnost Centra za prihvata, odnosno Ministarstva, osim u</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

Direktive 2011/95/EU ili se nijesu odazvali na lični intervju iz članova od 14. do 17. ove Direktive, osim ako podnosilac zahtjeva u razumnom roku ne dokaže da je njegovo propuštanje posljedica okolnosti na koje on ili ona nijesu mogli da utiču;

(b) da su on ili ona pobjegli ili bez dozvole napustili mjesto gdje su živjeli ili bili zadržani, a da nijesu u razumnom roku o tome obavijestili nadležni organ ili da u razumnom roku nijesu izvršili obaveze javljanja ili druge obaveze kontaktiranja, osim ako podnosilac zahtjeva dokaže da je to posljedica okolnosti na koje on ili ona nijesu mogli da utiču.

U svrhu implementacije ovih odredbi države članice mogu da utvrde rokove ili pravila.

2. Države članice obezbjeđuju da podnosilac zahtjeva koji se ponovo javi nadležnom organu nakon donošenja odluke o prekidu postupka iz stava 1. ovog člana, ima pravo da zatraži novo otvaranje svog slučaja ili može da podnese novi zahtjev na koji se neće primjenjivati postupak iz članova 40. i 41.

Države članice mogu da utvrde rok od najmanje devet mjeseci u kojem podnosilac zahtjeva ne može da traži novo otvaranje slučaja ili u kojem se novi postupak smatra naknadnim zahtjevom i na njega se primjenjuju članovi 40. i 41. Države članice mogu da odrede da se slučaj podnosioca zahtjeva može ponovo otvoriti samo jednom.

Države članice se staraju da se takvo lice ne odstrani iz zemlje suprotno načelu protjerivanja Države članice mogu da dozvole organu za odlučivanje da nastavi razmatranje u fazi u kojoj je postupak bio prekinut.

3. Ovaj član ne dovodi u pitanje Regulativu (EU) br. 604/2013.

slučajevima prouzrokovanim višom silom.

Odluku o obustavi postupka iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

U slučaju iz stava 1 tač. 3 i 4 ovog člana, Ministarstvo će odbiti zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca ako na osnovu utvrđenih činjenica i okolnosti može da ocijeni da nijesu ispunjeni uslovi za odobravanje međunarodne zaštite.

U slučaju da državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu nakon pravosnažnosti odluke o obustavi ranije pokrenutog postupka po njegovom zahtjevu, to lice nije dužno da podnosi novi zahtjev za međunarodnu zaštitu, a postupak koji je obustavljen nastaviće se.

Protiv odluke o obustavi postupka može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Odlučivanje o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu **Član 49**

Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu može podnijeti državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, u roku dvije godine od pravosnažnosti odluke kojom je raniji:

- 1) zahtjev odbijen u skladu sa članom 48 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona, ili
 - 2) postupak obustavljen u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona.
- Naknadni zahtjev za međunarodnu

	<p>zaštitu podnosi se Ministarstvu neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik.</p> <p>O dopuštenosti naknadnog zahtjeva iz stava 1 ovog člana Ministarstvo donosi odluku, najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.</p> <p>Nakadni zahtjev za međunarodnu zaštitu je dopušten ako sadrži činjenice i dokaze koji su nastali nakon pravosnažnosti odluke po ranijem zahtjevu ili činjenice i dokaze koje stranac koji traži međunarodnu zaštitu iz opravdanih razloga nije iznio u ranijem postupku, a te činjenice i dokazi su od značaja za utvrđivanje ispunjenosti uslova za odobravanje međunarodne zaštite.</p> <p>Dopuštenost naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu procjenjuje se na osnovu činjenica i dokaza sadržanih u tom zahtjevu, a u vezi sa već iznijetim činjenicama i dokazima u ranijem postupku, bez saslušanja stranca koji traži međunarodnu zaštitu.</p> <p>Kad se utvrdi da je nakadni zahtjev za međunarodnu zaštitu dopušten, ponovo će se odlučivati o osnovanosti zahtjeva. Ukoliko se procijeni da nakadni zahtjev za međunarodnu zaštitu nije dopušten, taj zahtjev će biti odbijen.</p> <p>Nakadni zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca u transferu Ministarstvo će odbiti kao nedopušten.</p>			
<p>Član 29. Uloga UNHCR-a 1. Države članice omogućavaju UNHCR-u: (a) pristup podnosiocima zahtjeva, uključujući one koji</p>	<p>Saradnja sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) Član 16 Ministarstvo i drugi organi državne</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>su zadržani, a nalaze se na granicama ili u tranzitnim zonama;</p> <p>(b) pristup informacijama o pojedinačnim zahtjevima za međunarodnu zaštitu o toku postupka i o izdatim odlukama, uz uslov da je sa tim saglasan podnosilac zahtjeva;</p> <p>(c) da u okviru izvršavanja svojih nadzornih zadataka iz člana 35. Ženevske konvencije, predstavi svoje mišljenje bilo kom nadležnom organu u vezi sa pojedinačnim zahtjevima za međunarodnu zaštitu u svakoj fazi postupka.</p> <p>2. Stav 1. se primjenjuje na organizacije koje djeluju na teritoriji konkretne države članice u ime UNHCR-a u skladu sa sporazumom sa tom državom članicom.</p>	<p>uprave sarađuju sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice - UNHCR (u daljem tekstu: Visoki komesarijat) o pitanjima koja se odnose na strance koji traže međunarodnu zaštitu, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom.</p> <p>Ministarstvo na zahtjev Visokog komesarijata dostavlja podatke o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) strancima koji traže međunarodnu zaštitu, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom i strancima pod privremenom zaštitom; 2) primjeni Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i drugih međunarodnih dokumenata koja se odnose na zaštitu izbjeglica, odnosno azilanata, i 3) zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u oblasti međunarodne zaštite stranaca koji traže tu zaštitu, kao i propisima čije se donošenje u toj oblasti planira. <p>Ministarstvo će, uz saglasnost stranca koji traži međunarodnu zaštitu, omogućiti Visokom komesarijatu pristup podacima o njegovom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, o toku postupka i donijetoj odluci po zahtjevu.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 30.</p> <p>Prikupljanje informacija o pojedinačnim slučajevima</p> <p>U svrhe razmatranja pojedinačnih slučajeva države članice ne smiju da:</p> <p>(a) otkrivaju informacije u vezi sa pojedinačnimh</p>	<p>Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka</p> <p style="text-align: center;">Član 45</p> <p>Radi sprovođenja postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

zahtjevima za međunarodnom zaštitom ili činjenice da je implementirana primjena na pretpostavljene izvršioce progona ili ozbiljne nepravde;
(b) dobijaju informacije od pretpostavljenih izvršilaca progona ili ozbiljne nepravde na način koji bi uticao tako da bi ti izvršioци bili direktno obaviješteni o činjenici da je zahtjev podnešen od strane konkretnog podnosioca, pa bi to ugrozilo fizički integritet podnosioca zahtjeva ili lica koje izdržava ili njegovu ili njenu slobodu i bezbjednost, ili bezbjednost članova njegove ili njene porodice koja još živi u zemlji porijekla.

prikuplja lične i druge podatke od stranca koji je podnio taj zahtjev. Podaci iz stava 1 ovog člana mogu se prikupljati i od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori, ako je to:

- 1) u interesu stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 2) zakonom ili drugim propisom dozvoljeno, ili
- 3) potrebno radi provjere podataka o strancu koji traži međunarodnu zaštitu.

Organi i lica iz stava 2 ovog člana, koji raspolažu podacima koji se odnose na stranca koji traži međunarodnu zaštitu, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, daju podatke iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana.

Ministarstvo neće prikupljati podatke o strancu koji traži međunarodnu zaštitu od zemlje njegovog porijekla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo predstavljati opasnost i/ili ugroziti fizički integritet stranca i članova njegove porodice koji su zajedno sa njim podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu, odnosno slobodu i bezbjednost članova porodice koji žive u zemlji porijekla.

Lični i drugi podaci prikupljeni u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a naročito činjenica da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnijet, predstavljaju povjerljive podatke i ne smiju se dostaviti:

- 1) zemlji porijekla stranca koji traži

	<p>međunarodnu zaštitu, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom;</p> <p>2) državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori koji ne učestvuju u postupku za odobravanje međunarodne zaštite.</p> <p>Izuzetno od stava 5 ovog člana, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, polu, državljanstvu, članovima porodice, ispravama koje je izdala zemlja porijekla, zadnjoj adresi u zemlji porijekla, otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:</p> <p>1) zemlji porijekla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen pravoznažnom odlukom, pod uslovom da ga ta zemlja prihvati;</p> <p>2) organima treće zemlje koja je potvrdila i primjenjuje Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. godine.</p> <p>Prikupljanje i korišćenje podataka iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite podataka o ličnosti.</p> <p>Podaci o strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu se razmjenjivati sa državama članicama Evropske unije, radi primjene Regulative (EU) br. 604/2013 i Regulative (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za</p>			
--	--	--	--	--

	<p>djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (u daljem tekstu: Regulative (EU) br. 603/2013).</p>			
<p style="text-align: center;">Član 31. Postupak razmatranja</p> <p>1. Države članice obrađuju zahtjeve za međunarodnu zaštitu u postupku razmatranja u skladu sa osnovnim načelima i garancijama iz poglavlja II.</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju da se postupak razmatranja što prije zaključi, ne dovodeći u pitanje odgovarajuće i kompletno razmatranje.</p> <p>3. Države članice obezbjeđuju da se postupak razmatranja zaključi u roku od šest mjeseci od dana ulaganja zahtjeva.</p> <p>Ako se zahtjev rješava u postupku iz Regulative (EU) br. 604/2013, rok od šest mjeseci počinje da teče od trenutka kada država članica koja je nadležna za njegovo razmatranje bude utvrđena u skladu sa tom Regulativom, podnosilac zahtjeva je još na teritoriji te države članice i pod nadzorom je nadležnog organa. Države članice mogu da produže rok od šest mjeseci koji je utvrđen ovim stavom na vrijeme koje ne prelazi daljih devet mjeseci, ako:</p> <p>(a) su uključena složena pitanja o činjenicama i/ili pravu</p> <p>(b) veliki broj državljanina trećih zemalja ili lica bezdržavljanstva</p>	<p style="text-align: center;">Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru Član 37</p> <p>U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.</p> <p>Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, zbog čega je u praksi veoma teško zaključiti postupak u roku od šest mjeseci;</p> <p>(c) ako se kašnjenje očigledno može pripisati propuštanju podnosioca zahtjeva da ispuni svoje obaveze prema članu 13. Izuzev u opravdanim slučajevima, države članice mogu da produže rokove iz ovog stava do najkasnije tri mjeseca ako je to potrebno za obezbjeđivanje odgovarajućeg i kompletnog razmatranja zahtjeva za međunarodnom zaštitom.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje članove 13. i 18. Direktive 2011/95/EU, države članice mogu da odlože zaključivanje postupka razmatranja, ako se od organa za odlučivanje ne može opravdano očekivati da odluči u roku iz stave 3. zbog nesigurnog stanja u zemlji porijekla za koje se očekuje da je privremeno. U tom slučaju države članice:</p> <p>(a) najmanje svakih šest mjeseci provjeravaju stanje u zemlji porijekla;</p> <p>(b) u razumnom roku obavještavaju određene podnosiocce zahtjeva o razlozima odlaganja;</p> <p>(c) u razumnom roku obavještavaju Komisiju o razlozima odlaganja postupaka za tu zemlju porijekla.</p> <p>5. U svakom slučaju države članice zaključuju postupke razmatranja najkasnije u roku od dvadeset jednog (21) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>6. Države članice se staraju da, ako se odluka ne može donijeti u roku od šest mjeseci, podnosilac zahtjeva treba:</p> <p>(a) da bude obaviješten o kašnjenju; i</p> <p>(b) na svoj zahtjev da dobije informacije o razlozima kašnjenja i u roku u kom se može očekivati donošenje odluke o njegovom ili njenom zahtjevu.</p> <p>7. Države članice mogu da daju prednost razmatranju zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu sa osnovnim načelima i garancijama iz poglavlja II, a naročito:</p> <p>(a) kada je vjerovatno da je zahtjev osnovan;</p> <p>(b) ako je podnosilac zahtjeva ranjiv za potrebe člana 22. Direktive 2013/33/EU ili treba posebne proceduralne garancije, a naročito maloljetno lice bez pratnje.</p>	<p>49 ovog zakona.</p> <p>U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.</p> <p>Rokovi za odlučivanje</p> <p>Član 50</p> <p>Ministarstvo će donijeti odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno od dana donošenja odluke o dopuštenosti naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>U slučaju kad je primjenom Regulative (EU) br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rok iz stava 1 ovog člana računa se od dana kad je ta nadležnost utvrđena, odnosno od dana preuzimanja stranca koji traži međunarodnu zaštitu.</p> <p>Rok iz st. 1 i 2 ovog člana može se produžiti za još devet mjeseci, ako:</p> <p>1) zahtjev za međunarodnu zaštitu podrazumijeva</p>			
---	--	--	--	--

<p>8. Države članice mogu da propišu da se u skladu sa osnovnim načelima i garancijama iz poglavlja II, zahtjevi razmatraju ubrzano i/ili vode na granicama ili u tranzitnim zonama u skladu sa članom 43., ako:</p> <p>(a) je podnosilac zahtjeva prilikom podnošenja svog zahtjeva i činjenica pokrenuo samo pitanja koja nijesu mjerodavna za razmatranje toga da li on ili ona ispunjavaju uslove kao korisnici međunarodne zaštite na osnovu Direktive 2011/95/EU; ili</p> <p>(b) podnosilac zahtjeva dolazi iz zemlje porijekla za potrebe ove Direktive; ili</p> <p>(c) je podnosilac obmanuo organe podnošenjem informacija ili dokumenata ili je prećutao važne informacije ili dokumente u pogledu svog identiteta i/ili nacionalnosti, što bi moglo negativno da utiče na odluku; ili</p> <p>(d) je vrlo vjerovatno da je podnosilac zahtjeva zlonamjerno uništio ili otuđio ličnu ili putnu ispravu koja bi pomogla prilikom utvrđivanja njegovog identiteta ili državljanstva; ili</p> <p>(e) je podnosilac zahtjeva dao očigledno nedosljedne i kontradiktorne, očigledno lažne ili očigledno slabo vjerovatne izjave koje su u suprotnosti sa dovoljno provjerenim informacijama o državi porijekla, zbog čega je njegov zahtjev očigledno neuvjerljiv u pogledu tvrdnje da on ili ona ispunjavaju uslove za međunarodnu zaštitu na osnovu 2011/95/EU; ili</p> <p>(f) je podnosilac zahtjeva uložio naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu koji nije dopušten u skladu sa članom 40. stavom 5.; ili</p> <p>(g) je podnosilac zahtjeva podnio zahtjev samo kako bi odložio ili onemogućio izvršenje pređašnje ili neposredne odluke na osnovu koje bi mogao biti otklonjen;</p> <p>(h) ako je vjerovatno da je zahtjev dobro osnovan;</p> <p>(i) je podnosilac zahtjeva nezakonito ušao na teritoriju države članice ili produžio svoj boravak, zbog čega se bez pravog razloga nije javio nadležnim organima niti je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u najkraćem roku, u zavisnosti od okolnosti svog ulaska; ili</p> <p>(j) podnosilac zahtjeva odbija da ispuni obavezu davanja</p>	<p>utvrđivanje složenog činjenog stanja, odnosno razjašnjenja složenih pravnih pitanja;</p> <p>2) veliki broj državljana treće zemlje ili lica bez državljanstva istovremeno zatraži međunarodnu zaštitu;</p> <p>3) stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne postupa u skladu sa obavezama iz člana 59 ovog zakona.</p> <p>Izuzetno od stava 3 ovog člana, rok se može produžiti za još tri mjeseca u cilju potpunog razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Kad je opravdano očekivati da se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, stranac koji traži međunarodnu zaštitu o tome će biti obaviješten pisanim putem i na njegov zahtjev će mu se dati obavještenje o razlozima zbog kojih nije moguće odlučiti u tom roku i o roku u kojem može očekivati odluku.</p> <p>Kad je opravdano očekivati da odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu neće biti donijeta u rokovima iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, zbog privremeno nesigurnog stanja u zemlji porijekla, Ministarstvo će:</p> <p>1) provjeravati stanje u zemlji porijekla svakih šest mjeseci; i</p> <p>2) obavijestiti u razumnom roku stranca koji traži međunarodnu zaštitu i Evropsku komisiju o razlozima</p>			
---	--	--	--	--

otisaka svojih prstiju u skladu sa Regulativom (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. Juna 2013.godine o uspostavljanju Eurodac sistema za upoređivanje otisaka prstiju radi efikasne primjene Regulative (EU) br. 604/2013 o uspostavljanju mjerila i mehanizama za utvrđivanje države članice nadležne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva u jednoj državi članici, i o zahtjevima za upoređivanje podataka iz sistema Eurodac koje podnose organi krivičnog gonjenja država članica i Europol u svrhu krivičnog gonjenja¹; ili

(k) se podnosilac zahtjeva iz ozbiljnih razloga može smatrati opasnošću po nacionalnu bezbjednost ili javni red države članice, ili ako je podnosilac zahtjeva iz ozbiljnih razloga nacionalne bezbjednosti ili javnog reda prema nacionalnom pravu bio prisilno protjeran.

9.Države članice utvrđuju rokove za donošenje odluke u prvostepenom postupku u skladu sa stavom 8. Ti rokovi moraju biti razumni.

Ne dovodeći u pitanje stavove od 3. do 5., države članice produžavaju te rokove ako je potrebno zbog obezbjeđivanja odgovarajućeg i kompletnog razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

nedonošenja odluke.

Odluka iz stava 1 ovog člana, donijeće se najkasnije u roku od 21 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ubrzani postupak

Član 51

Odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će donijeti u ubrzanom postupku u roku od dva mjeseca od dana podnošenja tog zahtjeva, ako se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da:

- 1) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu iznio samo one podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite;
- 2) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao lažne podatke ili dao na uvid, odnosno priložio nevjerodostojna dokumenta ili nije dao relevantne podake ili je prikrio dokumenta, koji bi mogli uticati na negativan ishod postupka po njega, čime je doveo ili mogao da dovede u zabludu ovlašćeno službeno lice;
- 3) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu uništio isprave za utvrđivanje identiteta, odnosno državljanstva, a postoji vjerovatnoća da je to uradio sa namjerom da da lažne podatke o identitetu, odnosno državljanstvu;
- 4) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao nedosljedne, kontradiktorne, očigledno netačne ili neuvjerljive izjave suprotne provjerenim podacima o zemlji

porijekla, koje čine njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu neuvjerljivim;

5) stranac koji traži međunarodnu zaštitu već duže boravi u Crnoj Gori i bez opravdanog razloga ranije nije izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu sa očiglednom namjerom da odloži ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo udaljenje iz Crne Gore;

7) stranac koji traži međunarodnu zaštitu predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili javni poredak Crne Gore; ili

8) stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu dolazi iz sigurne zemlje porijekla.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu će biti obaviješten da se o njegovom zahtjevu za međunarodnu zaštitu odlučuje u ubrzanom postupku.

Kad se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, po zahtjevu za međunarodnu zaštitu će se odlučivati u rokovima iz člana 50 ovog zakona.

Kad je primjenom Regulative (EU) br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rokovi iz stava 1 ovog člana, računaju se od dana kad je ta nadležnost utvrđena.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od

<p style="text-align: center;">Član 32. Neosnovani zahtjevi</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje član 27., države članice mogu da smatraju zahtjev neosnovanim samo onda kada organ za odlučivanje utvrdi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uslove za međunarodnu zaštitu na osnovu Direktive 2011/95/EU.</p> <p>2. U slučajevima neosnovanih zahtjeva na koje se primjenjuje neka od okolnosti iz člana 31. stav 8., države članice mogu da smatraju da je zahtjev očigledno neosnovan ako je kao takav definisan nacionalnim zakonodavstvom.</p>	<p style="text-align: center;">dana dostavljanja odluke.</p> <p style="text-align: center;">Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p style="text-align: center;">Član 48</p> <p>O osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku kojom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odobrava azil ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom; 2) odobrava supsidijarnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom; 3) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove za odobravanje azila, odnosno supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom; 4) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu ako su ispunjeni uslovi za isključenje u smislu čl. 29, 30 i 94 ovog zakona; 5) odobrava ili odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu u ubrzanom postupku u slučajevima iz člana 51 ovog zakona. <p>Zahtjevi za međunarodnu zaštitu povodom kojih se na osnovu dostupnih</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
--	--	--	--	--

	<p>dokaza može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita, mogu se riješiti prioritarno.</p> <p>Protiv odluke iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 33. Nedozvoljeni zahtjevi</p> <p>1. Osim slučajeva u kojima se zahtjev ne razmatra u skladu sa Regulativom EU br. 604/2013, od država članica se ne zahtjeva da razmotre da li podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu ispunjava uslove u skladu sa Direktivom 2011/95/EU ako se zahtjev smatra nedozvoljenim u skladu sa ovim članom.</p> <p>2. Države članice mogu da zaključe da je zahtjev za međunarodnu zaštitu nedozvoljen samo ako:</p> <p>(a) je druga država članica priznala međunarodnu zaštitu;</p> <p>(b) se zemlja koja nije država članica smatra prvom zemljom azila podnosioca zahtjeva, u skladu sa članom 35.;</p> <p>(c) se država koja nije država članica smatra sigurnom trećom zemljom za podnosioca zahtjeva u skladu sa članom 38.;</p> <p>(d) je zahtjev naknadni zahtjev, pri čemu ne postoje elementi ili osnovi u vezi sa razmatranjem da li je podnositelj zahtjeva koji ispunjava uslove kao korisnik međunarodne zaštite na osnovu Direktive 2011/95/EU, naveo ili je podnio ili prezentovao te nove elemente; ili</p> <p>(e) izdržavano lice podnosioca zahtjeva da podnese zahtjev nakon što su on ili ona, u skladu sa članom 7. stavom 2., saglasni da će njegov ili njen slučaj biti dio zahtjeva podnešenog u njegovu ili njeno ime, pa ne postoje nikakve garancije u vezi sa izdržavanjem licom koji bi opravdavali poseban zahtjev.</p>	<p style="text-align: center;">Posebne proceduralne garancije Član 20</p> <p>Posebnim proceduralnim garancijama smatra se odgovarajuća podrška strancima iz stava 1 ovog člana, radi ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom.</p> <p style="text-align: center;">Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu Član 47</p> <p>Zahtjev za međunarodnu zaštitu biće odbijen ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u državi članici Evropske unije; 2) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u trećoj zemlji čija prava i dalje uživa, koja primjenjuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), a ta zemlja će ga ponovo prihvatiti; 3) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri sigurna treća 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

zemlja, u smislu člana 32 ovog zakona;

4) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri evropska sigurna treća zemlja, u smislu člana 33 ovog zakona;

5) je za odlučivanje po zahtjevu stranca za međunarodnu zaštitu utvrđena država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;

6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu državljanin države članice Evropske unije.

Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Odlučivanje o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu

Član 49

Nakadni zahtjev za međunarodnu zaštitu je dopušten ako sadrži činjenice i dokaze koji su nastali nakon pravosnažnosti odluke po ranijem zahtjevu ili činjenice i dokaze koje stranac koji traži međunarodnu zaštitu iz opravdanih razloga nije iznio u ranijem postupku, a te činjenice i dokazi su od značaja za utvrđivanje ispunjenosti uslova za odobravanje međunarodne zaštite

<p style="text-align: center;">Član 34 Posebna pravila u vezi sa obavljanjem intervjua za prihvata</p> <p>1. Države članice omogućavaju podnosiocima zahtjeva da prezentuju svoje mišljenje o primjeni razloga iz člana 33. u svojim posebnim okolnostima prije nego što organ za odlučivanje donese odluku o prihvatljivosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U tu svrhu države članice obavljaju lični intervjua sa podnosiocem zahtjeva u vezi sa prihvatljivošću zahtjeva. Države članice mogu da naprave izuzetak samo u skladu sa članom 42. u slučaju naknadnog zahtjeva.</p> <p>Ovaj stav ne dovodi u pitanje član 4. stav 2. tačku (a) ove Direktive i član 5. Regulative (EU) br. 604/2013.</p> <p>2. Države članice mogu da utvrde da osoblje organa koji nije organ za odlučivanje lični intervjua sa podnosiocem zahtjeva u vezi sa prihvatljivošću zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U takvim slučajevima države članice staraju se da takvo osoblje prethodno učestvuje u obaveznom osnovnom osposobljavanju, a naročito u pogledu međunarodnog prava u području ljudskih prava, pravnih tekovina Unije koje se odnose na područje azila i tehnikama vođenja intervjua.</p>	<p style="text-align: center;">Saslušanje Član 42</p> <p>Po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će, u što kraćem roku, sprovesti ispitni postupak i omogućiti strancu koji traži međunarodnu zaštitu da se prilikom saslušanja izjasni o svim činjenicama i okolnostima koje su bitne za postupak odobravanja međunarodne zaštite.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu je dužan da lično prisustvuje i učestvuje na saslušanju bez obzira da li ima zakonskog zastupnika, staratelja i/ili punomoćnika.</p> <p>Saslušanje stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji ima punomoćnika može se sprovesti i u odsustvu punomoćnika.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da za vrijeme saslušanja iznese vjerodostojne i uvjerljive činjenice i razloge na kojima zasniva svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu i da priloži sve dokaze kojima raspolaže ili je u mogućnosti da ih pribavi, a kojima potkrepljuje svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu, kao i da istinito odgovara na sva pitanja koja su mu postavljena.</p> <p>Ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu to zahtijeva, Ministarstvo će, ako je to moguće i opravdano, obezbijediti da postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu vodi ovlašćeno službeno lice istog pola, kao i podnosilac zahtjeva.</p> <p>Radi utvrđivanja činjeničnog stanja</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	
---	---	--	--

	<p>stranac koji traži međunarodnu zaštitu može se saslušati više puta. Saslušanje se ne mora sprovesti ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) se na osnovu dokaza koje je podnio stranac koji traži međunarodnu zaštitu može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita; 2) stranac koji traži međunarodnu zaštitu nije sposoban ili nije u mogućnosti da učestvuje na saslušanju zbog ličnih svojstava i okolnosti na koje sam ne može uticati; 3) naknadni zahtjev nije dopušten u skladu sa članom 49 ovog zakona. <p>U slučaju iz stava 7 tačka 2 ovog člana strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili članu njegove porodice omogućiće se podnošenje dokaza i davanje izjava relevantnih za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 35 Koncept prve države azila</p> <p>Država se smatra prvom državom azila određenog podnosioca zahtjeva, ako:</p> <p>(a) je njemu ili njoj priznat status izbjeglice u toj zemlji i ako se on ili ona još uvijek mogu pozvati na tu zaštitu; ili</p> <p>(b) on ili ona na drugi način uživaju dovoljnu zaštitu u toj zemlji, uključujući i koristi od načela protjerivanja, uz uslov da će on ili ona u toj zemlji biti ponovo prihvaćeni.</p> <p>U primjeni koncepta prve zemlje azila na posebne okolnosti podnosilaca zahtjeva, države članice mogu uzeti u obzir član 38. Stav 1. Podnosiocu zahtjeva može da se omogući odbijanje primjene koncepta prve zemlje azila na njegove</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprimjenjivo</p>		

posebne okolnosti.			
<p style="text-align: center;">Član 36.</p> <p style="text-align: center;">Koncept sigurne zemlje porijekla</p> <p>1. Treća zemlja koja je u skladu s ovom Direktivom označena kao sigurna treća zemlja, nakon razmatranja zahtjeva smatra se sigurnom zemljom porijekla za određenog podnosioca zahtjeva, ako:</p> <p>(a) on ili ona imaju državljanstvo te zemlje; ili</p> <p>(b) su on ili ona lica bez državljanstva i prethodno su imali uobičajeno boravište u toj državi,</p> <p>Isto tako, on ili ona nijesu podnijeli nijedan ozbiljniji razlog zbog kojeg bi se moglo smatrati da je ta država s obzirom na njegove ili njene posebne okolnosti i za potrebe njegovog ili njenog ispunjavanja uslova kao korisnika na supsidijarnu zaštitu u skladu sa Direktivom 2011/95/EU.</p> <p>2. Države članice utvrđuju u nacionalnom zakonodavstvu dalja pravila i načine primjene koncepta sigurne treće zemlje.</p> <p style="text-align: center;">Član 37.</p> <p style="text-align: center;">Nacionalna oznaka treće zemlje kao sigurne zemlje porijekla</p> <p>1. Države članice mogu da zadrže ili da donesu zakonodavstvo koje omogućuje, u skladu sa Prilogom I, nacionalno označavanje sigurnih zemalja porijekla u svrhe razmatranja zahtjeva za međunarodnom zaštitom.</p> <p>2. Države članice redovno nadziru stanje u trećim zemljama koje su označene kao sigurne zemlje porijekla u skladu sa ovim članom.</p> <p>3. Ocjena da li je neka zemlja sigurna zemlja porijekla u skladu sa ovim članom zasniva se na različitim vrstama izvora informacija, naročito uključujući informacije drugih država članica, EASO, UNHCR-a, Savjeta Europe i drugih mjerodavnih međunarodnih organizacija.</p> <p>4. Države članice informišu Komisiju o državama koje su, u skladu sa ovim članom, označene kao sigurne treće zemlje.</p>	<p style="text-align: center;">Sigurna zemlja porijekla</p> <p style="text-align: center;">Član 31</p> <p>Sigurnom zemljom porijekla smatra se zemlja za koju se na osnovu pravnog stanja, primjene propisa u demokratskom sistemu, kao i opštih političkih okolnosti utvrdi da ne postoji progon, niti rizik od trpljenja ozbiljne nepravde, što se utvrđuje na osnovu podataka o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) relevantnim zakonima i propisima te zemlje, kao i načinu na koji se primjenjuju; 2) poštovanju prava i sloboda garantovanih Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, kao i Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja; 3) poštovanju načela zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement) u skladu sa Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine; 4) primjeni djelotvornog pravnog lijeka. <p>Podaci iz stava 1 ovog člana, prikupljaju se iz izvještaja i drugih mjerodavnih izvora, naročito država članica Evropske unije, Evropske</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

kancelarije za podršku azilu (EASO), Visokog komesarijata, Savjeta Evrope i drugih relevantnih međunarodnih organizacija.

Na osnovu podataka iz stava 1 ovog člana Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, utvrđuje listu sigurnih zemalja porijekla, o čemu obavještava Evropsku komisiju.

Lista sigurnih zemalja porijekla objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“.

Postupajući po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo, u svakom konkretnom slučaju, utvrđuje da li podnosilac zahtjeva dolazi iz sigurne zemlje porijekla.

Sigurnom zemljom porijekla, u smislu stava 5 ovog člana, smatra se zemlja sa liste iz stava 3 ovog člana, ako je stranac koji traži međunarodnu zaštitu državljanin te zemlje ili je u toj zemlji imao zadnje boravište kao lice bez državljanstva i ako nije vjerodostojno obrazložio zašto se ta zemlja porijekla, u njegovom konkretnom slučaju, ne može smatrati sigurnom zemljom porijekla.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu će biti blagovremeno obaviješten da se zemlja iz koje on dolazi nalazi na listi iz stava 3 ovog člana i da može da iznese razloge zbog kojih se, u njegovom slučaju, ta zemlja ne može smatrati sigurnom zemljom porijekla.

U slučaju kad se u postupku po

	zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da se radi o sigurnoj zemlji porijekla, zahtjev će biti odbijen.			
<p style="text-align: center;">Član 38. Koncept sigurne treće zemlje</p> <p>1. Države članice mogu da primjenjuju koncept sigurne treće zemlje samo ako su nadležni organi sigurni da će se prema licu koje traži međunarodnu zaštitu u određenoj trećoj zemlji postupati uz pridržavanje sljedećih načela:</p> <p>(a) život i sloboda nijesu ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, članstva u nekoj posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja;</p> <p>(b) ne postoji opasnost od ozbiljne nepravde kako je definisana u Direktivi 2011/95/EU;</p> <p>(c) poštovanje načela nevraćanja u zemlju u skladu sa Ženevskom konvencijom;</p> <p>(d) zabrana uklanjanja, u kršenju prava na slobodu od mučenja i okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja, kako je utvrđeno međunarodnim pravom;</p> <p>(e) postoji mogućnost da se zatraži status izbjeglice i, ako se utvrdi da je lice izbjeglica, da se ostvari zaštita u skladu sa Ženevskom konvencijom.</p> <p>2. Prilikom praktikovanja koncepta sigurne treće zemlje primjenjuju se pravila nacionalnog prava, uključujući:</p> <p>(a) pravila koja zahtijevaju vezu između podnosioca zahtjeva i određene treće zemlje na osnovu kojih je opravdano da se to lice uputi u tu zemlju;</p> <p>(b) metodološka pravila koja nadležnim organima omogućavaju da primjene koncept sigurne treće zemlje na određenu zemlju ili određenog podnosioca zahtjeva. Takva metodologija uključuje razmatranje svakog pojedinačnog slučaja za određenog podnosioca zahtjeva i/ili nacionalno označavanje zemalja koje se uopšte smatraju sigurnima;</p> <p>(c) pravila koja u skladu s međunarodnim pravom omogućavaju pojedinačno razmatranje da li je konkretna treća zemlja sigurna za određenog podnosioca</p>	<p style="text-align: center;">Sigurna treća zemlja Član 32</p> <p>Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je stranac koji traži međunarodnu zaštitu siguran od progona, odnosno od rizika trpljenja ozbiljne nepravde, koja poštuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement) i u kojoj postoji mogućnost da dobije međunarodnu zaštitu.</p> <p>Postupajući po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo, u svakom konkretnom slučaju, utvrđuje da li se radi o sigurnoj trećoj zemlji, u smislu stava 1 ovog člana, kao i da li postoji veza između te zemlje i stranca koji traži međunarodnu zaštitu na osnovu koje se može razumno očekivati da će u toj zemlji zatražiti međunarodnu zaštitu, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu biće blagovremeno obaviješten da u njegovom slučaju postoji sigurna treća zemlja i da može da iznese razloge zbog kojih se ta zemlja ne može smatrati sigurnom trećom zemljom, s obzirom na specifičnosti njegovih ličnih svojstava i okolnosti.</p> <p>U slučaju kad se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da postoji sigurna treća zemlja,</p>	Potpuno usklađeno		

<p>zahtjeva i koja barem podnosiocu zahtjeva omogućava pobijanje primjene koncepta sigurne treće zemlje uz obrazloženje da ta treća zemlja nije sigurna u njegovim ili njenim posebnim okolnostima. Podnosiocu zahtjeva se također omogućava da pobije postojanje veze između njega ili nje i treće zemlje u skladu sa tačkom (a).</p> <p>3. Prilikom sprovođenja odluke koja se isključivo zasniva na ovom članu, države članice:</p> <p>(a) obavještavaju podnosioca zahtjeva o tome; i</p> <p>(b) dostavljaju njemu ili njoj dokument kojim se organi treće zemlje informišu, na jeziku te zemlje, o tome da zahtjev nije sadržajno razmatran.</p> <p>4. Ako treća zemlja ne dozvoli podnosiocu zahtjeva da uđe na njenu teritoriju, države članice obezbjeđuju pristup postupku u skladu sa osnovnim načelima i garancijama iz poglavlja II.</p> <p>5. Države članice redovno informišu Komisiju o zemljama na koje se, u skladu s odredbama ovog člana, primjenjuje ovaj koncept.</p>	<p>zahtjev će biti odbijen, a strancu koji traži međunarodnu zaštitu izdaće se potvrda da u postupku nije razmatrana osnovanost njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>U slučaju da sigurna treća zemlja odbije da prihvati stranca čiji je zahtjev odbijen, u smislu stava 4 ovog člana, njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu će se ponovo razmatrati u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Ministarstvo će redovno obavještavati Evropsku komisiju o zemljama za koje je utvrđeno da su sigurne treće zemlje.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 39.</p> <p style="text-align: center;">Koncept evropske sigurne treće zemlje</p> <p>1. Države članice mogu da utvrde da se neće uopšte, ili neće u potpunosti, obaviti detaljno razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i bezbjednosti podnosilaca zahtjeva u vezi njegovih ili njenih posebnih okolnosti, kako je opisano u poglavlju II, u slučajevima kada nadležni organ na osnovu činjenica utvrdi da je podnosilac zahtjeva koji traži ulazak nezakonito ušao na teritoriju sigurne treće zemlje iz stava 2 ovog člana.</p> <p>2. Treća zemlja može se smatrati sigurnom za potrebe stava 1 ovog člana samo ako:</p> <p>(a) je ratifikovala i poštuje odredbe Ženevske konvencije bez bilo kakvih geografskih ograničenja;</p> <p>(b) ima zakonom propisan postupak azila; i</p> <p>(c) je ratifikovala Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i poštuje njezine odredbe, uključujući standarde u vezi efikasnih pravnih lijekova.</p> <p>3. Podnosilac zahtjeva može da pobije primjenu koncepta</p>	<p style="text-align: center;">Evropska sigurna treća zemlja</p> <p style="text-align: center;">Član 33</p> <p>Evropska sigurna treća zemlja je zemlja koja je potvrdila i primjenjuje Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. godine, bez geografskih ograničenja, i Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.</p> <p>Postupajući po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo, u svakom konkretnom slučaju, utvrđuje da li se radi o evropskoj sigurnoj trećoj zemlji, u smislu stava 1 ovog člana.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu biće blagovremeno obaviješten da u njegovom slučaju postoji evropska sigurna treća zemlja i da može da iznese razloge zbog kojih se, u njegovom slučaju, ta zemlja ne može</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>evropske sigurne treće zemlje na osnovu toga što pomenuta treća zemlja nije sigurna u njegovim ili njenim posebnim okolnostima.</p> <p>4. Određene države članice u nacionalnom pravu u skladu sa načelom nevraćanja utvrđuju načine sprovođenja odredbi iz stava 1, i posljedice odluka na osnovu tih odredbi u skladu sa načelom nevraćanja u zemlju, uključujući utvrđivanje izuzetaka od primjene ovog člana iz humanitarnih ili političkih razloga ili zbog međunarodnog javnog prava.</p> <p>5. Prilikom sprovođenja odluke koja se isključivo zasniva na ovom članku, države članice:</p> <p>(a) obavještavaju o tome podnosioca zahtjeva; i</p> <p>(b) dostavljaju njemu ili njoj dokument kojim se tijekom treće zemlje, na jeziku te zemlje, informišu o tome da zahtjev nije sadržajno razmatran.</p> <p>6. Ako treća zemlja ponovo ne prihvati podnosioca zahtjeva, države članice obezbjeđuju pristup postupku u skladu sa osnovnim načelima i garancijama iz poglavlja II.</p> <p>7. Države članice redovno informišu Komisiju o zemljama na koje se u skladu s odredbama ovog člana primjenjuje ovaj koncept.</p>	<p>smatrati evropskom sigurnom trećom zemljom, s obzirom na specifičnosti njegovih ličnih svojstava i okolnosti.</p> <p>Zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca koji je nezakonito ušao na teritoriju Crne Gore iz evropske sigurne treće zemlje, biće odbijen, ako ta zemlja poštuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), ako ne postoje posebne okolnosti humanitarnog ili političkog karaktera.</p> <p>U slučaju iz stava 4 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu izdaće se potvrda da u postupku nije razmatrana osnovanost njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>U slučaju da evropska sigurna treća zemlja odbije da prihvati stranca čiji je zahtjev odbijen, u smislu stava 5 ovog člana, njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu će se ponovo razmatrati u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Ministarstvo će redovno obavještavati Evropsku komisiju o zemljama za koje je utvrđeno da su evropske sigurne treće zemlje.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 40.</p> <p style="text-align: center;">Naknadni zahtjev</p> <p>1. Ako osoba koja je podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu u državi članici dostavi naknadne dokaze ili naknadni zahtjev u istoj državi članici, ta država članica razmatra dalje dokaze ili elemente naknadnog zahtjeva u okviru razmatranja o prethodnom zahtjevu ili u okviru razmatranja odluke u okviru revizije ili žalbenog postupka ako nadležni organi pritom poštuju i razmatraju sve elemente naknadnih dokaza ili zahtjeva.</p> <p>2. U svrhu odlučivanja o prihvatljivosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu sa članom 33. stavom 2.</p>	<p style="text-align: center;">Odlučivanje o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu</p> <p style="text-align: center;">Član 49</p> <p>Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu može podnijeti državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, u roku dvije godine od pravosnažnosti odluke kojom je raniji:</p> <p>1) zahtjev odbijen u skladu sa članom 48 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona, ili</p> <p>2) postupak obustavljen u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>tačkom (d), naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu je u prvoj instanci predmet prethodnog razmatranja u vezi sa novim elementima ili tvrdnjama koje su se pojavile ili ih je podnosilac zahtjeva podnio a odnose se na razmatranje toga da li podnosilac zahtjeva ispunjava uslove za korisnika međunarodne zaštite na osnovu Direktive 2011/95/EU.</p> <p>3. Ako se u prethodnom razmatranju iz stava 2. ovog člana zaključi da su se pojavili novi elementi ili tvrdnje ili ih je podnio podnosilac zahtjeva, koji značajno povećavaju vjerovatnoću da podnosilac zahtjeva ispunjava uslove za korisnika međunarodne zaštite na osnovu Direktive 2011/95/EU, zahtjev se dalje razmatra u skladu sa poglavljem II. Države članice takođe mogu da utvrde druge razloge za naknadni zahtjev koji se, zatim, dalje mora razmatrati.</p> <p>4. Države članice mogu da utvrde da će zahtjev biti dalje razmatran ako određeni podnosilac zahtjeva nipošto nije mogao uticati na okolnosti iz stavova 2. i 3. ovog člana u prethodnom postupku, a naročito izvršavanjem svog prava na efikasan pravni lijek u skladu sa članom 46.</p> <p>5. Kad u skladu sa ovim članom zahtjev ne ide na dalje razmatranje, naknadni se zahtjev smatra nedozvoljenim u skladu sa članom 33 stavom 2. tačkom (d).</p> <p>6. Postupak iz ovog člana se takođe može primjenjivati u sljedećim slučajevima:</p> <p>(a) izdržavanog lica koje podnese zahtjev nakon što su on ili ona u skladu sa članom 7. stavom 2., saglasni da su njegov ili njen slučaj dio zahtjeva koji je podnešen u njegovo ili njeno ime; i/ili</p> <p>(b) nevjenčanog maloljetnog lica koje je podnijelo zahtjev nakon što je zahtjev podnijet u njegovo ili njeno ime u skladu sa članom 7. stavom 5. tačkom (c).</p> <p>U tim se slučajevima prethodno razmatranje iz stava 2. sastoji od razmatranja koje se odnosi na to da li postoje činjenice koje se odnose na izdržavano lice ili maloljetno lice koje nije u braku, a koje opravdavaju poseban zahtjev.</p> <p>7. Ako lice prema u odnosu na koje treba donijeti odluku o premještaju u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 podnese nove dokaze ili zahtjev u državi članici koja izvršava</p>	<p>Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi se Ministarstvu neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik.</p> <p>O dopuštenosti naknadnog zahtjeva iz stava 1 ovog člana Ministarstvo donosi odluku, najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.</p> <p>Nakadni zahtjev za međunarodnu zaštitu je dopušten ako sadrži činjenice i dokaze koji su nastali nakon pravosnažnosti odluke po ranijem zahtjevu ili činjenice i dokaze koje stranac koji traži međunarodnu zaštitu iz opravdanih razloga nije iznio u ranijem postupku, a te činjenice i dokazi su od značaja za utvrđivanje ispunjenosti uslova za odobravanje međunarodne zaštite.</p> <p>Dopuštenost naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu procjenjuje se na osnovu činjenica i dokaza sadržanih u tom zahtjevu, a u vezi sa već iznijetim činjenicama i dokazima u ranijem postupku, bez saslušanja stranca koji traži međunarodnu zaštitu.</p> <p>Kad se utvrdi da je naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu dopušten, ponovo će se odlučivati o osnovanosti zahtjeva. Ukoliko se procijeni da naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu nije dopušten, taj zahtjev će biti odbijen.</p> <p>Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu stranca u transferu Ministarstvo će odbiti kao nedopušten.</p>			
---	---	--	--	--

premještaj, te dokaze ili naknadne zahtjeve razmatra država članica kako je definisano tom Regulativom, u skladu sa ovom Direktivom.

Član 41.

Izuzeci od prava ostanka u državi članici u slučaju naknadnog zahtjeva

1. Države članice mogu da ustanove izuzetke od prava ostanka na teritoriji tih država članica, ako predmetno lice:

(a) uloži prvi naknadni zahtjev koji se ne razmatra dalje u skladu sa članom 40. stavom 5. samo zato da bi se odložilo ili onemogućilo izvršenje odluke na osnovu koje bi to lice trebalo da bude udaljeno iz te države članice; ili
(b) uloži sljedeći naknadni zahtjev u istoj državi članici nakon donošenja konačne odluke o prvom naknadnom zahtjevu kojim se ono proglašava nedozvoljenim u skladu sa članom 40. stavom 5. ili nakon konačne odluke o odbijanju zahtjeva kao neosnovanog. Države članice mogu da naznače takve izuzetke samo ako organ za odlučivanje smatra da odluka o povratku neće dovesti direktno ili indirektno do kršenja načela o zabrani protjerivanja suprotno međunarodnim obavezama ili obavezama Unije država članica.

2. U slučajevima iz stava 1. ovog člana, države članice takođe mogu:

(a) da odstupe od rokova koji se u skladu sa nacionalnim pravom uobičajeno primjenjuju u ubrzanim postupcima ako se zahtjev razmatra u ubrzanom postupku u skladu sa članom 31. stavom 8. tačkom (g);

(b) da odstupe od rokova koji se u skladu sa nacionalnim pravom standardno primjenjuju u postupcima o prihvatanju iz članova 33. i 34.; i/ili

(c) da odstupe od člana 46. stava 8.

Član 42.

Proceduralna pravila

1. Države članice obezbjeđuju da podnosioci zahtjeva čiji je zahtjev predmet prethodnog razmatranja u skladu sa članom 40., koriste garancije iz člana 12. stava 1.

Jezik i pismo u postupku

Član 18

Postupak za odobravanje međunarodne zaštite vodi se na crnogorskom jeziku.

Potpuno
usklađeno

2. Države članice mogu da utvrđuju pravila u nacionalnom pravu o prethodnom razmatranju u skladu sa članom 40. Ta pravila mogu, između ostalog:

(a) da obavezuju određenog podnosioca zahtjeva da podnese činjenice i materijalne dokaze koji opravdavaju novi postupak;

(b) da dozvole vođenje prethodnog razmatranja samo na osnovu pisanog navoda bez vođenja ličnog intervjua, osim u slučajevima iz člana 40. stava 6.

Ta pravila podnosiocu zahtjeva ne smiju da onemoguće pristup novom postupku niti da prouzrokuju efikasnu zabranu ili teško ograničavanje takvog pristupa.

3. Države članice obezbjeđuju da je podnosilac zahtjeva na odgovarajući način obaviješten o ishodu prethodnog razmatranja i, ako se zahtjev dalje neće razmatrati, o razlozima i mogućnostima traženja žalbe ili revizije te odluke.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne razumije crnogorski jezik, obezbijediće mu se prevodilac za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može da se sporazumijeva. Strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se, kad je to potrebno da bi se zahtjev za međunarodnu zaštitu potpuno obrazložio ili iz drugih opravdanih razloga, po službenoj dužnosti ili na njegov zahtjev, ako je to moguće, obezbijediti prevodilac istog pola.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da preko prevodioca saopšti razloge zbog kojih traži međunarodnu zaštitu, osim ako bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja tih razloga.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu smatra da bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja njegovih razloga zbog kojih traži međunarodnu zaštitu, dužan je da za to iznese opravdane razloge.

O opravdanosti razloga iz stava 5 ovog člana odlučuje Ministarstvo i ukoliko ocijeni da bi učešće određenog prevodioca moglo dovesti do nepotpunog i netačnog iznošenja razloga za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži tu zaštitu obezbijediće drugog prevodioca. Ministarstvo može omogućiti strancu

koji traži međunarodnu zaštitu da o svom trošku angažuje prevodioca koji ispunjava uslove iz člana 19 stav 1 ovog zakona, u roku koji odredi Ministarstvo.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu neopravdano odbija da u postupku iznosi razloge zbog kojih traži međunarodnu zaštitu preko prevodioca koga mu je obezbijedilo Ministarstvo, a ne angažuje prevodioca u smislu stava 7 ovog člana, smatraće se da ne želi da iznese razloge na osnovu kojih se utvrđuje da li ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da dostavi ovjereni prevod strane isprave, na koju se poziva, odnosno kojom dokazuje svoje navode.

U slučaju da stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne raspolaže novčanim sredstvima, prevod strane isprave obezbijediće Ministarstvo, ako se slobodnom procjenom na osnovu dostupnih informacija utvrdi da je ta isprava od uticaja na odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Prevodilac

Član 19

Prevodilac iz člana 18 ovog zakona, može biti lice koje:

- 1) uz znanje crnogorskog jezika, odnosno engleskog ili francuskog jezika, poznaje jezik za čije se prevođenje angažuje;
- 2) nije pravosnažno osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora

ili se protiv njega ne vodi
krivični postupak u Crnoj Gori.
Prevodilac je u toku postupka za
odobranje međunarodne zaštite
dužan da prevodi istinito, tačno i
nepriistrasno.

Prevodilac je dužan da čuva podatke za
koje sazna u toku postupka za
odobranje međunarodne zaštite.
Ako iz objektivnih razloga nije moguće
obezbijediti prevodioca za određeni
jezik, Ministarstvo može zatražiti pomoć
druge države.

Angažovanje prevodioca vrši se u skladu
sa zakonom kojim se uređuju javne
nabavke.

Prevođenje u postupka za
odobranje međunarodne zaštite može
se obezbijediti preko telekomunikacionih
ili audiovizuelnih elektronskih uređaja.

Saslušanje

Član 42

Po zahtjevu za međunarodnu zaštitu
Ministarstvo će, u što kraćem roku,
sprovesti ispitni postupak i omogućiti
strancu koji traži međunarodnu zaštitu
da se prilikom saslušanja izjasni o svim
činjenicama i okolnostima koje su bitne
za postupak odobranja međunarodne
zaštite.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu
je dužan da lično prisustvuje i učestvuje
na saslušanju bez obzira da li ima
zakonskog zastupnika, staratelja i/ili
punomoćnika.

Saslušanje stranca koji traži
međunarodnu zaštitu koji ima
punomoćnika može se sprovesti i u

	<p>odsustvu punomoćnika.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu dužan je da za vrijeme saslušanja iznese vjerodostojne i uvjerljive činjenice i razloge na kojima zasniva svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu i da priloži sve dokaze kojima raspolaže ili je u mogućnosti da ih pribavi, a kojima potkrepljuje svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu, kao i da istinito odgovara na sva pitanja koja su mu postavljena.</p> <p>Ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu to zahtijeva, Ministarstvo će, ako je to moguće i opravdano, obezbijediti da postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu vodi ovlašćeno službeno lice istog pola, kao i podnosilac zahtjeva.</p> <p>Radi utvrđivanja činjeničnog stanja stranac koji traži međunarodnu zaštitu može se saslušati više puta.</p> <p>Saslušanje se ne mora sprovesti ako:</p> <ol style="list-style-type: none">1) se na osnovu dokaza koje je podnio stranac koji traži međunarodnu zaštitu može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita;2) stranac koji traži međunarodnu zaštitu nije sposoban ili nije u mogućnosti da učestvuje na saslušanju zbog ličnih svojstava i okolnosti na koje sam ne može uticati;3) naknadni zahtjev nije dopušten u skladu sa			
--	--	--	--	--

	<p>članom 49 ovog zakona.</p> <p>U slučaju iz stava 7 tačka 2 ovog člana strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili članu njegove porodice omogućiće se podnošenje dokaza i davanje izjava relevantnih za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p>			
<p>Član 43. Postupci na granici</p> <p>1. Države članice mogu da utvrde postupke u skladu sa osnovnim načelima i garancijama iz poglavlja II, u cilju donošenja odluka na granici ili tranzitnim zonama u državi članici o:</p> <p>(a) prihvatljivosti zahtjeva u skladu sa članom 33., koji je podnešen na tom mjestu; i/ili</p> <p>(b) sadržaju zahtjeva u postupku iz člana 31. stava 8.</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju da se odluka u okviru postupaka iz stava 1. donese u razumnom vremenskom roku. Ako odluka nije donešena u roku od 4 nedjelje, podnosiocu zahtjeva se dozvoljava ulazak na teritoriju države članice u cilju obrade njegovog ili njenog zahtjeva u skladu sa drugim odredbama ove Direktive.</p> <p>3. U slučaju priliva većeg broja državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva koja podnose zahtjeve za međunarodnu zaštitu na granici ili u tranzitnoj zoni, zbog čega u praksi nije moguće da se primjenjuju odredbe stava 1. ovog člana, ti postupci takođe mogu da se primjenjuju ako i dokle su ti državljani trećih zemalja ili lica bez državljanstva standardno smještena na granici ili u tranzitnoj zoni.</p>	<p>Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru Član 36</p> <p>Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru Član 37</p> <p>U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.</p> <p>Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.</p> <p>U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.</p> <p>Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru i u slučaju kad se, u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite,.</p> <p>Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.</p> <p>Postupak pred Upravnim sudom je hitan.</p>			
--	--	--	--	--

Član 44.

Oduzimanje međunarodne zaštite

Države članice obezbjeđuju da se postupak razmatranja oduzimanja međunarodne zaštite određenim licima pokrene čim se pojave novi elementi ili saznanja koja ukazuju da postoje razlozi za novim razmatranjem valjanosti njegove ili njene međunarodne zaštite.

Član 45.

Proceduralna pravila

1. Države članice se staraju da, u slučaju ako nadležni organ razmatra mogućnost oduzimanja međunarodne zaštite državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva u skladu sa članovima 14. ili 19. Direktive 2011/95/EU, predmetno lice uživa sljedeće garancije:

(a) da bude pismeno obaviješteno o tome da nadležni organ ponovo razmatra mogućnost o tome da li on ili ona ispunjavaju uslove kao korisnici međunarodne zaštite, kao i o razlozima za takvo razmatranje; i

(b) da im se pruži mogućnost da u ličnom intervjuu u skladu sa članom 12. stavom 1. tačkom (b) i članovima 14. do 17. ili u pisanoj izjavi navedu razlog zbog kojih se njemu ili njoj ne bi trebala oduzeti međunarodna zaštita.

2. Dalje, države članice osiguravaju da u okviru postupka iz stava 1. ovog člana:

(a) nadležni organ bude u mogućnosti da dobije tačne i ažurirane informacije iz različitih izvora kao što su, ako je potrebno, EASO i UNHCR u pogledu opšteg stanja u zemljama porijekla određenog lica; i

(b) ako informacije o pojedinačnom slučaju koje se prikupljaju zbog novog razmatranja o međunarodnoj zaštiti, nijesu dobijene od izvršioca progona ili počinioca ozbiljne nepravde na način na koji bi taj/ti izvršilac/-oci ili počinioci bili direktno obaviješteni da je određeno lice korisnik međunarodne zaštite čiji se status nanovo razmatra ili na koji bi se ugrozio fizički integritet lica koje ona izdržava, ili sloboda i bezbjednost članova njegove ili njene porodice koja još živi u zemlji porijekla.

3. Države članice obezbjeđuju da odluka nadležnog organa o

Prestanak međunarodne zaštite

Član 54

Azil će prestati ako:

- 1) azilant dobrovoljno prihvati zaštitu zemlje svog državljanstva;
- 2) azilant stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati;
- 3) se azilant dobrovoljno vrati i nastani u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od progona;
- 4) prestanu okolnosti u zemlji porijekla azilanta na osnovu kojih je odobrena međunarodna zaštita; ili
- 5) azilant dobrovoljno ponovo stekne državljanstvo zemlje porijekla koje je prethodno izgubio.

Supsidijarna zaštita će prestati ako okolnosti na osnovu kojih je odobrena supsidijarna zaštita prestanu ili se promijene do te mjere da dalja zaštita više nije potrebna.

Kad Ministarstvo utvrdi da je došlo do trajnog prestanka ili trajne i značajne promjene okolnosti iz stava 1 tačka 4 i stava 2 ovog člana, o tome će obavijestiti azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i omogućiti mu da se povodom toga izjasni usmeno na zapisnik.

O prestanku azila, odnosno supsidijarne zaštite u slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, odluku donosi Ministarstvo. Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom

Potpuno usklađeno

oduzimanju međunarodne zaštite bude izdata u pisanom obliku. U pisanom obliku se navode i činjenični i pravni razlozi koji su navedeni u odluci, kao i informacije o načinu pobijanja odluke.

4. Kad nadležni organ donese odluku o oduzimanju međunarodne zaštite, podjednako se primjenjuju član 20., član 22., član 23. stav

1. i član 29.

5. Odstupajući od stavova 1. do 4. ovog člana, države članice mogu da odluče da međunarodna zaštita prestaje prema samom zakonu, ako je korisnik međunarodne zaštite izričito odbio da je kao takvu prizna. Države članice takođe mogu da odrede da međunarodna zaštita zakonom prestaje u slučaju kad je korisnik međunarodne zaštite postao državljanin te države članice.

sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Prestanak međunarodne zaštite po sili zakona
Član 55

Azil i supsidijarna zaštita prestaju po sili zakona:

- 1) kad se azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom odobri stalni boravak u Crnoj Gori ili stekne crnogorsko državljanstvo;
- 2) smrću azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Odluku o prestanku azila i supsidijarne zaštite iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Poništenje međunarodne zaštite
Član 56

Azil ili supsidijarna zaštita prestaju poništenjem odluke o odobravanju azila, odnosno supsidijarne zaštite, ako:

- 1) se naknadno utvrdi postojanje razloga za isključenje iz čl. 29 ili 30 ovog zakona;
- 2) se utvrdi da je strancu međunarodna zaštita odobrena na osnovu netačnih činjenica koje je dao ili zbog prikrivanja činjenica bitnih za odlučivanje; ili
- 3) ako lice kome je odobrena međunarodna zaštita predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost i javni poredak Crne Gore, utvrđenu pravosnažnom odlukom nadležnog organa.

	<p>4) .</p> <p>U slučaju utvrđivanja okolnosti iz stava 1 ovog člana, azilant ili stranac pod supsidijarnom zaštitom će o tome biti obaviješten i omogućiće mu se da se o navedenim okolnostima izjasni usmeno na zapisnik.</p> <p>Odluku o poništenju odluke iz stava 1 ovog člana, donosi Ministarstvo.</p> <p>Protiv odluke iz stava 3 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 46</p> <p style="text-align: center;">Pravo na efikasni pravni lijek</p> <p>1. Države članice se staraju da podnosioci zahtjeva imaju pravo na efikasni pravni lijek pred sudom, protiv:</p> <p>(a) odluke donešene u vezi sa njihovim zahtjevo za međunarodnu zaštitu, uključujući i odluku:</p> <p>(i) razmatranju neosnovanosti zahtjeva u vezi sa statusom izbjeglice i/ili supsidijarne zaštite;</p> <p>(ii) neprihvatljivosti zahtjeva u skladu sa članom 33. stavom 2.;</p> <p>(iii) donešenu na granici ili u tranzitnim zonama države članice, kako je opisano u članu 43. stavu 1.;</p> <p>(iv) ne provede razmatranje u skladu sa članom 39.;</p> <p>(b) odbijanja novog pokretanja postupka razmatranja zahtjeva nakon njegovog prekida u skladu sa članovima 27. i 28.;</p> <p>(c) odluke o oduzimanju međunarodne zaštite u skladu sa članom 45.;</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju da lica koja organ za odlučivanje smatra podobnim za korišćenje supsidijarne zaštite imaju pravo na efikasan pravni lijek u skladu sa stavom 1. protiv odluke o neosnovanosti zahtjeva u vezi sa statusom izbjeglice.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje stav 1. tačku (c), kad status supsidijarne zaštite kako ga je priznala država članica</p>	<p>Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p style="text-align: center;">Član 47</p> <p>Zahtjev za međunarodnu zaštitu biće odbijen ako:</p> <p>1) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u državi članici Evropske unije;</p> <p>2) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u trećoj zemlji čija prava i dalje uživa, koja primjenjuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), a ta zemlja će ga ponovo prihvatiti;</p> <p>3) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri sigurna treća zemlja, u smislu člana 32</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

omogućava ista prava i beneficije kao i status izbjeglice prema pravu Unije ili nacionalnom pravu, ta država članica može smatrati da je žalba protiv odluke povodom zahtjeva kojeg proglašava neosnovanim nedozvoljena u vezi sa statusom izbjeglice zbog nepostojanja pravnog interesa na strani podnosioca zahtjeva za nastavljnje postupka.

3.Zbog usklađivanja sa stavom 1., države članice obezbjeđuju da efikasan pravni lijek u potpunosti i u ex nunc (od sada) razmatranju činjeničnih i pravnih pitanja, uključujući, ako je potrebno, i razmatranje potreba za međunarodnu zaštitu u skladu sa Direktivom 2011/95/EU, makar u žalbenim postupcima pred prvostepenim sudom.

4.Države članice utvrđuju razumne rokove i druga potrebna pravila za ostvarivanje prava podnosioca zahtjeva na efikasan pravni lijek u skladu sa stavom 1. Ovi rokovi ne smiju da onemoguće ili da učine teškim takvo ostvarivanje prava. Države članice takođe mogu da utvrde da se odluke donešene na osnovu člana 43 revidiraju po službenoj dužnosti.

5.Ne dovodeći u pitanje stav 6., države članice omogućavaju podnosiocima zahtjeva da ostanu na teritoriji države članice do isteka roka tokom čega imaju pravo na efikasan pravni lijek, i, ako je takvo pravo ostvareno unutar datog roka, do zaključenja postupka povodom pravnog lijeka 6. U slučaju odluke:

(a) o očigledno neosnovanom zahtjevu prema članu 32. stavu 2. ili odluke o neosnovanom zahtjevu prema članu 31. stavu 8., osim u slučajevima kad se takve odluke zasnivaju na okolnostima iz člana 31. stava 8. tačke (h);

(b) o nedopuštenosti zahtjeva prema članu 33. stavu 2. tačke (a), (b) ili (d);

(c) o odbijanju ponovnog razmatranja slučaja podnosioca zahtjeva nakon što je bilo prekinuto prema članu 28.;

(d) o odbijanju razmatranja ili nepotpunom razmatranju zahtjeva prema članu 39., sud ima ovlašćenje da odlučuje o tome da li podnosilac zahtjeva može da ostane na

ovog zakona;

- 4) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri evropska sigurna treća zemlja, u smislu člana 33 ovog zakona;
- 5) je za odlučivanje po zahtjevu stranca za međunarodnu zaštitu utvrđena država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;
- 6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu državljanin države članice Evropske unije.

Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Odlučivanje o osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 48

O osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu Ministarstvo donosi odluku kojom:

- 1) odobrava azil ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje azila u skladu sa ovim zakonom;
- 2) odobrava supsidijarnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ispunjava uslove za odobravanje supsidijarne zaštite u skladu sa ovim

teritoriji države članice, na zahtjev podnosioca zahtjeva ili po službenoj dužnosti, ako takva odluka dovodi do prestanka prava podnosioca zahtjeva da ostane u državi članici i ako u takvim slučajevima nije predviđen pravni lijek prema nacionalnom pravu.

7. Stav 6. ovog člana primjenjuje se samo na postupke iz člana 43., uz uslov:

(a) da podnosilac zahtjeva ima obezbijeđeno tumačenje, pravnu pomoć i da na raspolaganju ima najmanje sedam dana za pripremanje zahtjeva i za predlaganje sudu razloga za odobravanje prava ostanka na teritoriji države članice. do zaključenja postupka povodom pravnog lijeka; i

(b) da u okviru razmatranja zahtjeva iz stava 6 sud razmatra negativnu odluku organa za odlučivanje u pogledu činjeničnih i pravnih pitanja.

Ako nijesu ispunjeni uslovi iz tačkaka (a) i (b), primjenjuje se stav 5.

8. Države članice podnosiocu zahtjeva dozvoljavaju ostanak na njihovoj teritoriji do zaključenja postupka iz stavova 6. i 7. ovog člana povodom odlučivanja da li podnosilac zahtjeva može da ostane na teritoriji države članice.

9. Stavovima 5., 6. i 7. ne dovodi se u pitanje član 26. Regulative (EU) br. 604/2013.

10. Države članice mogu da utvrde rokove u kojima sud prema stavu 1. ovog člana, treba da razmotri odluku organa za odlučivanje.

11. Države članice u nacionalnom zakonodavstvu takođe mogu da donesu uslove pod kojima se smatra da je podnosilac zahtjeva odustao ili je povukao svoj pravni lijek prema stavu 1. ovog člana, kao i pravila o postupku koji ubuduće treba davati.

zakonom;

- 3) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove za odobravanje azila, odnosno supsidijarne zaštite u skladu sa ovim zakonom;
- 4) odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu ako su ispunjeni uslovi za isključenje u smislu čl. 29, 30 i 94 ovog zakona;
- 5) odobrava ili odbija zahtjev za međunarodnu zaštitu u ubrzanom postupku u slučajevima iz člana 51 ovog zakona.

Zahtjevi za međunarodnu zaštitu povodom kojih se na osnovu dostupnih dokaza može donijeti odluka kojom se odobrava međunarodna zaštita, mogu se riješiti prioritarno.

Protiv odluke iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Vrijeme ostvarivanja prava i obaveza Član 60

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može ostvarivati prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do pravosnažnosti odluke kojom se odlučuje o njegovom zahtjevu.

Stranac u transferu ima prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do okončanja postupka predaje državi

	odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.			
<p>Član 47. Pobijanje od strane javnih tijela Ova Direktiva ne utiče na mogućnost da javna tijela pobijaju upravne i/ili sudske odluke u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.</p>	Nema odgovarajuće odredbe		Ustav jasno definiše pravo na pristup pravnom lijeku	
<p>Član 48. Povjerljivost Države članice obezbjeđuju da organe koji sprovode ovu Direktivu obavezuje načelo povjerljivosti kako je definisano nacionalnim pravom, u pogledu informacija koje dobiju prilikom obavljanja svog posla. Komisija u prvom dijelu izvještaja takođe izvještava posebno o primjeni člana 17. i o različitim alatima upotrijebljenim u vezi sa izvještavanjem o ličnom intervjuu.</p>	<p>Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka Član 45 Radi sprovođenja postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo prikuplja lične i druge podatke od stranca koji je podnio taj zahtjev. Podaci iz stava 1 ovog člana mogu se prikupljati i od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori, ako je to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) u interesu stranca koji traži međunarodnu zaštitu; 2) zakonom ili drugim propisom dozvoljeno, ili 3) potrebno radi provjere podataka o strancu koji traži međunarodnu zaštitu. <p>Organi i lica iz stava 2 ovog člana, koji raspolažu podacima koji se odnose na stranca koji traži međunarodnu zaštitu, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, daju podatke iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana. Ministarstvo neće prikupljati podatke o strancu koji traži međunarodnu zaštitu od zemlje njegovog porijekla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo predstavljati opasnost i/ili ugroziti fizički integritet stranca i</p>	Potpuno usklađeno		

članova njegove porodice koji su zajedno sa njim podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu, odnosno slobodu i bezbjednost članova porodice koji žive u zemlji porijekla.

Lični i drugi podaci prikupljeni u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a naročito činjenica da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnijet, predstavljaju povjerljive podatke i ne smiju se dostaviti:

- 1) zemlji porijekla stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom;
- 2) državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori koji ne učestvuju u postupku za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, polu, državljanstvu, članovima porodice, ispravama koje je izdala zemlja porijekla, zadnjoj adresi u zemlji porijekla, otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:

- 1) zemlji porijekla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen pravoznažnom odlukom, pod uslovom da ga ta zemlja prihvati;
- 2) organima treće zemlje koja je potvrdila i primjenjuje Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

Prikupljanje i korišćenje podataka iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast

	<p>zaštite podataka o ličnosti.</p> <p>Podaci o strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu se razmjenjivati sa državama članicama Evropske unije, radi primjene Regulative (EU) br. 604/2013 i Regulative (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 603/2013).</p>			
<p>Član 49. Saradnja</p> <p>Svaka država članica imenuje Nacionalnu kontakt tačku i dostavlja njenu adresu Komisiji. Komisija te informacije prenosi drugim državama članicama.</p> <p>Države članice u vezi sa Komisijom preduzimaju sve potrebne mjere za uspostavljanje neposredne saradnje i razmjene informacija između nadležnih organa..</p> <p>Ako se države članice odluče za mjere iz člana</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenivo</p>		

6 stav 5., drugog podstava člana 14. stava 1. i člana 31. Stave. 3 tačke (b), države članice obavještavaju Komisiju odmah čim nastanu razlozi za primjenu tih vanrednih mjera, a najmanje jedanput godišnje. Ako je moguće, te informacije uključuju podatke o dijelu zahtjeva na koje se primjenjuju odstupanja u odnosu na ukupan broj zahtjeva obrađenih u istom razdoblju.				
Čl. 50-55	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Prilog I Označavanje sigurne zemlje porijekla za potrebe člana 37. stava 1.	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem Liste sigurnih zemalja porijekla, nakon početka primjene ovog Zakona	I kvartal 2018
Prilog II-III	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 2013/33/EU				
Član 1. Cilj Cilj ove Direktive je da se utvrde standardi za prihvata podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu (u daljem tekstu: podnosioci zahtjeva) u državama članicama.	Nadležnost za odlučivanje i smještaj Član 8 Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, kao i poslove prihvata i smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu vrši organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo). Poslove smještaja i prihvata stranca iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo vrši preko organizacione jedinice za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu (u daljem tekstu: Centar za prihvata). Poslove smještaja azilanata, stranaca sa odobrenom supsidijarnom zaštitom i stranaca sa odobrenom privremenom zaštitom vrši organ državne uprave nadležan za poslove rada i socijalnog staranja.	Potpuno usklađeno		
Član 2.	Značenje izraza	Potpuno		

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

(a) "zahtjev za međunarodnu zaštitu" znači zahtjev za međunarodnu zaštitu kako je definisano u članu 2 tački (h) Direktive 2011/95/EU;

(b) "podnosilac zahtjeva" znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje je podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu u pogledu kojeg konačna odluka još nije donijeta.

(c) "članovi porodice", znači, u onoj mjeri u kojoj je porodica već postojala u zemlji porijekla, sljedeće članove porodice podnosioca zahtjeva koji su prisutni na teritoriji država članica:

☒ bračni drug podnosioca zahtjeva ili njegov/njen nevjenčani partner u stabilnoj vezi, ako zakonodavstvo ili praksa predmetne države članice tretiraju nevjenčane parove na način kojim se može uporediti tretiranje vjenčanih parova u svojim zakonima koji se odnose na državljane trećih zemalja;

☒ maloljetna djeca parova iz prve podtačke ili podnosioca zahtjeva, pod uslovom da nijesu u braku i bez obzira na to jesu li rođena u bračnoj ili vanbračnoj vezi ili su usvojena kako je definisano u skladu sa nacionalnim pravom;

☒ otac, majka ili druga odrasla osoba koja je odgovorna za podnosioca zahtjeva ako je podnosilac zahtjeva maloljetno lice i nije u braku, bilo prema zakonu ili u skladu sa praksom države članice;

(d) "maloljetno lice" znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ispod navršenih 18 godina starosti;

(e) "maloljetno lice bez pratnje" znači maloljetno lice koje dođe na teritoriju države članice bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega/nju, bilo prema zakonu ili u skladu sa praksom predmetne države članice i to sve dok to odraslo lice ne preuzme brigu za njega/nju; ovo uključuje maloljetna lica ostavljena bez pratnje nakon što su on/ona stupili na teritoriju države članice;

Član 10

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **azilant** je stranac kome je u skladu sa ovim zakonom odobren azil, kao i stranac kome je u skladu sa dosadašnjim propisima priznat status izbjeglice;
- 2) **stranac pod supsidijarnom zaštitom** je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena supsidijarna zaštita;
- 3) **stranac pod privremenom zaštitom** je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena privremena zaštita;
- 4) **stranac u transferu** je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;
- 5) **zemlja porijekla** je zemlja čije državljanstvo ima državljanin treće zemlje ili zemlja u kojoj je lice bez državljanstva imalo uobičajeno boravište, a ako državljanin treće zemlje ima više državljanstava, zemljom porijekla smatraće se svaka

usklađeno

<p>(f) "uslovi prihvata" znači cjelokupan obim mjera koje države članice daju podnosiocima zahtjeva u skladu sa ovom Direktivom;</p> <p>(g) "materijalni uslovi prihvata" znači uslovi prihvata koji uključuju smještaj, hranu i odjeću date u naturi ili u obliku novčane pomoći ili u vaučerima ili u kombinaciji nabrojanog, kao i pripomoć za svakodnevne troškove;</p> <p>(h) "zadržavanje" znači da država članica zadržava podnosioca zahtjeva na određenom mjestu na kojem mu je ograničena sloboda kretanja;</p> <p>(i) "centar za smještaj" znači svako mjesto koje se upotrebljava u svrhu zajedničkog smještaja podnosioca zahtjeva;</p> <p>(j) "predstavnik" znači lice ili organizacija koju su nadležna tijela imenovala da maloljetnom licu bez pratnje pomaže i da ga zastupa u postupcima navedenim u ovoj Direktivi, tako da se osigura najbolji interes djeteta i da se za njega kada je potrebno obavljaju pravne radnje. Kad je za zastupnika imenovana organizacija, ista određuje lice odgovorno za obavljanje dužnosti zastupnika za maloljetno lice bez pratnje u skladu sa ovom Direktivom;</p> <p>(k) "podnosilac zahtjeva sa posebnim potrebama u vezi sa prihvatanjem" znači ranjivo lice u skladu sa članom 21. kojem su potrebne posebne garancije kako bi mogao da ostvaruje prava i ispunjava obaveze predviđene ovom Direktivom.</p>	<p>zemlja čiji je državljanin;</p> <p>6) treća zemlja je država koja nije članica Evropske unije;</p> <p>7) država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 604/2013);</p> <p>8) ranjive grupe su poslovno nesposobna lica, maloljetnici, maloljetnici bez pratnje, starija i nemoćna lica, teško bolesna lica, lica sa invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, lica sa duševnim smetnjama, žrtve trgovine ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili</p>			
---	---	--	--	--

drugog teškog psihičkog,
fizičkog i polnog nasilja
(žrtve sakaćenja ženskih
polnih organa i slično);

9)maloljetnik bez pratnje je
državljanin treće zemlje ili lice
bez državljanstva, mlađi od 18
godina života, koji je ušao u
Crnu Goru bez pratnje
punoljetnog lica koje se o
njemu stara ili je ostao bez
pratnje nakon što je ušao u
Crnu Goru, sve dok se ne stavi
pod starateljstvo takvog lica, u
skladu sa propisima Crne Gore.

Članovi porodice

Član 7

Članom porodice stranca koji
traži međunarodnu zaštitu, azilanta,
stranca pod supsidijarnom zaštitom,
odnosno stranca pod privremenom
zaštitom, smatra se:

- bračni ili vanbračni supružnik u skladu
sa propisima Crne Gore, kao i lica koja su
u zajednici koja se smatra životnim
partnerstvom;
- maloljetno zajedničko dijete bračnih i
vanbračnih supružnika, njihovo
zajedničko maloljetno usvojeno dijete,
maloljetno dijete i maloljetno usvojeno
dijete jednog od bračnih, odnosno
vanbračnih supružnika ili životnog
partnera koji ima starateljstvo nad tim
djetetom;
- punoljetno dijete stranca koji traži
međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca
pod supsidijarnom zaštitom, odnosno
stranca pod privremenom zaštitom, koje

nije u braku i zbog svog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti da se brine za svoje potrebe;

- roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom;
- srodnik po krvi prvog stepena u pravoj liniji koji je živio u zajedničkom domaćinstvu sa strancem koji traži međunarodnu zaštitu, azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom, odnosno strancem pod privremenom zaštitom, ako se utvrdi da zavisi od pomoći tog lica.

Načelo najboljeg interesa maloljetnika
Član 15

U postupcima koji se vode u skladu sa ovim zakonom mora se voditi računa o najboljem interesu maloljetnika, uzimajući u obzir:

- 1) dobrobit i društveni razvoj maloljetnika i njegovo porijeklo;
- 2) zaštitu i sigurnost maloljetnika, naročito ako postoji mogućnost da je žrtva trgovine ljudima;
- 3) mišljenje maloljetnika, u zavisnosti od njegovog uzrasta i zrelosti, i
- 4) mogućnost spajanja sa porodicom.

Radi ostvarivanja najboljeg interesa maloljetnika bez pratnje, staratelj tog maloljetnika preduzeće sve potrebne radnje, koje podrazumijevaju kontaktiranje i saradnju sa državnim organima, organima državne uprave, organima drugih država i međunarodnih organizacija i nevladinim organizacijama,

radi spajanja maloljetnika sa porodicom, ako je to u najboljem interesu maloljetnika.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Član 35

Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućiće se podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.

Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prihvat

Član 64

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na prihvat koji obuhvata: smještaj u Centru za prihvat, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza, ako mu je prevoz potreban radi učešća u postupku za odobravanje međunarodne zaštite ili ostvarivanja

drugih prava u skladu sa ovim zakonom, kao i novčanu pomoć.

Vrstu smještaja u Centru za prihvat određuje Ministarstvo, s obzirom na lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe stranca koji traži međunarodnu zaštitu.

Novčanu pomoć strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrava centar za socijalni rad.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu pravo na prihvat može se ograničiti ili uskratiti ako:

- 1) ne boravi u Centru za prihvat u kojem mu je određen smještaj;
- 2) napusti Centar za prihvat duže od 24 sata bez odobrenja iz člana 65 stav 5 ovog zakona;
- 3) posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard;
- 4) krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvat.

Odluku o ograničenju ili uskraćivanju prava na prihvat u slučajevima iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, na osnovu individualne procjene stranca koji traži međunarodnu zaštitu, vodeći računa o očuvanju životnog standarda koji obezbjeđuje njegovo dostojanstvo i srazmjerno svrsi koja se želi postići ograničenjem, odnosno uskraćivanjem prava na prihvat.

Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

U slučaju iz stava 4 tač. 3 i 4 ovog

člana, Ministarstvo može od stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji koristi pravo na prihvata da zahtijeva povraćaj troškova prihvata iz stava 1 ovog člana, kao i naknadu materijalne štete koju je prouzrokovao.

Visinu novčane pomoći iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove socijalnog staranja.

Centar za prihvata

Član 65

Smještaj, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza iz člana 64 stav 1 ovog zakona obezbjeđuje Centar za prihvata.

Strancu koji je smješten u Centru za prihvata obezbijediće se i osnovna sredstva za higijenske potrebe i obavezan zdravstveni pregled.

Prilikom smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u Centru za prihvata posebno će se voditi računa o polu, uzrastu, položaju ranjivih grupa, zdravstvenom stanju i invaliditetu, kao i jedinstvu porodice.

Druge oblike pomoći, sprovođenjem posebnih programa pomoći u Centru za prihvata mogu pružati Crveni krst Crne Gore (u daljem tekstu: Crveni krst) i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata ili humanitarnim radom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može izaći van Centra za prihvata duže od 24 časa uz prethodno odobrenje

	<p>sužbenika Centra za prihvat.</p> <p>Zaštitu lica i imovine u Centru za prihvat obezbjeđuju policijski službenici koji ne nose službenu uniformu i koji su posebno obučeni za rad sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu.</p> <p>Pravila boravka i kućni red u Centru za prihvat propisuje Ministarstvo.</p>			
<p>Član 3. Područje primjene</p> <p>1. Ova Direktiva se primjenjuje na sve državljane trećih zemalja i lica bez državljanstva koja podnose zahtjev za međunarodnu zaštitu na državnoj teritoriji, uključujući granicu, međunarodne vode ili područja tranzita države članice, sve dok im je kao podnosiocima zahtjeva dopušteno da ostanu na državnom području, kao i članove porodice, ako su obuhvaćeni takvim zahtjevom za međunarodnu zaštitu u skladu sa nacionalnim pravom.</p> <p>2. Ova Direktiva se ne primjenjuje na zahtjeve za diplomatskim ili teritorijalnim azilom koji su podnešeni u predstavništvima država članica.</p> <p>3. Ova Direktiva se ne primjenjuje prilikom primjene odredbe Direktive 2001/55/EZ od 20. jula 2001. godine o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica kao i o mjerama za promovisanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvatanja tih lica⁷.</p> <p>4. Države članice mogu da odluče da primjenjuju ovu Direktivu u vezi sa postupcima za odlučivanje o zahtjevima za druge oblike zaštite koji proizlaze iz Direktive 2011/95/EU.</p>	<p>Izražavanje namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p> <p>Član 34</p> <p>Državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva može izraziti namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prilikom granične kontrole na graničnom prelazu.</p> <p>Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu je usmeno ili pisano izražena volja državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.</p> <p>Ako se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva već nalazi na teritoriji Crne Gore, namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izražava u organizacionoj jedinici organa uprave nadležnog za poslove policije (u daljem tekstu: policija) u mjestu gdje se zatekne ili u Centru za prihvat.</p> <p>Prilikom izražavanja namjere u skladu sa st. 1 i 3 ovog člana, policijski službenici ili službenici Centra za prihvat dužni su da prikupe podatke o identitetu stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pravcu putovanja od zemlje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	<p>porijekla do Crne Gore, kao i ličnim svojstvima i okolnostima iz člana 20 ovog zakona, radi procjene da li je potrebno obezbijediti posebne proceduralne garancije.</p> <p>Radi utvrđivanja identiteta stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, od stranca se uzimaju otisci svih prstiju i fotografija.</p> <p>Stranac koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu dužan je da omogući uzimanje podataka iz stava 5 ovog člana.</p> <p>U slučaju da od stranca koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu privremeno nije moguće uzeti otiske prstiju zbog medicinskih ili drugih razloga koje on nije namjerno prouzrokovao, stranac je dužan da omogući uzimanje otisaka prstiju odmah po prestanku tih razloga. Policijski službenik, odnosno službenik Centra za prihvata, pred kojim je izražena namjera iz st. 1 i 3 ovog člana unosi podatke iz stava 5 ovog člana u evidenciju koju vodi i upućuje stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu da se, u roku od tri dana, javi Ministarstvu radi podnošenja tog zahtjeva.</p> <p>Podatke o strancima koji su izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu policija dostavlja Ministarstvu.</p> <p>Smatraće se da stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a ne da podatke u</p>			
--	--	--	--	--

skladu sa stavom 7 ovog člana odnosno, bez opravdanog razloga, se ne javi Ministarstvu u skladu sa stavom 8 ovog člana, nezakonito boravi u Crnoj Gori. Bliži način uzimanja podataka iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Član 35

Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućiće se podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.

Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 36

Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno

u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 37

U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.

Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja

	<p>zahtjeva.</p> <p>Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.</p> <p>Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru i u slučaju kad se, u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite,. Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.</p> <p>Postupak pred Upravnim sudom je hitan.</p> <p>Uslovi prihvata na granici ili u tranzitnom prostoru</p> <p>Član 38</p> <p>Strancu iz člana 36 ovog zakona obezbjeđuje se hrana, odjeća, zdravstvena zaštita i pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Nevladinim organizacijama registrovanim za pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu i organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata, obezbijediće se pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu</p>			
--	--	--	--	--

	<p>na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke.</p> <p>Organizacijama iz stava 2 ovog člana može se privremeno ograničiti pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu kad je to neophodno radi zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore.</p>			
<p>Član 4. Povoljniji standardi</p> <p>Države članice mogu da uvedu ili da zadrže povoljnije standarde u području uslova prihvata za podnosiocе zahtjeva i druge bliske srodnike podnosilaca zahtjeva koji su prisutni u istoj državi članici kad zavise od podnosilaca zahtjeva, ili iz humanitarnih razloga u onoj mjeri u kojoj su takvi standardi kompatibilni sa ovom Direktivom.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p>Član 5. Informisanje</p> <p>1. Države članice u razumnom roku, koji ne prelazi 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, informišu podnosiocе zahtjeva o svim važećim pravima i obavezama kojih se moraju pridržavati u vezi sa uslovima prihvata.</p> <p>Države članice se staraju da podnosioci zahtjeva dobiju sve informacije o organizacijama ili grupama lica koje pružaju posebnu pravnu pomoć i organizacijama koje bi mogle da im pomognu ili da ih informišu o raspoloživim uslovima prihvata, uključujući u to i zdravstvenu zaštitu.</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju da informacije iz stava 1. budu u pisanom obliku i na jeziku koji podnosilac zahtjeva razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije. Kad je to očigledno, te se informacije mogu dati i usmeno.</p>	<p>Centar za prihvrat Član 65 stav 7</p> <p>Pravila boravka i kućni red u Centru za prihvrat propisuje Ministarstvo.</p> <p>Pravo na informacije i pravne savjete Član 68</p> <p>U Centru za prihvrat strancu koji traži međunarodnu zaštitu se na njegov zahtjev obezbjeđuju informacije neophodne za boravak, pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu i besplatne pravne pomoći, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.</p>	Djelimično usklađeno	<p>Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na rok obavještanja o pravima i obavezama u Centru za prihvrat. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na pravila boravka i kućni red u Centru za prihvrat</p>	III kvartal 2017
<p>Član 6. Dokumentacija</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da u roku tri dana od podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, podnosilac</p>	<p>Isprave Član 71</p> <p>Ministarstvo će, u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva za</p>	Potpuno usklađeno		

zahtjeva dobije dokument izdat na njegovo ime koji potvrđuje njegov status podnosioca zahtjeva ili dokazuje da mu je dozvoljeno da ostane na državnom području države članice dok odluka o njegovom zahtjevu nije konačna ili dok se ista ne razmotri. Ako se vlasnik dokumenta ne smije slobodno kretati na cijeloj državnoj teritoriji države članice, ili na njenom dijelu, dokumentom treba da se potvrdi i ta činjenica.

2. Države članice mogu da isključe primjenu tog člana kad je podnositelj zahtjeva u pritvoru ili tokom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnešen na granici ili u okviru postupka za odlučivanje o pravu podnosioca zahtjeva da uđe na teritoriju države članice. U posebnim slučajevima tokom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, države članice podnosiocima zahtjeva mogu da osiguraju druge dokaze koji su podjednako korisni kao i dokument iz stava 1.

Dokument iz stava 1 ne treba nužno da potvrđuje identitet podnosioca zahtjeva.

3. Države članice donose potrebne mjere da podnosiocima zahtjeva osiguraju dokument iz stava 1. koji mora da važi dok imaju pravo da ostanu na državnom području predmetne države članice.

4. Države članice mogu podnosiocima zahtjeva da izdaju putnu ispravu kad nastupe ozbiljni humanitarni razlozi koji zahtijevaju njihovu prisutnost u drugoj državi.

5. Države članice ne smiju da opterete podnosioca zahtjeva nepotrebnom ili neumjerenom dokumentacijom ili drugim upravnim zahtjevima, prije osiguranja prava na koja imaju pravo u skladu sa ovom Direktivom, samo zato jer se radi o podnosiocima zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu izdati ispravu kojom dokazuje da je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu i služi kao dozvola boravka u Crnoj Gori do pravosnažnosti odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu izdaje se na propisanom obrascu, u skladu sa ovim zakonom.

Obrazac isprave iz stava 2 ovog člana sadrži: Grb Crne Gore, naziv „Crna Gora“, naziv „Isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu“, zaštitne elemente i mjesta za unos ličnih i drugih podataka.

Podaci iz stava 3 ovog člana su: ime i prezime, zemlja porijekla, pol, fotografija, potpis, broj i datum izdavanja isprave, naziv organa koji je izdao ispravu.

Unošenje podataka u obrazac isprave iz stava 3 ovog člana vrši Ministarstvo.

Isprava iz stava 1 ovog člana nije dokaz o identitetu stranca kome je isprava izdata.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu neće se izdati strancu koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru iz člana 36 ovog zakona.

Stranac kome je izdata isprava iz stava 1 ovog člana, dužan je da tu ispravu, radi poništenja, vrati Ministarstvu po prestanku prava na

	<p>boravak, u skladu sa članom 61 ovog zakona, odnosno prilikom izdavanja lične isprave iz člana 88 ovog zakona.</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu i strancu u transferu može se izdati putni list za stranca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje boravak stranaca.</p> <p>Izgled i sadržaj obrasca i način izdavanja isprave iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.</p>			
<p>Član 7. Boravište i sloboda kretanja</p> <p>1. Podnosioci zahtjeva mogu slobodno da se kreću na teritoriji države članice domaćina ili na području koje im odredi ta država članica. Tako određeno područje ne utiče na neotuđivu sferu privatnog života i omogućava dovoljno prostora za mogućnosti ostvarivanja svih prava u skladu sa ovom Direktivom.</p> <p>2. Države članice mogu da odluče o boravištu podnosioca zahtjeva zbog javnog interesa, javnog reda ili, kad je potrebno, radi brzog razmatranja i efikasnog praćenja njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>3. Države članice mogu da propišu da materijalni uslovi prihvata zavise od stvarnog boravišta podnosioca zahtjeva na određenom mjestu koje određuju države članice. Takva se odluka, koja može biti i opšte prirode, donosi pojedinačno i na osnovu nacionalnog prava.</p> <p>4. Države članice predviđaju mogućnost da podnosiocima zahtjeva izdaju privremenu dozvolu za napuštanje mjesta boravišta iz stava 2. i stava 3. i/ili određenog područja navedenog u stavu 1. Odluke se donose pojedinačno, objektivno i nepristrasno a, u slučaju da su negativne, za to se navode valjani razlozi.</p> <p>Podnosilac zahtjeva ne treba da traži dozvolu da bi se javio nadležnim organima ili sudovima, ako se već zahtijeva njegova prisutnost na tom mjestu.</p> <p>5. Države članice od podnosioca zahtjeva traže da, što</p>	<p>Pravo na boravak Član 61</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na boravak u Crnoj Gori od dana izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do pravosnažnosti odluke kojom je njegov zahtjev odbijen.</p> <p>Kad stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnese naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu, a taj zahtjev bude odbijen kao nedopusšten, u skladu sa članom 49 stav 7 ovog zakona, ima pravo na boravak do uručenja odluke o odbijanju naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Ako stranac, čiji je naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen u skladu sa stavom 2 ovog člana, podnese novi naknadni zahtjev, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, koji se nalazi u postupku predaje, odnosno izručenja u skladu sa članom 12 st. 1, 3 i 4 ovog zakona, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.</p> <p>Članovi porodice stranca koji traži</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

je prije moguće, o svojoj trenutnoj adresi obavijeste nadležna tijela, kao i da im saopšte svaku promjenu svoje adrese.

međunarodnu zaštitu, koji su došli zajedno sa njim, imaju pravo na boravak u skladu sa stavom 1 ovog člana. Stranac u transferu ima pravo na boravak u Crnoj Gori do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sloboda kretanja

Član 62

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Crnoj Gori, što podrazumijeva i izbor mjesta boravka, uz obavezu da Ministarstvo obavijesti o mjestu i adresi boravka, u roku od tri dana od izbora, odnosno promjene mjesta i adrese boravka.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu može se ograničiti sloboda kretanja, ako se na osnovu činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:

- 1) utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima zasniva zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, naročito ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva s obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Crne Gore, ranije odbijanje provjere i utvrđivanja identiteta, prikrivanje ili pružanje lažnih podataka o identitetu, odnosno državljanstvu, grubo kršenje pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata, kao i rezultate sistema Eurodac za

	<p>upoređivanje otisaka prstiju primjenom Regulative (EU) br. 603/2013;</p> <p>2) utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva;</p> <p>3) zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore;</p> <p>4) sprječavanja zloupotrebe postupka kad postoji osnovana sumnja da je namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazio u toku postupka u cilju onemogućavanja prisilnog udaljenja.</p> <p>Strancu u transferu će se ograničiti sloboda kretanja u svrhu sprovođenja transfera u drugu državu odgovornu za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva, naročito uzimajući u obzir njegovo protivljenje transferu, kao i okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana.</p>			
<p>Član 8. Zadržavanje</p> <p>1. Države članice ne smiju da zadrže lice samo zato jer je podnosilac zahtjeva u skladu sa Direktivom 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite⁸</p> <p>2. Kad se pokaže da je potrebno i na osnovu pojedinačne ocjene svakog slučaja, države članice mogu da zadrže podnosioca zahtjeva, u slučaju ako ne mogu da se primijene druge, manje prisilne, mjere.</p> <p>3. Podnosilac zahtjeva se može zadržati samo:</p>	<p>Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru Član 36</p> <p>Stranac koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, a ne ispunjava uslove za zakoniti ulazak u Crnu Goru, odnosno dolazi iz sigurne zemlje porijekla, sigurne treće zemlje, kao i u slučaju podnošenja naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, može da bude zadržan na graničnom prelazu ili u</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(a) da bi se utvrdio ili provjerio njegov identitet ili državljanstvo;</p> <p>(b) da bi se odredili oni elementi na čijoj osnovi se zasniva zahtjev za međunarodnu zaštitu, koji se bez zadržavanja ne mogu pribaviti, a naročito kada postoji opasnost od bijega podnosioca zahtjeva;</p> <p>(c) da se u okviru postupka odluči o pravu podnosioca zahtjeva da uđe na teritoriju države članice;</p> <p>(d) kada je lice zadržano zbog postupka vraćanja, u skladu sa Direktivom 2008/115/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama u vezi sa vraćanjem državljana trećih zemalja zbog nezakonitog boravka⁹, da se pripremi 8Vidjeti stranu 60 ovog Službenog lista. 9 SL L 348, 24.12.2008.god., str. 98. vraćanje i/ili sprovede postupak udaljavanja i da predmetna država članica na osnovu objektivnih kriterijuma, uključujući i to da je podnosilac zahtjeva već imao mogućnost da započne postupak za traženje azila, može da dokaže da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da lice podnosi zahtjev za međunarodnu zaštitu samo da bi odložio ili otežao izvršenje odluke o vraćanju;</p> <p>(e) kada to zahtijeva zaštita nacionalne bezbjednosti ili javnog reda;</p> <p>(f) u skladu sa članom 28. Regulative (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013.godine o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koju je u</p>	<p>tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke, gdje će mu se omogućiti podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Postupak po zahtjevu na granici ili u tranzitnom prostoru</p> <p>Član 37</p> <p>U slučaju iz člana 36 ovog zakona, postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu sprovede se na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, ako stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne ispunjava uslove iz čl. 3 i 4 ovog zakona ili iznese samo podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite, odnosno ako se njegov zahtjev može odbiti u skladu sa članom 47 ovog zakona.</p> <p>Postupak iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa čl. 42 do 53 ovog zakona, a ako se radi o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu, postupak se sprovodi u skladu sa članom 49 ovog zakona.</p> <p>U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu donosi se što prije, a najkasnije u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.</p> <p>Ukoliko se odluka iz stava 3 ovog člana ne donese u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, strancu koji traži međunarodnu zaštitu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru radi sprovođenja</p>			
--	--	--	--	--

jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva¹⁰.

Razlozi za zadržavanje utvrđuju se nacionalnim pravom.

4. Države članice se staraju da su pravila o alternativama zadržavanja, kao što su redovno javljanje nadležnim organima, davanje finansijskih garancija ili obaveza boravka na određenom mjestu, utvrđena nacionalnim pravom.

Član 9.

Garancije za zadržane podnosiocima zahtjeva

1. Podnosilac zahtjeva može da bude zadržan što je kraće moguće i onoliko dugo dok važe razlozi iz člana 8. stava 3.

¹⁰ Vidjeti stranu 31. ovog Službenog lista Upravni postupci u vezi sa razlozima za zadržavanje iz člana 8. stava 3. izvršavaju se sa dužnom pažnjom. Kašnjenja upravnih postupaka, koja se ne mogu pripisati podnosiocu zahtjeva, ne opravdavaju nastavak zadržavanja.

2. Zadržavanje podnosioca zahtjeva, u pisanom, obliku određuju sudski ili upravni organi. U nalogu o zadržavanju navode se stvarni i pravni razlozi na kojima se zasniva to zadržavanje.

3. Kad upravni organi nalažu zadržavanje, države članice obezbjeđuju brzo sudsko razmatranje zakonitosti zadržavanja koje se sprovodi po službenoj dužnosti i/ili na zahtjev podnosioca zahtjeva. Kad se razmatranje sprovodi po službenoj dužnosti takvo razmatranje sprovodi se što je prije moguće od samog početka zadržavanja. Kad se sprovodi na zahtjev podnosioca zahtjeva, sprovodi se što je prije moguće nakon

postupka odobravanja međunarodne zaštite, o čemu Ministarstvo donosi odluku.

Strancu će se dozvoliti ulazak u Crnu Goru i u slučaju kad se, u toku postupka iz stava 1 ovog člana, procijeni da ima uslova za odobravanje međunarodne zaštite,. Protiv odluke iz stava 3 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud), u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke. Postupak pred Upravnim sudom je hitan.

Uslovi prihvata na granici ili u tranzitnom prostoru

Član 38

Strancu iz člana 36 ovog zakona obezbjeđuje se hrana, odjeća, zdravstvena zaštita i pravni savjeti u vezi postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Nevladinim organizacijama registrovanim za pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu i organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata, obezbijediće se pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu na graničnom prelazu, odnosno u tranzitnom prostoru vazdušne i morske luke.

Organizacijama iz stava 2 ovog člana može se privremeno ograničiti pristup strancu koji traži međunarodnu zaštitu kad je to neophodno radi zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog

<p>pokretanja odgovarajućih postupaka. U tu svrhu države članice u nacionalnom pravu definišu period u okviru kojeg se sprovodi sudsko razmatranje zakonitosti zadržavanja po službenoj dužnosti i/ili sudsko razmatranje na zahtjev podnosioca zahtjeva.</p> <p>Kada se u okviru sudskog razmatranja dokaže da je zadržavanje nezakonito, predmetni podnosilac zahtjeva se odmah oslobađa.</p> <p>4. Zadržani podnosioci zahtjeva se pisanim putem, na jeziku koji razumiju ili se opravdano pretpostavlja da ga razumiju, odmah obavještavaju o razlozima zadržavanja i postupcima utvrđenim nacionalnim pravom za osporavanje naloga za zadržavanje kao i o mogućnosti traženja besplatne pravne pomoći i zastupanja.</p> <p>5. Zadržavanje u razumnim vremenskim razmacima razmatra sudski organ po službenoj dužnosti i/ili na zahtjev predmetnog podnosioca zahtjeva, a naročito u slučajevima kad zadržavanje traje duže, kad se pojave relevantne okolnosti ili postanu dostupne nove informacije koje mogu da utiču na zakonitost zadržavanja.</p> <p>6. Države članice u slučaju sudskog razmatranja naloga za zadržavanjem iz stava 3. obezbjeđuju da podnosioci zahtjeva imaju pristup besplatnoj pravnoj pomoći i zastupanju. To uključuje u najmanju ruku pripremu traženih proceduralnih dokumenata i učestvovanje u postupku pred sudskim organima u ime podnosioca zahtjeva.</p> <p>Besplatnu pravnu pomoć i zastupanje obezbjeđuju adekvatno osposobljena lica koje taj posao mogu da obavljaju, ili im je to dozvoljeno, u skladu sa nacionalnim pravom, čiji interesi nijesu ili ne bi mogli biti u</p>	<p>poretka Crne Gore</p> <p>Mjere za ograničenje slobode kretanja Član 63</p> <p>Radi ograničenja slobode kretanja, u slučajevima iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili strancu u transferu mogu se izreći sljedeće mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabrana kretanja van Centra za prihvata; 2) zabrana kretanja van određenog područja; 3) zabrana napuštanja smještaja na adresi koju je prijavio; 4) obavezni smještaj u Centru za prihvata; 5) privremeno oduzimanje putnih isprava i drugih dokumenata; 6) smještaj u Prihvatalište za strance. <p>U slučaju oduzimanja isprave, odnosno dokumenta iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ta isprava, odnosno dokument zadržava se za vrijeme dok postoje razlozi za zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda. Mjera smještaj u Prihvatalište za strance može se izreći ako se procjenom ličnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu ili stranca u transferu utvrdi da se drugim mjerama iz stava 1 tač. 1 do 5 ovog člana, ne može ostvariti svrha ograničenja slobode kretanja.</p> <p>Stranac koji se nalazi u Prihvatalištu za strance, a izrazi namjeru za podonošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, ne može napustiti</p>			
---	---	--	--	--

<p>suprotnosti sa interesima podnosilaca zahtjeva.</p> <p>7. Države članice takođe mogu da odluče da se besplatna pravna pomoć i zastupanje odobri:</p> <p>(a) samo onim licima koja nemaju dovoljno sredstava i/ili</p> <p>(b) samo putem usluga koje obezbjeđuju pravni savjetnici ili drugi savjetnici koji su u nacionalnom pravu posebno određeni za pomoć podnosiocima zahtjeva i za njihovo zastupanje.</p> <p>8. Države članice takođe mogu:</p> <p>(a) da odrede novčana i/ili vremenska ograničenja na pružanje besplatne pravne pomoći i zastupanja, pod uslovom da se njima ne ograničava pristup besplatnoj pravnoj pomoći i zastupanju;</p> <p>(b) da odrede da postupanje prema podnosiocima zahtjeva, u vezi sa naknadama i drugim troškovima, nije povoljnije od postupanja koje je uopšte namijenjeno njihovim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć.</p> <p>9. Države članice mogu da zahtijevaju da im se u potpunosti ili djelimično vrate sredstva za sve odobrene troškove, ako i kad se finansijski položaj podnosioca zahtjeva znatno poboljša ili ako je odluka o odobrenju takvih troškova donešena na osnovu neistinitih informacija koje je dao podnosilac zahtjeva.</p> <p>10. Postupci za pristup pravnoj pomoći i zastupanju, utvrđeni su u nacionalnom pravu.</p> <p>Član 10.</p> <p>Uslovi za zadržavanje</p> <p>1. Zadržavanje podnosilaca zahtjeva sprovodi se, po pravilu, u posebnim centrima za</p>	<p>Prihvatište za strance do okončanja postupka po njegovom zahtjevu.</p> <p>Mjera smještaj u Prihvatište za strance može se izreći strancu kome su obezbijeđene posebne proceduralne garancije, izuzetno kad to omogućavaju njegova lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe, naročito zdravstveno stanje.</p> <p>Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu trajati dok postoje razlozi iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, a najduže tri mjeseca.</p> <p>Izuzetno od stava 6 ovog člana, mjere iz stava 1 ovog člana mogu se produžiti za još tri mjeseca, kad za to postoje opravdani razlozi.</p> <p>Mjera smještaj u Prihvatište za strance maloljetniku bez pratnje može se izreći u trajanju najduže do 30 dana.</p> <p>Maloljetnik bez pratnje kome je izrečena mjera smještaj u Prihvatište za strance, mora se smjestiti odvojeno od punoljetnih lica.</p> <p>Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu u transferu mogu trajati najduže šest nedjelja od utvrđivanja države odgovorne za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili od pravosnažnosti odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Odluku o izricanju mjere iz stava 1 ovog člana i trajanju te mjere, donosi Ministarstvo.</p> <p>Protiv odluke iz stava 11 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od tri dana od dana dostavljanja</p>			
---	--	--	--	--

smještaj. Kada država članica ne može da osigura smještaj u posebnim centrima za smještaj i kada mora da pribjegne smještaju u zatvoru, pritvorenog podnosioca zahtjeva mora držati odvojeno od drugih zatvorenika i primjenjivati uslove pritvora predviđene ovom Direktivom.

Zadržani podnosioci zahtjeva, koliko je to god moguće, drže se odvojeno od državljana trećih zemalja koji nijesu podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu.

Kada se podnosioci zahtjeva ne mogu držati odvojeno od državljana trećih zemalja, predmetna država članica mora da obezbijedi da se primjenjuju uslovi pritvora predviđeni ovom Direktivom.

2. Zadržanim podnosiocima zahtjeva omogućava se pristup prostoru na otvorenom.

3. Države članice obezbjeđuju da predstavnici Visokog predstavnika Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) mogu da komuniciraju sa podnosiocima zahtjeva i da iste mogu da posjećuju u uslovima koji poštuju privatnost. Ta se mogućnost primjenjuje i na organizaciju koja djeluje na teritoriji predmetne države članice u ime UNHCR-a na osnovu sporazuma s tom državom članicom.

4. Države članice obezbjeđuju da članovi porodice, pravni savjetnici ili drugi savjetnici predmetnog lica koji zastupaju odgovarajuće nevladine organizacije koje priznaje predmetna država članica, imaju mogućnost komunikacije sa podnosiocima zahtjeva i da ih mogu posjećivati u uslovima kojima se poštuje privatnost. Pristup centrima za smještaj može se ograničiti samo kad je to na osnovu nacionalnog prava objektivno nužno

odluke.

zbog bezbjednosti, javnog reda ili upravnog poslovanja centra za smještaj, pod uslovom da se pristup time strogo ne ograniči ili ne onemogući.

5. Države članice se staraju da se zadržanim podnosiocima zahtjeva sistemski prosljeđuju informacije kojima se objašnjavaju pravila koja se primjenjuju u centru za smještaj i određuju njihova prava i obaveze na jeziku koji razumiju ili se opravdano pretpostavlja da ga razumiju. Države članice mogu da odstupe od te obaveze u propisno opravdanim slučajevima i za razuman vremenski period koji je što je moguće kraći, u slučaju kad je podnosilac zahtjeva zadržan na granici ili u tranzitnom području. To odstupanje se ne primjenjuje u slučajevima iz člana 43.

Direktive 2013/32/EU.

Član 11.

Zadržavanje ranjivih lica i podnosilaca zahtjeva sa posebnim potrebama za prihvatanje

1. Nacionalna tijela prvenstveno se brinu o zdravlju, uključujući mentalno zdravlje podnosilaca zahtjeva koji su ranjive prirode. Kad su zadržana ranjiva lica, države članice osiguravaju redovno praćenje i adekvatnu pomoć i pritom uzimaju u obzir njihov poseban položaj, uključujući i njihovo zdravlje.

2. Maloljetna lica zadržavaju se samo u krajnjem slučaju i nakon što se utvrdi da se druge manje prisilne mjere ne mogu primijeniti. Takvo zadržavanje traje što je kraće moguće i čini se sve što je moguće da se zadržana maloljetna lica oslobode i smjeste u objekte pogodne za maloljetnike.

Prvenstvena briga država članica mora biti u najvećem interesu maloljetnog lica kako je

propisano članom 23. stavom 2.

Kada se zadržavaju maloljetna lica ona moraju da imaju mogućnost učestvovanja u rekreativnim aktivnostima, uključujući igru i rekreativne aktivnosti primjerene njihovim godinama

3. Maloljetnici bez pratnje zadržavaju se samo u jedinstvenim okolnostima. Čini se sve što je moguće da se maloljetnici bez pratnje oslobode u najkraćem roku.

Maloljetna lica bez pratnje ne smiju se zadržavati u pritvoru.

U mjeri u kojoj je to moguće, maloljetnim licima bez pratnje obezbjeđuje se smještaj u ustanovama koje imaju osoblje i kapacitete koji uzimaju u obzir potrebe lica njihovih godina.

Kad se zadržavaju maloljetna lica bez pratnje države članice postaraće se da ista budu smještena odvojeno od odraslih.

4. Zadržanim porodicama obezbjeđuje se odvojen smještaj koji garantuje odgovarajuću privatnost.

5. Kad se podnositeljke zahtjeva zadržavaju države članice postaraće se da one budu smještene odvojeno od podnosilaca zahtjeva muškog pola, osim ako su podnosioci zahtjeva članovi porodice i ako se s tim slažu svi predmetni pojedinci.

Izuzeci od prvog podstava primjenjuju se i na upotrebu zajedničkih prostora koji su namijenjeni rekreativnim ili društvenim aktivnostima, uključujući i obezbjeđivanje obroka.

6. Države članice mogu, u valjano zasnovanim slučajevima i u razumnom periodu koji mora biti što kraći, odstupiti od stava 2. trećeg podstava, od stava 4. i stava 5. prvog

<p>podstava u slučaju kad je podnositelj zahtjeva zadržan na graničnom prelazu ili u području tranzita, uz izuzimanje slučajeva iz člana 43. Direktive 2013/32/EU.</p>				
<p>Član 12. Porodice Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere da, koliko je to moguće, sačuvaju jedinstvo porodice koja je prisutna na njihovoj teritoriji, ako predmetna država članica podnosiocima zahtjeva obezbjeđuje smještaj. Takve se mjere sprovode uz saglasnost podnosioca zahtjeva.</p>	<p>Načelo jedinstva porodice Član 14 Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na jedinstvo porodice. Radi obezbjeđivanja primjene načela jedinstva porodice, u postupku spajanja članova porodice sa azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom, diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Crne Gore u inostranstvu će, na predlog Ministarstva, članovima porodice tog lica izdati vizu, a ako nema uslova za izdavanje, putni list za stranca.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 13. Medicinski pregled Države članice mogu, radi javnog zdravlja, da zahtijevaju obavljanje medicinskog pregleda podnosioca zahtjeva.</p>	<p>Centar za prihvrat Član 65 Smještaj, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza iz člana 64 stav 1 ovog zakona obezbjeđuje Centar za prihvrat. Strancu koji je smješten u Centru za prihvrat obezbijediće se i osnovna sredstva za higijenske potrebe i obavezan zdravstveni pregled. Prilikom smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u Centru za prihvrat posebno će se voditi računa o polu, uzrastu, položaju ranjivih grupa, zdravstvenom stanju i invaliditetu, kao i jedinstvu porodice. Druge oblike pomoći, sprovođenjem</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

posebnih programa pomoći u Centru za prihvrat mogu pružati Crveni krst Crne Gore (u daljem tekstu: Crveni krst) i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata ili humanitarnim radom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može izaći van Centra za prihvrat duže od 24 časa uz prethodno odobrenje službenika Centra za prihvrat.

Zaštitu lica i imovine u Centru za prihvrat obezbjeđuju policijski službenici koji ne nose službenu uniformu i koji su posebno obučeni za rad sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu.

Pravila boravka i kućni red u Centru za prihvrat propisuje Ministarstvo.

Zdravstvena zaštita

Član 66

Zdravstvena zaštita stranca koji traži međunarodnu zaštitu obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i lijekove sa liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje).

Strancima koji traže međunarodnu zaštitu kojima su potrebne posebne proceduralne garancije, naročito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili polnog nasilja, pružiće se odgovarajuća zdravstvena zaštita u vezi sa njihovim specifičnim stanjem, odnosno posljedicama prouzrokovanih tim mučenjem i drugim

	<p>teškim oblicima nasilja.</p> <p>Obavezan zdravstveni pregled iz člana 65 stav 2 ovog zakona i zdravstvenu zaštitu iz st. 1 i 2 ovog člana vrši, odnosno pruža zdravstvena ustanova sa kojom Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore zaključi ugovor.</p> <p>Troškove zdravstvene zaštite iz st. 1, 2 i 3 ovog člana snosi Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 14.</p> <p style="text-align: center;">Školovanje i obrazovanje maloljetnih lica</p> <p>1. Države članice, maloljetnoj djeci podnosilaca zahtjeva i podnosiocima zahtjeva maloljetnim licima obezbjeđuju pristup sistemu obrazovanja pod sličnim uslovima kao i svojim državljanima, dok se stvarno ne izvrši mjera njihovog progona ili progona njihovih roditelja. Takvo obrazovanje može da se obezbijedi u centrima za smještaj.</p> <p>Predmetne države članice mogu da propišu da takav pristup mora biti ograničen na državni obrazovni sistem.</p> <p>Države članice ne uskraćuju pravo na srednjoškolsko obrazovanje samo zato jer je maloljetnik postao punoljetan.</p> <p>2. Pristup sistemu obrazovanja ne smije se odlagati više od tri mjeseca od datuma na koji je maloljetno lice podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu ili je zahtjev podnešen u njegovo ime.</p> <p>Maloljetnim licima se, prema potrebi, obezbjeđuje pripremna nastava, uključujući nastavu jezika, kako bi im se olakšao pristup sistemu obrazovanja i njihovo učestvovanje u njemu kako je određeno stavom 1.</p> <p>3. Kada, zbog posebnog položaja maloljetnog lica pristup sistemu obrazovanja kako je određeno stavom 1. nije moguć, predmetna država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom i praksom nudi druge obrazovne programe.</p>	<p style="text-align: center;">Obrazovanje</p> <p style="text-align: center;">Član 67</p> <p>Pravo na osnovno i srednje obrazovanje maloljetni stranac koji traži međunarodnu zaštitu ostvaruje pod istim uslovima kao crnogorski državljanin, u skladu sa propisima kojima se uređuje osnovno i srednje obrazovanje.</p> <p>Maloljetnom strancu koji traži međunarodnu zaštitu, koji je započeo ostvarivanje prava na srednje obrazovanje u skladu sa stavom 1 ovog člana, omogućiće se nastavak tog obrazovanja i nakon sticanja punoljetstva, pod istim uslovima kao crnogorskom državljaninu.</p> <p>Ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, omogućiće se maloljetnom strancu koji traži međunarodnu zaštitu, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršenja odluke o povratku.</p> <p>Kad maloljetni stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne poznaje dovoljno crnogorski jezik da bi pratio redovnu nastavu, omogućiće mu se pohađanje pripremne i dopunske nastave, uključujući i časove crnogorskog</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	jezika, u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja, kako bi mogao ostvariti pravo iz stava 1 ovog člana.			
<p align="center">Član 15. Zapošljavanje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da podnosioci zahtjeva imaju pristup tržištu rada najkasnije devet mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, ako nadležni organ nije donio prvostepenu odluku i ako za kašnjenje nije kriv podnosilac zahtjeva.</p> <p>2. Države članice odlučuju o uslovima za odobravanje pristupa tržištu rada za podnosiocima zahtjeva u skladu sa svojim nacionalnim pravom, tako da podnosioci zahtjeva imaju efikasan pristup tržištu rada.</p> <p>Zbog politike u vezi sa tržištem rada, države članice mogu da daju prednost državljanima Unije i državljanima država potpisnica Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru kao i državljanima trećih zemalja koji imaju zakonito boravište.</p> <p>3. Pristup tržištu rada ne smije se oduzeti tokom žalbenog postupka, kad žalba protiv negativne odluke u redovnom postupku ima suspenzivno dejstvo, do službenog obavještenja o negativnoj odluci o žalbi.</p>	<p align="center">Pravo na rad Član 70</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu stiče pravo na rad protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ostvaruje pravo na rad bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada do pravosnažnosti odluke povodom zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p>	Potpuno usklađeno		
<p align="center">Član 16. Stručno obrazovanje</p> <p>Države članice mogu podnosiocima zahtjeva da omoguće pristup stručnom obrazovanju bez obzira na to da li imaju pristup tržištu rada.</p> <p>Pristup stručnom obrazovanju koji se odnosi na ugovor o zapošljavanju zavisi od toga u kojoj mjeri podnosilac zahtjeva ima pristup tržištu rada u skladu sa članom 15.</p>	<p align="center">Obrazovanje Član 67</p> <p>Pravo na osnovno i srednje obrazovanje maloljetni stranac koji traži međunarodnu zaštitu ostvaruje pod istim uslovima kao crnogorski državljanin, u skladu sa propisima kojima se uređuje osnovno i srednje obrazovanje.</p> <p>Maloljetnom strancu koji traži međunarodnu zaštitu, koji je započeo ostvarivanje prava na srednje obrazovanje u skladu sa stavom 1 ovog člana, omogućiće se nastavak tog obrazovanja i nakon sticanja punoljetstva, pod istim uslovima kao</p>	Potpuno usklađeno		

	<p>crnogorskom državljaninu.</p> <p>Ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, omogućiće se maloljetnom strancu koji traži međunarodnu zaštitu, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršenja odluke o povratku.</p> <p>Kad maloljetni stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne poznaje dovoljno crnogorski jezik da bi pratio redovnu nastavu, omogućiće mu se pohađanje pripremne i dopunske nastave, uključujući i časove crnogorskog jezika, u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja, kako bi mogao ostvariti pravo iz stava 1 ovog člana.</p>			
<p>Član 17.</p> <p>Opšta pravila o materijalnim uslovima prihvata i o zdravstvenoj pomoći</p> <p>1. Države članice obezbijavaju da su podnosiocima zahtjeva dostupni materijalni uslovi prihvata kada podnose zahtjev za međunarodnu zaštitu.</p> <p>2. Države članice obezbijavaju da je materijalnim uslovima prihvata podnosiocima zahtjeva omogućen odgovarajući životni standard koji obezbjeđuje njihovu egzistenciju i štiti njihovo fizičko i mentalno zdravlje. Države članice se staraju da se taj životni standard u skladu sa članom 21. postigne u posebnom položaju osjetljivih lica i u vezi sa položajem zadržanih lica.</p> <p>3. Države članice mogu da osiguranje svih ili nekih materijalnih uslova prihvata i zdravstvenu pomoć uslove time da podnosioci zahtjeva nemaju dovoljno sredstava za životni standard koji je primjeren njihovom zdravlju i koji omogućava njihovu egzistenciju.</p> <p>4. Države članice mogu od podnosilaca zahtjeva da zahtijevaju da pokriju troškove materijalnih uslova prihvata i zdravstvenu pomoć određenu ovom Direktivom, ili da im doprinesu, u skladu sa stavom 3., ako podnosioci zahtjeva</p>	<p>Prihvat</p> <p>Član 64</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na prihvat koji obuhvata: smještaj u Centru za prihvat, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza, ako mu je prevoz potreban radi učešća u postupku za odobravanje međunarodne zaštite ili ostvarivanja drugih prava u skladu sa ovim zakonom, kao i novčanu pomoć.</p> <p>Vrstu smještaja u Centru za prihvat određuje Ministarstvo, s obzirom na lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe stranca koji traži međunarodnu zaštitu.</p> <p>Novčanu pomoć strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrava centar za socijalni rad.</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu pravo na prihvat može se ograničiti ili uskratiti ako:</p> <p>1) ne boravi u Centru za prihvat u</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

imaju dovoljno sredstava, na primjer, ako su su tokom određenog perioda počeli da rade.

Ako se pokaže da je podnosilac zahtjeva imao dovoljno sredstava da pokrije materijalne troškove za prihvata i zdravstvenu pomoć u trenutku kad su te osnovne potrebe pokrivena, države članice mogu od podnosioca zahtjeva da zatraže povrat sredstava.

5. Kada države članice obezbjeđuju materijalne uslove prihvata u obliku finansijske pomoći ili vaučera, iznos se određuje na osnovu nivoa koji utvrđuje predmetna država članica zakonom ili u praksi da državljanima obezbijedi odgovarajući životni standard.

Države članice u vezi sa tim mogu da podnosiocima zahtjeva obezbijede nepovoljnije postupanje u poređenju sa državljanima, a naročito kad se materijalna pomoć daje djelimično u naturi ili kad nivo/nivoi koji se primjenjuju za državljane osigurava/osiguravaju viši životni standard od onog koji je predviđen ovom Direktivom.

kojem mu je određen smještaj;

- 2) napusti Centar za prihvata duže od 24 sata bez odobrenja iz člana 65 stav 5 ovog zakona;
- 3) posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard;

- 4) krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata.

Odluku o ograničenju ili uskraćivanju prava na prihvata u slučajevima iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, na osnovu individualne procjene stranca koji traži međunarodnu zaštitu, vodeći računa o očuvanju životnog standarda koji obezbjeđuje njegovo dostojanstvo i srazmjerno svrsi koja se želi postići ograničenjem, odnosno uskraćivanjem prava na prihvata. Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

U slučaju iz stava 4 tač. 3 i 4 ovog člana, Ministarstvo može od stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji koristi pravo na prihvata da zahtijeva povraćaj troškova prihvata iz stava 1 ovog člana, kao i naknadu materijalne štete koju je prouzrokovao.

Visinu novčane pomoći iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove socijalnog staranja

Centar za prihvata

Član 65

Smještaj, hranu i odjeću, naknadu

	<p>troškova javnog prevoza iz člana 64 stav 1 ovog zakona obezbjeđuje Centar za prihvata.</p> <p>Strancu koji je smješten u Centru za prihvata obezbijediće se i osnovna sredstva za higijenske potrebe i obavezan zdravstveni pregled.</p> <p>Prilikom smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u Centru za prihvata posebno će se voditi računa o polu, uzrastu, položaju ranjivih grupa, zdravstvenom stanju i invaliditetu, kao i jedinstvu porodice.</p> <p>Druge oblike pomoći, sprovođenjem posebnih programa pomoći u Centru za prihvata mogu pružati Crveni krst Crne Gore (u daljem tekstu: Crveni krst) i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata ili humanitarnim radom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može izaći van Centra za prihvata duže od 24 časa uz prethodno odobrenje službenika Centra za prihvata.</p> <p>Zaštitu lica i imovine u Centru za prihvata obezbjeđuju policijski službenici koji ne nose službenu uniformu i koji su posebno obučeni za rad sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu.</p> <p>Pravila boravka i kućni red u Centru za prihvata propisuje Ministarstvo</p>			
<p>Član 18. Modaliteti materijalnih uslova prihvata</p> <p>1. Kada se smještaj obezbjeđuje u naturi, isti mora da bude u jednom od sljedećih oblika ili u njihovoj kombinaciji: (a) prostorijama koje se upotrebljavaju za smještaj podnosioca zahtjeva tokom razmatranja zahtjeva za</p>	<p>Prihvata Član 64</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na prihvata koji obuhvata: smještaj u Centru za prihvata, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na materijalne uslove prihvata. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem</p>	<p>III kvartal 2017</p>

<p>međunarodnu zaštitu sastavljenog na granici ili u područjima tranzita;</p> <p>(b) centru za smještaj koji obezbjeđuje odgovarajući životni standard;</p> <p>(c) privatnim kućama, stanovima, hotelima ili drugim prostorijama prilagođenim za smještaj podnosilaca zahtjeva.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje posebne uslove zadržavanja propisane članovima 10. i 11., države članice u vezi sa smještajem iz stava 1. tačaka (a), (b) i (c) ovog člana obavezuju se da:</p> <p>(a) se podnosiocima zahtjeva garantuje zaštita njihovog porodičnog života;</p> <p>b) podnosioci zahtjeva imaju mogućnost komunikacije sa rođacima, pravnim savjetnicima ili drugim savjetnicima, predstavnicima UNHCR-a, kao i drugim relevantnim nacionalnim, međunarodnim i nevladinim organizacijama i tijelima;</p> <p>(c) članovima porodice, pravnim savjetnicima ili drugim savjetnicima, predstavnicima UNHCR-a i drugim relevantnim nevladinim organizacijama koje je predmetna država članica priznala, obezbijedi da mogu da pruže pomoć podnosiocima zahtjeva. Ograničenje takvog pristupa može se odrediti samo zbog bezbjednosti prostorija i podnosilaca zahtjeva.</p> <p>3. Države članice u vezi sa podnosiocima zahtjeva u prostorijama i centrima za smještaj iz stava 1. tačaka (a) i (b) uzimaju u obzir posebna pitanja u vezi sa polom i starosnom dobi, kao i položajem ranjivih lica.</p> <p>4. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere za sprječavanje napada i nasilja na osnovu pola, uključujući seksualne napade i uznemiravanje u prostorijama i centrima za smještaj iz stava 1. tačaka (a) i (b).</p> <p>5. Države članice, koliko je moguće, obezbjeđuju da se izdržavani odrasli podnosioci zahtjeva sa posebnim potrebama za prihvatanje smjeste zajedno sa bliskim odraslim rođacima koji se već nalaze u istoj državi članici i koji su za njih odgovorni prema zakonu ili praksi predmetne države članice.</p>	<p>prevoza, ako mu je prevoz potreban radi učešća u postupku za odobravanje međunarodne zaštite ili ostvarivanja drugih prava u skladu sa ovim zakonom, kao i novčanu pomoć.</p> <p>Vrstu smještaja u Centru za prihvrat određuje Ministarstvo, s obzirom na lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe stranca koji traži međunarodnu zaštitu.</p> <p>Novčanu pomoć strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrava centar za socijalni rad.</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu pravo na prihvrat može se ograničiti ili uskratiti ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ne boravi u Centru za prihvrat u kojem mu je određen smještaj; 2) napusti Centar za prihvrat duže od 24 sata bez odobrenja iz člana 65 stav 5 ovog zakona; 3) posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard; 4) krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvrat. <p>Odluku o ograničenju ili uskraćivanju prava na prihvrat u slučajevima iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, na osnovu individualne procjene stranca koji traži međunarodnu zaštitu, vodeći računa o očuvanju životnog standarda koji obezbjeđuje njegovo dostojanstvo i srazmjerno svrsi koja se želi postići ograničenjem, odnosno uskraćivanjem prava na prihvrat. Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od osam dana od dana dostavljanja</p>		<p>podzakonskog akta koji se odnosi na pravila boravka i kućni red u Centru za prihvrat</p>
--	---	--	---

6. Države članice obezbjeđuju da se podnosioci zahtjeva premještaju iz jednog stambenog objekta u drugi samo kada je to prijeko potrebno. Države članice obezbjeđuju podnosiocima zahtjeva mogućnost da o premješatju i o novoj adresi obavijeste pravne ili druge savjetnike.

7. Osobe koje rade u centrima za smještaj osposobljene su na adekvatan način i obavezuju ih pravila o povjerljivosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tokom obavljanja svog posla.

8. Države članice preko savjetodavnog odbora ili savjeta, koje zastupa prebivaocce, mogu da uključe podnosiocce zahtjeva u upravljanje materijalnim resursima i nematerijalnim aspektima života u centru.

9. U propisno utvrđenim slučajevima države članice, u jedinstvenim okolnostima, mogu da odrede modalitete za materijalne uslove prihvata koji se razlikuju od uslova predviđenih ovim članom za razumnim vremenskim rokom koji mora biti što kraći, kada:

(a) je potrebna ocjena posebnih potreba podnosilaca zahtjeva u skladu sa članom 22.;

(b) su smještajni kapaciteti koji su uobičajeno raspoloživi privremeno puni. Takvi različiti uslovi u svakom slučaju pokrivaju osnovne potrebe.

odluke.

U slučaju iz stava 4 tač. 3 i 4 ovog člana, Ministarstvo može od stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji koristi pravo na prihvata da zahtijeva povraćaj troškova prihvata iz stava 1 ovog člana, kao i naknadu materijalne štete koju je prouzrokovao.

Visinu novčane pomoći iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove socijalnog staranja.

Centar za prihvata

Član 65

Smještaj, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza iz člana 64 stav 1 ovog zakona obezbjeđuje Centar za prihvata.

Strancu koji je smješten u Centru za prihvata obezbijediće se i osnovna sredstva za higijenske potrebe i obavezan zdravstveni pregled.

Prilikom smještaja stranca koji traži međunarodnu zaštitu u Centru za prihvata posebno će se voditi računa o polu, uzrastu, položaju ranjivih grupa, zdravstvenom stanju i invaliditetu, kao i jedinstvu porodice.

Druge oblike pomoći, sprovođenjem posebnih programa pomoći u Centru za prihvata mogu pružati Crveni krst Crne Gore (u daljem tekstu: Crveni krst) i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica, odnosno azilanata ili humanitarnim radom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu

	<p>može izaći van Centra za prihvat duže od 24 časa uz prethodno odobrenje sužbenika Centra za prihvat.</p> <p>Zaštitu lica i imovine u Centru za prihvat obezbjeđuju policijski službenici koji ne nose službenu uniformu i koji su posebno obučeni za rad sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu.</p> <p>Pravila boravka i kućni red u Centru za prihvat propisuje Ministarstvo.</p>			
<p>Član 19. Zdravstvena zaštita</p> <p>1. Države članice obezbjeđuju da podnosioci zahtjeva dobiju potrebnu zdravstvenu zaštitu koja uključuje, u najmanju ruku, nužnu pomoć i osnovno liječenje bolesti i teških mentalnih poremećaja.</p> <p>2. Države članice oobezbjeđuju potrebnu medicinsku ili drugu pomoć podnosiocima zahtjeva sa posebnim potrebama za prihvatanje, uključujući, kad je potrebno, odgovarajuću pomoć za mentalno zdravlje.</p>	<p>Zdravstvena zaštita Član 66</p> <p>Zdravstvena zaštita stranca koji traži međunarodnu zaštitu obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite u Crnoj Gori i lijekove sa liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje).</p> <p>Strancima koji traže međunarodnu zaštitu kojima su potrebne posebne proceduralne garancije, naročito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili polnog nasilja, pružice se odgovarajuća zdravstvena zaštita u vezi sa njihovim specifičnim stanjem, odnosno posljedicama prouzrokovanih tim mučenjem i drugim teškim oblicima nasilja.</p> <p>Obavezan zdravstveni pregled iz člana 65 stav 2 ovog zakona i zdravstvenu zaštitu iz st. 1 i 2 ovog člana vrši, odnosno pruža zdravstvena ustanova sa kojom Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore zaključi ugovor.</p> <p>Troškove zdravstvene zaštite iz st. 1, 2 i 3</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	ovog člana snosi Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore.			
<p style="text-align: center;">Član 20. Ograničavanje ili ukidanje materijalnih uslova prihvata</p> <p>1. Države članice mogu da ograniče ili, u jedinstvenim ili valjano utemeljenim slučajevima, da ukinu materijalne uslove prihvata kada podnosilac zahtjeva:</p> <p>(a) napusti mjesto boravka koje je odredio nadležni organ i pritom ga o tome ne obavijesti ili, ako se traži, bez odobrenja ili</p> <p>(b) ne ispunjava obaveze javljanja ili zahtjeva uvezi sa obavještanjem ili učestvovanjem u ličnim razgovorima u vezi sa postupkom azila tokom razumnog vremenskog perioda koji je utvrđen nacionalnim pravom, ili</p> <p>(c) podnese naknadni zahtjev kako je definisano u članu 2 stavu (q) Direktive 2013/32/EU.</p> <p>U vezi sa slučajevima (a) i (b) kad se podnosiocu zahtjeva uđe u trag ili kad se dobrovoljno javi nadležnom organu, na osnovu razloga za nestanak, donosi se odgovarajuće utemeljena odluka o novom uvođenju prava na neke ili sve ukinute ili ograničene materijalne uslove prihvata.</p> <p>2. Države članice takođe mogu da ograniče materijalne uslove prihvata kad utvrde da je podnosilac zahtjeva bez opravdanog razloga podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu čim je to bilo praktički moguće nakon dolaska u tu državu članicu.</p> <p>3. Države članice mogu da ograniče ili ukinu materijalne uslove prihvata kada zaključie da je podnosilac zahtjeva pronevjerio finansijska sredstva i da je zbog toga neosnovano imao koristi od materijalnih uslova prihvata.</p> <p>4. Države članice mogu da odrede sankcije koje se primjenjuju za teška kršenja pravila u centrima za smještaj, kao i za opasno nasilno ponašanje.</p> <p>5. Odluke o ograničavanju ili ukidanju materijalnih uslova prihvata iz stavova 1., 2., 3. i 4. ovog člana donose se pojedinačno, objektivno i nepristrasno i za iste se navode</p>	<p style="text-align: center;">Odlučivanje o naknadnom zahtjevu za međunarodnu zaštitu Član 49</p> <p>Naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu može podnijeti državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, u roku dvije godine od pravosnažnosti odluke kojom je raniji:</p> <p>1) zahtjev odbijen u skladu sa članom 48 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona, ili</p> <p>2) postupak obustavljen u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona.</p> <p style="text-align: center;">Prihvat Član 64</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na prihvat koji obuhvata: smještaj u Centru za prihvat, hranu i odjeću, naknadu troškova javnog prevoza, ako mu je prevoz potreban radi učešća u postupku za odobravanje međunarodne zaštite ili ostvarivanja drugih prava u skladu sa ovim zakonom, kao i novčanu pomoć.</p> <p>Vrstu smještaja u Centru za prihvat određuje Ministarstvo, s obzirom na lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe stranca koji traži međunarodnu zaštitu.</p> <p>Novčanu pomoć strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrava centar za socijalni rad.</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu pravo na prihvat može se ograničiti ili uskratiti ako:</p> <p>1) ne boravi u Centru za prihvat u kojem mu je određen smještaj;</p> <p>2) napusti Centar za prihvat duže</p>	Potpuno usklađeno		

<p>razlozi. Odluke se zasnivaju na posebnom položaju predmetnog lica, a naročito u vezi sa licima iz člana 21. i pritom se uzima u obzir načelo proporcionalnosti. U svim okolnostima države članice obezbjeđuju pristup zdravstvenoj zaštiti u skladu sa članom 19. kao i dostojanstven životni standard svim podnosiocima zahtjeva.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da se materijalni uslovi prihvata ne ograničavaju ili ukidaju prije nego što se donese odluka u skladu sa stavom 5.</p>	<p>od 24 sata bez odobrenja iz člana 65 stav 5 ovog zakona;</p> <p>3) posjeduje sredstva koja mu omogućavaju odgovarajući životni standard;</p> <p>4) krši odredbe pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata.</p> <p>Odluku o ograničenju ili uskraćivanju prava na prihvata u slučajevima iz stava 4 ovog člana donosi Ministarstvo, na osnovu individualne procjene stranca koji traži međunarodnu zaštitu, vodeći računa o očuvanju životnog standarda koji obezbjeđuje njegovo dostojanstvo i srazmjerno svrsi koja se želi postići ograničenjem, odnosno uskraćivanjem prava na prihvata. Protiv odluke iz stava 5 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.</p> <p>U slučaju iz stava 4 tač. 3 i 4 ovog člana, Ministarstvo može od stranca koji traži međunarodnu zaštitu koji koristi pravo na prihvata da zahtijeva povraćaj troškova prihvata iz stava 1 ovog člana, kao i naknadu materijalne štete koju je prouzrokovao.</p> <p>Visinu novčane pomoći iz stava 3 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove socijalnog staranja.</p>			
<p>Član 21. Opšte načelo</p> <p>Države članice prilikom prenosa ove Direktive u nacionalno pravo uzimaju u obzir jedinstven položaj ranjivih lica kao što su maloljetna lica,</p>	<p>Posebne proceduralne garancije Član 20</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu a koji, s obzirom na svoja lična svojstva i okolnosti (uzrast,</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na boravak u Centru za prihvata. Potpuna usklađenost će se postići</p>	<p>III kvartal 2017</p>

<p>maloljetna lica bez pratnje, lica sa invaliditetom, starije osobe, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, žrtve trgovine ljudima, teško bolesne osobe, osobe sa duševnim poremećajima, kao i osobe koje su bile mučene, silovane ili izvrgnute drugim teškim oblicima psihološkog, fizičkog ili polnog nasilja, kao što su žrtve sakaćenja ženskih polnih organa.</p> <p>Član 22.</p> <p>Ocjena posebnih potreba osjetljivih lica u vezi sa prihvatom</p> <p>1. Da bi se efikasno sproveo član 21., države članice ocjenjuju da li je podnositelj zahtjeva lice sa posebnim potrebama u vezi sa prihvatom. Države članice takođe navode prirodu takvih potreba.</p> <p>Ta ocjena počinje da se priprema u razumnom vremenskom periodu nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i istu je moguće uključiti u postojeće nacionalne postupke. Države članice se staraju da se te posebne potrebe u vezi sa prihvatom takođe uzmu u obzir, u skladu sa odredbama ove Direktive, ako se pokažu u kasnijoj fazi postupka azila.</p> <p>Države članice se staraju da pomoć koja se pruža podnositeljima zahtjeva sa posebnim potrebama u vezi sa prihvatom u skladu sa ovom Direktivom tokom čitavog postupka azila uzima u obzir njihove posebne potrebe u vezi sa prihvatom, a istovremeno obezbjeđuju i odgovarajuće praćenje njihovog položaja.</p> <p>2. Ocjena iz stava 1. ne treba da bude u obliku upravnog postupka.</p> <p>3. Samo za ranjiva lica u skladu sa članom 21. može da se smatra da imaju posebne potrebe u vezi sa prihvatom i da na taj način imaju</p>	<p>pol, polno opredjeljenje, rodni identitet, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu), nije u potpunosti sposoban da ostvaruje prava i izvršava obaveze u skladu sa ovim zakonom, bez odgovarajuće pomoći, obezbjeđuju se posebne proceduralne garancije.</p> <p>Posebnim proceduralnim garancijama smatra se odgovarajuća podrška strancima iz stava 1 ovog člana, radi ostvarivanja prava i izvršavanja obaveza u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Svojstva i okolnosti iz stava 1 ovog člana, u postupku od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do donošenja odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđuju za to osposobljeni policijski službenici i ovlašćena službena lica Ministarstva i drugih nadležnih organa, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Na postupak po zahtjevu stranca koji traži međunarodnu zaštitu kome su potrebne posebne proceduralne garancije, a naročito po zahtjevu žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili nasilja zasnovanog na polu i rodu, ako im se ne može pružiti odgovarajuća podrška, neće se primjenjivati odredbe čl. 36 i 51 ovog zakona</p> <p>Maloljetnici</p> <p>Član 39</p> <p>Namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika</p>		<p>donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na pravila boravka i kućni red u Centru za prihvata</p>
--	--	--	--

pravo na posebnu pomoć koja se pruža u skladu sa ovom Direktivom.

4. Ocjena iz stava 1- ne dovodi u pitanje ocjenu potreba za međunarodnu zaštitu u skladu sa Direktivom 2011/95/EU.

Član 23.

Maloljetna lica

1. Najbolji interes djeteta je primarna briga država članica prilikom sprovođenja odredbi ove Direktive koje se odnose na maloljetna lica. Države članice obezbjeđuju životni standard koji je primjeren fizičkom, duševnom, duhovnom, moralnom i socijalnom razvoju maloljetnog lica.
2. Pri ocjeni najboljih interesa djeteta, države članice na odgovarajući način uzimaju u obzir sljedeće faktore:
 - (a) mogućnosti ponovnog spajanja porodice;
 - (b) dobrobit i društveni razvoj djeteta, pritom naročito vodeći računa o tome iz koje sredine potiče maloljetno lice;
 - (c) pitanja vezana uz sigurnost i zaštitu, a naročito kad postoji opasnost da je maloljetno lice žrtva trgovine ljudima;
 - (d) mišljenje maloljetnog lica u skladu sa njegovom strosnom dobi i zrelošću.
3. Države članice obezbjeđuju da maloljetna lica imaju pristup rekreacionim aktivnostima, uključujući igru i rekreativne aktivnosti primjerene njihovoj starosnoj dobi u prostorijama i centrima za smještaj iz člana 18. stava 1 tačkama (a) i (b), kao i aktivnostima na otvorenom.
4. Države članice obezbjeđuju pristup uslugama rehabilitacije za maloljetna lica koja su bila žrtve bilo kakvih oblika zlostavljanja, zanemarivanja, iskorištavanja, mučenja ili okrutnog, nehumanog i ponižavajućeg

izražava, odnosno zahtjev za međunarodnu zaštitu podnosi njegov zakonski zastupnik.

Maloljetnik stariji od 16 godina koji je u braku može samostalno da izrazi namjeru i podnese zahtjev iz stava 1 ovog člana.

U postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu iz stava 1 ovog člana učestvuje maloljetnik i njegov zakonski zastupnik.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, maloljetnik može da učestvuje u postupku za odobravanje međunarodne zaštite bez zakonskog zastupnika ako se procjeni da je to u njegovom najboljem interesu, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prava djece.

Maloljetnici bez pratnje

Član 40

Maloljetniku bez pratnje, koji izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, centar za socijalni rad postavlja staratelja obučenog za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu i čiji interesi nijesu suprotni interesima tog maloljetnika.

Maloljetnik bez pratnje mora biti odmah obaviješten o postavljenju staratelja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se postaviti staratelj.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnik bez pratnje podnosi lično u prisustvu staratelja.

postupanja, ili koja su patila zbog oružanih sukoba, te obezbjeđuju da se prema potrebi organizuje odgovarajuća psihološka zdravstvena pomoć i pruži stručna pomoć.

5. Države članice obezbjeđuju da se maloljetna djeca podnosioca zahtjeva, ili maloljetni podnosioci zahtjeva, smjeste zajedno sa njihovim roditeljima, njihovom nevjenčanom braćom i sestrama ili odraslim licem koje je za njih odgovorno prema zakonu i praksi predmetne države članice, pod uslovom da je to u najboljem interesu predmetnog maloljetnog lica.

Član 24.

Maloljetna lica bez pratnje

1. Države članice u najkraćem roku donose mjere kojima obezbjeđuju da zastupnik zastupa maloljetno lice bez pratnje i pomažu mu tako što mu omogućavaju da ostvari prava i ispuni obaveze iz ove Direktive. Maloljetno lice bez pratnje odmah obavještavaju o imenovanju zastupnika. Zastupnik svoje dužnosti obavlja u skladu sa načelom najveće dobrobiti djeteta kako je inače propisano članom 23. stavom 2. i za to ima potrebno stručno znanje. Obezbjeđuju dobrobit i društveni razvoj maloljetnog lica iz člana 23. stava 2. tačke (b), a lice koje djeluje kao zastupnik zamjenjuje se samo kad je to prijeko potrebno. Organizacije ili pojedinci čiji su interesi, ili bi mogli biti, u sukobu sa interesima maloljetnog lica bez pratnje nijesu prihvatljivi kao zastupnici.

Odgovarajući organi redovno obavljaju procjenjivanje, uključujući i procjenjivanje u vezi sa raspoloživošću potrebnih sredstava za zastupanje maloljetnog lica bez pratnje.

2. Maloljetna lica bez pratnje, koja podnose

Izuzetno od stava 4 ovog člana, zahtjev za međunarodnu zaštitu, u ime maloljetnika bez pratnje, može podnijeti njegov staratelj, ako se u postupku povratka, odnosno prisilnog udaljenja u zemlju porijekla ocijeni da mu je potrebna međunarodna zaštita s obzirom na njegova lična svojstva i okolnosti.

Postupak po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje vodi ovlašćeno službeno lice koji vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice) obučeno za rad sa maloljetnicima koji traže međunarodnu zaštitu.

Staratelj je dužan da blagovremeno pripremi maloljetnika bez pratnje za saslušanje i da mu pruži informacije o značenju i posljedicama saslušanja.

Maloljetnik bez pratnje dužan je da lično učestvuje na saslušanju, u prisustvu staratelja.

Odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje donosi se hitno, a po ubrzanom postupku može se donijeti samo u slučajevima iz člana 49 stav 4 i člana 51 stav 1 tač. 7 i 8 ovog zakona.

Maloljetnik bez pratnje ne može biti zadržan na graničnom prelazu ili u tranzitnom prostoru, u skladu sa članom 36 ovog zakona.

Prihvat

Član 64

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na prihvat koji obuhvata: smještaj u Centru za prihvat, hranu i

zahtjev za međunarodnu zaštitu, od trenutka kad im bude dozvoljen ulaz na teritoriju države članice do trenutka kada moraju da napuste državu članicu u kojoj je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnešen, ili se razmatra, smješta se:

(a) sa odraslim rođacima;

(b) u starateljskoj porodici;

(c) u centru za smještaj sa posebnim mogućnostima zbrinjavanja maloljetnih lica;

(d) u drugim smještajnim objektima primjerenim maloljetnim licima.

Države članice mogu da maloljetna lica bez pratnje koja su starosne dobi od 16 godina, ili su starija, smjeste u centru za smještaj za odrasle podnosiocje zahtjeva, ako je to u njihovom interesu, kako je inače navedeno u članu 23. stavom 2.

U mjeri u kojoj je to moguće, braća i sestre drže se zajedno i pritom se uzima u obzir najbolji interes predmetnog maloljetnog lica, a naročito njegova starosna dob i stepen zrelosti. Promjene boravišta maloljetnog lica bez pratnje ograničavaju se na najmanju moguću mjeru.

3. Države članice počinju da traže članove porodice maloljetnog lica bez pratnje kad je to potrebno, uz pomoć međunarodnih ili drugih odgovarajućih organizacija, i u najkraćem mogućem roku nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pritom štiteći najbolje interese maloljetnog lica bez pratnje. U slučajevima kad je ugrožen život ili integritet maloljetnog lica ili njegovih bliskih srodnika, a naročito ako su ostali u matičnoj zemlji, potrebno je da se pobrine oko obezbjeđivanja povjerljivog prikupljanja,

odjeću, naknadu troškova javnog prevoza, ako mu je prevoz potreban radi učešća u postupku za odobravanje međunarodne zaštite ili ostvarivanja drugih prava u skladu sa ovim zakonom, kao i novčanu pomoć.

Vrstu smještaja u Centru za prihvata određuje Ministarstvo, s obzirom na lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe stranca koji traži međunarodnu zaštitu.

Novčanu pomoć strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrava centar za socijalni rad.

Centar za prihvata

Član 65 stav 7

Pravila boravka i kućni red u Centru za prihvata propisuje Ministarstvo.

obrade i širenja informacija koje se odnose na ta lica, kako se ne bi ugrozila njihova sigurnost.

4. Lica koja rade sa maloljetnicima bez pratnje osposobljena su na adekvatan način i dužna su i dalje da se osposobljavaju u vezi sa njihovim potrebama, i obavezuju ih pravila o povjerljivosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tokom obavljanja svog posla.

Član 25.

Žrtve mučenja i nasilja

1. Države članice obezbjeđuju da lica koja su bila mučena, silovana ili izvrgnuta drugim oblicima teškog zlostavljanja, dobiju potreban tretman radi uklanjanja štetnih posljedica prouzrokovanih takvim djelima, a naročito pristup odgovarajućem medicinskom i psihološkom liječenju ili pomoći.

2. Lica koja rade sa žrtvama mučenja, silovanja ili drugog teškog zlostavljanja adekvatno su osposobljena i dužna su da se i dalje osposobljavaju u vezi sa potrebama takvih lica, a obavezuju ih pravila o povjerljivosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tokom obavljanja svog posla.

Član 26.

Žalbe

1. Države članice staraju se da na odluke koje se odnose na odobravanje, ukidanje i ograničavanje prava na osnovu ove Direktive ili na odluke donešene na osnovu člana 7., koje utiču na podnosiocima zahtjeva pojedinačno, može uložiti žalba prema postupcima utvrđenim nacionalnim pravom. Kod zadnjeg stepena obezbjeđuje se mogućnost žalbe ili pregleda stvarnih ili

pravnih pitanja pred sudskim organom.

2. U slučaju žalbe ili pregleda pred sudskim organom iz stava 1., države članice se staraju da je pri zahtjevu dostupna besplatna pravna pomoć i zastupanje u mjeri u kojoj je ta pomoć potrebna da se osigura efikasan pristup pravnoj zaštiti. To uključuje pripremu traženih proceduralnih dokumenata i učestvovanje u postupku pred sudskim organima u ime podnosioca zahtjeva.

Besplatnu pravnu pomoć i zastupanje obezbjeđuju adekvatno osposobljena lica koje to mogu obavljati ili im je to dopušteno u skladu sa nacionalnim pravom čiji interesi nijesu, ili ne bi mogli biti, u suprotnosti sa interesima podnosilaca zahtjeva.

3. Države članice takođe mogu da odluče da se besplatna pravna pomoć i zastupanje odobre:

(a) samo onima koji nemaju dovoljno sredstava i/ili

(b) samo putem usluga koje pružaju pravni savjetnici ili drugi savjetnici koji su u nacionalnom pravu posebno određeni za pomoć i zastupanje podnosilaca zahtjeva.

Države članice mogu da obezbijede da besplatna pravna pomoć i zastupanje nije dostupno ako nadležno tijelo smatra da žalba ili pregled nema realnih mogućnosti za uspjeh. U tom slučaju države članice obezbjeđuju da pravna pomoć i zastupanje nisu samovoljno ograničeni i da podnosiocu zahtjeva nije onemogućen stvarni pristup pravnoj zaštiti.

4. Države članice takođe mogu:

(a) da odrede novčana i/ili vremenska ograničenja na pružanje besplatne pravne pomoći i zastupanja, pod uslovom da se njima ne ograničava pristup besplatnoj

<p>pravnoj pomoći i zastupanju; (b) da odrede da postupanje prema podnosiocima zahtjeva, u vezi sa naknadama i drugim troškovima, nije povoljnije od postupanja koje je u opštoj mjeri namijenjeno njihovim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć.</p> <p>5. Države članice mogu da zahtijevaju da im se u cjelosti ili djelimično vrate sredstva za sve odobrene troškove, ako i kad se finansijski položaj podnosioca zahtjeva znatno poboljša ili u slučaju ako je odluka o odobrenju takvih troškova donešena na osnovu neistinitih informacija koje je dao podnosilac zahtjeva.</p> <p>6. Postupci za pristup pravnoj pomoći i zastupanju utvrđuju se nacionalnim pravom.</p>				
<p>Čl. 27-28</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		
<p>Član 29.</p> <p>1. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi obezbijedile da nadležni organi i druge organizacije koje sprovode ovu Direktivu dobiju potrebno osnovno obrazovanje povezano sa potrebama podnosioca i podnositeljki zahtjeva.</p> <p>2. Države članice dodjeljuju potrebna sredstva u vezi sa nacionalnim pravom za sprovođenje ove Direktive.</p>	<p>Posebne proceduralne garancije Član 20 stav 3</p> <p>Svojstva i okolnosti iz stava 1 ovog člana, u postupku od izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do donošenja odluke po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, utvrđuju za to osposobljeni policijski službenici i ovlašćena službena lica Ministarstva i drugih nadležnih organa, u skladu sa ovim zakonom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Čl. 30-34</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Prilog I</p> <p>Obrazac za izvještavanje o informacijama koje podnose države članice u skladu sa članom 28. stavom 2.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		
<p>Prilog II-III</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Regulativa 1560/2003</p>				

Član 1.

Priprema zahtjeva za preuzimanje

1. Zahtjevi za preuzimanje biće sastavljeni u standardnom formularu, u skladu sa modelom iz Aneksa I. Formular sadrži polja koja se obavezno moraju ispuniti i polja koja se ispunjavaju ukoliko su odgovarajući podaci dostupni. Dodatni podaci unose se u posebna polja. Zahtjev će takođe sadržati i: (a) kopiju svih dokaza i indicija kojima se potvrđuje da je zamoljena država članica nadležna za odlučivanje o zahtjevu za azil, uz koji će biti, kada je to potrebno, priloženi komentari o načinu na koji su ovi podaci pribavljeni i njihovoj dokaznoj snazi po mišljenju države molilje, u skladu sa listom dokaza i indicija iz čl. 18. st. 3. Regulative (EC) br. 343/2003 koji se nalaze u Aneksu II uz ovu regulativu; (b) kada je to neophodno, kopiju svih pisanih deklaracija i izjava podnosioca zahteva. 2. Kada se zahtjev zasniva na pozitivnim rezultatima pretraživanja u Centralnom „Eurodac“ sistemu u skladu sa čl. 4. st. 5. Regulative (EC) br. 2725/2000, i nakon upoređivanja otisaka prstiju podnosioca zahtjeva sa otiscima prethodno uzetim na osnovu čl. 8. te regulative i provjerenim u skladu sa čl. 4. st. 6. iste regulative, uz zahtjev će biti podnijeti i podaci koje je pribavio Centralni „Eurodac“. 3. Kada država molilja hitno zahtjeva odgovor u skladu sa čl. 17. st. 2. Regulative (EC) br. 343/2003, zahtjev će sadržati sve podatke u vezi sa zahtjevom za dobijanje azila kao i pravni osnov i činjenične razloge kojim se opravdava hitnost zahtjeva.

Član 2. ukida regulativa 32014R0118

Član 3.

Postupanje po zahtjevu za preuzimanje

1. Pravni osnov i činjenice navedeni u zahtjevu ispitaće se u svjetlu odredaba Regulative (EC) br. 343/2003 i listama dokaza i indicija navedenim u Aneksu II uz ovu regulativu. 2. Bez obzira na kriterijume i odredbe Regulative (EC) br. 343/2003 na kojima se zahtjev zasniva, zamoljena država članica će, u roku predviđenom čl. 18. st. 1. i 6. te regulative, iscrpno i objektivno provjeriti, na osnovu svih dostupnih podataka, da li je nadležna za odlučivanje o zahtjevu za dobijanje azila. Ukoliko ovakva provjera potvrdi nadležnost

Značenje izraza

Član 10

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

stranac u transferu je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;

država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 604/2013);

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Član 35

Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu

Potpuno usklađeno

Pojedine odredbe regulative odnose se na mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i biće primjenjive danom ulaska

zamoljene države na osnovu jednog od kriterijuma predviđenim u toj regulativi, zamoljena država će prihvatiti nadležnost.

Član 4.

Postupanje po zahtevu za povraćaj

Kada se zahtjev za povraćaj zasniva na podacima Centralnog „Eurodac“ sistema koje je provjerila država molilja, u skladu sa čl. 4, st. 6 Regulative (EC) br. 2725/2000, zamoljena država članica prihvatit će nadležnost osim ukoliko naknadna provjera ne pokaže da je takva nadležnost prestala da postoji na osnovu čl. 4, st. 5, t. 2 ili čl. 16, st. 2, 3. ili 4. Regulative (EC) br. 343/2003. Činjenica da je nadležnost prestala da postoji na osnovu ovih odredaba mora biti potvrđena materijalnim dokazima ili potkrijepljena vjerodostojnim iskazima podnosioca zahtjeva za dobijanje azila.

Član 5.

Negativan odgovor

1. Kada, nakon sprovedenih provjera, zamoljena država nađe da podnijeti dokazi ne potvrđuju njenu nadležnost, negativan odgovor koji šalje državi molilji treba da sadrži potpuno i iscrpno obrazloženje odbijanja. 2. Kada država molilja smatra da je odbijanje posljedica pogrešne procjene, ili ako posjeduje dodatne dokaze, može zahtijevati ponovno razmatranje zahtjeva. Ovakav zahtjev se mora podnijeti u roku od tri nedjelje od prijema negativnog odgovora. Zamoljena država članica potrudit će se da dostavi odgovor u roku od dvije nedjelje. U svakom slučaju, ovaj dodatni postupak biće obavljen u rokovima predviđenim čl. 18. st. 1. i 6. i čl. 20. st. 1. t. (b) Regulative (EC) br. 343/2000.

Član 6.

Pozitivan odgovor

Kada država članica prihvati nadležnost, ona će to jasno naznačiti u svom odgovoru zajedno sa odredbom Regulative (EC) br. 343/2000 na kojoj zasniva svoju nadležnost, kao i detalje o transferu, kontakt informacije organa ili lica koje treba kontaktirati.

Član 7.

koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućit će se podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.

Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka

Član 45

Radi sprovođenja postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo prikuplja lične i druge podatke od stranca koji je podnio taj zahtjev.

Podaci iz stava 1 ovog člana mogu se prikupljati i od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori, ako je to:

- 1) u interesu stranca koji traži međunarodnu zaštitu;
- 2) zakonom ili drugim propisom dozvoljeno, ili
- 3) potrebno radi provjere podataka o strancu koji traži međunarodnu zaštitu.

Organi i lica iz stava 2 ovog člana, koji raspolažu podacima koji se odnose na stranca koji traži međunarodnu zaštitu, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, daju podatke iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana.

Praktični aranžmani transfera

1. Transfer lica nadležnoj državi članici može se sprovesti na jedan od sledećih načina: (a) na zahtjev lica koje traži azil, do određenog datuma; (b) od strane nadležnog organa tako što će se licu koje traži azil obezbijediti pratnja službenog lica države molilje do mjesta ukrcajanja, uz prethodnu notifikaciju zamoljenoj državi članici o mjestu, datumu i času dolaska azilanta u okvirima ugovorenih rokova; (c) pod pratnjom, kada lice koje traži azil ima pratnju službenog lica države molilje odnosno predstavnika agencije ovlašćene od strane države molilje da postupa u tom svojstvu, i predajom tog lica ovlašćenim organima nadležne države članice. 2. U slučajevima predviđenim st. 1. t. (a) i (b), podnosilac zahtjeva dobiće posebnu putnu ispravu (laissez-passer), kako je predviđeno čl. 19. st. 3. i čl. 20. st. 1. t. (e) Regulative (EC) br. 343/2003, čiji se model nalazi u Aneksu IV ove regulative, gde uz ovu putnu ispravu lice može ući na teritoriju nadležne države članice i uz pomoć koje se vrši lična identifikacija po dolasku na mjesto i u vrijeme koje mu je naznačeno u momentu obavještanja o odluci o preuzimanju, odnosno povraćaju u nadležnu državu članicu. U slučajevima predviđenim st. 1. t. (c), putna isprava laissez-passer izdaje se ako lice koje traži azil ne posjeduje nijedan drugi lični dokument kojim se potvrđuje njegov identitet. Vrijeme i mjesto transfera zainteresovane države članice dogovoriće unaprijed u skladu sa postupkom predviđenim u čl. 8. 3. Država članica koja obavlja transfer postaraće se da lična dokumenta lica koje traži azil njemu budu vraćena prije odlaska, o kojima će se starati njegova pratnja i koja će biti predata ovlašćenim organima nadležne države članice, ili dostavljena na neki drugi odgovarajući način.

Član 8.

Saradnja u vezi sa transferom

1. Obaveza je nadležne države članice da licu koji traži azil dozvoli transfer u najkraćem mogućem roku i otkloni sve moguće prepreke transferu. Ova država članica će odrediti, kada je to potrebno, mjesto na svojoj teritoriji gde će lice biti dovedeno ili predato nadležnim organima, uzimajući u obzir

Ministarstvo neće prikupljati podatke o strancu koji traži međunarodnu zaštitu od zemlje njegovog porijekla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo predstavljati opasnost i/ili ugroziti fizički integritet stranca i članova njegove porodice koji su zajedno sa njim podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu, odnosno slobodu i bezbjednost članova porodice koji žive u zemlji porijekla.

Lični i drugi podaci prikupljeni u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a naročito činjenica da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnijet, predstavljaju povjerljive podatke i ne smiju se dostaviti:

- 1) zemlji porijekla stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom;
- 2) državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori koji ne učestvuju u postupku za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, polu, državljanstvu, članovima porodice, ispravama koje je izdala zemlja porijekla, zadnjoj adresi u zemlji porijekla, otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:

- 1) zemlji porijekla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen pravoznažnom odlukom, pod uslovom da ga ta zemlja prihvati;

geografska ograničenja i načine prevoza koji stoje na raspolaganju državi članici koja obavlja transfer. Ni u jednom slučaju ne može se zahtijevati produženje pratnje nakon dolaska saobraćajnog sredstva međunarodnog prevoza, niti se od države članice koja sprovodi transfer može tražiti da pokrije troškove transporta od mjesta dolaska. 2. Država članica koja organizuje transfer organizovaće transport za azilanta i njegovu pratnju i, u dogovoru sa nadležnom državom članicom, odlučiti o vremenu dolaska i, kada je to neophodno, o detaljima predaje nadležnim organima. Nadležna država članica može tražiti da joj se odgovarajuće obavještenje dostavi u roku od tri dana.

Član 9.

Odloženi i zadocneli transferi

1. Nadležna država članica će odmah biti obaviještena o svakom odlaganju koje je nastupilo zbog žalbenog ili drugog postupka kojim se odlaže izvršenje rješenja, ili iz razloga kao što su bolest azilanta, nepostojanje odgovarajućeg sredstva prevoza ili činjenice da je azilant povukao zahtjev za postupak transfera.

Stav 2 ukida regulativa 32014R0018

3. Kada, iz jednog od razloga predviđenih čl. 19. st. 4. i čl. 20. st. 2. Regulative (EC) br. 343/2003, država članica preuzme obavezu sprovođenja transfera nakon isteka uobičajenog roka od šest mjeseci, ona će organizovati potrebne aranžmane sa nadležnom državom članicom.

Član 10.

Sprovođenje transfera nakon prećutnog prihvatanja

1. Kada se na osnovu čl. 18. st. 7. ili čl. 20. st. 1. t. (c) Regulative (EC) br. 343/2003 može smatrati da je zamoljena država prećutno prihvatila zahtjev za preuzimanje ili povraćaj, država molilja pokrenuće postupak konsultacija radi organizovanja transfera. 2. Ukoliko to zatraži država molilja, zamoljena država članica mora potvrditi u pismenoj formi i bez odlaganja da prihvata nadležnost usled propusta da dostavi odgovor u predviđenom roku. Nadležna država članica preduzeće potrebne mjere radi utvrđivanja mjesta dolaska azilanta i, u dogovoru sa državom molilje, vreme

2) organima treće zemlje koja je potvrdila i primjenjuje Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

Prikupljanje i korišćenje podataka iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite podataka o ličnosti.

Podaci o strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu se razmjenjivati sa državama članicama Evropske unije, radi primjene Regulative (EU) br. 604/2013 i Regulative (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 603/2013).

Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 47

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

dolaska i sva ostala praktična pitanja u vezi sa predajom nadležnim organima.

Član 11.

Izdržavana lica

1. Član 15. st. 2. Regulative (EC) br. 343/2003 primijenit će se bez obzira da li lice koje traži azil zavisi od pomoći srodnika koji se nalazi u drugoj državi članici, odnosno bez obzira da li lice koje traži azil izdržava srodnika koji se nalazi u drugoj državi članici. 2. Slučajevi izdržavanih lica iz čl. 15. st. 2. Regulative (EC) br. 343/2003 procjenjuju se na osnovu objektivnih kriterijuma kao što su zdravstvena uvjerenja. Kada ne postoje ovakvi dokazi, humanitarni osnov će se smatrati dokazanim samo na osnovu pouzdanih podataka koja pribave zainteresovana lica. 3. Sljedeći elementi biće uzeti u obzir prilikom procjene neophodnosti i cjelishodnosti spajanja zainteresovanih lica: (a) porodična situacija kakva je postojala u državi porijekla; (b) okolnosti koje su dovele do razdvajanja tih lica; (c) faza u kojoj se nalaze postupci o azilu predviđeni unutrašnjim pravom o položaju stranaca u državama članicama. 4. Primena čl. 15. st. 2. Regulative (EC) br. 343/2003 uslovljena je obezbjeđenjem da će azilant ili srodnik obezbjediti potrebnu pomoć. 5. Država članica u kojoj će doći do spajanja srodnika i datum transfera ugovoriće zainteresovane države članice uzimajući u obzir sljedeće: (a) mogućnost izdržavanja lica da putuje; (b) ličnu situaciju zainteresovanih lica u pogledu boravka, tako da će se prednost dati onoj državi članici u kojoj azilant ili njegov srodnik već posjeduje važeću dozvolu boravka i izvore prihoda

Član 12.

Maloljetnici bez pratnje

1. Ako bi odluka o povjeravanju djeteta na staranje srodniku koji nije majka, otac ili zakonski staratelj dovela do posebnih poteškoća, a naročito u onim slučajevima kada se takvo lice nalazi van teritorije države članice u kojoj je maloljetnik tražio azil, potrebno je omogućiti saradnju nadležnih organa država članica, a naročito sudova i organa nadležnih za brigu o maloljetnicima, kako bi se osiguralo donošenje potpune i

biće odbijen ako:

- 1) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u državi članici Evropske unije;
- 2) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u trećoj zemlji čija prava i dalje uživa, koja primjenjuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), a ta zemlja će ga ponovo prihvatiti;
- 3) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri sigurna treća zemlja, u smislu člana 32 ovog zakona;
- 4) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri evropska sigurna treća zemlja, u smislu člana 33 ovog zakona;
- 5) je za odlučivanje po zahtjevu stranca za međunarodnu zaštitu utvrđena država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;
- 6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu državljanin države članice Evropske unije.

Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Rokovi za odlučivanje

Član 50

Ministarstvo će donijeti odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno od dana donošenja odluke o dopuštenosti naknadnog zahtjeva za

ispravne odluke o sposobnosti tog ili tih lica da preuzmu brigu o maloljetniku tako da to odgovara njegovim najboljim interesima. Mogućnosti koje stoje na raspolaganju u pogledu saradnje u sudskim i građanskim stvarima potrebno je uzeti u obzir u vezi sa ovim pitanjem. 2. Kako je usled trajanja postupka smještaja maloljetnika moguće prekoračenje roka predviđenog čl. 18. st. 1. i 6. i čl. 19. st. 4. Regulative (EC) br. 343/2003, to neće predstavljati prepreku nastavku postupka za utvrđivanje nadležne države članice, odnosno prepreku sprovođenju transfera.

međunarodnu zaštitu.

U slučaju kad je primjenom Regulative (EU) br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rok iz stava 1 ovog člana računa se od dana kad je ta nadležnost utvrđena, odnosno od dana preuzimanja stranca koji traži međunarodnu zaštitu.

Rok iz st. 1 i 2 ovog člana može se produžiti za još devet mjeseci, ako:

- 1) zahtjev za međunarodnu zaštitu podrazumijeva utvrđivanje složenog činjenog stanja, odnosno razjašnjenja složenih pravnih pitanja;
- 2) veliki broj državljana treće zemlje ili lica bez državljanstva istovremeno zatraži

međunarodnu zaštitu;

- 3) stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne postupa u skladu sa obavezama iz člana 59 ovog zakona.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, rok se može produžiti za još tri mjeseca u cilju potpunog razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Kad je opravdano očekivati da se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, stranac koji traži međunarodnu zaštitu o tome će biti obaviješten pisanim putem i na njegov zahtjev će mu se dati obavještenje o razlozima zbog kojih nije moguće odlučiti u tom roku i o roku u kojem može očekivati odluku.

Kad je opravdano očekivati da odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu neće biti donijeta u rokovima iz st. 2, 3 i 4 ovog

člana, zbog privremeno nesigurnog stanja u zemlji porijekla, Ministarstvo će:

- 1) provjeravati stanje u zemlji porijekla svakih šest mjeseci; i
- 2) obavijestiti u razumnom roku stranca koji traži međunarodnu zaštitu i Evropsku komisiju o razlozima nedonošenja odluke.

Odluka iz stava 1 ovog člana, donijeće se najkasnije u roku od 21 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ubrzani postupak

Član 51

Odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će donijeti u ubrzanom postupku u roku od dva mjeseca od dana podnošenja tog zahtjeva, ako se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da:

- 1) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu iznio samo one podatke koji nijesu od uticaja na utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite;

- 2) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao lažne podatke ili dao na uvid, odnosno priložio nevjerodostojna dokumenta ili nije dao relevantne podake ili je prikrio dokumenta, koji bi mogli uticati na negativan ishod postupka po njega, čime je doveo ili mogao da dovede u zabludu ovlašćeno službeno lice;

- 3) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu uništio isprave za utvrđivanje identiteta, odnosno

državljanstva, a postoji vjerovatnoća da je to uradio sa namjerom da da lažne podatke o identitetu, odnosno državljanstvu;

4) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao nedosljedne, kontradiktorne, očigledno netačne ili neuvjerljive izjave suprotne provjerenim podacima o zemlji porijekla, koje čine njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu neuvjerljivim;

5) stranac koji traži međunarodnu zaštitu već duže boravi u Crnoj Gori i bez opravdanog razloga ranije nije izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu sa očiglednom namjerom da odloži ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo udaljenje iz Crne Gore;

7) stranac koji traži međunarodnu zaštitu predstavlja opasnost za nacionalnu bezbjednost ili javni poredak Crne Gore; ili

8) stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu dolazi iz sigurne zemlje porijekla.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu će biti obaviješten da se o njegovom zahtjevu za međunarodnu zaštitu odlučuje u ubrzanom postupku.

Kad se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, po zahtjevu za međunarodnu zaštitu će se odlučivati u rokovima iz člana 50 ovog zakona.

Kad je primjenom Regulative (EU)

br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rokovi iz stava 1 ovog člana, računaju se od dana kad je ta nadležnost utvrđena.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Vrijeme ostvarivanja prava i obaveza

Član 60

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može ostvarivati prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do pravosnažnosti odluke kojom se odlučuje o njegovom zahtjevu.

Stranac u transferu ima prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Pravo na boravak

Član 61

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu ima pravo na boravak u Crnoj Gori od dana izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do pravosnažnosti odluke kojom je njegov zahtjev odbijen.

Kad stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnese naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu, a taj zahtjev bude odbijen kao nedopušten, u skladu sa članom 49 stav 7 ovog zakona, ima pravo na boravak do uručenja odluke o odbijanju naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ako stranac, čiji je naknadni

zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen u skladu sa stavom 2 ovog člana, podnese novi naknadni zahtjev, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, koji se nalazi u postupku predaje, odnosno izručenja u skladu sa članom 12 st. 1, 3 i 4 ovog zakona, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.

Članovi porodice stranca koji traži međunarodnu zaštitu, koji su došli zajedno sa njim, imaju pravo na boravak u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Stranac u transferu ima pravo na boravak u Crnoj Gori do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu

Sloboda kretanja

Član 62

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Crnoj Gori, što podrazumijeva i izbor mjesta boravka, uz obavezu da Ministarstvo obavijesti o mjestu i adresi boravka, u roku od tri dana od izbora, odnosno promjene mjesta i adrese boravka.

Strancu koji traži međunarodnu zaštitu može se ograničiti sloboda kretanja, ako se na osnovu činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:

1) utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima zasniva zahtjev za međunarodnu zaštitu, a

koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, naročito ako se

ocijeni da postoji

rizik od bjekstva s obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Crne Gore, ranije odbijanje provjere i utvrđivanja identiteta, prikrivanje ili pružanje lažnih podataka o identitetu, odnosno državljanstvu, grubo kršenje pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvata, kao i rezultate sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju primjenom Regulative (EU) br. 603/2013;

- 2) utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva;
- 3) zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore;
- 4) sprječavanja zloupotrebe postupka kad postoji osnovana sumnja da je namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazio u toku postupka u cilju onemogućavanja prisilnog udaljenja.

Strancu u transferu će se ograničiti sloboda kretanja u svrhu sprovođenja transfera u drugu državu odgovornu za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva, naročito uzimajući u obzir njegovo protivljenje transferu, kao i okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana.

Mjere za ograničenje slobode kretanja
Član 63

Radi ograničenja slobode kretanja, u slučajevima iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili strancu u transferu mogu se izreći sljedeće mjere:

- 1) zabrana kretanja van Centra za

- prihvat;
- 2) zabrana kretanja van određenog područja;
 - 3) zabrana napuštanja smještaja na adresi koju je prijavio;
 - 4) obavezni smještaj u Centru za prihvat;
 - 5) privremeno oduzimanje putnih isprava i drugih dokumenata;
 - 6) smještaj u Prihvatilište za strance.

U slučaju oduzimanja isprave, odnosno dokumenta iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ta isprava, odnosno dokument zadržava se za vrijeme dok postoje razlozi za zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

Mjera smještaj u Prihvatilište za strance može se izreći ako se procjenom ličnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu ili stranca u transferu utvrdi da se drugim mjerama iz stava 1 tač. 1 do 5 ovog člana, ne može ostvariti svrha ograničenja slobode kretanja.

Stranac koji se nalazi u Prihvatilištu za strance, a izrazi namjeru za podonošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, ne može napustiti Prihvatilište za strance do okončanja postupka po njegovom zahtjevu.

Mjera smještaj u Prihvatilište za strance može se izreći strancu kome su obezbijeđene posebne proceduralne garancije, izuzetno kad to omogućavaju njegova lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe, naročito zdravstveno stanje.

	<p>Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu trajati dok postoje razlozi iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, a najduže tri mjeseca.</p> <p>Izuzetno od stava 6 ovog člana, mjere iz stava 1 ovog člana mogu se produžiti za još tri mjeseca, kad za to postoje opravdani razlozi.</p> <p>Mjera smještaj u Prihvatište za strance maloljetniku bez pratnje može se izreći u trajanju najduže do 30 dana.</p> <p>Maloljetnik bez pratnje kome je izrečena mjera smještaj u Prihvatište za strance, mora se smjestiti odvojeno od punoljetnih lica.</p> <p>Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu u transferu mogu trajati najduže šest nedjelja od utvrđivanja države odgovorne za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili od pravosnažnosti odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Odluku o izricanju mjere iz stava 1 ovog člana i trajanju te mjere, donosi Ministarstvo.</p> <p>Protiv odluke iz stava 11 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
<p>Čl. 13 i 14 ukida regulativa 32013R0604</p>				
<p>Čl. 15 stav 1 mijenja regulativa 32014R0118</p>				
<p>Član 15. Prosljeđivanje zahtjeva</p> <p>2. Svaki zahtjev, odgovor ili drugi podnesak koji dolazi od Nacionalnog pristupnog centra (National Access Point) iz čl. 19. smatraće se autentičnim. (3) Potvrda koju izda sistem smatraće se potvrdom prosljeđivanja, datuma i mjesta</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		

prijema zahtjeva ili odgovora. Član 16. Jezik na kojem se obavlja korespondencija Jezik ili jezici na kojima se obavlja korespondencija biće utvrđeni sporazumom između zainteresovanih država članica				
Član 17 ukida regulativa 32013R0604				
Čl. 18-22	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo		
Član 23. Stupanje na snagu Ova regulativa stupa na snagu dan nakon objavljivanja u Službenom listu Evropske unije. Ova regulativa obavezujuća je u cjelosti i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Prilog I-V mijenja regulativa 32014R0118				
Regulativa (EU) br. 603/2013				
Član 1. Svrha Eurodac sistema 1. Ovim se osniva sistem poznat kao "Eurodac", čija je svrha da pomogne u utvrđivanju države članice odgovorne prema Regulativi (EU) br. 604/2013 za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji državljani treće zemlje ili lice bez državljanstva podnosi državi članici i da olakša primjenu Regulative (EU) br. 604/2013, pod uslovima utvrđenim u ovoj Regulativi. 2. Ovom se Regulativom takođe određuju uslovi pod kojima nadležni organi države članice i Kancelarija evropske policije (Europol) mogu da traže upoređivanje podataka o otiscima prstiju sa onima koji se čuvaju u Centralnom sistemu za svrhe sprovođenja zakona. 3. Ne dovodeći u pitanje obradu podataka namijenjenu sistemu Eurodac od strane države članice porijekla u bazama podataka uspostavljenim u skladu sa njenim nacionalnim pravom, podaci o otiscima prstiju	Značenje izraza Član 10 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: stranac u transferu je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu; država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulativa	Djelimično usklađeno	Djelimično usklađeno u dijelu koji se odnosi na uvezivanje crnogorske baze s Eurodac bazom.	Do ulaska u EU

i ostali lični podaci mogu se obrađivati u Eurodac sistemu samo u svrhe utvrđene ovom Regulativom i članom 34. (1) Regulative (EU) br. 604/2013.

Član 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Regulative:

- (a) 'podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu' znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje je podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu u skladu sa članom 2(h) Direktive 2011/95/EU u pogledu kojeg konačna odluka još nije donijeta;
- (b) 'država članica porijekla' znači:
- (i) u pogledu lica iz člana 9 (1), država članica koja šalje lične podatke Centralnom sistemu i prima rezultate upoređivanja;
- (ii) u pogledu lica iz(iii) u pogledu lica iz člana 17 (1), država članica koja šalje lične podatke centralnom sistemu i prima rezultate upoređivanja;
- (c) "korisnik međunarodne zaštite" znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva kojem je odobrena međunarodna zaštita u skladu sa članom 2(a) Direktive 2011/95/EU;
- (d) "pozitivan rezultat" znači poklapanje koje je utvrdio Centralni sistem upoređivanjem podataka o otiscima prstiju koji se čuvaju u kompjuterizovanoj centralnoj bazi podataka sa podacima koje je poslala država članica u pogledu nekog lica, ne dovodeći u pitanje obavezu država članica da odmah provjere rezultate upoređivanja u skladu sa članom 25.(4);

(EU) br. 604/2013);

Zahtjev za međunarodnu zaštitu

Član 35

Stranac koje traži međunarodnu zaštitu dužan je da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu Ministarstvu, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od izražene namjere.

Zahtjev za međunarodnu zaštitu neposredno se podnosi Ministarstvu na propisanom obrascu, odnosno usmeno na zapisnik, čime započinje postupak za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strancu koji traži međunarodnu zaštitu koji je smješten u zdravstvenoj ustanovi omogućiće se podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi u kojoj se nalazi.

Na osnovu otisaka prstiju iz člana 34 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo provjerava da li se ti otisci nalaze u bazi podataka države odgovorne za odlučivanje o zahtjevu za međunarodnu zaštitu.

Sadržaj i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka

Član 45

Radi sprovođenja postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo prikuplja lične i druge podatke od stranca koji je podnio taj zahtjev.

Podaci iz stava 1 ovog člana mogu se prikupljati i od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne

<p>(e) "Nacionalna kontakt tačka" znači nadležni nacionalni sistem koji komunicira sa Centralnim sistemom;</p> <p>(f) "Agencija" znači Agencija osnovana Regulativom (EU) br. 1077/2011;</p> <p>(g) 'Europol' znači Evropska policijska kancelarija osnovana Odlukom 2009/371/PUP;</p> <p>(h) "podaci iz Eurodac-a" znači svi podaci koji se čuvaju u Centralnom sistemu u skladu sa članom 11. i članom 14.(2);</p> <p>(i) "sprovođenje zakona" znači sprječavanje, otkrivanje i istraga terorističkih djela i drugih teških krivičnih djela;</p> <p>(j) "teroristička djela" znači djela koja prema nacionalnom pravu odgovaraju ili su istovjetna onim iz članova 1 do 4 Okvirne odluke 2002/475/PUP; (k) "teška krivična djela" znači vrstu djela koje odgovara ili je istovjetno onima u članu 2(2) Okvirne odluke 2002/584/PUP, ukoliko su kažnjiva nacionalnim zakonodavstvom kaznom zatvora ili pritvora u maksimalnom trajanju od najmanje 3 godine;</p> <p>(l) "podaci o otiscima prstiju" znače podaci koji se odnose na otiske svih prstiju ili makar kažiprsta, a ukoliko oni nedostaju, otisci svih drugih prstiju nekog lica ili latentni otisak prsta.</p> <p>2. Uslovi definisani članom 2. Direktive 95/46/EC imaju isto značenje u ovoj Regulativi u onoj mjeri u kojoj se lični podaci obrađuju od strane nadležnih organa država članica za potrebe utvrđene članom 1. (1) ove Regulative.</p> <p>3. Ukoliko nije drugačije navedeno, uslovi definisani članom 2. Regulative (EU) br. 604/2013 imaju isto značenje u ovoj Regulativi.</p>	<p>samouprave i pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori, ako je to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) u interesu stranca koji traži međunarodnu zaštitu; 2) zakonom ili drugim propisom dozvoljeno, ili 3) potrebno radi provjere podataka o strancu koji traži međunarodnu zaštitu. <p>Organi i lica iz stava 2 ovog člana, koji raspolažu podacima koji se odnose na stranca koji traži međunarodnu zaštitu, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, daju podatke iz stava 1 ovog člana, u roku od 15 dana.</p> <p>Ministarstvo neće prikupljati podatke o strancu koji traži međunarodnu zaštitu od zemlje njegovog porijekla, ako bi prikupljanje takvih podataka moglo predstavljati opasnost i/ili ugroziti fizički integritet stranca i članova njegove porodice koji su zajedno sa njim podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu, odnosno slobodu i bezbjednost članova porodice koji žive u zemlji porijekla.</p> <p>Lični i drugi podaci prikupljeni u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a naročito činjenica da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnjet, predstavljaju povjerljive podatke i ne smiju se dostaviti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zemlji porijekla stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom; 2) državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori koji ne učestvuju u postupku 			
--	--	--	--	--

4. Uslovi definisani članom 2. Okvirne odluke 2008/977/PUP imaju isto značenje u ovoj Regulativi u onoj mjeri u koju se lični podaci obrađuju od strane nadležnih organa država članica za potrebe utvrđene članom 1(2) ove Regulative.

Član 5.

Organi država članica nadležni za sprovođenje zakona

1. Za potrebe utvrđene članom 1. (2), države članice odrediće organe koji će biti ovlašćeni da zahtijevaju upoređivanje sa podacima iz Eurodac sistema u skladu sa ovom Regulativom. Ovlašćeni organi biće organi država članica koje su nadležni za sprječavanje, otkrivanje ili istragu terorističkih djela ili drugih teških krivičnih djela. Nadležni organi neće uključivati agencije ili jedinice isključivo odgovorne za informacije koje se odnose na nacionalnu bezbjednost.

2. Svaka država članica vodi listu nadležnih organa.

3. Svaka država članica vodi listu operativnih jedinica unutar svojih nadležnih organa koji su ovlašćeni da zahtijevaju upoređivanje sa podacima iz Eurodac sistema preko Nacionalne kontakt tačke.

Član 6.

Verifikaciona tijela država članica nadležna za sprovođenje zakona

1. Za potrebe utvrđene članom 1. (2), svaka država članica će odrediti jedinstveni nacionalni organ ili jedinicu takvog organa koja će djelovati kao njeno verifikaciono tijelo.

Verifikaciono tijelo biće organ države članice koji je odgovoran za sprječavanje, otkrivanje ili istragu terorističkih djela ili drugih teških

za odobravanje međunarodne zaštite.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, polu, državljanstvu, članovima porodice, ispravama koje je izdala zemlja porijekla, zadnjoj adresi u zemlji porijekla, otisci prstiju i fotografije mogu se dostaviti:

1) zemlji porijekla ili trećoj zemlji za državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen pravoznažnom odlukom, pod uslovom da ga ta zemlja prihvati;

2) organima treće zemlje koja je potvrdila i primjenjuje Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

Prikupljanje i korišćenje podataka iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite podataka o ličnosti.

Podaci o strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu se razmjenjivati sa državama članicama Evropske unije, radi primjene Regulative (EU) br. 604/2013 i Regulative (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema

krivičnih djela.

Nadležni organ i verifikaciono tijelo mogu da budu dio iste organizacije, ako je to dozvoljeno prema nacionalnom pravu, ali će verifikaciono tijelo djelovati nezavisno prilikom obavljanja svojih zadataka u skladu sa ovom Regulativom.

Verifikacioni organ biće odvojen od operativnih jedinica iz člana 5. (3) i neće dobijati instrukcije od njih u pogledu ishoda verifikacije

Države članice mogu da ovlaste više od jednog verifikacionog tijela kako bi odražavale svoje organizacione i administrativne strukture, u skladu sa svojim ustavnim i zakonskim zahtjevima.

2. Verifikaciono tijelo dužno je da obezbijedi da budu ispunjeni uslovi za traženje upoređivanja otisaka prstiju sa podacima iz Eurodac sistema.

Samo su propisno ovlašćeni službenici u verifikacionom tijelu ovlašćeni da prime i prenesu zahtjev za pristup Eurodac sistemu u skladu sa članom 19.

Samo je verifikaciono tijelo nadležno za prosljeđivanje zahtjeva za upoređivanje otisaka prstiju Nacionalnoj kontakt tački.

Član 9.

Prikupljanje, slanje i upoređivanje otisaka prstiju

1. Svaka država članica bez odlaganja uzima otiske svih prstiju svakog podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji ima najmanje 14. godina života i, u najkraćem mogućem roku, a ne kasnije od 72 sata nakon podnošenja njegovog ili njenog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kako je regulisano članom 20. (2) Regulative (EU) br. 604/2013, i iste

Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 603/2013).

Odbijanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Član 47

Zahtjev za međunarodnu zaštitu biće odbijen ako:

- 1) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u državi članici Evropske unije;
- 2) je strancu koji traži međunarodnu zaštitu odobrena međunarodna zaštita u trećoj zemlji čija prava i dalje uživa, koja primjenjuje načelo zabrane protjerivanja ili vraćanja (non refoulement), a ta zemlja će ga ponovo prihvatiti;
- 3) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri sigurna treća zemlja, u smislu člana 32 ovog zakona;
- 4) postoji mogućnost da strancu koji traži međunarodnu zaštitu, tu zaštitu odobri evropska sigurna treća zemlja, u smislu člana 33 ovog zakona;
- 5) je za odlučivanje po zahtjevu stranca za međunarodnu zaštitu utvrđena država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;
- 6) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu državljanin države članice

šalje zajedno sa podacima iz člana 11.(b) do (g) ove Regulative Centralnom sistemu.

Nepoštovanje vremenskog roka od 72 sata ne oslobađa državu članicu obaveze da uzme i pošalje otiske prstiju u Centralni sistem. Kada stanje vrhova prstiju ne omogućava kvalitet otisaka prstiju koji obezbjeđuje odgovarajuće upoređivanje prema članu 25., država članica porijekla ponovo uzima otiske prstiju podnosioca zahtjeva i ponovo ih šalje u najkraćem roku, ali ne kasnije od 48 sati od ponovnog uspješnog uzimanja otisaka prstiju.

2. Odstupajući od stava 1. ovog člana, kada nije moguće uzeti otiske prstiju podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu usljed mjera koje su preduzete u cilju zaštite njegovog ili njenog zdravlja ili zaštite javnog zdravlja, države članice uzimaju i šalju takve otiske prstiju u najkraćem roku, ali ne kasnije od 48 sati, od trenutka kada ti razlozi prestanu da postoje.

U slučaju ozbiljnih tehničkih problema, država članica može da produžiti rok od 72 sata iz stava 1. za još maksimalno 48 sati, u cilju sprovođenja svojih nacionalnih planova kontinuiteta poslovanja.

3. Podaci o otiscima prstiju u smislu člana 11.(a) koje pošalje bilo koja država članica, osim onih koji su poslani u skladu sa članom 10.(b) upoređuju se automatski sa podacima o otiscima prstiju koje su poslale druge države članice i koji se već čuvaju u Centralnom sistemu.

4. Centralni sistem obezbjeđuje, na zahtjev države članice, da upoređivanje iz stava 3. ovog člana pokrije podatke o otiscima prstiju koje je predhodno poslala ta država članica, pored podataka iz ostalih država

Evropske unije.

Protiv odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.

Rokovi za odlučivanje

Član 50

Ministarstvo će donijeti odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno od dana donošenja odluke o dopuštenosti naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U slučaju kad je primjenom Regulative (EU) br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rok iz stava 1 ovog člana računa se od dana kad je ta nadležnost utvrđena, odnosno od dana preuzimanja stranca koji traži međunarodnu zaštitu.

Rok iz st. 1 i 2 ovog člana može se produžiti za još devet mjeseci, ako:

- 1) zahtjev za međunarodnu zaštitu podrazumijeva utvrđivanje složenog činjenog stanja, odnosno razjašnjenja složenih pravnih pitanja;
- 2) veliki broj državljana treće zemlje ili lica bez državljanstva istovremeno zatraži međunarodnu zaštitu;
- 3) stranac koji traži međunarodnu zaštitu ne postupa u skladu sa obavezama iz člana 59 ovog zakona.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, rok se može produžiti za još tri mjeseca u

članica.

5. Centralni sistem će automatski poslati pozitivna poklapanja ili negativni rezultat upoređivanja državi članici porijekla. Kada postoji pozitivno poklapanje poslaće sve serije podataka koji odgovaraju pozitivnom poklapanju podataka iz člana 11.(a) do (k) zajedno sa, kada je to moguće, oznakom iz člana 18(1).

Član 10.

Informacije o statusu subjekta podataka

Sljedeće informacije šalju se u Centralni sistem u cilju njihovog pohranjivanja u skladu sa članom 12. u svrhu prenosa shodno članu 9.(5):

- (a) Kada podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili drugo lice kako je definisano članom 18.(1)(d) Regulative (EU) br. 604/2013 stigne u odgovornu državu članicu nakon prenosa u skladu sa odlukom koja se dodaje zahtjevu za vraćanje natrag u skladu sa članom 25. iste, odgovorna država članica će ažurirati svoju seriju podataka upisanih u skladu sa članom 11. ove Regulative koja se odnosi na predmetno lice uključujući datum njegovog ili njenog dolaska na teritoriju te države članice.
- (b) kada podnosilac zahtjeva za međunarodnu zaštitu dođe u odgovornu državu članicu nakon premještanja u skladu sa odlukom koja se dodaje zahtjevu za preuzimanje nadležnosti u skladu sa članom 22. Regulative (EU) br. 604/2013, odgovorna država članica šalje seriju podataka evidentiranu u skladu sa članom 11. ove Regulative koji se odnosi na predmetno lice i uključuje datum njegovog ili njenog dolaska na teritoriju

cilju potpunog razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Kad je opravdano očekivati da se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, stranac koji traži međunarodnu zaštitu o tome će biti obaviješten pisanim putem i na njegov zahtjev će mu se dati obavještenje o razlozima zbog kojih nije moguće odlučiti u tom roku i o roku u kojem može očekivati odluku.

Kad je opravdano očekivati da odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu neće biti donijeta u rokovima iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, zbog privremeno nesigurnog stanja u zemlji porijekla, Ministarstvo će:

- 1) provjeravati stanje u zemlji porijekla svakih šest mjeseci; i
- 2) obavijestiti u razumnom roku stranca koji traži međunarodnu zaštitu i Evropsku komisiju o razlozima nedonošenja odluke.

Odluka iz stava 1 ovog člana, donijeće se najkasnije u roku od 21 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ubrzani postupak

Član 51

Odluku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo će donijeti u ubrzanom postupku u roku od dva mjeseca od dana podnošenja tog zahtjeva, ako se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da:

- 9) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu iznio samo one podatke koji nijesu od uticaja na

te države članice;

(c) čim država članica porijekla ustanovi da je predmetno lice, čiji su podaci upisani u Eurodac sistem u skladu sa članom 11. ove Regulative napustilo teritoriju države članice, ažuriraće svoju seriju upisanih podataka o tom licu u skladu sa članom 11. ove Regulative dodajući datum kada je to lice napustilo teritoriju države članice, kako bi olakšalaprimum članova 19.(2) i 20.(5) Regulative (EU) br.

604/2013;

(d) čim se država članica porijekla uvjeri da je predmetno lice čiji su podaci upisani u Eurodac sistem u skladu sa članom 11 .ove Regulative, napustilo teritoriju te države članice, u skladu sa izdatom odlukom o vraćanju ili naredbom o udaljavanju, nakon povlačenja ili odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kako je predviđeno članom 19.(3) Regulative (EU) br.

604/2013, ažuriraće svoju serijuz upisanih podataka u skladu sa članom 11 .ove Regulative, koji se odnose na predmetno lice, dodajući datum njegovog ili njenog udaljavanja ili datum kada je to lice napustilo teritoriju države članice; država članica koja postane odgovorna u skladu sa članom 17. (1) Regulative (EU)

br. 604/2013, ažuriraće svoju seriju podataka evidentiranu u skladu sa članom 11. ove Regulative koja se odnosi na podnosioca zahteva za međunarodnu zaštitu dodavanjem datuma na koji je donijeta odluka da razmotri zahtjev .

Član 11.

Upis podataka

U Centralni sistem upisuju se samo sljedeći podaci:

(a) podaci o otiscima prstiju;

utvrđivanje uslova za odobravanje međunarodne zaštite;

10) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao lažne podatke ili dao na uvid, odnosno priložio nevjerodostojna dokumenta ili nije dao relevantne podake ili je prikrrio dokumenta, koji bi mogli uticati na negativan ishod postupka po njega, čime je doveo ili mogao da dovede u zabludu ovlašćeno službeno lice;

11) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu uništio isprave za utvrđivanje identiteta, odnosno državljanstva, a postoji vjerovatnoća da je to uradio sa namjerom da da lažne podatke o identitetu, odnosno državljanstvu;

12) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu dao nedosljedne, kontradiktorne, očigledno netačne ili neuvjerljive izjave suprotne provjerenim podacima o zemlji porijekla, koje čine njegov zahtjev za međunarodnu zaštitu neuvjerljivim;

13) stranac koji traži međunarodnu zaštitu već duže boravi u Crnoj Gori i bez opravdanog razloga ranije nije izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

14) je stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu sa očiglednom namjerom da odloži ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo udaljenje iz Crne Gore;

15) stranac koji traži međunarodnu zaštitu predstavlja

<p>(b) država članica porijekla, mjesto i datum podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu; u slučajevima iz člana 10(b), datum podnošenja zahtjeva biće datum koji je unijela država članica koja je izvršila premještaj podnosioca zahtjeva;</p> <p>(c) pol;</p> <p>(d) referentni broj kojim se koristila država članica porijekla;</p> <p>(e) datum uzimanja otisaka prstiju;</p> <p>(f) datum slanja podatka Centralnom sistemu;</p> <p>(g) korisničko ime operatera;</p> <p>(h) kada je primjenljivo u skladu sa članom 10.</p> <p>(a) i (b), datum dolaska predmetnog lica nakon uspješnog premještaja;</p> <p>(i) kada je primjenljivo u skladu sa članom 10. napustilo teritoriju države članice;</p> <p>(j) kada je primjenljivo u skladu sa članom 10.</p> <p>(d), datum kada je predmetno lice napustilo teritoriju države članice ili je iz iste odstranjeno;</p> <p>(k) kada je primjenljivo u skladu sa članom 10.</p> <p>(e), datum kada je donešena odluka o razmatranju zahtjeva.</p> <p>Član 12.</p> <p>Pohranjivanje podataka</p> <p>1. Svaka serija podataka iz člana 11 pohranjuje se u Centralni sistem tokom perioda od deset godina od datuma uzimanja otisaka prstiju.</p> <p>2. Nakon isteka perioda iz stava 1, Centralni sistem automatski briše podatke iz Centralnog sistema.</p> <p>Član 13.</p> <p>Prethodno brisanje podataka</p> <p>1. Podaci koji se odnose na lice koje je steklo državljanstvo bilo koje države članice</p>	<p>opasnost za nacionalnu bezbjednost ili javni poredak Crne Gore; ili</p> <p>16) stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu dolazi iz sigurne zemlje porijekla.</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu će biti obaviješten da se o njegovom zahtjevu za međunarodnu zaštitu odlučuje u ubrzanom postupku.</p> <p>Kad se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1 ovog člana, po zahtjevu za međunarodnu zaštitu će se odlučivati u rokovima iz člana 50 ovog zakona.</p> <p>Kad je primjenom Regulative (EU) br. 604/2013 Crna Gora određena kao država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, rokovi iz stava 1 ovog člana, računaju se od dana kad je ta nadležnost utvrđena.</p> <p>Protiv odluke iz stava 1 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.</p> <p>Vrijeme ostvarivanja prava i obaveza</p> <p>Član 60</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu može ostvarivati prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do pravosnažnosti odluke kojom se odlučuje o njegovom zahtjevu.</p> <p>Stranac u transferu ima prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Pravo na boravak</p> <p>Član 61</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu</p>			
---	---	--	--	--

prije isteka perioda iz člana 12(1) brišu se iz Centralnog sistema u skladu sa članom 27(4) čim država članica porijekla sazna da je to lice steklo takvo državljanstvo.

2. Centralni sistem, u najkraćem mogućem roku, a ne kasnije od isteka perioda od 72 sata, obavještava sve države članice porijekla o brisanju podataka u skladu sa stavom 1 od strane druge države porijekla koja je dobila pozitivno poklapanje sa podacima koje je prenijela koji se odnose na lica iz člana 9(1) ili 14(1).

Član 14.

Prikupljanje i slanje podataka o otiscima prstiju

1. Svaka država članica odmah uzima otiske svih prstiju svakog lica iz treće zemlje ili lica bez državljanstva koje ima najmanje 14 godina života kojeg su zadržala nadležna nadzorna tijela zbog nezakonitog prelaska granice te države članice na kopnu, moru ili u vazduhu koji je došao iz treće države i koji nije vraćen ili koji je ostao fizički da boravi na teritoriji države članice a koji nije zadržan u pritvoru ili lišen slobode tokom cjelokupnog perioda između zadržavanja i udaljavanja na osnovu odluke o njegovom/njenom vraćanju.

2. Predmetna država članica u najkraćem mogućem roku, a ne kasnije od 72 sata, nakon datuma zadržavanja, šalje Centralnom sistemu u vezi sa svakim licem iz treće zemlje ili licem bez državljanstva, u skladu sa stavom 1, koje nije vraćeno, sljedeće podatke:

- (a) podatke o otiscima prstiju;
- (b) državu članicu porijekla, mjesto i datum zadržavanja;
- (c) pol; (d) referentni broj kojim se koristila država članica porijekla;

zaštitu ima pravo na boravak u Crnoj Gori od dana izražene namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do pravosnažnosti odluke kojom je njegov zahtjev odbijen.

Kad stranac koji traži međunarodnu zaštitu podnese naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu, a taj zahtjev bude odbijen kao nedopušten, u skladu sa članom 49 stav 7 ovog zakona, ima pravo na boravak do uručenja odluke o odbijanju naknadnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ako stranac, čiji je naknadni zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijen u skladu sa stavom 2 ovog člana, podnese novi naknadni zahtjev, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu, koji se nalazi u postupku predaje, odnosno izručenja u skladu sa članom 12 st. 1, 3 i 4 ovog zakona, nema pravo na boravak u Crnoj Gori.

Članovi porodice stranca koji traži međunarodnu zaštitu, koji su došli zajedno sa njim, imaju pravo na boravak u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Stranac u transferu ima pravo na boravak u Crnoj Gori do okončanja postupka predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu

Sloboda kretanja

Član 62

Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Crnoj Gori, što podrazumijeva i izbor mjesta boravka, uz obavezu da

<p>(e) datum uzimanja otisaka prstiju; (f) datum slanja podatka Centralnom sistemu podataka; (g) korisničko ime operatera.</p> <p>3. Odstupajući od stava 2., podaci navedeni u stavu 2. koji se odnose na lica uhvaćena kao što je opisano u stavu 1, koji fizički ostaju na teritoriji država članica, ali su zadržani u pritvoru po njihovom hvatanju na period duži od 72 sata, dostavljaju se prije njihovog puštanja iz pritvora.</p> <p>4. Nepoštovanje vremenskog roka od 72 sata iz stava 2. ovog člana ne oslobađa državu članicu obaveze da uzme i pošalje otiske prstiju u Centralni sistem. Kada stanje vrhova prstiju ne omogućava kvalitet otisaka prstiju koji obezbjeđuje odgovarajuće upoređivanje prema članu 25., država članica porijekla ponovo uzima otiske prstiju uhvaćenih lica kako je opisano u stavu 1. ovog člana i ponovo ih šalje u najkraćem roku, ali ne kasnije od 48 sati od ponovnog uspješnog uzimanja otisaka prstiju.</p> <p>5. Odstupajući od stava 1. ovog člana, kada nije moguće uzeti otiske prstiju od uhvaćenog lica zaštitu usljed mjera koje su preduzete u cilju zaštite njegovog ili njenog zdravlja ili zaštite javnog zdravlja, države članice uzimaju i šalju takve otiske prstiju u najkraćem roku, ali ne kasnije od 48 sati, od trenutka kada ti razlozi prestanu da postoje.</p> <p>U slučaju ozbiljnih tehničkih problema, država članica može da produžiti rok od 72 sata iz stava 1. za još maksimalno 48 sati, u cilju sprovođenja svojih nacionalnih planova kontinuiteta</p> <p>Član 15. Upis podataka</p> <p>1. Podaci iz člana 14(2) upisuju se u Centralni sistem podataka. Ne dovodeći u pitanje član 8, podaci poslati</p>	<p>Ministarstvo obavijesti o mjestu i adresi boravka, u roku od tri dana od izbora, odnosno promjene mjesta i adrese boravka.</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu može se ograničiti sloboda kretanja, ako se na osnovu činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:</p> <p>1) utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima zasniva zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, naročito ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva s obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Crne Gore, ranije odbijanje provjere i utvrđivanja identiteta, prikrivanje ili pružanje lažnih podataka o identitetu, odnosno državljanstvu, grubo kršenje pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvatanje, kao i rezultate sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju primjenom Regulative (EU) br. 603/2013;</p> <p>2) utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva;</p> <p>3) zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore;</p> <p>4) sprječavanja zloupotrebe postupka kad postoji osnovana sumnja da je namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazio u toku postupka u cilju onemogućavanja prisilnog udaljenja.</p> <p>Strancu u transferu će se ograničiti sloboda kretanja u svrhu sprovođenja transfera u drugu državu</p>			
---	---	--	--	--

<p>Centralnom sistemu u skladu sa članom 14(2) upisuju se isključivo u svrhu upoređivanja sa podacima o podnosiocima zahtjeva za međunarodnu zaštitu naknadno poslatih Centralnom sistemu i u svrhe predviđene u članu 1(2).</p> <p>Centralni sistem ne upoređuje podatke koji su mu poslani u skladu sa članom 14(2) sa podacima koji su prethodno upisani u Centralni sistem niti sa podacima koji su naknadno poslani u Centralni sistem u skladu sa članom 14(2).</p> <p>2. U pogledu upoređivanja podataka o podnosiocima zahtjeva za međunarodnu zaštitu naknadno poslatih Centralnom sistemu sa podacima iz stava 1, primjenjuju se postupci predviđeni članom 9(3) i (5) i članom 25(4).</p> <p>Član 16.</p> <p>Pohranjivanje podataka</p> <p>1. Svaka serija podataka koja se odnosi na državljanina treće zemlje ili na lice bez državljanstva iz člana 14(1) pohranjuje se u Centralni sistem tokom razdoblja od 18 mjeseci od datuma uzimanja njegovih/njenih otisak prstiju. Nakon isteka tog perioda, takvi se podaci automatski brišu iz Centralnog sistema. treće zemlje ili na lice bez državljanstva iz člana 14(1) brišu se iz Centralnog sistema u skladu sa članom 28(3) čim država članica porijekla sazna za neku od sljedećih okolnosti prije isteka razdoblja od 18 mjeseci iz stava 1 ovog člana:</p> <p>(a) da je državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva izdat dokument o prebivalištu;</p> <p>(b) da je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva napustilo teritoriju država članica;</p> <p>(c) da je državljanin treće zemlje ili lice bez</p>	<p>odgovornu za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva, naročito uzimajući u obzir njegovo protivljenje transferu, kao i okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana.</p> <p>Mjere za ograničenje slobode kretanja</p> <p>Član 63</p> <p>Radi ograničenja slobode kretanja, u slučajevima iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, strancu koji traži međunarodnu zaštitu ili strancu u transferu mogu se izreći sljedeće mjere:</p> <ol style="list-style-type: none">1) zabrana kretanja van Centra za prihvata;2) zabrana kretanja van određenog područja;3) zabrana napuštanja smještaja na adresi koju je prijavio;4) obavezni smještaj u Centru za prihvata;5) privremeno oduzimanje putnih isprava i drugih dokumenata;6) smještaj u Prihvatilište za strance. <p>U slučaju oduzimanja isprave, odnosno dokumenta iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ta isprava, odnosno dokument zadržava se za vrijeme dok postoje razlozi za zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.</p> <p>Mjera smještaj u Prihvatilište za strance može se izreći ako se procjenom ličnosti stranca koji traži međunarodnu zaštitu ili stranca u transferu utvrdi da se drugim mjerama iz stava 1 tač. 1 do 5 ovog člana, ne može ostvariti svrha ograničenja slobode kretanja.</p> <p>Stranac koji se nalazi u</p>			
---	---	--	--	--

<p>državljanstva steklo državljanstvo neke od država članica.</p> <p>3. Centralni sistem će, što je prije moguće, a najkasnije nakon 72 sata, obavijestiti sve države članice porijekla o brisanju podataka iz razloga navedenih u stavu 2 (a) ili (b) ovog člana, od strane druge države članice porijekla, nakon poklapanja sa podacima koje oni prenose a koji se odnose na lica iz člana 14 (1) .</p> <p>4. Centralni sistem će, što je pre moguće, a najkasnije nakon 72 sata, obavijestiti sve države članice porijekla o brisanju podataka iz razloga navedenih u stavu 2 (c) ovog člana od strane druge države članice porijekla, nakon poklapanja sa podacima koje su prenijele a koji se odnose na lica iz člana 9 (1) ili 14 (1) .</p> <p>Član 17.</p> <p>Upoređivanje podataka o otiscima prstiju</p> <p>1. U cilju provjere da li su državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, koji su pronađeni da ilegalno borave na njenoj teritoriji, ranije podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici, država članica može da pošalje u Centralni sistem bilo koje podatke o otiscima prstiju koji su u vezi sa za otiscima prstiju koje je uzela od svakog takvog državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva koji ima najmanje 14 godina, zajedno sa referentnim brojem koji ta država članica koristi.</p> <p>U pravilu, postoje osnove za provjeru da li su državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva prethodno podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici u slučajevima kada:</p> <p>(a) državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva izjavi da su on ili ona</p>	<p>Prihvatilištu za strance, a izrazi namjeru za podonošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odnosno podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu, ne može napustiti Prihvatilište za strance do okončanja postupka po njegovom zahtjevu.</p> <p>Mjera smještaj u Prihvatilište za strance može se izreći strancu kome su obezbijeđene posebne proceduralne garancije, izuzetno kad to omogućavaju njegova lična svojstva i okolnosti, odnosno potrebe, naročito zdravstveno stanje.</p> <p>Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu trajati dok postoje razlozi iz člana 62 st. 2 i 3 ovog zakona, a najduže tri mjeseca.</p> <p>Izuzetno od stava 6 ovog člana, mjere iz stava 1 ovog člana mogu se produžiti za još tri mjeseca, kad za to postoje opravdani razlozi.</p> <p>Mjera smještaj u Prihvatilište za strance maloljetniku bez pratnje može se izreći u trajanju najduže do 30 dana.</p> <p>Maloljetnik bez pratnje kome je izrečena mjera smještaj u Prihvatilište za strance, mora se smjestiti odvojeno od punoljetnih lica.</p> <p>Mjere iz stava 1 ovog člana koje se izriču strancu u transferu mogu trajati najduže šest nedjelja od utvrđivanja države odgovorne za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu ili od pravosnažnosti odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu.</p> <p>Odluku o izricanju mjere iz stava</p>			
--	--	--	--	--

<p>podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu, ali bez navođenja države članice u kojoj su on ili ona podnijeli zahtjev;</p> <p>(b) državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ne traži međunarodnu zaštitu, ali se suprotstavlja vraćanju u svoju zemlju porijekla tvrdeći da bi on ili ona bili u opasnosti , ili</p> <p>(c) državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva na drugi način nastoji da spriječi svoje udaljavanje iz države članice, odbijajući da sarađuje u utvrđivanju svog identiteta pritom naročito ne pokazujući nikakva , ili pokazujući lažna, lična dokumenta.</p> <p>2. Kada države članice učestvuju u postupku iz stava 1., one Centralnom sistemu prenose podatke o otiscima prstiju koji se odnose na sve prste ili barem na kažiprste, a ako isti nedostaju, otiske svih ostalih prstiju državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva na koje se odnosi stav 1. ovog člana.</p> <p>3. Podaci o otiscima prstiju državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva, iz stava 1., šalju se Centralnom sistemu isključivo u svrhu upoređivanja sa podacima o otiscima prstiju podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje su poslale druge države članice i podacima koji se već čuvaju u Centralnom sistemu.</p> <p>Podaci o otiscima prstiju takvog državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva ne pohranjuju se u Centralni sistem, niti se upoređuju sa podacima poslatim u Centralni sistem u skladu sa članom 14. (2).</p> <p>4. Kada se rezultati upoređivanja podataka o otiscima prstiju pošalju državi</p>	<p>1 ovog člana i trajanju te mjere, donosi Ministarstvo.</p> <p>Protiv odluke iz stava 11 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke.</p>			
---	---	--	--	--

članici porijekla, zapisnik o pretrazi čuva se u Centralnom sistemu samo za potrebe člana 28. Osim u ove svrhe, država članica ili Centralni sistem ne mogu da čuvaju ni jedan drugi zapisnik o pretrazi.

5. U vezi sa upoređivanjem podataka o otiscima prstiju koji se prenose kako je navedeno u ovom članu, sa podacima o otiscima prstiju podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje šalju druge države članice koji su već upisani u Centralni sistem, primjenjuju se procedure predviđene u članu 9. (3) i (5) i u članu 25. (4).

Član 18.

Označavanje podataka

1. Za potrebe utvrđene u članu 1. (1), država članice porijekla, koja je odobrila međunarodnu zaštitu podnosiocu zahtjeva za međunarodnu zaštitu, čiji podaci su ranije upisani u Centralni sistem u skladu sa članom 11., označava odgovarajuće podatke u skladu sa zahtjevima elektronske komunikacije sa Centralnm sistemom koje je ustanovila Agencija. Takvo se označavanje pohranjuje u Centralni sistem u skladu sa članom 12., u cilju prenosa iz člana 9. (5). Centralni sistem obavještava sve države članice porijekla o označavanju podataka od strane druge države članice porijekla kod koje je došlo do pozitivnog poklapanja sa poslatim podacima, koji se odnose na lica iz članova 9. (1) ili 14.

(1) . Te države članice porijekla takođe oznavaju odgovarajuće serije podataka.

2. Podaci o korisnicima međunarodne zaštite, pohranjeni u Centralni sistem i označeni u skladu sa stavom 1. ovog člana, dostupni su za upoređivanje u svrhe utvrđene u članu 1. (2) u toku perioda od tri godine od

datuma na koji je subjekat podataka dobio međunarodnu zaštitu.

U slučaju pozitivnog poklapanja, Centralni sistem prenosi podatke iz člana. 11 (a) do (k) za sve serije podataka koje odgovaraju pozitivnom poklapanju. Centralni sistem ne prenosi oznake iz stava 1. ovog člana. Po isteku perioda od tri godine, Centralni sistem automatski blokira takve podatke od prenosa, u slučaju zahteva za upoređivanjem u svrhe utvrđene članom 1. (2), ostavljajući te podatke dostupnim za upoređivanje u svrhe utvrđene članom 1. (1), do momenta njihovog brisanja. Blokirani podaci se neće prenositi, a Centralni sistem vraća negativan rezultat državi članici molilji u slučaju poklapanja.

3. Država članica porijekla skinuće oznaku ili odblokirati podatke u vezi sa državljaninom treće zemlje ili licem bez državljanstva čiji su podaci prethodno označeni ili blokirani u skladu sa stavovima 1. ili 2. ovog člana, ako je njegov ili njen status ukinut ili je prestao ili je odbijeno obnavljanje istog na osnovu članova 14. i 19. Direktive 2011/95/EU.

Član 19.

Procedura za upoređivanje podataka o otiscima prstiju sa podacima iz Eurodac sistema

1. Za potrebe utvrđene u članu 1. (2), nadležni organi iz članova 5. (1) i 7. (2) mogu da podnese obrazloženi elektronski zahtjev, kako je predviđeno u članu 20. (1), zajedno sa referentnim brojem koji koriste, verifikacionom tijelu, za prenos za upoređivanje podataka o otiscima prstiju u Centralni system preko Nacionalne kontakt tačke. Po prijemu takvog zahteva, verifikaciono tijelo provjerava da li su na odgovarajući način ispunjeni svi uslovi za

zahtijevanje upoređivanja iz članova 20. ili 21.

2. Kada su svi uslovi za traženje upoređivanja definisani u članu 20 ili 21, ispunjeni, verifikaciono tijelo će poslati zahtjev za upoređivanjem Nacionalnoj kontakt tački koja će isti proslijediti u Centralni sistem u skladu sa članom 9.(3) i (5), u cilju upoređivanja sa podacima poslatim u Centralni sistem prema članovima 9. (1) i 14.(2).

3. U izuzetnim slučajevima hitnosti, kada postoji potreba da se spriječi neposredna opasnost povezana sa terorističkim djelom ili drugim teško krivičnim djelom, verifikaciono tijelo može da prenese podatke o otiscima prstiju Nacionalnoj kontakt tački za upoređivanje odmah po prijemu zahtjeva od strane nadležnog organa i da naknadno potvrdi da li su svi uslovi za zahtijevanje upoređivanja iz člana 20. ili člana 21. ispunjeni, uključujući i činjenicu da li su izuzetni slučajevi hitnosti zaista i postojali.

Naknadna verifikacija obavlja se nakon obrade zahtjeva, bez nepotrebnog odlaganja.

4. Kada se naknadnom verifikacijom utvrdi da pristup podacima Eurodac sistema nije bio opravdan, svi organi koji su pristupili takvim podacima brišu podatke poslate iz Eurodac sistema i o tome obavještavaju verifikaciono tijelo.

Član 20.

Uslovi za pristup nadležnih organa Eurodac sistemu

1. U svrhe iz člana 1. (2), nadležni organi mogu da podnesu obrazloženi elektronski zahtjev za upoređivanjem podataka o otiscima prstiju sa podacima koji se čuvaju u Centralnom sistemu u okviru svojih

ovlašćenja samo ako upoređivanje sa sljedećim bazama podataka nije dovelo do utvrđivanja identiteta subjekta podataka:

državnom bazom podataka o otiscima prstiju;

automatizovanim sistemom za identifikaciju otisaka prstiju svih drugih država članica na osnovu odluke 2008/615/PUP kada je upoređivanje tehnički moguće, osim ako postoje opravdani razlozi da se vjeruje da upoređivanje sa takvim sistemima ne bi dovelo do utvrđivanja identiteta subjekta podataka. Takvi opravdani razlozi navode se u obrazloženom elektronskom zahtjevu za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac koje su nadležni organi poslali verifikacionom tijelu; i

viznim informacionim sistemom pod uslovom da su ispunjeni uslovi za takvo upoređivanje, utvrđeni Odlukom 2008/633/PUP;

i ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

(a) upoređivanje je neophodno radi sprječavanja, otkrivanja i istrage terorističkih djela ili drugih teških krivičnih djela, odnosno postoji velika zabrinutost za javnu bezbjednost, što čini pretraživanje baze podataka srazmjernim;

(b) upoređivanje je neophodno u posebnom slučaju (na primjer, neće se vršiti sistematsko upoređivanje);

(c) postoje opravdani razlozi da se smatra da će upoređivanje značajno doprinijeti sprječavanju, otkrivanju ili istrazi bilo

kojeg od pomenutih krivičnih djela. Takvi opravdani razlozi posebno postoje kada postoji potkrijepljena sumnja da osumnjičeni, počinitelj ili žrtva terorističkog djela ili drugog teškog krivičnog djela spadaju u kategoriju koja je pokrivena ovom Regulativa.

2. Zahtjevi za upoređivanjem sa podacima iz Eurodac sistema ograničeni su na pretragu podataka o otiscima prstiju.

Član 21.

Uslovi za pristup Europolu Eurodac sistemu

1. Za potrebe utvrđene u članu 1. (2), nadležni organ Europolu može da podnese obrazloženi elektronski zahtjev za upoređivanjem podataka o otiscima prstiju sa podacima koji se čuvaju u Centralnom sistemu, u granicama ovlašćenja Europolu i kada je to potrebno za obavljanje zadataka Europolu, samo ako upoređivanje sa podacima o otiscima prstiju koji su pohranjeni u bilo koji sistem za obradu informacija a koji su tehnički i zakonski dostupni Europolu nije dovelo do uspostavljanja identiteta subjekta podataka i kada su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- (a) upoređivanje je neophodno u cilju podržavanja i ojačavanja radnji koje preduzimaju države članice u sprječavanju, otkrivanju ili istrazi terorističkih djela ili drugih teških krivičnih djela koja potpadaju pod nadležnost Europolu, odnosno da postoji velika zabrinutost za javnu bezbjednost, što čini pretraživanje baze podataka srazmjernim;
- (b) upoređivanje je neophodno u posebnom slučaju (na primjer, neće se vršiti

sistematsko upoređivanje); i
(c) postoje opravdani razlozi da se smatra da će upoređivanje značajno doprinijeti sprječavanju, otkrivanju ili istrazi bilo kojeg od pomenutih krivičnih djela. Takvi opravdani razlozi posebno postoje kada postoji potkrijepljena sumnja da osumnjičeni, počinitelj ili žrtva terorističkog djela ili drugog teškog krivičnog djela spadaju u kategoriju koja je pokrivena ovom Regulativa.

2. Zahtjevi za upoređivanjem sa podacima iz Eurodac sistema ograničeni su na pretragu podataka o otiscima prstiju

3. Obrada podataka dobijenih od Europolu iz upoređivanja sa podacima iz Eurodac sistema podliježe odobrenju države članice porijekla. Takvo odobrenje dobija se preko nacionalne jedinice Europolu te države članice.

Član 22.

Komunikacija između nadležnog organa, verifikacionog tijela i Nacionalne kontakt tačke

1. Ne dovodeći u pitanje član 26., sva komunikacija između nadležnih organa, verifikacionih tijela i Nacionalne kontakt tačke bezbjedna je i odvija se elektronskim putem.

2. Za potrebe utvrđene u članu 1. (2), država članica digitalno obrađuje otiske prstiju i iste šalje u formatu podataka iz Priloga I, kako bi se osiguralo da se upoređivanje može vršiti putem kompjuterizovanog sistema za prepoznavanje otiska prsta.

Član 23.

Odgovornost za obradu podataka

1. Država članice će biti odgovorna da

obezbjedi da:

(a) su otisci prstiju uzeti zakoniito;
(b) su podaci o otiscima prstiju i drugi podaci iz člana 11., člana 14 (2) i člana 17. (2) zakonito poslati u Centralni sistem;

(c) su podaci su bili tačni i ažurirani kada su poslali u Centralni sistem;

(d) se, ne dovodeći u pitanje odgovornosti Agencije, podaci u Centralnom sistemu evidentiraju, čuvaju, ispravljaju i brišu na zakonski način;

(e) se rezultati upoređivanja podataka o otiscima prstiju koji se šalju u Centralni sistem zakonito obrađuju.

2. U skladu sa članom 34., država članica porijekla obezbjeđuje bezbjednost podataka iz stave 1. ovog člana prije i za vrijeme prenosa u Centralni sistem kao i bezbjednost podataka koje dobija iz Centralnog sistema.

3. Država članica porijekla odgovorna je za konačnu identifikaciju podataka u skladu sa članom 25. (4).

4. Agencija obezbjeđuje da se Centralnim sistemom upravlja u skladu sa odredbama ove Regulative. Agencija naročito:

(a) usvaja mjere kojima se obezbjeđuje da lica koja rade sa Centralnim sistemom obrađuju podatke koji su u njemu upisani samo u skladu sa svrhom Eurodac sistema kako je navedeno u članu 1.;

(b) preuzima neophodne mjere da osigura bezbjednost Centralnog sistema u skladu sa članom 34.;

(c) obezbjeđuje da samo lica koja su ovlašćena za rad sa Centralnim sistemom imaju pristup istom, ne

dovodeći u pitanje nadležnosti
Evropskog nadzornika za zaštitu
podataka.

Agencija obavještava Evropski parlament i
Savjet, kao i Evropskog nadzornika za zaštitu
podataka o mjerama koje preduzima u skladu
sa prvim podstavom.

Član 24.

Prenos podataka

1. Otisci prstiju obrađuju se digitalno i šalju u formatu podataka iz Priloga I. U mjeri u kojoj je to potrebno za efikasan rad Centralnog sistema, Agencija utvrđuje tehničke zahtjeve za prenos formata podataka od strane država članica u Centralni Sistem i obrnuto . Agencija obezbjeđuje da podaci o otiscima prstiju koje prenose države članice mogu da se upoređuju u kompjuterizovanom sistemu za prepoznavanje otisaka prstiju.
2. Države članice šalju podatke navedene u članu 11., članu 14. (2) i članu 17. (2) elektronskim putem. Podaci iz člana 11. i člana 14. (2) automatski se evidentiraju u Centralnom sistemu. U mjeri u kojoj je to potrebno za efikasan rad Centralnog sistema, Agencija utvrđuje tehničke zahtjeve kako bi osigurala da se podaci mogu pravilno elektronski prenijeti iz država članica u Centralni sistem i obrnuto.
3. Referentni broj iz članova 11. (d), 14. (2) (d), 17. (1) i 19. (1) omogućava da se podaci nedvosmisleno odnose na jedno određeno lice i na državu članicu koja šalje podatke. Pored toga, isti omogućava da se potvrdi da li ti se podaci odnose na lica definisana u članovima 9. (1), 14. (1) ili 17. (1).
4. U mjeri u kojoj je to potrebno za

efikasan rad Centralnog sistema, Agencija utvrđuje operativne postupke za obradu primljenih podataka i za slanje rezultata upoređivanja.

5. Referentni broj počinje sa identifikacionim slovom ili slovima prema kojima se, u skladu sa normom iz Priloga I, identifikuje država članica koja šalje podatke.

Identifikaciono slovo ili slova praćena su identifikacijom kategorije lica ili zahtjeva. "1" se odnosi na podatke koji se odnose na lica iz člana 9. (1), "2" na lica iz člana 14. (1), "3" na lica iz člana 17. (1), "4" na zahtjeve iz člana 20., "5" na zahtjeve iz članova 21. i "9" se odnosi na zahtjeve iz člana 29.

6. Agencija utvrđuje tehničke procedure koje su potrebne državam članicama da osiguraju prijem nedvosmislenih podataka iz Centralnog sistema.

6. Centralni sistem potvrđuje prijem poslatih podataka u najkraćem mogućem roku. U tom smislu, Agencija utvrđuje potrebne tehničke zahtjeve da obezbijedi da države članice dobijaju potvrdu o prijemu ukoliko je zatraže.

Član 25.

Upoređivanje i slanje rezultata

1. Države članice osiguravaju slanje podataka o otiscima prstiju odgovarajućeg kvaliteta u svrhu upoređivanja kompjuterizovanim sistemom prepoznavanja otisaka prstiju. U mjeri u kojoj je to potrebno radi osiguravanja da rezultati upoređivanja iz Centralnog sistema dostignu veoma visok nivo tačnosti, Agencija definiše odgovarajući kvalitet poslatih podataka o otiscima prstiju. Centralni sistem, u najkraćem mogućem roku, provjerava kvalitet, poslatih podataka o otiscima prstiju. Ako se podaci o otiscima prstiju ne mogu

uporediti korišćenjem kompjuterizovanog sistema prepoznavanja otisaka prstiju, Centralni sistem obavještava predmetnu državu članicu o istom. Ta država članica zatim šalje podatke o otiscima prstiju odgovarajućeg kvaliteta koristeći isti referentni broj kao i u prethodnoj seriji podataka o otiscima prstiju.

2. Centralni sistem sprovodi upoređivanje prema redosljedu pristizanja zahtjeva. Svaki zahtjev mora biti obrađen u roku od 24 sata. U slučaju podataka koji su poslani elektronski, država članica može iz razloga koji su povezani s nacionalnim pravom zahtijevati sprovođenje posebno hitnog upoređivanja u roku od sat vremena. Kada se ovi rokovi ne mogu ispoštovati zbog okolnosti koje su izvan odgovornosti Agencije, Centralni sistem obrađuje zahtjev kao prioritetan čim te okolnosti budu prevladane.

3. U takvim slučajevima, u mjeri u kojoj je to potrebno za efikasan rad Centralnog sistema, Agencija utvrđuje kriterijume za prioritetno rješavanje zahtjeva.

4. Rezultat upoređivanja odmah se provjerava u državi članici koja je dobila zahtjev od strane eksperta za otiske prstiju, kao što je definisano u skladu sa njenim nacionalnim pravilima, posebno obučenog za upoređivanje otisaka prstiju regulisanih ovom Regulativom. Za potrebe utvrđene u članu 1. (1) ove Regulative, konačnu identifikaciju vrši država članica porijekla u saradnji sa drugim predmetnim državama članicama, u skladu sa članom 34 Regulative (EU) br. 604 / 2013. Informacije dobijene iz Centralnog sistema koje se odnose na druge podatke koji su prepoznati kao nepouzdana, brišu se čim se utvrdi nepouzdanost podataka.

5. Kada se konačnom identifikacijom, u skladu sa stavom 4. otkrije da rezultat upoređivanja dobijenog iz Centralnog sistema ne odgovara podacima o otiscima prstiju poslatah za upoređivanje, država članica odmah briše rezultat upoređivanja i o ovoj činjenici obavještava Komisiju i Agenciju u najkraćem roku, a najkasnije poslije tri radna dana.

Član 26.

Komunikacija između država članica i Centralnog sistema

Podaci poslani iz države članice Centralnom sistemu i obrnuto koriste komunikacionu infrastrukturu. U mjeri u kojoj je to potrebno za efikasan rad Centralnog sistema, Agencija utvrđuje tehničke procedure potrebne za korišćenje komunikacione infrastrukture.

Član 27.

Pristup podacima u Eurodac sistemu njihova ispravka ili brisanje

1. Država članica porijekla ima pristup podacima koje je poslala i koji su upisani u Centralni sistem, u skladu sa ovom Regulativom.

Nijedna država članica ne može da vrši pretragu po podacima koje je poslala druga država članica, niti može da primi takve podatke, osim podataka koji su rezultat upoređivanja navedenog u članu 9. (5)

2. Pristup podacima pohranjenim u Centralnom sistemu, u skladu sa stavom 1. ovog člana, imaju organi države članice koje je imenovala svaka država članice u svrhe utvrđene u članu 1. (1). U ovom se imenovanju tačno navodi jedinica koja je odgovorna za obavljanje zadataka koji se odnose na primjenu ove Regulative. Svaka država članica bez odlaganja dostavlja

Komisiji i Agenciji listu tih jedinica i sve izmjene i dopune iste. Agencija će objavljivati konsolidovanu listu u Službenom listu Evropske unije. Kada postoje izmjene i dopune iste, Agencija na svojoj internet stranici jednom godišnje objavljuje ažuriranu konsolidovanu listu.

3. Samo država članica porijekla ima pravo da mijenja podatke koje je poslala u Centralni sistem, ispravljanjem ili dopunom takvih podataka ili brisanjem istih, ne dovodeći u pitanje brisanje koje se sprovodi u skladu sa članovima 12. (2) ili 16. (1).

4. Kada država članica ili Agencija imaju dokaze da su podaci u Centralnom sistemu činjenično netačni, ona, u najkraćem roku, obavještava državu članicu porijekla. Kada država članica ima dokaze da se podacima koji su upisani u Centralni sistem krši ova Regulativu, država članica, u najkraćem roku, obavještava Agenciju, Komisiju i državu članicu porijekla. Država članica porijekla provjerava predmetne podatke i ako je potrebno, iste mijenja ili briše bez odlaganja.

5. Agencija neće poslati ili staviti na raspolaganje organima bilo kojih trećih zemalja podatke upisane u Centralnom sistemu. Ova zabrana ne primjenjuje se na slanje takvih podataka trećim zemljama na koje se odnosi Regulativa (EU) br. 604 / 2013.

Član 28.

Vođenje evidencije

1. Agencija vodi evidenciju o svim aktivnostima obrade podataka u okviru Centralnog sistema. Ova evidencija pokazuje svrhu, datum i vrijeme pristupa, poslate podatke, podatke korišćene za ispitivanje i imena, kako jedinice koja pristupa podacima

ili iste dobija, tako i imena odgovornih lica.

2. Evidencija iz stava 1. ovog člana može se koristiti samo za praćenje zaštite podataka o prihvatljivosti obrade podataka, kao i za osiguravanje sigurnosti podataka u skladu sa članom 34. Evidencija mora da bude zaštićena odgovarajućim mjerama protiv neovlašćenog pristupa i izbrisana nakon perioda od jedne godine do perioda isteka njenog pohranjivanja definisanog u članovima 12. (1) i u 16. (1), osim ako nije potrebna u nadzornim procedurama koji su već započele.

3. Za potrebe utvrđene u članu 1. (1), svaka država članica preduzima neophodne mjere kako bi se ostvarili ciljevi uspostavljeni u stavovima 1. i 2. ovog člana u pogledu njenog nacionalnog sistema. Pored toga, svaka država članica vodi evidenciju osoba propisno ovlašćenog da pristupa podacima ili da iste preuzima.

Član 29.

Prava subjekta podataka

1. Lice obuhvaćeno članom 9. (1), članom 14. (1) ili članom 17. (1) biće obaviješteno od strane države članice porijekla u pisanoj formi, i kada je to potrebno, usmenim putem, na jeziku koji on ili ona razumiju ili se razumno očekuje da razumiju, o sljedećem:

(a) identitetu kontrolora u smislu člana 2.

(d) Direktive 95/46/EZ i njegovog ili njenog zastupnika, ukoliko postoji;

(b) svrsi u koju će njegovi ili njeni podaci biti obrađeni u Eurodac sistemu uključujući opis ciljeva Regulative (EU) br. 604 / 2013, u skladu sa članom 4. iste i objašnjenju u jasnoj formi, koristeći koncizan i jednostavan jezik, činjenice da Eurodac

sistemu mogu da pristupe država članica
i Europol u svrhu sprovođenja zakona;

(c) primaocima podataka;

(d) obavezi uzimanja njegovih/njenih otisaka
u pogledu lica iz članova 9. (1) ili 14. (1);

(e) postojanju prava na pristup podacima
koji se odnose na njega ili nju i prava da
traži da se netačni podaci koji se odnose
na njega ili nju isprave ili da se
nezakonito obrađeni podaci koji se
odnose na njega ili nju izbrišu, kao i
prava na dobijanje informacija o
postupcima za ostvarivanje tih prava,
uključujući kontakt detalje kontrolora i
nacionalnih nadzornih organa iz člana
30. (1).

2. U pogledu lica iz članova 9. (1) ili 14.
(1), podaci iz stava 1. ovog člana dostavljaju
se prilikom uzimanja njegovih/njenih otisaka
prstiju.

U vezi sa licem definisanim članom 17. (1),
podaci iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se
najkasnije u trenutku kada se podaci koji se
odnose na to lice prenose u Centralni sistem.

Ta obaveza se ne primjenjuje kada se
pružanje takvih informacija pokaže kao
nemoguće ili kada bi uključilo nesrazmjernan
napor

Kada je lice definisano članom 9. (1), članom
14. (1) i članom 17. (1) maloljetno, države
članice obezbjeđuju informacije na način koji
odgovara tom starosnom dobu.

3. Opšta brošura, koja u najmanjem
sadrži podatke iz stava 1. i informaciju iz člana
4. (1) Regulative (EU) br. 604 / 2013 treba da se
sačini u skladu sa procedurom iz člana 44. (2)
te Regulative.

Brošura će biti jasna i jednostavna, napisana na

jeziku koji predmetno lice razumije ili je realno očekivati da ga razumije

Brošura će biti osmišljena na takav način koji će omogućiti državama članicama da ga završe sa dodatnim informacijama specifičnim za državu članicu. Ova informacija specifična za državu članicu u najmanjem obuhvata prava subjekta podataka, mogućnost pomoći od strane nacionalnih nadzornih organa, kao i kontakt detalje kancelarije kontrolora i nacionalnih nadzornih organa.

4. U svrhe utvrđene u članu 1. (1) ove Regulative, u svakoj državi članici svaki subject podataka može, u skladu sa zakonima, propisima i procedurama te države, ostvariti prava propisana članom 12- Direktive 95/46/EK

Ne dovodeći u pitanje obavezu da pruži druge informacije u skladu sa članom 12. (a) Direktive 95/46/EZ, subject podataka ima pravo da dobije obavještenje u vezi sa podacima koji se odnose na njega ili nju a koji su upisani u Centralni sistem i o državi članici koja ih je poslala Centralnom sistemu. Takav pristup podacima može da odobri samo država članica.

5. Za potrebe utvrđene članom 1. (1), u svakoj državi članici, svako lice može da zahtijeva da podaci koji su činjenično netačni budu ispravljani ili da podaci koji su nezakonito upisani budu obrisani. Država članica koja je prenijela podatke vrši ispravku i brisanje podataka bez pretjeranog odlaganja, u skladu sa svojim zakonima, propisima i procedurama.

6. Za potrebe utvrđene članom 1. (1), ako se pravo na ispravku i brisanje vrši u državi članici koja nije država (ili države)

članica koja je poslala podatke, organi te države članice kontaktiraju organe države članice koja je poslala podatke, tako da ova posljednja može da provjeri tačnost podataka i zakonitost njihovog prenosa i evidentiranja u Centralnom sistemu

7. Za potrebe utvrđene u članu 1. (1), ako se ispostavi da su podaci upisani u Centralni Sistem činjenično netačni ili su nezakonito upisani, država članica koja je iste poslala ispravlja ili briše podatke u skladu sa članom 27. (3). Ta država članica potvrdiće u pisanoj formi subjektu podataka, bez pretjeranog odlaganja, da je preduzela mjere da ispravi ili izbriše podatke koji se odnose na njega ili nju.

8. Za potrebe utvrđene u članu 1. (1), ukoliko se država članica koja je poslala podatke ne slaže sa tvrdnjom da su podaci u Centralnom sistemu činjenično netačni ili da su nezakonito upisani, država članica u pisanoj formi obrazlaže subjektu podataka, bez pretjeranog odlaganja, razloge zbog kojih nije spremna da ispravi ili izbriše podatke.

Ta država članica takođe obezbjeđuje informacije subjektu podataka kojima objašnjava korake koje on ili ona mogu da preuzmu ukoliko on ili ona ne prihvate obrazloženje. Ovo uključuje informacije o pokretanju postupka ili, ako je potrebno, podnošenju žalbe pred nadležnim organima ili sudovima te države članice, kao i o svakoj finansijskoj i drugoj pomoći koja je na raspolaganju u skladu sa zakonima, propisima i procedurama te države članice

9. Svaki zahtjev iz članova 4. i 5. ovog člana sadrži sve podatke potrebne za

identifikaciju subjekta podataka, uključujući i otiske prstiju . Takvi podaci će se koristiti isključivo u cilju ostvarivanja prava iz stavova 4. i 5. i brisaće se odmah nakon toga.

10. Nadležni organi država članica aktivno sarađuju kako bi hitno sproveli prava utvrđena u stavovima 5., 6. i 7.

11. Kad god neko lice traži zatraži podatke koji se odnose na njega ili nju u skladu sa stavom 4., nadležni organ vodi dokumentovanu evidenciju u pisanog formi da je takav zahtjev podnijet i kako se odlučilo u vezi sa istim i čini taj dokument dostupnim nacionalnim nadzornim organima, bez odlaganja .

12. Uz svrhe iz člana 1. (1) ove Regulative, u svakoj državi članici, nacionalni nadzorni organ, na osnovu njegovog ili njenog zahtjeva, pomaže subjektu podataka u skladu sa članom 28. (4) Direktive 95/46/EZ u ostvarivanju njegovih ili njenih prava.

13. Uz svrhe iz člana 1. (1) ove Regulative, nacionalni nadzorni organ države članice koja je poslala podatke i nacionalni nadzorni organ države članice u kojoj boravi subjekat podataka pomažu, a kada se to od njih traži, savjetuju njega ili nju u ostvarivanju njihovih prava na ispravku ili brisanje podataka. Oba nacionalna nadzorna organa sarađivaće u tom pravcu. Zahtjevi za takvu pomoć mogu se podnijeti nacionalnom nadzornom organu države članice u kojoj boravi subjekat podataka koji će proslijediti zahtjeve organu države članice koja je poslala podatke.

14. U svakoj državi članici, svako lice može, u skladu sa zakonima, propisima i procedurama te države, pokrenuti postupak, a ako je potrebno, podnijeti žalbu pred

<p>nadležnim organima ili sudovima države članice ako je njemu ili njoj uskraćeno ostvarivanje prava na pristup iz stava 4. ovog člana.</p> <p>15. Svako lice može, u skladu sa zakonima, propisima i procedurama države članice koja je prenijela podatke, pokrenuti postupak, a ako je potrebno, podnijeti žalbu pred nadležnim organima ili sudovima te države, u vezi sa podacima koji se odnose na njega ili nju a upisani su u Centralni sistem, u cilju ostvarivanja svojih prava iz stava 5. ovog člana. Obaveza nacionalnih nadzornih organa da pomognu i, po zahtjevu, da savjetuju subjekta podataka u skladu sa stavom 13. Ove Regulative, zadržava se tokom postupka.</p> <p>Član 30.</p> <p>Nadzor od strane državnog nadzornog organa</p> <p>1. U svrhe iz člana. 1 (1) ove Regulative, svaka država članica obezbjeđuje da državni nadzorni organ ili organi ovlašćeni u skladu sa članom 28. (1) Direktive 95/46/EC nezavisno prate, u skladu sa respektivnim nacionalnim pravom, zakonitost obrade u skladu sa ovom Regulativom, ličnih podataka od strane predmetne države članice, uključujući i njihovo slanje u Centralni sistem.</p> <p>2. Svaka država članica obezbjeđuje da njen nacionalni nadzorni organ ima pristup savjetovanju od strane lica sa dovoljnim znanjem o podacima o otiscima prstiju.</p>				
<p>Čl. 3-4</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Čl. 7-8</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 31.</p> <p>Nadzor Evropskog nadzornika za zaštitu podataka</p> <p>1. Evropski nadzornik za zaštitu podataka obezbjeđuje da se sve aktivnosti koje se</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

<p>sprovode u vezi sa obradom ličnih podataka u vezi sa Eurodac sistemom, posebno od strane Agencije, obavljaju u skladu sa Regulativom (EZ) br. 45/2001 i ovom Regulativom.</p> <p>2. Evropski nadzornik za zaštitu podataka obezbjeđuje da se revizija Agencije aktivnosti koje se sprovode u vezi sa obradom ličnih podataka vrši u skladu sa međunarodnim standardima za reviziju najmanje svake tri 29.6.2013. godine. Izvještaj o takvoj revizijidostavlja se Evropskom parlamentu, Savjetu, Komisiji, Agenciji i nacionalnim nadzornim organima. Agencija ima mogućnost da svoje komentare da prije usvajanja izvještaja.</p>				
<p>Član 32. Saradnja između nacionalnih nadzornih organa i Evropskog nadzornika za zaštitu podataka</p> <p>1. Nacionalni nadzorni organi i Evropski nadzornik za zaštitu podataka, svaki djelujući u okviru svojih nadležnosti, aktivno sarađuju u okviru svojih odgovornosti i obezbjeđuju koordinisan nadzor nad sistemom Eurodac.</p> <p>2. Države članice obezbjeđuju da nezavisno tijelo u skladu sa članom 33 .(2), svake godine izvrši reviziju obrade ličnih podataka u svrhe utvrđene u članu 1. (2), uključujući analizu uzorka obrazloženog elektronskog zahtjeva.</p> <p>Revizija se prilaže uz godišnji izvještaj država članica iz člana 40. (7).</p> <p>3. Nacionalni nadzorni organi i Evropski nadzornik za zaštitu podataka, svaki djelujući u okviru svojih nadležnosti, razmjenjuju relevantne informacije, pomažu jedni drugima u vršenju revizije i provjera, ispituju poteškoće u tumačenju primjene ove Regulative, razmatraju probleme u vršenju nezavisnog</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		

nadzora ili u vršenju prava subjekta podataka, sačinjavaju usklađene predloge zajedničkih rješenja za sve probleme i po potrebi promoviju svijest o pravima na zaštitu podataka.

4. U svrhe predviđene u stavu 3., nacionalni nadzorni organi i Evropski nadzornik za zaštitu podataka sastaju se najmanje dva puta godišnje. Troškovi i održavanje ovih sastanaka idu na račun Evropskog nadzornika za zaštitu podataka. Pravilnik o radu usvaja se na prvom sastanku. Dalje metode rada zajedno se razvijaju po potrebi. Zajednički izvještaj o aktivnostima dostavlja se Evropskom parlamentu, Savjetu, Komisiji i Agenciji svake dvije godine.

Član 33.

Zaštita ličnih podataka za potrebe sprovođenja zakona

1. Svaka država članica obezbijeduje da se odredbe usvojene prema nacionalnom pravu kojima se sprovodi Okvirna odluka 2008/977/ PUP mogu takođe da se primjenjuju na obradu ličnih podataka koju obavljaju njihovi nacionalni organi za svrhe utvrđene u članu 1. (2) ove Regulative.

2. Praćenje zakonitosti obrade ličnih podataka na osnovu ove Regulative, od strane država članica u svrhe iz člana 1. (2) ove Regulative, uključujući i njihovo slanje u i iz Eurodac sistema vrše nacionalni nadzorni organi imenovani u skladu sa Okvirnom odlukom 2008/977/PUP.

3. Obrada ličnih podataka od strane Europolu prema ovoj Regulativi mora da bude u skladu sa Odlukom 2009/371/PUP i nadziraće je nezavisni eksterni nadzornik za zaštitu podataka. Članovi 30., 31. i 32. te odluke

primjenjuju se na obradu ličnih podataka od strane Europolu u skladu sa ovom Regulativom.

Nezavisni eksterni nadzornik za zaštitu podataka mora da obezbijedi da se prava pojedinca ne krše.

4. Lični podaci dobijeni u skladu sa ovom Regulativom iz sistema Eurodac u svrhe utvrđene u članu 1. (2) obrađivaće se samo u svrhu spriječavanja, otkrivanja ili istrage u konkretnom slučaju, za koji podatke traži predmetna država članica ili Europol.

5. Centralni sistem, nadležni i verifikacioni organi i Europol vode evidenciju o pretragama u svrhu odobravanja nacionalnim organima za zaštitu podataka i Evropskom nadzorniku za zaštitu podataka da prate usklađenost obrade podataka sa pravilima o zaštiti podataka Unije, i u svrhu održavanja evidencije u cilju sačinjavanja godišnjih izvještaja iz člana 40. (7). Osim u takve svrhe, lični podaci, kao i evidencija o pretrazi, brišu se u svim nacionalnim i Europol datotekama nakon perioda od jednog mjeseca, osim se podaci ne traže za potrebe konkretne krivične istrage koja je u toku, a koje su tražili država članica ili Europol.

Član 34.

Sigurnost podataka

1. Država članica porijekla obezbjeđuje sigurnost podataka prije i tokom slanja u Centralni Sistem.

2. Svaka država članica će, u pogledu svih podataka koje obrade njeni nadležni organi u skladu sa ovom Regulativom, usvojiti neophodne mjere, uključujući bezbjednosni plan, kako bi:

(a) fizički zaštitila podatke, uključujući i izradu plana za nepredviđene situacije kako bi se zaštitila kritična

infrastruktura;

- (b) onemogućila pristup neovlašćenim licima nacionalnim instalacijama u kojima država članica sprovodi operacije u skladu sa svrhom Eurodac sistema (provjera na ulazu u instalaciju);
- (c) spriječila neovlašćeno čitanje, kopiranje, mijenjanje ili brisanje medija podataka (kontrola medija podataka);
- (d) spriječila neovlašćeno unošenje podataka i neovlašćeno provjeravanje, mijenjanje ili brisanje pohranjenih ličnih podataka (kontrola pohranjivanja);
- (e) spriječila neovlašćenu obradu podataka u Eurodac sistemu i svako neovlašćeno ispravljanje ili brisanje podataka koji se obrađuju u Eurodac sistemu (kontrola unosa podataka);
- (f) obezbijedila da lica ovlašćena za pristup Eurodac sistemu imaju pristup samo podacima pokrivenim njihovim pristupnim ovlašćenjem, putem individualne i jedinstvene korisničke identifikacije i načinom povjerljivog pristupa (kontrola pristupa informacijama);
- (g) obezbijedilo da svi organi sa pravom pristupa Eurodac sistemu kreiraju profile opisujući funkcije i odgovornosti lica koja su ovlašćena za pristup, ulazak, ažuriranje, brisanje i pretraživanje podataka, i da te profile i sve druge relevantne informacije koje ti organi mogu da zahtijevaju u nadzorne svrhe, stave na raspolaganje nacionalnom nadzornom organu iz Direktive 95/46/EZ člana 28. i člana 25. Okvirne odluke 2008/977/PUP bez odlaganja, na njihov

<p>zahtjev (kadrovski profili);</p> <p>(h) obezbijedila da je moguće provjeriti i utvrditi kojim organima se lični podaci mogu slati putem komunikacione opreme (kontrola komunikacija);</p> <p>(i) obezbijedila da je moguće provjeriti i utvrditi koji podaci su obrađeni u Eurodac sistemu, kada, od koga i u koju svrhu (kontrola evidentiranja podataka);</p> <p>(j) spriječila neovlašćeno čitanje, kopiranje, mijenjanje ili brisanje ličnih podataka u toku slanja ličnih podataka u ili iz Eurodac sistema, ili tokom slanja medija podataka, posebno putem odgovarajućih enkriptivnih tehnika (kontrola transporta);</p> <p>(k) pratila efikasnost bezbjednosnih mjera iz ovog stava i preduzela neophodne organizacione mjere koje se odnose na interni nadzor, kako bi se obezbijedilo poštovanje ove Regulative (samo-revizija) i automatski otkrili, u roku od 24 sata, svi relevantni događaji koji proizilaze iz primjena mjera navedenih u tačkama (b) do (j) koji bi mogli da ukažu na pojavu bezbjednosnog incidenta.</p> <p>3. Države članice obaviještavaju Agenciju o bezbjednosnim incidentima otkrivenim u svojim sistemima. Agencija obaviještava države članice, Europol i Evropskog nadzornika za zaštitu podataka u slučaju bezbjednosnih incidenata. Države članice, Agencija i Europol sarađivaće tokom bezbjednosnog incidenta.</p> <p>4. Agencija preduzima neophodne mjere kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u stavu 2. ovog člana u pogledu rada Eurodac sistema, uključujući usvajanje plana bezbjednosti.</p>				
---	--	--	--	--

Član 35.

Zabrana slanja podataka trećim zemljama, međunarodnim organizacijama ili privatnim subjektima

1. Lični podaci koje država članica ili Europol u skladu sa ovom Regulativom dobiju iz Centralnog sistema neće biti poslani ili dostupni bilo kojoj trećoj zemlji, međunarodnoj organizaciji ili privatnom subjektu osnovanom bilo unutar ili izvan Unije. Ova zabrana se takođe primjenjuje i ako se ti podaci dalje obrađuju na nacionalnom nivou, ili između država članica u smislu člana 2. (b) Okvirne odluke 2008/977/PUP.

2. Lični podaci koji su nastali u državi članici i koji se razmjenjuju između država članica, nakon pozitivnog poklapanja dobijenog u svrhe utvrđene u članu 1. (2) neće biti poslani trećim zemljama ako postoji ozbiljan rizik da kao rezultat takvog slanja, subjekt podataka može da bude izložen mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bilo kom drugom obliku kršenja njegovih ili njenih osnovnih ljudskih prava.

3. Zabrana iz stavova 1. i 2. ovog člana ne dovodi u pitanje pravo država članica da šalju takve podatke trećim zemljama na koje se primjenjuje Regulativa (EU) 604 / 2013.

Član 36.

Upis i dokumentovanje

1. Svaka država članica i Europol obezbjeđuju da su sve aktivnosti koje se sprovode pri obradi podataka koje proizilaze iz zahtjeva za upoređivanjem sa podacima iz Eurodac sistema, u svrhe utvrđene u članu 1. (2) upisane ili dokumentovane u cilju provjere

prihvatljivosti zahtjeva, praćenja zakonitosti obrade podataka i integriteta i bezbjednosti podataka i samo- nadzora.

2. Upis ili dokumentacija u svim slučajevima pokazuju:

- (a) tačnu svrhu zahtjeva za upoređivanjem, uključujući predmetni oblik terorističkog djela ili drugog teškog krivičnog djela i, za Europol, tačnu svrhu zahtjeva za upoređivanjem;
- (b) osnovane sumnje za nesprovođenje upoređivanja sa drugim državama članicama na osnovu Odluke 2008/615/PUP, u skladu sa članom 20. (1) ove Regulative;
- (c) nacionalni referentni broj datoteke;
- (d) datum i tačno vrijeme zahtjeva za upoređivanjem od Nacionalne kontakt tačke do Centralnog sistema;
- (e) ime organa koji zahtijeva pristup za upoređivanje, i odgovornog lica koje je podnijelo zahtjev i obradilo podatke;
- (f) kada je primjenljivo, upotrebu hitnog postupka iz člana 19. (3) i odluku donijetu u pogledu naknadne verifikacije;
- (g) podatke korišćene za upoređivanje;
- (h) u skladu sa nacionalnim pravilima ili sa Odlukom 2009/371/PUP, identifikacionu oznaku službenika koji je sproveo pretragu i službenika koji je naredio pretragu ili nabavku.

3. Unosi i dokumentacija koriste se samo za nadzor zakonitosti obrade podataka i za obezbjeđivanje sigurnosti i integriteta podataka. Samo unosi koji sadrže ne-lične podatke mogu da se koriste za nadzor i procjenu iz člana 40. Nadležni nacionalni

<p>nadzorni organi odgovorni za provjeru prihvatljivosti zahtjeva i praćenje zakonitosti obrade podataka i integriteta i bezbjednosti podataka imaju pristup ovim unosima, na njihov zahtjev, u cilju ispunjavanja njihovih dužnosti.</p> <p>Član 37. Odgovornost</p> <p>1. Svako lice koje, ili država članica koja je pretrpjela štetu zbog nezakonite obrade podataka ili drugog djelovanja koje nije u skladu sa ovom Regulativom, ima pravo da primi naknadu štete od države članice odgovorne za pretrpljenu štetu. Ta država se oslobađa od odgovornosti, u cjelini ili djelimično, ako dokaže da nije odgovorna za okolnosti koje su dovele do štete.</p> <p>2. Ako zbog nepoštovanja obaveza države članice propisanih ovom Regulativom nastane šteta u Centralnom sistemu, ta je država članica odgovorna za nastalu štetu, osim ako i onoliko koliko su Agencija ili druga država članica propustile da preduzmu primjerene mjere kako bi spriječile nastanak štete ili kako bi ublažile njeno dejstvo.</p> <p>3. Zahtjevi za naknadu štete prema državi članici za štetu iz stavova 1. i 2. ovog člana uređuju se odredbama nacionalnog prava tužene države članice</p>				
<p>Član 38-40</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Član 41. Kazne</p> <p>Države članice preduzimaju neophodne mjere kako bi se osiguralo da svaka obrada podataka koji se unose u Centralni sistem koja je u suprotnosti sa svrhom Eurodac sistema kako je</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>		

navedeno u članu 1. bude kažnjiva novčano, uključujući i administrativne i/ili krivične sankcije u skladu sa nacionalnim pravom, koji su efikasne, proporcionalne i odvraćajuće.				
Član 42. Teritorijalni opseg Odredbe ove Regulative ne primjenjuju se ni na jednu teritoriju na kojoj se ne primjenjuje Regulative (EU) br. 604/2013.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Čl. 43-46	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Prilog I Format podataka i obrazac za otiske prstiju	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuno usklađivanje će se postići uvezivanjem crnogorske baze s Eurodac bazom.	Do ulaska u EU
Prilog II-III	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Regulative (EU) br. 604/2013				
Član 1. Predmet Ovom se Regulativom propisuju kriterijumi i mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za obradu zahtjeva za međunarodnu zaštitu kojeg je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ("odgovorna država članica"). Član 2. Definicije Za svrhe ove Regulative: (a) "državljanin treće zemlje" znači svako lice koje nije državljanin Unije u smislu člana 20(1) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije i koji nije državljanin zemlje koja učestvuje u ovoj Regulativi na osnovu sporazuma sa Evropskom unijom; (b) "zahtjev za međunarodnu zaštitu" znači zahtjev za međunarodnu zaštitu kako je definisano u članu 2 tački (h) Direktive	Značenje izraza Član 10 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 1) azilant je stranac kome je u skladu sa ovim zakonom odobren azil, kao i stranac kome je u skladu sa dosadašnjim propisima priznat status izbjeglice; 2) stranac pod supsidijarnom zaštitom je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena supsidijarna zaštita; 3) stranac pod privremenom zaštitom je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva kojima je odobrena privremena zaštita; 5) stranac u transferu je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku	Potpuno usklađeno		

2011/95/EU;

(c) "podnosilac zahtjeva" znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje je podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu u pogledu kojeg konačna odluka još nije donijeta;

(d) "razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu" znači svako razmatranje ili odluka ili presuda u vezi sa zahtjevom za međunarodnu zaštitu od strane nadležnih vlasti u skladu sa Direktivom 2013/32/EU i Direktivom 2011/95/EU, osim postupaka za određivanje odgovorne države članice u skladu sa ovom Regulativom;

(e) "povlačenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu" znači radnje kojima podnosilac zahtjeva prekida, izričito ili prećutno, postupke pokrenute podnošenjem njegovog/njenog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u skladu sa Direktivom 2013/32/EU,;

(f) "korisnik međunarodne zaštite" znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva kojemu je odobrena međunarodna zaštita definisana u članu 2.(a) of Direktive 2011/95/EU;

(g) "članovi porodice" znači, u onoj mjeri u kojoj je porodica već postojala u zemlji porijekla, sljedeće članove porodice podnosioca zahtjeva koji su prisutni na teritoriji država članica:

bračni drug podnosioca zahtjeva ili njegov/njen nevjenčani partner u stabilnoj vezi, ako zakonodavstvo ili praksa predmetne države članice tretiraju nevjenčane parove na način koji se može uporediti tretiranje vjenčanih parova u svojim zakonima koji se odnose na državljane trećih zemalja,

predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;

- 6) zemlja porijekla je zemlja čije državljanstvo ima državljanin treće zemlje ili zemlja u kojoj je lice bez državljanstva imalo uobičajeno boravište, a ako državljanin treće zemlje ima više državljanstava, zemljom porijekla smatraće se svaka zemlja čiji je državljanin;
- 7) treća zemlja je država koja nije članica Evropske unije;
- 8) država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulator (EU) br. 604/2013);
- 9) ranjive grupe su poslovno nesposobna lica, maloljetnici, maloljetnici bez pratnje, starija i nemoćna lica, teško

<p>☒ maloljetna djeca parova iz prve podtačke ili podnosioca zahtjeva, pod uslovom da nijesu u braku i bez obzira na to jesu li rođena u bračnoj ili vanbračnoj vezi ili su usvojena kako je definisano u skladu sa nacionalnim pravom,</p> <p>☒ otac, majka ili druga odrasla osoba koja je odgovorna za podnosioca zahtjeva ako je podnosilac zahtjeva maloljetno lice i nije u braku, bilo prema zakonu ili u skladu sa praksom države članice na čijoj teritoriji se nalazi podnosilac zahtjeva,</p> <p>☒ otac, majka ili drugo punoljetno lice koje je odgovorno za podnosioca zahtjeva ako je korisnik međunarodne zaštite maloljetno lice i nije u braku bilo zakonski ili u skladu sa praksom države članice na čijoj teritoriji se nalazi korisnik međunarodne zaštite,</p> <p>(h) “rođak” znači punoljetni stric/ujak, tetka/strina ili baka/djed podnosioca zahtjeva koji se nalazi na teritoriji države članice, bez obzira na činjenicu da li je podnosilac zahtjeva rođen u bračnoj ili vanbračnoj vezi ili je usvojen kako je definisano u skladu sa nacionalnim pravom,</p> <p>(i) “maloljetno lice” znači državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ispod navršenih 18 godina starosti;</p> <p>(j) “maloljetno lice bez pratnje” znači maloljetno lice koje dođe na teritoriju države članice bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega/nju, bilo prema zakonu ili u skladu sa praksom predmetne države članice i to sve dok to odraslo lice ne preuzme brigu za njega/nju; ovo uključuje maloljetna lica ostavljena bez pratnje nakon što su on/ona stupili na teritoriju države</p>	<p>bolesna lica, lica sa invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji sa maloljetnom djecom, lica sa duševnim smetnjama, žrtve trgovine ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog teškog psihičkog, fizičkog i polnog nasilja (žrtve sakaćenja ženskih polnih organa i slično);</p> <p>10) maloljetnik bez pratnje je državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, mlađi od 18 godina života, koji je ušao u Crnu Goru bez pratnje punoljetnog lica koje se o njemu stara ili je ostao bez pratnje nakon što je ušao u Crnu Goru, sve dok se ne stavi pod starateljstvo u skladu sa propisima Crne Gore.</p> <p>Članovi porodice Član 7</p> <p>Članom porodice stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bračni ili vanbračni supružnik u skladu sa propisima Crne Gore, kao i lice koje je sa njim u zajednici koja se smatra životnim partnerstvom; - maloljetno zajedničko dijete bračnih i vanbračnih supružnika, njihovo zajedničko maloljetno usvojeno dijete, maloljetno dijete i maloljetno usvojeno dijete jednog od bračnih, odnosno 			
---	---	--	--	--

<p>članice;</p> <p>(k) "zastupnik" znači lice ili organizacija koju su nadležna tijela imenovala da maloljetnom licu bez pratnje pomaže i da ga zastupa u postupcima navedenim u ovoj Regulativi tako da se osigura najbolji interes djeteta i da se za njega kada je potrebno obavljaju pravne radnje. Kad je za zastupnika imenovana organizacija, ista određuje lice odgovorno za obavljanje dužnosti zastupnika za maloljetno lice bez pratnje u skladu sa ovom Regulativom;</p> <p>(l) "dokument o prebivalištu" znači svako odobrenje izdato od strane vlasti države članice kojim se državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva dozvoljava prebivanje na teritoriji te države, uključujući dokumente koji potkrepljuju odobrenje ostanka na teritoriji prema aranžmanima privremene zaštite ili dok okolnosti koje sprečavaju izvršenje naloga za preseljenje ne prestanu da važe, s izuzetkom viza i odobrenja prebivališta izdatih za vrijeme perioda potrebnog za određivanje odgovorne države članice kako je to utvrđeno ovom Regulativom ili za vrijeme razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili zahtjeva za dobijanje dozvole prebivališta;</p> <p>(m) "viza" znači odobrenje ili odluka države članice potrebna za tranzit ili ulazak radi namjeravanog boravka u toj državi članici ili u nekoliko država članica. Priroda vize određuje se u skladu sa sljedećim definicijama,</p> <p>☐ "viza za duži boravak" znači odobrenje ili odluka koju je izdala jedna od država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom ili pravom Unije koja je potrebna</p>	<p>vanbračnih supružnika ili životnog partnera koji ima starateljstvo nad tim djetetom;</p> <ul style="list-style-type: none"> - punoljetno dijete stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom, koje nije u braku i zbog svog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti da se brine za svoje potrebe; - roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog stranca koji traži međunarodnu zaštitu, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom; - srodnik po krvi prvog stepena u pravoj liniji koji je živio u zajedničkom domaćinstvu sa strancem koji traži međunarodnu zaštitu, azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom, odnosno strancem pod privremenom zaštitom, ako se utvrdi da zavisi od pomoći tog lica. 			
--	--	--	--	--

<p>za ulazak radi namjeravanog boravka u toj državi članici dužeg od tri mjeseca,</p> <p>☒ “viza za kratki boravak” znači odobrenje ili odluku države članice za transit kroz ili za namjeravani boravak na teritoriji jedne ili više ili svih država članica za vrijeme razdoblja čije ukupno trajanje nije duže od tri mjeseca u toku bilo kog perioda od šest mjeseci počev od datuma prvog ulaska na teritoriju država članica,</p> <p>☒ “viza za aerodromski transit” znači viza koja važi za tranzit kroz međunarodna područja tranzita na jednom ili više aerodroma država članica;</p> <p>(n) ‘rizik od bjekstva’ znači postojanje razloga u pojedinačnom slučaju, koji se zasnivaju na objektivnim kriterijuma utvrđenim zakonom, za vjerovanje da podnosilac zahtjeva ili državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva koje je predmet postupka premještaja može pobjeći.</p>				
--	--	--	--	--

<p>Čl. 3-27</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>	<p>Članovi regulative odnose se na mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p>	
<p>Član 28. Zadržavanje</p> <p>1. Države članice neće zadržati lice samo zato što su on/ona predmet postupka utvrđenog ovom Regulativom.</p> <p>2. Kada postoji značajan rizik od pokušaja bjekstva, države članice mogu zadržati predmetno lice, kako bi se obezbijedio postupak premještanja u skladu sa ovom Regulativom, na osnovu individualne procjene i samo u mjeri u kojoj je zadržavanje odmjereno i kada se druge, manje prisilne alternativne mjere, ne mogu uspješno primijeniti.</p> <p>3. Zadržavanje će trajati što je kraće moguće i ne može biti duže od vremena razumno potrebnog da se izvrše potrebne administrativne procedure sa dužnom pažnjom dok se ne izvrši premještanje prema ovoj Regulativi.</p> <p>Kada je lice zadržano na osnovu ovog člana, period za podnošenje zahtjeva za preuzimanje ili zahtjeva za prihvatanje natrag ne smije da pređe jedan mjesec od dana podnošenja zahtjeva. Država članica koja sprovodi postupak u skladu sa ovom Regulativom će, u takvim slučajevima, zahtijevati hitan odgovor. Takav odgovor daje se u roku od dvije nedjelje od dana prijema zahtjeva. Propust da se odgovori u roku od dvije nedjelje ima jednako značenje kao da je zahtjev prihvaćen i povlači obavezu da se</p>	<p>Sloboda kretanja Član 62</p> <p>Stranac koji traži međunarodnu zaštitu i stranac u transferu ima slobodu kretanja u Crnoj Gori, što podrazumijeva i izbor mjesta boravka, uz obavezu da Ministarstvo obavijesti o mjestu i adresi boravka, u roku od tri dana od izbora, odnosno promjene mjesta i adrese boravka.</p> <p>Strancu koji traži međunarodnu zaštitu može se ograničiti sloboda kretanja, ako se na osnovu činjenica i okolnosti konkretnog slučaja procijeni da je to potrebno radi:</p> <p>1) utvrđivanja činjenica i okolnosti na kojima zasniva zahtjev za međunarodnu zaštitu, a koje se ne mogu utvrditi bez ograničenja kretanja, naročito ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva s obzirom na ranije pokušaje samovoljnog napuštanja Crne Gore, ranije odbijanje provjere i utvrđivanja identiteta, prikriivanje ili pružanje lažnih podataka o identitetu, odnosno državljanstvu, grubo kršenje pravila boravka i kućnog reda u Centru za prihvatanje, kao i rezultate sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju primjenom Regulative (EU) br. 603/2013;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>preuzme odgovornost ili da se lice vrati natrag, uključujući i obavezu obezbjeđenja odgovarajućih aranžmana za dolazak.</p> <p>Kada je lice zadržano na osnovu ovog člana, premještaj tog lica iz države članice molilje u odgovornu državu članicu vrši se čim to bude praktično moguće, a najkasnije u roku od šest nedjelja od implicitnog ili eksplicitnog prihvatanja zahtjeva od strane druge države članice da preuzme odgovornost ili da preuzme nazad dotično lice ili od trenutka kada žalba ili revizija više nemaju suspenzivno dejstvo u skladu sa članom 27. (3).</p> <p>Kada država članica molilja ne poštuje rokove za podnošenje zahtjeva za preuzimanje odgovornosti ili zahtjeva za prihvatanje natrag ili kada se premještaj ne odvije u roku od šest nedjelja navedenih u trećem podstavu, lice se više ne zadržava. Članovi 21., 23., 24. i 29. će nastavice shodno da se primjenjuju.</p> <p>4. U pogledu uslova zadržavanja i garancija koje se primjenjuju na zadržana lica, a kako bi se obezbijedile procedure premještaja u odgovorne države članice, primjenjuju se članovi 9., 10. i 11. Direktive 2013/33/EU.</p>	<p>2) utvrđivanja i provjere identiteta ili državljanstva;</p> <p>3) zaštite nacionalne bezbjednosti i javnog poretka Crne Gore;</p> <p>4) sprječavanja zloupotrebe postupka kad postoji osnovana sumnja da je namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazio u toku postupka u cilju onemogućavanja prisilnog udaljenja.</p> <p>Strancu u transferu će se ograničiti sloboda kretanja u svrhu sprovođenja transfera u drugu državu odgovornu za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, ako se ocijeni da postoji rizik od bjekstva, naročito uzimajući u obzir njegovo protivljenje transferu, kao i okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana.</p>			
<p style="text-align: center;">Čl. 29-33</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprimjenjivo</p>	<p style="text-align: center;">Članovi regulative odnose se na mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu</p>	
<p style="text-align: center;">UPRAVNA SARADNJA Član 34. Razmjena informacija</p> <p>1. Svaka država članica saopštava bilo kojoj drugoj državi članici koja to zatraži lične podatke o podnosiocu zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kako to bude</p>	<p style="text-align: center;">Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka Član 45 stav 8</p> <p>Podaci o strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu se razmjenjivati sa državama članicama Evropske unije, radi primjene Regulative (EU) br. 604/2013 i</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Materija je predmet regulisanja i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti</p>	

<p>primjereno, relevantno i ne pretjerano za</p> <p>(a) određivanje odgovorne države članice;</p> <p>(b) razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;</p> <p>(c) sprovođenje bilo koje obaveze koja proizilazi iz ove Regulative.</p> <p>2. Informacije iz stave 1. smiju sadržavati samo</p> <p>(a) lične podatke o podnosiocu zahtjeva i prema potrebi članovima njegove porodice (puno ime i prema potrebi prijašnje ime; nadimke ili pseudonime; nacionalnost, sadašnju i prijašnju; datum i mjesto rođenja),</p> <p>(b) identifikacione i putne dokumente (upute, važenje, datum izdavanja, ime izdavaoca, mjesto izdavanja, itd.);</p> <p>(c) druge informacije potrebne za utvrđivanje identiteta podnosioca zahtjeva, uključujući otiske prstiju obrađene u skladu sa Regulativom (EZ) br. 603/2013,</p> <p>(d) prebivališta i rute kojima je putovao;</p> <p>(e) dokumenta o prebivalištu ili vize koje je izdala neka država članica;</p> <p>(f) mjesto podnošenja zahtjeva;</p> <p>(g) datum podnošenja bilo kojeg prijašnjeg zahtjeva za međunarodnu zaštitu, datum podnošenja sadašnjeg zahtjeva, fazu do koje se stiglo u postupku i eventualno donesenu odluku,</p> <p>3. Dalje, pod uslovom da je to potrebno za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odgovorna država članica može da zatraži od druge države članice da je obavijesti na kojim osnovama tražilac međunarodne zaštite zasniva svoj zahtjev i, prema potrebi, razloge za sve odluke koje su donesene u vezi sa podnosiocem zahtjeva.</p>	<p>Regulative (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 603/2013).</p>			
--	--	--	--	--

Druga država članica može da odbije da pruži odgovor na zahtjev koji joj je postavljen ako je vjerovatno da bi saopštavanje takvih informacija naštetilo bitnim interesima te države članice ili zaštiti sloboda i osnovnih prava predmetnog lica ili drugih lica. U svakom slučaju, za saopštavanja zatraženih informacija potrebno je pismeno odobrenje podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje je dobio od zamoljene države članice. U tom slučaju, podnosilac zahtjeva mora da zna za koje posebne informacije on/ona daju svoje odobrenje,

4. Svaki zahtjev za informacije šalje se samo u kontekstu pojedinačnih zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U svakom takvom zahtjevu moraju se navesti razlozi na kojima se on zasniva i, ako je njegova svrha provjera da li postoji kriterijum za koji je vjerovatno da će za nužnu posljedicu imati odgovornost države članice kojoj je zahtjev upućen, mora se navesti na kojim se dokazima on zasniva, uključujući odnosne informacije iz pouzdanih izvora o načinima i sredstvima na koji tražioci međunarodne zaštite ulaze na teritorije država članica, ili na kojem se specifičnom i provjerljivom dijelu izjava podnosioca zahtjeva on zasniva. Znači da takve odnosne informacije iz pouzdanih izvora nijesu same po sebi dovoljne za određivanje odgovornosti i nadležnosti neke države članice prema ovoj Regulativi, ali one mogu doprinijeti ocjeni drugih indikacija koje se odnose na pojedinačnog tražioca međunarodne zaštite.

5. Država članica kojoj je upućen zahtjev mora odgovoriti u roku od pet nedjelja. Svako kašnjenje u odgovoru mora biti propisno opravdano. Nepoštovanje roka od pet nedjelja

ne oslobađa državu članicu kojoj je upućen zahtjev obaveze da da svoj odgovor. Ako istraživanje koje je sproveda država članica kojoj je upućen zahtjev koja nije poštovala maksimalno vremensko ograničenje uskraćuju informacije koje potvrđuju da je ista odgovorna, takva se država članica ne može pozvati na istek rokova iz članova 21., 23. i 24. kao na razlog za odbijanje da se pridržava zahtjeva za preuzimanje nadležnosti ili prihvatanja natrag. U tom slučaju, rokovi predviđeni u članovima 21., 23. i 24. za podnošenje zahtjeva za preuzimanje nadležnosti ili za prihvatanje natrag biće produženi za određeni vremenski period koji će biti jednak periodu kašnjenja u odgovoru od strane države članice kojoj je upućen zahtjev.

6. Razmjena informacija vrši se na zahtjev države članice i može jedino da se odvija između organa čije je imenovanje od strane svake države članice saopšteno Komisiji u skladu sa članom 35. (1).

7. Razmijenjene informacije mogu se koristiti samo u svrhe navedene u stavu 1. U svakoj državi članici takve informacije mogu, u zavisnosti od vrste i ovlašćenja organa primatelja, samo da se saopšte organima i sudovima i tribunalima kojima je povjereno:

- (a) određivanje odgovorne države članice,
- (b) razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- (c) implementacija svih obaveza nastalih prema ovoj Regulativi.

8. Država članica koja prosljeđuje informaciju mora osigurati njenu tačnost i ažurnost. Ako se dogodi da je država članica prosljedila informaciju koja je netačna ili nije trebala biti

<p>prosljeđena, države članice primaoci moraju o tome odmah biti obaviještene. One će takvu informaciju morati ispraviti ili izbrisati</p> <p>9. Podnosilac zahtjeva ima pravo da, na svoj zahtjev, bude informisan o svim podacima koji se obrađuju u vezi s njim.</p> <p>Ako podnosilac zahtjeva ustanovi da su pri obradi tih informacija prekršena ova Regulatorna ili Direktiva 95/46/EZ, naročito zato jer su nepotpune ili netačne, on/ona imaju pravo da zatraže da se iste isprave ili izbrišu.</p> <p>Organ koji vrši ispravku ili brisanje podataka prema potrebi obavještava državu članicu koja informaciju prenosi ili prima.</p> <p>Podnosilac zahtjeva ima pravo da preduzme radnje ili da podnese tužbu pred ovlaštenim organima ili sudovima ili tribunalom države članice koja je odbila pravo na pristup ili pravo na ispravku ili brisanje podataka koji se odnose na njega/nju.</p> <p>10. U svakoj predmetnoj državi članici vodi se evidencija prenosa i prijema razmijenjenih informacija u ličnom dosijeu predmetnog lica i/ili u registru.</p> <p>11. Razmijenjene informacije čuvaju se tokom perioda koji nije duži od onoga koji je potreban za svrhe zbog kojih su razmijenjene.</p> <p>12. Ako se podaci ne obrađuju automatski ili nisu sadržani u dosjeu, ili ih se ne namjerava unijeti u njega, svaka država članica mora preduzeti odgovarajuće mjere kako bi kroz efikasne provjere osigurala poštovanje ovog člana.</p>				
<p>Čl. 35-37</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>	<p>Članovi regulative odnose se na mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za</p>	

			međunarodnu zaštitu	
<p>Član 38.</p> <p>Tajnost i zaštita podataka</p> <p>Države članice preduzeće sve odgovarajuće mjere da osiguraju bezbjednost prenešenih ličnih podataka, a posebno da bi se izbjegao nezakonit ili neovlašćen pristup ili otkrivanje, mijenjanje ili gubitak obrađenih ličnih podataka. Svaka država članica obezbijediće da nacionalni nadzorni organ ili organi određeni na osnovu člana 28. (1) Direktive 95/46/EZ samostalno prate, u skladu sa svojim odgovarajućim nacionalnim pravom, zakonitost obrade ličnih podataka od strane predmetne države članice u skladu sa ovom Regulativom.</p>	<p>Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka</p> <p>Član 45 stav 7</p> <p>Prikupljanje i korišćenje podataka iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite podataka o ličnosti.</p>	Potpuno usklađeno	Materija je predmet regulisanja i Zakona o zaštiti podataka o ličnosti	
Čl. 39-47	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Čl. 48 i 49	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Prilog I-II	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Regulativa 118/2014				
<p>Član 1.</p> <p>Izmjene Regulative (EZ) br. 1560/2003</p> <p>Regulativa (EZ) br. 1560/2003 mijenja se kako slijedi:</p> <p>1. U članu 1. dodaje se sljedeći stav:</p> <p>„2.a Ako se molba zasniva na pozitivnom rezultatu koji je poslao vizni informaconi sastav (VIS) u skladu s članom 21. Regulative (EZ) br. 767/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽⁸⁾ nakon upoređivanja otisaka prstiju podnosioca molbe za međunarodnu zaštitu s otiscima prstiju koji su prethodno uzeti i poslani u VIS u skladu s članom 9. te Regulative i provjereni u skladu s članom 21. te Regulative, on uključuje i podatke dobijene iz VIS-a. ⁽⁸⁾ Regulativa (EZ) br. 767/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. jula 2008. o viznom informacionom sistemu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Regulativa o VIS-u) (SL L 218, 13.8.2008., str. 60).”</p> <p>2. Član 2. zamjenjuje se sljedećim:</p>	<p>Značenje izraza</p> <p>Član 10</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:</p> <p>4) stranac u transferu je državljanin treće zemlje i lice bez državljanstva koji su u postupku predaje državi odgovornoj za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu;</p> <p>6) država odgovorna za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu je država članica Evropske unije čija je nadležnost za odlučivanje po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrđena u skladu sa Regulativom (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice</p>	Potpuno usklađeno	Pojedine odredbe regulative odnose se na mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i biće primjenjive danom ulaska	

Priprema zahtjeva za ponovni prihvata

Zahtjev za ponovni prihvata sastavlja se na tipskom obrascu u skladu sa šablonom iz Priloga III. I u njemu se navodi priroda zahtjeva, razlozi zbog kojih se podnosi i odredbe Regualtive (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta (9) na kojima se zahtjev zasniva. Zahtjev isto uključuje, prema potrebi: (a) kopiju svih neposrednih i posrednih dokaza koji pokazuju da je država članica kojoj se podnosi zahtjev odgovorna za razmatranje molbe za međunarodnu zaštitu, kojima se, prema potrebi, prilažu napomene o okolnostima u kojima su prikupljeni i o dokaznoj vrijednosti koju im, pozivajući se na spiskove posrednih i neposrednih dokaza iz člana 22. stava 3. Regulative (EU) br. 604/2013 koji su navedeni u Prilogu II. ovoj Regulativi, pripisuje država članica koja podnosi zahtjev; (B) pozitivan rezultat koji je poslala Centralna jedinica Eurodac, u skladu sa članom 4. stavom 5. Regulative (EZ) br. 2725/2000, nakon poređenja otisaka prstiju podnosioca molbe sa otiscima prstiju koji su prethodno uzeti i poslani u Centralnu jedinicu u skladu sa članom 4. stavovima 1. i 2. te Regulative i provjereni u skladu sa članom 4. stavom 6. te Regulative. (9) Regulativa (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje molbe za međunarodnu zaštitu koju je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL L 180, 29.6 .2013., str. 31.). "" 3. u članu 8. dodaje se novi stav: "3. Tipski obrazac iz Priloga VI. koristi se u svrhu prenosa podataka neophodnih za zaštitu prava i neposrednih potreba osobe koja je predmet prevoza odgovornoj državi članici. Taj se tipski obrazac smatra obavještenjem u smislu stava 2. "4. u članu 9. dodaje se novi stav:" 1.a Ako je prevoz odgođen na zahtjev države članice koja obavlja prevoz, država članica koja obavlja prevoz i odgovorna država članica moraju ponovo uspostaviti

odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 604/2013);

Prikupljanje i razmjena ličnih i drugih podataka

Član 45 stav 8

Podaci o strancu koji traži međunarodnu zaštitu mogu se razmjenjivati sa državama članicama Evropske unije, radi primjene Regulative (EU) br. 604/2013 i Regulative (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o uspostavljanju sistema Eurodac za upoređivanje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz sistema Eurodac od strane organa za sprovođenje zakona država članica i Europolu u svrhu sprovođenja zakona, kao i o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje velikim informacionim sistemima u oblasti slobode, bezbjednosti i pravde (u daljem tekstu: Regulativa (EU) br. 603/2013).

komunikaciju u cilju organizacije novog prevoza u što kraćem roku, u skladu sa članom 8., a najkasnije dvije nedjelje od trenutka kada nadležna tijela postanu svjesna prestanka okolnosti koje su uzrokovale kašnjenje ili odlaganje. U tom slučaju, ažurirani tipski obrazac za prenos podataka pre izvršenja prevoza u skladu sa Aneksom VI. šalje se prije prevoza. "5. U članu 9. stav 2. zamjenjuje se sljedećim:" 2. Država članica koja zbog jednog od razloga iz člana 29. stava 2. Regulative (EU) br. 604/2013 ne može provesti prevoz u uobičajenom roku od šest mjeseci od datuma prihvatanja zahtjeva za prihvrat ili ponovni prihvrat predmetne osobe ili od konačne odluke u žalbenom ili revizorskom postupku sa suspenzivnim učinkom obavještava odgovornu državu članicu pre isteka tog roka. U suprotnom je za obradu molbe za međunarodnu zaštitu i druge obaveze iz Regulative (EU) br. 604/2013 odgovorna država članica koja je predala molbu, u skladu sa članom 29. stavom 2. te Regulative. "6. U članu 11. dodaje se novi stav:" 6. Ako se podnositelj molbe nalazi na teritoriji države članice koja nije ona u kojoj se nalazi dijete, brat ili sestra ili roditelj kako je navedeno u članu 16. stavu 1. Regulative (EU) br. 604/2013, dvije države članice uzajamno se savjetuju i razmjenjuju informacije kako bi utvrdile: (a) dokazane porodične veze između podnosioca molbe i djeteta, brata ili sestre ili roditelja; (B) zavisnost između podnosioca molbe i djeteta, brata ili sestre ili roditelja; (C) sposobnost predmetne osobe da se brine o zavisnoj osobi; (D) ako je potrebno, elemente koji se moraju uzeti u obzir za ocjenjivanje nemogućnosti putovanja na značajno vremensko razdoblje. Za sprovođenje razmjene informacija iz prvog podstava koristi se tipski obrazac iz Priloga VII. ovoj regulativi. Država članica kojoj se podnosi zahtjev nastoji odgovoriti u roku od četiri nedjelje od prijema zahtjeva. Kada uvjerljivi dokazi ukazuju na to da će dalje istrage dovesti do važnijih informacija, država

članica kojoj se podnosi zahtjev obavještava državu članicu koja je podnijela zahtjev da su potrebna još dvije nedjelje. Zahtjev za informacije u skladu sa ovim članom izvršava se u skladu sa rokovima iz člana 21. stava 1., člana 22. stava 1., člana 23. stava 2., člana 24. stava 2. i člana 25. stava 1. Regulative (EU) br. 604/2013. Ovom se odredbom ne dovodi u pitanje član 34. stav 5. Regulative (EU) br. 604/2013. "7. U članu 12. dodaju se sljedeći stavovi:" 3. Kako bi olakšala odgovarajuće postupke za utvrđivanje članova porodice, braće i sestara ili rodbine maloljetnika bez pratnje, država članica kojoj je maloljetnik bez pratnje predao molbu za međunarodnu zaštitu, nakon razgovora s njim u skladu sa članom 5. Regulative (EU) br. 604/2013 u prisustvu zastupnika iz člana 6. stava 2. te Regulative, traži i / ili uzima u obzir informacije koje je dostavio maloljetnik ili informacije iz drugog vjerodostojnog izvora koji je upoznat s ličnom situacijom ili rutu kojom je išao maloljetnik ili član njegove ili njene porodice, brat ili sestra ili rođak. Nadležni organi koji sprovode postupak utvrđivanja države članice odgovorne za razmatranje molbe maloljetnika bez pratnje uključuju u taj postupak zastupnika iz člana 6. stava 2. Regulative (EU) br. 604/2013 u najvećoj mogućoj mjeri. 4. Ako prilikom izvršavanja obaveza iz člana 8. Regulative (EU) br. 604/2013 država članica koja obavlja postupak utvrđivanja države članice odgovorne za razmatranje molbe maloljetnika bez pratnje posjeduje informacije na osnovu kojih je moguće početi da utvrđuje i / ili pronalaziti člana porodice, brata i sestru ili rođaka, ta država članica savjetuje se sa drugim državama članicama, prema potrebi, i razmjenjuje informacije, u cilju: (a) utvrđivanja članova porodice, braće i sestara ili rođaka maloljetnika bez pratnje koji se nalaze na državnom području država članica; (B) utvrđivanja posjedovanja dokazanih porodičnih veza; (C) procjenjivanja sposobnosti člana porodice da se brine o

maloljetniku bez pratnje, uključujući ako se članovi porodica, braća i sestre ili rođaci maloljetnika bez pratnje nalaze u više država članica. 5. Ako se razmenom informacija iz stava 4. utvrdi da se u drugoj državi članici ili članicama nalazi više članova porodice, braće i sestara ili rođaka, država članica u kojoj se nalazi maloljetnik bez pratnje saraduje sa nadležnom državom članicom ili članicama kako bi utvrdila najprikladniju osobu kojoj treba povjeriti maloljetnika i posebno kako bi utvrdila: (a) jačinu porodičnih veza između maloljetnika i različitih osoba pronađenih na državnim područjima država članica; (B) sposobnost i dostupnost predmetnih osoba da brinu o maloljetniku; (C) najbolje interese maloljetnika u svakom slučaju. 6. Za sprovođenje razmene informacija iz stava 4. koristi se tipski obrazac iz Priloga VIII. ovoj Regulativi. Država članica kojoj se podnosi zahtjev nastoji odgovoriti u roku od četiri nedelje od prijema zahteva. Kada uvjerljivi dokazi ukazuju na to da će dalje istrage dovesti do važnijih informacija, država članica kojoj se podnosi zahtjev obavještava državu članicu koja je podnijela zahtjev da su potrebna još dvije nedjelje. Zahtjev za informacije u skladu sa ovim članom izvršava se u skladu sa rokovima iz člana 21. stava 1., člana 22. stava 1., člana 23. stava 2., člana 24. stava 2. i člana 25. stava 1. Regulative (EU) br. 604/2013. Ovom se odredbom ne dovodi u pitanje član 34. stav 5. Regulative (EU) br. 604/2013. "8. U članu 15. stavu 1. prvi podstav zamjenjuje se sljedećim:" Zahtjevi, odgovori i sva pisana korespondencija između država članica u vezi sa primenom Regulative (EU) br. 604/2013 šalju se putem elektronske komunikacione mreže, 'DubliNet', koja je uspostavljena u skladu sa glavom II. ove Regulative. "9. Umeće se novi član 15.a:" Član 15.a Ujednačeni uslovi i praktična rješenja za razmenu podataka o zdravstvenom stanju pre sprovođenja prevoza Razmjena podataka o zdravstvenom stanju i, posebno, prenos ljekarske

potvrde iz Priloga IX. odvija se samo između nadležnih tijela prijavljenih Komisiji u skladu sa članom 35. Regulative (EU) br. 604/2013 putem, DubliNeta '.

Država članica koja izvršava prevoz podnosioca molbe i odgovorna država članica dogovaraju se prije prenosa zdravstvenog sertifikata o jeziku kojim će se popunjavati potvrda, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, posebno potvrdu za hitnim djelovanjem po dolasku. "10. Umeće se novi član 16a: "Član 16a Informativni leci za podnosiocce molbi za međunarodnu zaštitu 1. Zajednički letak kojim se svi podnosioci molbi za međunarodnu zaštitu obavještavaju o odredbama Regulative (EU) br. 604/2013 I o primeni Regulative (EU) br. 603/2013 naveden je u Prilogu X. 2. Poseban letak za djecu bez pratnje koja su podnijela molbu za međunarodnu zaštitu naveden je u Prilogu XI. 3. Informacije za državljane trećih zemalja ili lica bez državljanstva uhapšene u vezi s nezakonitim prelaskom spoljne granice navedene su u Prilogu XIII. 4. Informacije za državljane trećih zemalja ili lica bez državljanstva koje nezakonito borave u državi članici navedene su u Prilogu XIII. "11. U članu 18. briše se stav 2. 12. U članu 19. stav 4. zamjenjuje se sljedećim:"

4 . Obrasci čiji su primjeri navedeni u prilozima I. i III. i obrasci zahtjeva za dostavu informacija iz priloga V., VI., VII., VIII., IX. razmjenjuju se između nacionalnih tačaka pristupa u obliku koji dostavlja Komisija. Komisija obavještava države članice o potrebnim tehničkim normama. "13. U članu 20. stav 1. zamjenjuje se sljedećim:"

1. Svaki prenos ima referentni broj prema kojem se može nedvosmisleno utvrditi predmet na koji se odnosi kao i država članica koja je predala zahtjev. Taj broj takođe mora omogućiti da se utvrdi odnosi li se prenos na zahtjev za prihvrat (tip 1.), zahtjev za ponovni prihvrat (tip 2.), zahtjev za dostavu podataka (tip 3.), razmjenu podataka o djetetu, bratu i sestri ili roditelju podnosioca molbe koji se nalazi u situaciji zavisnosti (tip 4.), razmjenu

<p>podataka o porodici, bratu ili sestri ili rodbini maloljetnika bez pratnje (tip 5.), prenos podataka prije prevoza (tip 6.) ili na prenos zajedničkog ljekarskog sertifikata (tip 7.). "14. U članu 20. stavu 2. drugi podstav zamjenjuje se sljedećim:" Ako se molba temelji na podacima dobijenim od Eurodac, treba navesti i referentne broj Eurodac države članice kojoj se podnosi molba. "15. U članu 21. stav 3. zamjenjuje se sljedećim: "3. Ako je neka nacionalna tačka pristupa poslala podatke nacionalnoj tački pristupa u kojoj je došlo do prekida rada, evidencija prenosa na nivou centralne komunikacione infrastrukture uzima se kao dokaz datuma i vremena prenosa. Rokovi utvrđeni u Regulativi (EU) br. 604/2013 za slanje molbe ili odgovora ne obustavljaju se za vrijeme trajanja prekida rada predmetne nacionalne tačke pristupa. "16. Prilozi se zamjenjuju tekstom predviđenim u Prilogu ovoj Regulativi.</p>				
<p>Član 2. Unijeti tekst člana Ova Regulativa stupa na snagu dan nakon dana objave u <i>Službenom listu Evropske unije</i>. Ova je Regulativa u cijelosti obavezujuća i jednako se primjenjuje u svim državama članicama.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Prilog I-XIII</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprimjenjivo</p>	<p>Prilozi se odnose na utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, prihvata, razmjenu informacija i isti će se direktno primjenjivati ulaskom Crne Gore u EU</p>	

**IZJAVA O USKLADENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S
PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj izjave		MUP- IU/PZ/16/06
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on International and Temporary Protection of Foreigners	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis:		
Organ državne uprave	Ministarstvo unutrašnjih poslova	
- Sektor/odsjek	Direktorat za upravne unutrašnje poslove	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Generalna direktorica, Sandra Bugarin, telefon: 002/225-341, e-mail: sandra.bugarin@mup.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)		
b) Pravno lice sa javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa:		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis:		
- Organ državne uprave:	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije i ostali organi državne uprave nadležni za poslove socijalnog staranja, obrazovanja, zdravstva, pravosuđa, vanjskih poslova.	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, Član 82, Vize, upravljanje granicom, azil i migracija		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2016-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	24: Pravda, sloboda i bezbjednost, 2.2 Zakonodavni okvir, B) Azil	
- Rok za donošenje propisa	I kvartal 2016. godine	
- Napomena	Kašnjenje u donošenju uslovljeno je međuresorskim usklađivanjem.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Glava V – Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 2 – Politike graničnih kontrola,		

azila i imigracije, član 78/ TFEU, Title V - Area of Freedom, Security and Justice, Chapter 2 – Policies on Border Checks, Asylum and Immigration, Article 78

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

32001L0055

Direktiva savjeta 2001/55/EZ od 20. jula 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih lica i o mjerama za unapređenje ravnoteže među državama članicama u naporima za pružanje pomoći pri prijemu takvih lica i snošenju posljedica tog prijema / Council Directive 2001/55/EC of 20 July 2001 on minimum standards for giving temporary protection in the event of a mass influx of displaced persons and on measures promoting a balance of efforts between Member States in receiving such persons and bearing the consequences thereof (OJ L 212, 7.8.2001)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32003L0086

Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice / Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification (OJ L 251, 3.10.2003)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32011L0095

Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite / Directive 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (OJ L 337, 20.12.2011)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32013L0032

Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite / Directive 2013/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on common procedures for granting and withdrawing international protection (OJ L 180, 29.6.2013)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

32013L0033

Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu / Directive 2013/33/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 laying down standards for the reception of applicants for international protection (OJ L 180, 29.6.2013)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

32003R1560

Regulativa Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. septembra 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u

jednoj od država članica / Commission Regulation (EC) No 1560/2003 of 2 September 2003 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 343/2003 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national (OJ L 222, 5.9.2003)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32013R0603

Regulativa (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o uspostavljanju sistema „Eurodac“ za upoređivanje otisaka prstiju za efikasnu primjenu Regulative (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima za upoređivanje sa podacima iz Eurodaca od strane organa krivičnog progona država članica i Europolu u cilju krivičnog progona te o izmjeni Regulative (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sistemima u području slobode, sigurnosti i pravde / Regulation (EU) No 603/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the establishment of 'Eurodac' for the comparison of fingerprints for the effective application of Regulation (EU) No 604/2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person and on requests for the comparison with Eurodac data by Member States' law enforcement authorities and Europol for law enforcement purposes, and amending Regulation (EU) No 1077/2011 establishing a European Agency for the operational management of large-scale IT systems in the area of freedom, security and justice (OJ L 180, 29.6.2013)

Dielimično usklađeno/Partly harmonized

32013R0604

Regulativa (EU) br. 604/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. o utvrđivanju kriterijuma i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva / Regulation (EU) No 604/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an application for international protection lodged in one of the Member States by a third-country national or a stateless person (OJ L 180, 29.6.2013)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32014R0118

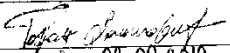

Regulativa Komisije (EU) br. 118/2014 od 30. januara 2014. o izmjeni Regulative (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Regulative Savjeta (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterijuma i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica / Commission Implementing Regulation (EU) No 118/2014 of 30 January 2014 amending Regulation (EC) No 1560/2003 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 343/2003 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national (OJ L 39, 8.2.2014)

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja

stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
Djelimična usklađenost s Direktivom 32013L0032 odnosi se na sačinjavanje liste sigurnih zemalja porijekla. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem Liste sigurnih zemalja porijekla, nakon početka primjene ovog Zakona (I kvartal 2018).	
Djelimična usklađenost s Direktivom 32013L0033 odnosi se na rok obavještanja o pravima i obavezama u Centru za prihvat, kao i modalitetima prihvata. Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na pravila boravka i kućni red u Centru za prihvat (III kvartal 2017).	
Djelimična usklađenost s Regulativom 32013R0603 odnosi se na format podataka i obrazaca za otiske prstiju. Potpuno usklađivanje će se postići uvezivanjem crnogorske baze s Eurodac bazom. Potpuna usklađenost će se postići do ulaska u EU.	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
<ul style="list-style-type: none"> • Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima UN • Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokol iz 1967. godine • Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima • Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima • Konvencija o pravima djeteta i dva protokola • Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka • Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda 	<ul style="list-style-type: none"> • The Universal Declaration of Human Rights - United Nations • The Convention relating to the Status of Refugees (1951 Refugee Convention) and The 1967 Protocol • International Covenant on civil and political rights • International Covenant on economic, social and cultural rights • Coonvention on the Rights of the Child and Protocols • The Convention against torture and other Cruel, inhuman or degrading treatment or punishment • The Convention for the protection of human rights and fundamental freedoms (European Convention on human rights)
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori	

međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori prava EU i međunarodnog prava prevedeni su na crnogorski jezik, osim direktive 32001L0055 i regulative 32014R0118 koju su na hrvatskom jeziku.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
Predlog zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca je izrađen uz TAIEX ekspertsku podršku (Ekspert iz Belgije, gospodin Cedric Dartois).	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
	
Datum: 02.08.2016.	Datum: 07.08.2016.

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa EU (ukoliko postoje)
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Naziv propisa	Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	Unutrašnji poslovi	Sloboda kretanja i nastanjivanja
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	24 Pravosuđe, sloboda i bezbjednost	24.10.30 Politika azila
Ključni termini – eurovok deskriptori	/	